Cherokee Feb. 69

Field 1076 # 3273

Mohawk Book of Isaiah

NE

KAGHYADONGHSERA

NE

ROYADADOKENGHDY

NE

ISAIAH.

NEW-YORK:

PRINTED FOR THE AMERICAN BIBLE SOCIETY.

D. Fanshaw, Printer.

1839.

NE

KAGHYADONGHSERA

NE

ROYADADOKENGHDY

NE

ISAIAH.

CHAP. I.

1 *Isaiah wăthorihhorarake ne Judah:* 10. 16.

NE jiyehhoriwakenh ne Isaiah ne royenhah ne
Amoz, ne ji-nahhoden rotkaghthonh ne ji-niyutyè-
renh ne Judah ony Jerusałem, ne raodeghniserà-
konh ne Uzziah, Jotham, Ahaz, ony Hezekiah, ne
radikoraghkowatshón ne Judah.
2 Jaronk, O karonghyakeh; neony jathòndek, O
onghwenja; ásékenh ne Royàner rodewennenth-
onh: Nenkheyeghyaron ony kheyatheh kheyegh-
yaron ne exháokonhah, neony wáthonkerihhora-
rake wáthonkerihhotkáwe ne iih-neh:
3 Ne deyudinakares yuderyendare ne raotshè-
nen royendèryh, nokhony ne ade-nàdyh ne rowen-
niyú ne jiranondenthá: nok ne Israeł-àka yagh-
nénné dehho-naderyendare, akonkweda yaghtha-
dehhadiyádoreghthá.
4 Yuneghrakwah yunhàden, yakorighwaneraax-

konh ne ye-nakeronnyon, onkwehhòkon ne yakodaghkondanihhatye ne sewaderighwadewaghdonh, ne eghnekwaghsa ne wahhetken ne yakoyúdenhonh, sewaxháokonhah nene akaonhhá nene yakohhetkenhónh! akaonhhá wahhy nenronwadewendeghdonh ne Royàner, ro-nonhhá nenronwánikonghraxhadonh ne Ró-nikonghriyughstonh ne Israel nenronwanákwison, ò-nenh èrenh niyeyakawé-nonh nen-yakotswade-nyónh.

5 Oghnaah shèkonh kenh senhháok eghyenghsyenghthake? senhhaok kenh endisadonnonhhatye endisadonnonhhatye. Nen-o-nonjistakwèkonh deyukonhhèndonghs, nokhony nen-aweryaghsakwèkonh yúnikonghraghdonghs.

6 Eghtyudaghsawe ne t'kentskaronghkwenh ne oghsida sháden-yâwen ony nao-nonjineh yaghkaneká deskakwèkonh desewat; ok daghnon yakolkarewaghdanyón, nokhony yakoyádakwarashón, nokhony nen-yutkenghse ne jiyako-nonghwakdanyònny: ro-nonhhá ne ne yaghdehho-nadadeweyennendahónh, yahhony né dehho-nadatnereng hstonh, yahhony dehho-naden-ye-narhon nayúnetskhaonh.

7 Ne jisewanakere èrenh sewe-nonghdènnyh kàyesé yudonhónh, sewade-nadatsháanyh wahhy yudeken: jonghwenja, thiyonghwenjade wadekívisón waghdondonh ne nonwa jisewenderon, nèeh wahhy ne kàyese yudonhónh, ne jiyakorighwakarhathonh ne akaonghwenjayen tyuriwa.

8 Neony ne konwayenhah ne Zion eghyakonwénderon ne jikénnitkanonghsaah ó-nenhharòkonh, jikakwadakwenh kayenthonh ne niwadénhenghraaghnehhah ne kanónhonserakeraghse, jiniyught ne dayunadanhén.

9 Nyàre ne Royàner ne denghshonkwaghsnyéne ne shonkwayènny ne onkyonhhakeh nekady àkwah nijorighwaah jodadenronh, nene eghnayonkwayádawenhónh ji-niyawenhónh ne Sodom, neony shádayonkwayádawenhónh ji-nihhodiyádawenhonh ne Gomorrah.

10 Jathòndek neraowènná ne Royàner, sewaderighwatsteristonh ne Sodom: jadahhonghsadat neraorighwakeh ne onkwa-Nìyoh, jonkwehhòkon ne Gomorrah.

11 Nene ji-nahhoden waderyéndònnyh naah ne kentyughkwá ne sewaneyonghtsera ne iih-neh? ràdon ne Royaner: Iih kananonh ne kaneyonghtsera ne kondìjin ne deyudinákarondonhah, neony nekèn-yé ne konwadinòndenh ne kondiryú; neony Yaghdewakeryéndiyuónh ne ao-nekwenghsakonh ne deyunakares, nedenhens ne niyakaah nediyudinákarondonhah, nedenhens tyutkenhhòkén ne kayádakeraghse.

12 Ne o-nenh ensewawe enkwatkaghthó ne akhèndonh, onghka ven-yerighwìsake kén-ìkenh nesewasnonkeh neneyádayonghskwaseraghkwe nakerighwisaaghtsera?

13 Toghsa shèkonh dondase-nihhah ne yaghthiyádeyurihhonde ne sewaneyonghtsera: kaserakón sewatsháaghtha naah ne karighwaneraaxherakwèkonh ne iih-neh; ne nàsé neghnidaòkon nokhony ne yaondadokenghdonhhòkon, ne deghshonkwaronghyenhhá ne yaedewatkennisa, Yaghdewakkwe-nyonh nehhaonkwe-nonghdonh: nèeh wahhy ne kayádaghdonghtsera, ne shádayàwen ne walkennisaaghtserìyuh.

14 Asé ne sewadeghnidá nokhony yetshikwadakwènnyh yetshirihhowanaghdènnyh ne jiwa-

dennyode kaghswenghse nakwadonnhets: wátho-
dinikonrhàren ne iih-neh; Nendek-wishenhhè-
yonghse jikheyadaghkatste.
15 Neony ne o-nenh dendeghsaghjàdade Enkon-
yadaghrontyénsé; étho orighwìyú, ne o-nenh èsó
ensewadernènayenghseke yaghná Thasnkwath-
òndeke: ásékenh nense desewanekwenghsohhare.
16 Sasade-nohhareh, sasadatkwadàkoh, sasarih-
hòndyh ne wahhetken ne ji-nighsatyerhá yudagh-
sawé akhèndonh ne K'kaghdekeh; serighwaghtkaf
ne wahhetkén ji-nighsatyerhá;
17 Sadaderihhonnyenh nene aondaghserighwayè-
ride: sjenhhayenghtserìsak, sasadadewennìyú'n
ne jiyaghdewendòre; dejádòreght ne yaghdeyakó-
nighshên; ne shako-nek'waghseh nyakodegh-
reonghsé.
18 Kase-neh o-nenhhok, neony kíasá ne enkarih-
hónny kayádakwé-nìyok yádedewatyeghst dewat-
wénònnyh, ràwenh ne Royaner: Ethosane ne
sarighwaneraaxhera ániyught ji-nìyught ne joda-
konghkòwah, t'kàkonde enshadirakênne ji-nìyught
no-nyeghde; ethosane o-nekwenghdara nihadiyá-
dodenh akwah ji-nìyught nyude-nekwenghdaradà-
konh oron-yá thìyught, ánenhhadiyádodénne ji-nì-
yught ne wérhìyuh.
19 Doká ne enjathondade neony enghjhisewa-
wennaraghkwé, t'kàkonde ne ensewake ne jiwa-
donghwenjìyuh:
20 Nok dòka enjaderaghyadaghkwe nokhony
densewánikonghrakhaghsy denghjhisewawennot-
káwe, ásharekòwah naah t'kàkonde ensewagh-
donde: ikenh ne Royaner akwah raonhhá jiragh-
sakaronde thodàdyh.
21 Dò nìyught ne jideweghdaghkonh jikana-

dowànenh anáàwén ji-nìyught ne nyu-deghkòwah! newahhy kananonh ne raojenhhayenghtsera; atdakwarighsyonghtsera eghkayádarakare ìwat; nok nonwá shakodiryughs.

22 Saristanòron nen-yughskenrhare naah, ne sa-wine oghnekanoghs dekontyeghstonh:

23 Nene shekowànenh sheyádaneghrakwaghthá nenwahhy rodiwennadonh, (ro-nadewennontyonh ne jiyurihhowànenh,) nokhony ne shahhodityughkwah ne radinenghskwaghs: nìyádehhàdyh radinonwése ne adadàwyh, neony ne radighnonderatyé radighsere ne ji-niyuriwá ronwadirharatstènnyh: yaghthádehhadiyádoreghthá ne yaghdeyakónighshén, yahhony ne jideyuriwá ne yunadeghreonghse naonwadiyádòrenne.

24 Ne kady wahhònny ràwenh ne Royaner, ne Royaner ne deghshakoghsnyé, ne Enskat, róshatstenghseraneghrakwaght ne Israel, yuneghrakwah; Iih t'kàkonde enkadadorishén ne ji-nádeyonké-nihhaghròdonghs, neony ayaweryéndìyú aonkeronghyàkénde ne nyonké-nikonghraghswenghse:

25 Neony Entkennontshónneke ne sonhhakeh, neony aoskón denjisahjadohhetste ne saghskènrhá: nokhony akwèkonh èrenh enskahhawighdon ne saristakènrat:

26 Neony Iih enskyèride ne sajenhhayenghtsera ne jityutyerenghdonh deyesayádoreghdase, neony ne yesarighwakwadakwase ne jityudaghsawe: oghnákenkeh enjesanadonghkwé, Ne kanadowànenh ne atdakwarighsyonghtsera, Ne teweghdaghkonh kanadowànenh.

27 Zion t'kàkonde ne enjakoyadakó ne adewen-

deghtsera, neony aonhhá denjakaonnhadèny enkené natdakwarighsyonghtsera.

28 Neony ne atkaronnyát ne yakorighwaxhadonh nokhony ne yakorighwaneraaxkonh t'kàkonde enskatneh en-yòndon, neony ro-nonhhá nene ronwadewendeghdonh ne Royaner t'kàkonde nénné enwatsháaghdon.

29 Neony ro-nonhhá t'kàkonde enhho-nadehhade ne karighdon (karònda ne raodiyádònnyh ne radirighwánekènny) ne desewadonghwenjònyh, neony t'kàkonde ne yádensewatyeghste ne kanraxhenh ne kahheghdakeh nikahheghdáaghnehhah neneh né sewadaderakwènnyh.

30 Ikenh eghnensewayadodénné ji-nìyught ne karighdon karònda ao-neraghde kaneraghdarighthá, neony ánìyught ne nikahheghdaaghnehhah yahhenshìkenh deyughnèkayén.

31 Neony ne thikáshatste ámen-yàwen ji-nìyught ne oghskare o-nonghkèrhón, neony ne niyurighwaah jienthadèkade, neony t'kakonde yenhhonwadìkwekde enskatneh jienwatshá, nokhony yahhonghka thaonwanáswaghden.

CHAP. II.

1 *Isaiah yehhariwakengh nejidare ne Keristus raoyanertsera.* 6. 10.

NE raowènná'nene Isaiah ne royenhah ne Amoz wahhatkaghthó ne ji-niyutyèrenh ne Judah neony Jerusalem.

2 Neony t'kàkonde eghdenwaderihhònkoghde

nene nen-yeseweghniseràkonde, nene jirode-nònde ne Royaner ro-nonghsode eghkaweyennendaonh e-nekenh ne jiyunònde, neony t'kàkonde enkahharadàdon yenwadohhetste ne jiyonghnyaghronnyón; neony akaonghwenjakwèkonh ehhen-yontyádarakarade.

3 Neony yudonkwédakade ne t'kàkonde ehhènyenghde neony en-yairon, Kase-neh, ony dewaghdèndyh dewanondarán ne jirode-nònde ne Royaner, ne jiro-nonghsode ne Nìyoh ne Yàkwek; neony enghshonkwarihhonnyén ne jirohhàde, neony jirohhàde endewaghdèndy: ikenh entkayàkénne etho Zion-neh ne t'kakonde ne enwaghdèndy ne aorighwakeh, neony ne Royaner raowènná entkayenghdaghkwé Jerusalem.

4 Neony t'kákonde enghshakojenhhayén ne kentyughkwakonh ne ji-niyádeyakaonghwenjàkeh, neony t'kàkonde yudonkwédakade enghshakorighwaghstén; neony t'kàkonde ro-nonhhá yenhhadiyenghdanyón ne rao-násharékòwah étho kanónhonghrakarhathonghtseràkonh nyekarhathoghthá, neony ne raodighshekwé étho ásharakonh yé-nhaghdoskaratha: yaghshèkonh ne akaonghwenjadenyón ne daondahhónsharaketsko násharékòwah ne daadighnyòden ne akaonghwenjade-nyón, yahhony shèkonh thaonsahhondaderihhonnyén naderiyughsera.

5 O jiro-nonghsode ne Yákwek, kase-neh, neony eghdewaghdèndyh raoghswatheghtseràkonh ne Royaner.

6 Nekady wahhonny sheyadewendeghdonh ne sonkweda, ne rao-nonghsa ne Yàkwek, aoriwa nenro-natyé-nighdonh rodinanonh ne tyuyenghdaghkonh jitkaraghkwinekénse, neony wahhy ya-

kènhah ohhèndonh yaesewarighwakenghseke ji-nìyught ne yaghdethadirighwayèry nokhony ro-nonhhá ok ro-nadadé-nikonghrayerìdonh yádeh-hadiyádighshón nene niyexhádasa ne thiyaka-onghwenjadeshón.

7 Rao-nadonghwenjakeh ony karistanoróntsera-nanonh ony oji-nekwarkaristanòron, yahhony thi-yeyodokde ji-nádeyutstenre ne rao-natshókowagh-sera; onyne rao-nadonghwenjakeh kananonhnaah neyakoghsadenghshòkón, yahhony thiyeyòdókde ne raodísereghdiyughsera.

8 Ony kananonh ne rao-nadonghwenjakeh ne kayádònnyh; ne radirighwánekènny ne kayú-denghsera ne yádehhadiyadyh radisnonkeh, nene ji-nahhoden neyádehhadiyadyh rodiyanádison tho-nennákeraghdonh.

9 Neony ne nyúdaráekon nerònkweh ne raó-nikonra ne eghdakeh dehhadontshothá, neony ne raonkwédaneghrakwah nèeh rodadonnenghdonh: nekady wahhònny neeh ky nyaghthaonsahhon-wadìdenre.

10 Otstenghròkon jadaweyát, neony jadaghseght ókenghrokonh, nene jiyutderonghk onwáneke ne Royaner, neony ne ná ne raónwesenghtsera ne ra-onkwédanoronghtsera.

11 Nene e-nekenh thadehhatkaghronkoghdan-yón ne rònkweh nene eghdakeh enhhadad ónny, neony ne radinàyese ne onkwehhòkon nè ná negh-dakeh denhhondontshòden; raonhhájiwá wahhy enhhonwanendonghseke ne enweghniseràdeke ne ne Royaner.

12 Ikenh ne enweghniseradeke ne Royaner ne raotyughkowanenghtsera t'kàkonde enghshakodi-ráne ne ji-niyádehhàdyh nene radinàyese nokhony

ne e-nekenh rodatkowanaghdonh, neony ro-nonh-
hakeh ji-niyádehhàdyh nene e-nekenh ro-nadadòn-
nyh, neony eghdakeh enshonwahhàwighde;
13 Neony akwah akwèkonh ne o-néndakwengh-
den karòndá ne étho Lebanon, nene e-nekenh ony
kahharadàdonh, neony ne étho akwèkonh ne ka-
righdon karondáòkon ne Bashan,
14 Neony ne étho akwèkonh ne jiyunondowà-
nenghse, neony ne étho akwèkonh ne jiyonghny-
aghronnyón nene wahhy ne kahharadàdonh,
15 Neony ne étho ji-nikonh ne yunonghsáka-
ràde, neony ne étho ji-nikonh wadénhenghrònnyh
dewaghsenghdode,
16 Neony ne étho ne akwèkonh ne kahhonweyá-
kowatshón ne Tarshish, neony ne étho ne akwè-
konh yaweryéndìyught ne jiyeyádaronnyón.
17 Neony nene e-nekenh ye-nàyeh ne ònkweh
nè ná neghdakeh den-yondontshòden, neony ne
e-nekenh ro-nadadònnyh ne onkwehhòkon eghda-
keh wahhy dentkahhawighdon; neony ne Roya-
ner raonhhájiwa wahhy enhhonwanendonghseke
nené enweghniserâdeke.
18 Neony ne kayádònnyh raonhhá wahhy en-
shaweyennèndáne enshaghdónde.
19 Neony wahhy yenhhonghdèndy étho ogh-
shònwakonh ne jideyutstenghre-nyón, neony étho
jiyonghraghkwanyón ne jiyonghwenjáde, ne ji-
niyutderonghk ne Royaner, neony ne raonwesengh-
daghk ne raokonnyenghstaghk, ne o-nenh entha-
ketskó ne dewadennonghyanighdane jienghrònda-
wéde ne jiyonghwenjàde.
20 Ne enweghniseràdeke ne rònkweh t'kàkonde
issy yenhhòdy ne raoyádònnyh ne karistanòron,
neony ne raoyádònnyh ne oji-nekwar karistanòron,

nene ro-nonhhá yádehhadiyádighshón ro-nadatshá-
anyh ne radirighwánekènny, ne ji-nonkà yuthòn-
jistaronnyón, ne ji-nonkà kánhònnyh;
21 Nene eghniyenhhèn-yén ne jideyunitstengh-
ròrenh, neony ne étho otstenghrohharakeh deyugh-
riónh yurighwendaónh, nene kaghderonghxhera
ne Royaner, neony ne raónwęsenghtsera, ne rao-
konnyenghstaghk, ne o-nenh enthaketskó ne de-
wadennonghyanighdane jienghròndawede ne ji-
yonghwenjàde.
22 Dese-nìdan ne onkweghneh, raonhhá wahhy
eghradonryeghtha ne jidehhanyonkaronde; ikenh
kánònweh nikenhhatyeh ne raonhhá enhhonwaka-
rodaghsyén nyukarowànenh?

CHAP. III.

1 *Nene yurihhowànenh ne jiyádewatyeghste nene jiònwe ne karighwanerén.* 9. 12. 16.

WAHHY, jatkaghthoh, ne Royaner, ne Roya-
ner ne kentyughkowanenhhòkon, èrenh shohha-
wighdonh ne ji-nonkà ne Jerusalem, nokhony ne
ji-nonkà ne Judah, ne yéderon okhò-nenh neony
ne adennits, ne akwèkonh okhònenh ne kanadaroh,
neony ne akwèkonh okhò-nenh ne oghnèkanoghs,
2 Nene róshatstenghserowanenh ne rònkweh,
neony ne roghskénrakeghde, ne rajenhhayenghs,
neony ne ohhèndonh yehhariwakenghs, neony
nene rodade-nikonghrowanaghdonh, neony ne onk-
wedakàyonse,
3 Nene raghsennakwé-nìyú ne wiskniwashenh,

neony ne rotkonnyenghst ne rònkweh, neony ne dehhayádoreghthá shakodatyasé, neony ne ránikonghraweyenhhonh rayúdenghseraweyenhhonh, neony ne rarighwaweyenhhonh radàdighs ne kentyughkwakonh.

4 Neony Iih enkhèyon ne exháskonhah nene ro-nonhhá konwayanerkòwah enkenhháke, neony ne odewironnìah ne enhhonwanatsteriste.

5¶ Neony ne onkwehhòkon t'kàkonde wahhy enhhonwadighwisháde ji-niyadehhàdyh yádenhhodinenghròkden, neony akwekjihhonh ne dehhennonghsanekhahhón: nene exhaah wahhy enyonde-nayêdodaghsy ne denhhadighnyòden ne rodixdênhah, nene yúdaráekon ne denhhadighnyòden ne jiyutkonnyenghst.

6 Ne o-nenh ne rònkweh nentkàkonde yenhhoyè-na ne yadadèkènhah, ne rao-nonghsakonh ne rónihhah, wahhenron, Ise dakwaghrawyh, ìse kady enghskwatsteriste, nekady nekén-ikenh atkaronnyát ìse dasennontshakenseraghkwé:

7 Ne enweghniseràdeke t'kàkonde raonhhá yughnìronh enhhadàdy, ràdon, yagh Iih thenkenhháke nakhejonthake; ásêkenh nake-nonghsakonh yaghwahhy kanadaroghk yahhony kanená toghsa í dakyònnyh ne akherighwakwadakwaghse ne onkwehhòkon.

8 Ikenh ne Jerusalem wahhy waghdondonh yuderáswaxhenhonh, nokhony ne Judah wahhy tyúsenhonh waghdondonh; aoriwá ne rao-nennaghsonh neony ne ji-nihhontyerhá wahhy dehhodinyode ne Royaner, nene radinákònny ne askara ne raonwesenghtsera.

9 Ne wahhontkonghsodaghsy okhadennoserhenh ne ji-nihhadiyádodenh ne wákarighwaghnìratste

ne ro-nonhhakeh wákarighwayèndaghde, neony thahhadikwathó ne raodirighwaneraaxherá ji-nìyught ne Sodom, yaghdehho-naghseghdonh: ánikonghraxhádane karonghyakenghsera ne rao-neryaneh! neony ne wahhy ro-natkaryákire ne wahhetkén ne ro-nonhhakeh yádehhadiyádighshón.

10 Ensewenrón ne atdakwarighsyónkeh, nene t'kàkonde aoyanerenghsé; wahhy ne t'kàkonde ne enhhàdike ne yughyanìyonde ne ji-nihhonatyeranyón.

11 Onikonghraxhádane karonghyakenghsera ne ro-nonhhakeh ne rodirighwaneraaxkonh! t'kàkonde wahhy roderáswaxhenh; ikenh ne enhhotyèritshe ne rasnonkeh ne t'kàkonde enhhonwàyón.

12 Nok neh akonkwedá, exhaòkon wahhy ronwadighwishathá neony tyunathonwisénhòkon ne enkonwadirighwakwadakwaghse. O akonkwedá, ro-nonhhá nene en-yesaghshàrine ne enkarihhònny enghserighwayádaghdon neony wáesahhahhaghdonden jisahhède.

13 Ne Royaner dondahhàdáne ne nashakoyadake-nhá, neony dondahhàdáne nene dashakoyádòreghde ne ònkweh.

14 Ne Royaner wahhy enhhadaweyáde ne kajenhhayenghtseràkonh enskatneh ne thodixdènhah ne raonkwedá, neony ne yuyádaneghrakwah nethoh: ikenh wahhy sewadekkhwisón ne ó-nenhhare; ne thiyáetshighk'wá ne yakòdenh ne sewanonghsakonh.

15 Oghnahhoden sewèndon nene wáetshiyenghdanyón ne akonkwedá kahhetkén wáetshiyònny, neony daonsakaghstarathedon ne radikonxkeh ne rodìdenh? ràdon ne Royaner Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon.

16 Senhhá issy náoriwadyh, ne Royaner jinihhàwenh, Ne tyuriwa ji-né konwadiyénhokonhah ne Zion wahhy kondatkonnyenghsthá, neony kònne kondighnyásharatyé, neony thiyeyudikaghrarihhenhonh, deyunadékhahhaghkwenhhatyé, neony o-nòwén jideyunadaderenghsaron ne jiyunaghdentyonhhatye, ony deyunade-nonnyakareghraghstonhhatye: (ji-nìyught nothè-non nayudiyèren ne konghsikeh ne jiyurakarèré jikònné :)

17 Ne kady wahhònny ne Royaner wahhy enhhaghdónde ne jiyuditstaronnyón ne wennonghwarótseranòron ne aodinonjineh ne ne akoyenhokonhah ne Zion, neony ne Royaner wahhy, thenhhakwathó ne ji-niyudaghseghdanyòn naonàwenh.

18 Ne enweghniseràdeke ne Royaner wahhy èrenh enshahhàwighde ne nyunadákaridatstonne nene ji-nìyught nyunaderistakareghraghstonh yunaderáseghstonh ne yunatstonh ne konghsikeh, neony ne as-naare, neony ne ji-niyunatstonh ne aodinonjineh dekaghwanhakhón ányoh eghnida,

19 Ne dekaronwarodarhoghseron, neony ne deyónnyadatsthá, neony ne deyontsyúdadarihhádaghk'wá yònnyh orwaré,

20 Ne ao-nennonwarore kajikeweyòndonde, neony ne yunatstonh yunaderáseghstonh ne kondirenxkeh, neony ne kondinyatsderenkhón kanhex, neony ne deyunade-nónwaranhenh nikánheghsadenshah, ony deyudiwaghsharonnyón,

21 Ne eunisnonghsawy, ony é-nyonkeh adewaghshare,

22 Ne nyaghthiyekondiweyennèndase ji-naondayuneryéndìyú ne aodinená, neony ne ao-nòsa ne nokthádetyudiweyontyése jikonghkwats, neony

ne. kondérhorokthá, neony ne deyondade-nonghkerighsthá karònware karistajy,

23 Ne owiséòkon, neony ne kanyádarìyuse, neony ne detyudiweyontyonh aodinonji-neh kondighnenskeh, neony ne yunadáaréndonghkwenh kondikonxkeh.

24 Neony t'kàkonde eghnen-yàwen, nene kaserakonhonné, nená nenkaseraxhénné; neony ne natyádanhá kenghné, enwaderajonkó; neony ne ji-niyudikwadakwenne naodinonghkwis, yudinónwarenhónh; neony ne yudightyenne nyuráseghné, kanyadaràdens en-yunadérhorokdon; neony wahhy yudekhá nene ji-niyuráseghné.

25 Sonkwédáòkon wahhy enthadiyadenne tyuriwa ne ásharékòwah, neony saneghrakwah ne aderiyughseràkonh.

26 Neony aonhhá ne jiyudénhenghrakaronde wahhy t'kàkonde dewaghshenthó en-yaweryéndaxhén neony en-yúnikonranen: neony naonhhá, kayese òndon, nene t'kàkonde onghwenjakeh thiyenwatyén.

CHAP. IV.

NEONY ne weghniseràde jàdaghk ne tyunathonwìsen enhhonwayè-na shaaydat ne rònkweh, enkonniron, En-yakwake nakwah iih onkwanadaroh, neony ne yonkwatstonh nakwah iih onkwaghkwennyá; neok yekenhhák ne en-yonkhinadonghkwé ne saghsènná, nene aonsayonkwaderighwaghràkó.

2 Ne eghniseràkonh ne t'kàkonde ne rao-nhaghde ne Royaner dekarenghsaronk ony ónwesenghtsera, neony ne yaweghyaronghs ne onghwenja t'kàkonde yuneghrakwah jidekarenghsaron nokhony yuraseh ne rao-nàwenghk nene shodinyakenhonh ne Israel.

3 Neony t'kàkonde étho nen-yàwénne, nene raonhhá nene eghrenderon Zion-tseràkonh, nokhony ne raonhhá nene eghrodadènronh renderon Jerusalem-tserakonh, t'kàkonde enhhonwanadonghkwé royádadokenghdy, sháden-yàwen ony thentkàkwekde nene kaghyàdon wahhy kentyughkwakonh ne yonnhéònweh Jerusalem-tseràkonh:

4 Ne o-nenh ne Royaner nenhenshanohhareghkwenthó ne ji-nádeyunonghyanighdonne ne konwadiyénhokonhah ne Zion, neony t'kàkonde denjonatyádohhetste ne ao-nekwenghsá ne Jerusalem étho entkayenghdaghkwe shádewaghsènnenh, ne kánikonra ne adewendeghtsera, ne kánikonra ne yudekhá.

5 Neony ne Royaner àsé ensrònny akwèkonh ji-nikanakde-nyón ne jiyunònde ne Zion, neony ne aonhhá aotkennisaghtsera, otshàda nokhony deyuyénkwaràyén ne eghnisera, neony ne deyuderonwinekenhhonh ne jiyudonghkode nòjire ne aghsondakeh: ikenh ónwesenghtserakwèkonh naah jien-yakoyádake-nhá.

6 Neony étho enwaghskwaráke ne enkaraghkwawerhó ne eghniserakeh ne jityúdarihhenh, nokhony kànakde nyunonghsaghnùronh ne jidenyakoghsnyé-ne ne jideyuderyéntharah, neony ne en-yakórhòroke en-yakoyadaghseghde ne o-nenh jentyuweradasehhatyé neony ne jientyukènnore.

CHAP. V.

1 *Niyoh o-nakonh wahhayànade yushatste ne ji-nihhorihhòthìye ne rao-jenhhayenghtsera* : 8. 11. 13. 20. 26.

NONWA Denkeriwaghkwé ne neke-noronghk'wáònweh ne deyerighwaghkwathá ne nake-noronghkwatsera yayurooghde ne jirohheghdayen. Ake-noronghkwatsera akwah wákaghwajirowamhá ne jikahheghdayén yonghnyahhere :
2 Nokhony wahhadénhenghrònny, nokhony wahhanenyaroroke atsteh yahhòdy ne éthoh, neony ne wahhayenthoghde né wahharàko ne ó-nenhhare, neony wahhanonghsònny ne éthoh shadewaghsènnenh, nokhony waghrŏnny ne jiyejinonyhwenroghrarakthá ne wine : neony wáthatkaneren nene aondakahhawé ne ó-nenhhare kahhighk, nok né dakahhawé ne nyudighderonnyh nó-nenhhare aohhighk.
3 Nok nonwá, O sewanakere ne Jerusalem, neony jonkwehhŏkon ne Judah, dese-niyádòreght, Wákwarighwanèndonghse, tyake-ninihhokenh nok neneh jiwakheghdayén.
4 Oghkady nádenkyerekenhhá ne senhhá ne jiwakheghdayén nene Yaghdewakerighwison né ìwat? nékady wahhŏnny, ne ŏ-nenh Akatkaghthó nene aondakahhawé naohhighk nó-nenhhare, nok dakahhawé ne nyudighderonny kahhighk nonenhhare?
5 Neony nonwa nihhennyoh; Kwaghròryh ne jinenkyere ne Jiwakheghdayén: èrenh Enkhà-

wighde nadénhenrá oghnyònwar wadenhénghron-
nyadonh ne éthoh, neony t'kàkonde enwadek'wi-
son; nokhony denkaghrighdon denwarenyadón ne
o-nèn-ya dewaghsenghdode ne éthoh, nokhony
denwaghskwáseraghkwén t'kàkonde:
6 Neony Enkatyèsaghde enkaghdonde: yah-
hony thaonsakánhaghtyakon ne yuhhetkenhónh
yahhony thaonsondákwàdon: nok daghnon ogh-
nyònwar nok ohhìkda entkondeghyaron: ony lih
entkennonghdon ne otshadáòkon nene yaghthaon-
sahhadikènnoreghste né naonsahhodikènnore.
7 Iken ne raohheghdá ne Royaner ne jiengh-
shakoyádinyónde denghshakoghsnyé-né ne nyagh-
deyukaryáxheràyén néná ne rao-nonghsakonh ne
Israel, neony ne onkwehhòkon ne Judah raweryén-
diyughtsera kayenthonh: neony rèsax ne kajenh-
hayenghtsera nadewendeghtsera, nok wahhatkagh-
thó karonghyakenghsera rodaghkondàny h, tyuriwa
ne atdakwarighsyonghtsera, nok wahhatkaghthó
nok wáthaghshenthó.
8 Karonghyakenghsera ó-nikonghraxhádane ro-
nonhhakeh nene deyonnonghsanhonderon yade-
yakodenonghsayeghstanyón, nene dehhonthegh-
dakhanyon, yeyuhheh nen-yaghdejo-nakdode, nene
ayudonhónh aadinakdodàny yádayuyádighston ne
shádewaghsènnenh ne jiyonghwenjàde!
9 Iih akwahhonghdakonh, ràwenh ne Royaner
ne jienghshakoyádinyónde denghshakoghsnyé-ne
ne nyaghdeyukaryáxheràyen Nená orighwìyú to-
kenghskeònweh ne Nìyoh, yude-nonghsakade ne
t'kàkonde enwaghdondón kàyesé enwàdon, shá-
den-yàwén ony ne jiyurihhowànenh nokhony ne
yuraseh, yaghthenje-nakereke.
10 *Orighwìyú, oyèry niyunónhonrakeh ne ji-*

kahheghdayén nó-nenhhare t'kàkonde dentkahhawé ne kànen enskat jijontyádohharethá, neony ne kànen ne shádèkònh niwadé-nyendénghtserakeh nok t'kàkonde dentkahhawe ne kànen aghsenh yejókènhah ne sewdényendenghtserat nok aghsenh ne shádekantserìenh.

11 Onikonghraxhádané ne ro-nonhhakeh nene enhhatketsko orhónkeghjy, néneh né radighnonderatyè nene yughnekaghnìronh naadighnekìra, ne neh né ro-naderighwaghdentyeghdonh okheghyáokaraghwe, ji-niyòre nenhhenhhodighnèkadeke ne wine!

12 Neony ne yonderennothá karenghsòdaryh ne ne osnonghsa thiyonthá ony ne yonderennothá yayák nikarenghsòdaryh áènna yonthá, (ony toghká nikahhonrawatsheràkeh,) ony wine, étho raodinyenghskwakonh: nok yaghdehhodinoronghkwenh ne raoyúdenghsera ne Royaner, yahhony thádehhadiyádoreghthá ne ji-nighshakotyeraseh ne rasnonkeh.

13 Ne kady wahhònny nakonkwedá eghniyeyakawènonh ji-nònweh nenaghskwá, né aoriwá jiyaghdehhodínikonghrayendaónh; nokhony ne rao-nonkwédáòkon ne yudonkwédakonnyenghsthòkon wahhy ronwennonghkaryakonh, neony ne raodityughkwa yughstathenhónh rodinyádathenhonh.

14 Ne kady wahhònny no-neghshonh yudadenakdowanaghdènnyh nyádekayadyh, neony detyutskarawenh yaghdewadé-nyèndenh: ne raonónwesenghtsera, ony ne raodityughkwá, neony ne dehhonaderenghsaronghkwenh, neony nene raonhha ne rodonnhaghraghkwenh, t'kàkonde étho yenhhonwayadenghde.

15 Neony ne rodenghdaónh dehhadonnhakaryaghs t'kàkonde eghdakeh dentkahhawighdon, nokhony ne rashatste nerònkweh t'kàkonde eghdakeh enhhadadònny, nokhony ne e-nekenh nihhodikaghradaryon t'kàkonde eghdakeh enhhondadonny:

16 Nok ne Royaner jienghshakoyádinyonde, denghshakoghsnyé-ne nenyaghdeyukaryáxheràyén t'kàkonde ne enkahharadàdon nekajenhhayenghtseràkonh, nokhony ne Nìyoh, nenaah royádadokenghdy, t'kàkonde enhhonwayádadokenghdighste natdakwarighsyonghtseràkonh.

17 Ethone t'kàkonde ne nikonnasa deyudinákarondonhah konghsikeh ne eghniyudihhahhodenh, nok nene yunade-nakdatyesaghdanyon nene yunaresénse t'kàkonde né thikondideshon enkòndike.

18 Kanonghwakdenghsera ó-nikonghraxhádane ne ro-nonhhake ne neh né tho-nadìronde rodiyènah ne sewaderighwadewaghdonh né yakoghnerenghstonh deyakoghskwenhónh yeyakotsháaghdènnyh aòkón yudonhónh yahhothè-non thiyádejorihhonde, neony ne karighwanerén akwah ánìyught ji-nìyught nok-kénnònweh thikàyen (ne karonghyakenghsera,) ne ji-kanerenh (aghserìyè!)

19 Nene ràdon, Kíasa dehhoghsterihhenh karókdeghkenhhá, nokhony dehhoghsterihhenh ne raoyúdenghserá, nene aontyèsen aedewatkaghthó: neony kíasa ne Raojenhhayenghtseradokenghdy ne Israel kàró aondontkwide neony aaonwé, nene ayonkwaderyendarané!

20 Karonghyakenghsera ó-nikonghraxhádane ne ro-nonhhakeh nene yehhadironghyenhhá ne

wahhetkén aoyanerenghsera, neony nyuyanere aohhetkenghsera; ne neh né tyudakaraghstènny ne jideyughswathé, neony ne kaghswatheghtsera ne aoghswatheghtsera ne jityukaraghs; nene eghyáotskarátseròndy ne eghyákàyen aoriwá ne jiyawekón, neony ne yawekón ne aotskaratsera!

21 Karonghyakenghsera ó-nikonghraxhádane ne ro-nonhhakeh nene rodinikonghrowànenghse nene ro-nonhhá radikaghdéked, neony ro-nadadé-nikonghrowanaghdonh ne ro-nonhhá ji-nihhadìken!

22 Karonghyakenghsera ó-nikonghraxhádane ne ro-nonhhakeh nene yuneghrakwah radighnekirhà ne wine, nokhony ne onkwehhòkon ne radishatste nene yádehho-natyeghstonh, ne kaghnekáshatste:

23 Nene endewaderighwayèride ne rodirighwaneráaxkonh ne ji-nihhonwadirharatstènnyh, neony èrenh enkahhawighdon ne atdakwarighsyonghtsera ne kánikonghradokenghdy ne raonhhakeh!

24 Ne kady wahhònny ne ojire enwaghdonde ne ennekery oji-náara, nok ne ódonghkwá enwatsháaghde ne óshewaghsery, eghkady nen-yàwen ne naodighdera en-yutkén, neony ne adijija t'kàkonde enkondirathén ji-nìyught nyudákenghradenyonh: Né tyuriwa ji-èrenh rodihhawighdonh issy yehho-natyonh ne raorighwakeh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, neony ronwawennontyonh ne Royadadokenghdy Enskat ne Israel.

25 Ne kady wahhònny nenaah ne rao-nák'wenghtsera ne Royaner enhhadekade ne dehhodinyode ne raonkweda, neony yádehhoghjàde ne rononhhakeh ne dehhodinyode, neony enghshakoghdonde ne ro-nonhhá: neony ne jiyonghnyaghron-

nyón waodiyádishonghkwe naah, neony ne raodiyeróndáòkon karajonkwenh tyukenghshón ne jidekanadokenghseron. Nene kén-ikenh ne rao-nák'wenghserakwèkonh yaghná thádaonsontkarhadèny, nok ok yekàkonde jidethoghjàde.

26 Neony raonhhá enthanyádarohhàren ne jinonká ne akaonghwenjade-nyón inonh niyòe, neony yenhhadeweròdén (ji-nìyught nyakorondats o-nyare) ne ro-nonhhakeh ne jiyudonghwenjókdanihhón: nokhony, enjatkaghthó, t'kàkonde enthònne denhhodighsterihhen karókdeghkenhhá yaghthenhhodiyádaxdeke.

27 Yahhenskah nene aondayakó-nikonghrenhonh dayakoghwishenhhèyon yahhony thaondahho-naghsityáke ne raodinenrakonh; yahhony enskah thayakoserenghdarane yahhony thayakòdáwe; yahhony ne jidehhonatyákwaranhenh thakarighsyón, yahhony ne rao-nénnikaghje-ná ne rao-naghdá thádakaghrighdón:

28 Ro-nonhhá wahhy rodiyenkwirothìyé, nokhony akwèkonh ne rao-náènna wádakaradàdonh nokhony ne raoditshe-nén ne yakoghsàdenghs ne aodiji-na rendakeh t'kàkonde enwaghràdon yukarowànenh ji-nìyught ne kanyá, nok neh raodikaghkwenda ji-nìyught ne deyuweradàseh:

29 Den-yúdonhharheke jienhho-naderìtstarake akwah ji-nìyught ne kenrex, denhhonghshenthoghscke akwah ji-nìyught ne nityudiyensa ne kenrex; orighwìyu, t'kàkonde denhhonghshenthó, neony ne wahhadiyè-ná ne thiyahhonwadighk'wá, neony èrenh enkahhawighdon yenwadeweyendonke ne nyahhoghthaonsayàwén, nokhony yahhenskat thaonsayondaghtkáwe.

30 Neony ne enweghniseràdeke t'kàkonde enh-

hondewennòden denhhonghshenthó ne ro-nonhhakeh akwah ji-nìyught jidehhodídonhhaghré jidehhonghshenthoghseron ji-nìyught ne kanyadarákeghkowah; nok dòka enskat yaonsayontkaghthó ne jiyonghwenjàde, enhhatkaghtho tyukaraghs nokhony ó-nikonghranonghwakdane; neony ne kaghswatheghtsera tyukaraghs naah ne karonghyàkonh ne éthò.

CHAP. VI.

I *Isaiah'yehhoriwakenh.* 9. 13.

NE yughseràde ne koraghkòwah Uzziah rawenhhèyonh Wákatkaghthó ony ne Royaner rentskwahhere ennitskwaghraghxheradokenghdikeh, ony rotharadàdonh é-nekenghjy, neony dahhodirondatyé rasere kananonh ne o-nonghsadokenghdy.

2 Enekenh nònweh nikòndide ne karonghyákeghro-nónkòwatshón: (wahhy seraphim,) ji-niyadekòndyh yayák nádekondinerahhontshonde; thakhén wahhatkonghsòroke, neony thakhén wahhárhòroke ne raghsikeh, neony thakhén wáthàden wahhy.

3 Neony shayadat wáthohhènreghde ne ro-nonhhakeh, ony ràdon, Royádadokenghdy, royádadokenghdy, royádadokenghdy naah ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon; onghwenjakwèkonh naah kananonh ne raónwesenghtsera.

4 Neony ne kanawáaghdá ne jikanhokaronde ne onde-nhohharakwaghde ne raowènná ne raonhhá nene wáthohhènreghde wáthashenthó, neony wákayenkwaránaghne ne kanonghsakonh.

5 Ethone Wákiron, waké-nikonghraronghyà-
kenh nìih! nene Jiyaghdewakyerìdonh; aoriwá
Ji-iih ne kònkweh ne yaghdewakyanere dewake-
non-yanyh ne xkwéndakeh, neony shádewaghsèn-
nenh Nike-nakere ne ònkweh náeyádoden nene
yaghdeyakoyanere neghskwéndakeh: ikenh K'ka-
ghdekeh jirìkenh ne koraghkòwah ne Royaner
ne kentyughkowanenhhòkon.
6 Ethone enskat ne karonghyákeghro-nónkòwah
eghnondakatye iih-neh, rahhàwy wisk nikenjòra-
keh, ne rasnonkeh, nene yahharako étho jiyeyá-
daraghstha deyejiroghraraktha waráde;
7 Neony xhàkonh yahhâyén, neony wahhenron,
wákaktaghtho, ne kén-ìkenh yáorooghde ne tsk-
wéndakeh, saderighwadewaghdonghxhera èrenh
sonthàwighde, nokhony ne sarighwaneraaxhera
essaderakèwase.
8 Ony Wákhewennaronke ne Royaner-neh ràdon
Onghka nekén Yenkhe-nhane, neony onghka nekén
yen-yonkhiyaghdentyáse? Ethone Wákiron, Iih
kénkideron; yadake-nhan iih.
9 Neony wahhenron, Wàs neony sheghròryh kén-
ikenh ònkweh naeyádoden, Sewathòndek nenekén
norighwìyú, nok yaghdesewánikonghrayèndáse; ne
naesewánikonghrayèndane ne jitokenghskéònweh,
nok yaghdesewánikonghrayèndase.
10 Sheyaresenghtseròmyh ne rao-neryaneh ne
kén-ìkenh onkwehhòkon she-nonghkwéòkon, neony
ne rao-nahhonghdá ayuxdénne daodínikonryáke,
neony enwadennhòdon ne radikaghdeke; akaré-
hens enhhadìkén enhhónde ne radikaghdekeh, nok-
hony ao-nathòndeke aahhónde ne rao-nahhonghdá,
neony aedínikonghrayèndane ne rao-neryaneh, nok

daonsahhondonnhadèny, ony aonsahhadiyéwèndane.

11 Ethone Wákiron, Sayaner, dò-nènwe ? Neony
dahhakerighwáserakwén, Ji-niyòre ne jikanadowànenh kàyesé enwàdon yaghthenje-nakereke, neony
ne jikanonghsòdon yaghthenjéderòndake ne ònkweh
naeyádoden, neony ne jiwadonghwenjàde yenkaghsaaghdón enwaghdondón enwatyesaghdon;

12 Neony ne Royaner èrenh waghshakoyádenhhàwighde ne onkwehhòkon ìnonh niyòre, neony ne
étho ne nyurihhowànenh èrenh wákothawighden
(kanoronghjìonh) ne shádewaghsènnenh ne jiwadonghwenjàde.

13 Nok shèkonh ìwat ne t'kàkonde ne noyerihhadónt, neony ne t'kàkonde denjontkarhadèny,
(enjondatrèwaghde) neony t'kàkonde enwadek'wisón enwatsháaghdon enwaghdondón: ji-nìyught ne
oghsaweda karònda, (teil-tree,) neony ji-nìyught ne karighdon karòndá, (wahhy òyá,) ro-nonhhá
rao-natshókowaghsera íwat naah ne ro-nonhhátseràkonh ne o-nenh enhhodineraghdénse, ne kady
ne oghnekwaghsadokenghdy t'kàkonde ne raonatshókowaghsera ne étho.

CHAP. VII.

I *Ahaz wahhonwayádaghnìrade Isaiah eghnahhayere.* 14. 17.

NEONY étho niyawenhonh ne raodeghniseràkonh ne Ahaz ne royenhah ne Jotham, ne royenhah ne Uzziah ne koraghkòwah ne Judah, nene

Rezin ne koraghkowah ne Syria, neony Pekah ne royenhah ne Remaliah, ne koraghkòwah ne Israel, étho wahhònneghde Jerusalem nonkàdyh nene daadighnyòden aonderìyú, nok yaghdehho-natkwenyonh ne jiwáthadighnyòden.

2 Neony eghyáontròry ne jiro-nonghsode ne Dawed, wáiron, nennekén ne Syria dehhodirihhonde ne Ephraim: neony wátho-nikonghradihhendonwe, nokhony ne akó-nikonghraòkon ne raonkwédáòkon, akwah ji-nìyught ne karondáòkon ne karhàkonh ne denkakarenron ènwáde ne jiyaode.

3 Ethone wahhenron ne Royaner ne raonhhakeh ne Isaiah, Wàs yásaghdèndyh ne nonwá yádeghtshaderaght ne Ahaz, ìse nok Shearjashub eghtsyenhah, nene jiyeyutde jiyeyuthonrodade jiwatnekohhetstaghk'wá nene e-nekenh yudohhetstaghkwenh jiyonghraghkwenh kaghnèkó, nene onkwedakwèkonh jiyakohhàde ne jirothèndayen rakenhhaghserònny;

4 Neony wahhawenhhaghse, Sadadé-nikonrarak, neony thádesadòdek; toghsa desadonhharenronh, yahhony thaondesánikonrénne aesajiyòáne, ikenh ne tekenyh dekendaghsonde ne kén-ikenh yuyénkwaroghthá ynkonghretshadekhá, ikenh nenyuneghrakwah ro-nák'wenhonh dehhaderyaghdikhón ne Rezinthoriwá ne Syria, neony ne royenhah ne Remaliah.

5 Ne thoriwa ne Syria, ony Ephraim ne royenhah ne Remaliah, deyesayadoreghthà ne wahhetkén ne isekeh, rondonnyón,

6 Nihhennyoh yedewaghdèndyh daedewaghnyòdenh ne Judah, neony wáthonwánikonrhàren wahhonwanákònny wahhonwánikonghraronghyàkende, neony daaghjhidewarighwaghrighden ne-

thoh wahhy onkyonhhá, neony ne koraghkowah shádewaghsènnenh nenghjhidewénderon, shádenyàwén ne royenhah ne Tabeal:

7 Eghnikarihhodenh rodàdyh ne Royaner Nìyoh yaghdeyàweght akàdáke, yahhony eghthayàwenne.

8 Ikenh ne thayádakwé-nìyú ne Syria ne náne Damascus neony ne thayádakwé-nìyú ne Damascus ne náne Rezin; yahhisy nònweh dekenh ne yayák niyughseraghshenh nok wisk nentkàkonde denskaghrighdon, nene yahhònkweh thenskenhháke.

9 Neony ne rayádakwé-nìyú ne Ephraim ne ná-ne Samaria, neony ne rayádakwé-nìyú ne Samaria ne ná-ne Remaliah royenhah. Dòka yaghthaejathòndade naondeseweghdaghkwe, orighwìyú yaghthaonsaghjhisewayádarakó.

10 Sennhá issy nònweh, ne Royaner ne ji-nihhodatyaseh ne raonhhakeh ne Ahaz, wahhenrón,

11 Serighwanèndonh ne wennakeraghdonh ne Royaner sa-Nìyoh: serighwanèndonh káok nikariware ne o-nakonghjy, nedenhens ne aontharàdade é-nekenghjy.

12 Nok Ahaz wahhenron, yaghthakathòndade nakerighwanèndon, yahhony thadaiyadennákèraghde ne Royaner.

13 Neony wahhenron, Jathòndek nonwá; O jironoughsode ne Dawed; Wahhy niyurighwaah ne ìse ne sewánikonghkenhhèyonh onkwehhòkon, nok ensewánikonghkenhhèyon kenh ony nake-Niyoh?

14 Ne kady wahhòny ne Royaner akwah raonhhá t'kàkonde enghjhijon ne enwadé-nyendenghston: Jatkaghthoh, ne yaghdekanaghkwayendèryh t'kàkonde enkanèronne, neony enhhodewédon rà-

jin, neony enhhonwanadonghkwe ne raoghsènna Immanuel.

15 Owistoghsera nok jìx aodíjikheda ne enghraxheke, nene aodòkenghse ne aadòry daaghjàren ne wahhetkén, ne aaràkó ne yuyanere:

16 Ne wahhònny nen-henthoderyendaráke ne raxhaah ne t'kàkonde enhhadòry denhhaghjàren ne wahhetkén, nok ne enhharàkó ne yuyanere, ne jiwadonghwenjàde ne denjadatswén t'kàkonde ensadewèndeghde yádejàronh naokoraghkòwah.

17 Ne Royaner enghyahheghse ne isekeh, nokhony ne ro-nonhhakeh ne sonkwedá, nokhony ne jiro-nonghsode ne yánihhah, eghnisera kendènron yaghdeyuh, tyuyenghdaghkonh ne eghnisera nene Ephraim èrenh shawe-nonghdonh ne ji-nonkà ne Judah, shátyàwen ne koraghkòwah ne Assyria.

18 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne, ne eghniseràkonh neneh Royaner t'kàkonde yenhharondade (akwah ji-nìyught nyakorondats o nyare) ikenh ne denkàden nene akwah jiyádeyudókdanihhón ne jikayyhonhhade-nyón ne Egypt, neony nene jìx kondijikhédònny nenáneh eghkondinakere ne jiwadonghwenjàde ne Assyria:

19 Neony t'kàkonde enthònne, nokhony t'kàkonde radikwèkonh jienhhondorishén ji-nònweh nyaghnonwèndonh detye-nakereghkwe jiwádighronhhatyé, neony ne oghshonwakonghshón ne jideyutstenghre-nyón, neony akwèkonh nohhíkdakonghshón, nokhony akwèkonh noyennokonghshón.

20 Ok né shahheghniserat t'kàkonde ne Royaner enghshakokenkare enradé yondatkénkarathá nene thihhonwadinhaonh, kénwahhy, ro-nonhhá nene issy nonkàdyh ne jikayyhonhhadatye, nene kora-

ghkòwah ne Assyria, neony ne rao-nònjyh, nokhony ne o-nonghkwis ne raghsikeh: nokhony t'kàkonde ony enwaghdondon enwatsháaghdon ne raokonghsthenrhá.

21 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne ne enweghniseràdeke, nene rònkweh t'kàkonde enhhànonde denhhaghsnyé-ne ne ode-naghskonnìah nedeyunhonskwaronde nok tekenyh deyudinákarondonhah:

22 Neony t'kàkonde ehhenwaderihhònkoghde nene nenhenhonde-nóndatye-nighde ne wahhy yenhhonghtkáwe, enrake ne owistoghsera: ne wahhy nowistoghsera ony jìx aodijikhedá thentkakwekde né èn-yeke nene eghyondadadaghtkawenh ne jiwadonghwenjàde.

23 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne ne enweghniseràdeke, nene ji-niyádekanakdakeh eghnenyàwen, étho ji-nònweh ne wénnyaweeghseron ó-nenhhare kahhighk ne ji-nòn-neh, wénnyaweeghseron kaweyennendaónh oghswistá, t'kakonde ony eghnen-yàwen oghnyònwar nok ohhikdá.

24 Kayènkwire enwatston nok áènná ne onkwehhòkon kàró entyakodiyádenhhàwighde en-yakodiyádaroroke enskatneh, ne enkarihhònny jiakwèkonh oghnyònwar enwàdón nok ohhighkda enwàdon.

25 Neony ne akwèkonh jiyonghnyaghronnyon t'kàkonde enwadákwàdon enwadón yeghdeghró-kwatsthá atshòkdón, yaghnénné kàró thaondayakodiyádenhhàwighde ne kaghderonghxhera ne oghnyònwar ony ohhìkdá: nok t'kàkonde né yenwadennyeghdón ne deyudinakares, nok ne kénniyenhhàyere neyeyughsthonh ne katshè-nén né nyontsthá.

CHAP. VIII.

1 *Ne ne ohhèndonhyehhariwakenghs dehhodinyode Syria nok Israel,* 5 *ony Judah.* 9. 11. 19.

SENHHA issy nònweh ne Royaner jinahhak-
wenhhaghse ne iih-neh, Jè-nah ne kowànenh
ayukarhadèny, neony syàdonh setdá ètho sát nene
rònkweh raghyadonghk'wá ne o-naghs nene ji-ni-
yutyèrenh ne Maher-shalal-hash-baz.
2 Neony ne Wákyè-ná ne iih-neh ne teweghda-
ghkonh ne enkarighwaghnìratste nene ondedá ne
kaghyadonghseràkonh, Uriah ne rajihhenghstajyh,
neony Zechariah ne royenhah ne Ieberechiah.
3 Neony Eghwakeghde aonhhakeh nene tyuth-
onwìsén ne ohhèndonh yewaderighwatròry; neony
wákanèronne ony ondewédon ràjin, Ethone ne
Royaner wahhenrón ne iih-neh, Eghtshe-nadonh
ne raoghsènna Maher-shalar-hash-baz:
4 Ikenh arekhó ne raxhaah thenhhoyendaonh
ne yaónikonghrayendaonh ne ne daaghshenthó,
Raké-nihhah, neony, istenhah, ne ji-niyutshókò-
wah ne Damascus neony ne kàyesé enwàdón ne
Samaria t'kàkonde wahhy èrenh enkahhawighdon
ne raohhèndonh ne koraghkòwah ne Assyria.
5 ¶ Ne Royaner wahhakwadàtyáse àre ne iih-
neh ony wahherón,
6 Asékenh ji-nìyught kén-ìkenh onkwehhòkon
ronderaghyádaghk'wá yaghdehhadiyè-naghs ne
oghnekáòkon ne Shiloah nene ske-nenhah aongh-
dèndy, neony aondonnharen Rezin-tseràkonh
neony ne Remaliah royenhah;
7 Nekady nonwa, jatkaghthoh, ne Royaner

waghshakohheghse ne ro-nonhhakeh ne oghne-káòkon ne jikayyhonhhadatyé, káshatste nokhony èsó, shaden-yàwen ne koraghkòwah ne Assyria, neony raónwesenghtserakwèkonh : neony raonhhá wahhy entre étho akwèkonh ne jidehhaontyakonh, neony enhhadohhetste akwêkonh ne rao-néntka-raghrákeghshón :

8 Neony wahhy yádenhhadohhetste ne Judah ; raonhhá wahhy enhhaghnekawenrade neony eh-henhhadohhetste ; ji-nithaghnyasonde nádenhho-serénné : neony ne denhhadeweyàdade ne t'kà-konde ne aànaghné ne shádaonkenghyàdane ne ji-wadonghwenjàde, O Immanuel.

9 Yádesewatyeghst ne yádesewayádighshón, O ìse ne jònkweh, neony t'kàkonde wahhy desewa-ghrisere enkarighwèndane ; neony denjadahhon-ghdòden, jonkwédakwèkonh ne i-nonghshón ne nisewanakere-nyón : desewatyákwaranhak nyáde-sewayádighshón, neony densewariné ensewarigh-wèndáne ; dejatyákwaranhak nyádesewayádigh-shón, neony t'kàkonde densewariné ensewarigh-wèndáne.

10 Enskatneh sewajenhhayenh, neony ne nyah-hothè-non thiyayurihhòndáne ; ne sadatyát ne owènná, neony nene yaghthakàdáké : ikenh ne Nìyoh yakwésé naah.

11 Ikenh ne Royaner kénnihhakyerasch nene jinihho-nontshaghnìronh, neony wahhakerihhon-nyén, nene Yahheghthakaghdèndy ne jirodihhàde ne kén-ìkenh onkwehhòkon, wahhenron,

12 Toghsa sewenronh, Ne daedewarihhònden, nene radikwèkonh ne ro-nonhhakeh ne kén-ikenh wahhy enhhonniron, Ne dedewarihhòndenh ; yah-

hony dehhodighderónse ne raodighderonghxhera yahhony dehhaditshanighse.

13 Serighwadokenghdighst ne Royaner nedeghshakoghsnyé kentyughkowanenhhòkon yádehhayadyh; nedaghnon eghjhise-nitshaghnighsek, nedaghnon sewaghderonghxhera kenhhak ne jideyuderyénthàrah.

14 Neony raonhhá wahhy ne kanakdadokenghdy enkenhháke; nok neh o-nèn-yá ne tyakoghsityàkthá, neony ne otstenrá ne deyuderenghsaronkwaght, ok yadejàronh ne jikanonghsode ne Israel, ne nayònawe neony ne jidewaghskode ne ji-nonkà ye-nakeratyé ne Jerusalem.

15 Neony yawédowànenh ne raodityughkwakonh ne t'kàkonde entho-naghdéké neony denhhadighrákwenghdaráne, neony densewaríné, neony densewaghskwenne, ony ensewadennaghskònny.

16 En-yetshiyadaghkwarike ne enwaderihhòwanaghde enwaderighwaghnìrade, denwatneghdorarake ne orighwakeh kentyughkwakonh nakityughkwá.

17 Neony Iih enhhiyennonná ne Royaner-neh, nene rotkonghsaghseghdonh ne ji-nonkà ro-nonghsode ne Yàkwek, neony wahhy Enhhiyádìsake.

18 Wákatkaghthó, Iih, neony ne exháokonhah raonhhá ne Royaner ne rakwàwyh, ne wahhy ne wadé-nyendenghstanyón neony ne jiyutyanádenyón ne Israel-tseràkonh, ne Royaner-neh ne kentyughkowanenhhòkon nedeghshakoghsnyé, nene eghye-nakere nejiyo-nònde ne Zion.

19 Neony ne o-nenh en-yesenhhaghse ne isekeh, Sèsak ne ro-nonhhakeh nene yakòyén ne kánikonrá, neony nene rondéfaghsothá ne enthontyèrenghde enhhondodaghsy neony nene ske-nenhah

enhhodiwennakedoghde enhho-nonghshe-né rodíwennèndenh; nene ronnònkweh ne nyaghdehhonwayádisàkonh ne raodi-Nìyoh? nene ronnhéònweh ne jikenhhèyón?

20 Ne norighwakeh neony ne aonderihhòwanaghde aonderighwagh nìrade: dòká yaghnéthaondatyáde neaondayuyanenhhawe ne kén-ìkenh owènná, ne wahhy tyuriwá ne jiyaghdehhodighswatheghtseràyén ne ro-nonhhátseràkonh.

21 Neony t'kàkonde eghdenhhondohhetste serenghke-neh serenghke-neh yenkayèrine nokhony enhhondonghkaryáke: neony t'kàkonde étho nenyàwen, néneh, ne o-nenh t'kàkonde enhhondonghkaryáke, wahhy tho-naderonsé nyádehhadiyádighshón, neony ronwayesaghdanyón ne raodikoraghkòwah nokhony ne raodi-Nìyoh, neony e-nekenh nádehhadikanere.

22 Neony t'kàkonde enhhadiken ne jiyonghwenjàde; neony enhhontkaghthó ne deyúnikonrhàrah nokhony tyukaraghs, deyakokaghraghwishenhhèyonh ne jiyakónikonghraronghyàkenh, neony rononhhá wahhy t'kàkonde ehhenhho-nadoryade jinonkà tyukaraghs.

CHAP. IX.

1 *Adonnharah t'kàkonde eghnen-yàwen ne shāde-waghsènnenh ne kánikonghranonghwakdané nene jiro-nakeràdonh neony ne raoyanertsera ne Keristus.* 8. 13. 18.

ETHOSANE-NENNEEH, ne tyakókaraonh yahheghthayàwen ne ji-niyawenhónh ne ji-nátyú-

nikonrhàren, ne o-nenh shondontyèrenghde shahhaghwisharàkó ne ji-niyúnikonghraronghyàkenh ne jiwadonghwenjàde ne Zebulun nokhony ne jiwadonghwenjàde ne Naphtali, neony ne oghnakénkeh senhhá èsó watyúnikonrhàren wákánikonghraronghyàkén ne ji-niyòre ne kanyadarákeghkòwah, issy nonkàdyh ne Jordan, Galilee-tseràkonh ne niyádeyonghwenjàkeh.

2 Ne nonkwehhòkon nene aghsàdakonh ìyén yakotkaghthonh ne kaghswatheghtserowànenh : ro-nonhhá nene eghradinakere ne jiwadonghwenjàde ne jiyudaghsàdare ne kenhhèyon, ro-nonhhakeh nene dehhodighswathé dehhonaderònronde.

3 Waghsheyatkadade ne niyádeyonghwenjàkeh, nok yaghthiyaodeghyaghrontyé ne adonnharaghk : ro-nadonnhahhere ne sahhèndonh ne ji-nityawenhónh ne ji-nonkà ne adonnharaghk ne ji-niyakennekerìyáx, neony ne ji-nìyught jiyakodonnhahhere ne o-nenh sháthadikhaghsy ne thiyaghshakodighk'wanyón.

4 Ikenh desayakonh wahhy ne kyatyendanyax ne raoghrye-ná, neony ne raodennits ne raghnenxkeh, ne nadennits ne wahhoghwishády, ne jiweghniseràde ne Midian.

5 Ikenh ne niyàdewaderiyughseràkeh ne kaghshodárhìyuh nená enskatneh yádehho-natyeghstonh ne jiyurìtstare ne raodinená t'kaghwé-nònnyh o-nekwenghsakonh ; nok ne nekén-ìkenh t'kakonde wahhy en-yudekhake neony ne en-yunondenghseke ne ojire.

6 Ikenh ne onkyonhhakeh ro-nakeràdonh raxhaah, onkyonhhakeh yonkhiyàwyh naah ne Ronwayenhah ; neony ne rayádakwé-nìyú ne rarighwakwadakwaghs t'kàkonde wahhy raonhhá ragh-

nenskeh: neony ne raoghsènná wahhy enhhonwa nadonghkwe Royádaneghrakwah, Rajenhhayenghskòwah, Ne thihhatste ne Nìyoh, Ne ji-niyenhhènwe Ránihhah, Ne Rayádakwé-nìyú ne kayanerenh.

7 Ne jien-yudeghyaghrontye ne raóshatstenghsera neony nekayanerenh yaghkaneká thiyaontdade, ne rao-nitskwaghraghxheradokenghdikeh ne Dawed, neony etho raoyanertserakeh, nene akakwadakwén, neony ne aonsakaweyennendaónh enke-né ne kayádoreghdaghtsera ne adewendeghtsera neony enke-né ne yuderighwakwarighsyonh, kenghyenwadaghsawén ony ne ji-niyenhhènwe. Ne enthó-nikonghrareke ne rao-nak'wenghtsera ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon eghnenhhàyere ne kén-ìkenh.

8 ¶ Ne Royaner yahhaderighwanyeghde ne jinonká ne Yàkwek, neony wathoghswathé-né ne Israel.

9 Neony ne nonkwédakwèkonh en-yakoderyendaráné, sháden-yàwen ony ne Ephraim neony ne jiye-nakere-nyón ne Samaria, nene yondon ne kanayeghtseràkonh neony ne yakó-nikonghratshanyh,

10 Ne nyúdararihhòkon wahhy deyure-nìonhhatye, nok onkyonhhá enjityònny endewade kanenyaghserònnyh; ne jokaghreghdese karònda nenwahhy kayakonh, nok den-yakwadèny o-néndakwenghdén enwàdón.

11 Nekady wahhònny ne Royaner ne entharighwaketskó ne enhhonwaghswén ne Rezin ne raonhhakeh.

12 Ne Syrians ohhèndonh, nok ne yaghdehhodirighwiyughstonh oghnakén, neony wahhy enhhon-

dek'wisa ne Israel ne jidehho-natskarawenh, Ikenh akwèkonh ne kén-ikenh ne rao-nákhwénghtsera yaghná tháde otkarhade-nyonh, okhò-nenh ji-nìyught jidehhodeweyàde.

13 Ikenh ne onkwehhòkon nene yaghthádejakotkarhade-nyonh ne raonhhakeh nene enhhonwanaghdónde, yahhony dehhonwayádisàkonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.

14 Nekady wahhònny ne Royaner enhhàyáke ne rao-nonji-neh ne Israel ony rendaxkeh, yúnhaghdonde neony ne yaghthiyádeyurihhonde, ne seweghniserat.

15 Ne thoxdènhah neony rotkonnyenghst, raonhhá wahhy ne ohhèndonh; neony ne nyehhariwakenghs ne ohhèndonh ne shakorihhonnyènny né no-nòwén, raonhhá ná nodaghsá.

16 Ikenh ne shako-naghsharìnese nekén-ikenh onkwehhòkon ro-nonhhá shakodiyádaghdonthá; neony ro-nonhhá wahhy ne neh né shako-naghsharìné ne wahhy enhhonwanaghdónde.

17 Nekady wahhònny ne Royaner yaghwahhy thashakodonnharen ne raodinekenghderontsera, yahhony wahhy thaonsaghshakòdenre ne yaghdeshodinighshén ony nyunadeghreonghse: ikenh niyádeyàkonh naah ne thiyeyako-nowenghdonh yakènhah ayakorighwiyughston neony wahhetkénsé ji-niyontyerhá, neony ji-niyádeyeghsakaghronghtseràkeh en-yondàdy karighwanerén. Ikenh akwèkonh ne kén-ikenh nene rao-nákhwenghtsera yaghnaah thadejotkarhade-nyonh, nok okhò-nenh ji-nìyught jidehhodeweyàde.

18 Ikenh ne yakorighwaneraaxkonh enwatsháaghdon ji-nìyught ne ojire: ne wahhy enwaghdónde ne oghnyònwar neony ohhikdá, neony wah-

hy t'kàkonde enwadekadón ne ji-non nakwahkarhakonhhònweh; neony ro-nonhká wahhy t'kàkonde enhhadigharàdade ji-nìyught ne jienwatyénkwaraketskó.

19 Ne enkarihhònny ne rao-nákhwénghtsera ne
Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne ná wadonghwenjàde tyúkaraonh, neony ne onkwehhòkon eghnen-yawen ji-nìyught ne nakonwànonde ne ò-jire: yahhonghka nònkweh thaonsahhoyadak nyadadékènhah.

20 Neony wahhy enthoghk'wáde ne jiraweyen-
deghdaghkonh ne rasnonkeh, neony radonghkaryáx; neony t'kàkonde enrake ne shanekwadyh, (thenthade-nekwadihhá,) nok yaghthao-neryéndìyú: ro-nonhhá wahhy enhhàdike niyádehhàdyh ne raodiwaronh nakwah yádehhayadyh raonontshá:

21 Manasseh, Ephraim; neony Ephraim, Ma-
nasseh: neony ro-nonhhá enskatneh wahhy ne enhhonwatkònden ne Judah. Ikenh akwèkonh ne kén-ìkenh ne rao-nákhwenghsera yaghná thádejotkarhade-nyónh, nok okhò-nenh ji-nìyught ne jidehhodeweyàde.

CHAP. X.

1 *Ne kanonghwakdenghsera ó-nikonghraxhádane ne tyrants.* 5. 20.

KANONGHWAKDENGHSERA ó-nikonghraxhádane ro-nonhhakeh ne yakodadeweyennendaonh ne nyaghdeyuderighwakwarighsyonh ne

yakodadeweyennendaseh, neony nene enwatyàdon ne kanikonghranonghwakdenghsera nenehné yakodadaghjadànyh:

2 Nene daonsahhontkarhadèny daondahhondónneke ne rodìdenh ne ji-nonkà t'kajenhhayén ne adewendeghtsera, neony nene èrenh akahhawighdón ne yutdakwarighsyonh ne ji-nonkà ne yakòdenh ne akonkwedá, nene yunadeghreonghse ne kíshenh ne thiyakonwadighk'wá, neony nene ro-nonhhá ne thiyashakodighk'wá ne yaghdejakónighshén!

3 Neony oghnensewatyere ne eghniseràkonh ne ji-nádendeghshonkwatkénsehhá ne karonghyakenghsera, neony ne atkaronnyát nene t'kàkonde dàwe ì-nonh jientkayenghdaghkwé? raonhhakeh enjadekwaghde ne najhisewayádake-nhá? neony kánense-nìyen ne jónwesenghtsera?

4 Yaghthenkyadarake eghdakeh denhhondontshòden o-nakonh ne radinaghskwá, neony wahhy enthadiyadénné o-nakonh ne jienhhonwadiryú. Ikenh akwèkonh ne kén-ìkenh ne rao-nákhwenghsera yaghná thádejotkarhade-nyonh, okhò-nenh ji-nìyught jidehhodeweyàde.

5 O Assyrian, ne deyutkwiradàseh ne ake-nákhwénghsera, neony ne ne rondénnitsherenhhawe ne radisnonkeh nená nakwaderyaghdìkhonghtsera.

6 Iih yenhhiyadennyeghde ne denhhadighnyòden ne yakènhah rodirighwiyughstonh ro-nonghwenjade-nyón, neony ne denhhadighnyòden ne enhhonwanatkònden ne onkwehhòkon ne nakenákhwénghtsera Iih enhhìyón ne enhhirihhontyeghdén, nene enghshako-nonghskàry enhhayè-ná thiyenghshakoghk'wá, neony ne enghshakoghdónde, neony ne denghshakoraghsidakenseraghk-

wé ji-nìyught ne jiyunawátstaghnodes ne jidekanadokenghseron.

7 Ethosané yaghné dehhèndon yahheghdeyught, yahhony eghdehhó-nikonghrodenh neghnaennonghdonnyonghtserődenhhake; nok sé raweryaghsakonh ne neh enhhaghdónde neony enhhàyáke yaghtoghka ok.

8 Ikenh ràdon, Yaghkenh ne dehhonkerighwakwadakwasé tyukwekdonh koraghkowatshón?

9 Yaghkenh dekenh Calno ji-nìyught ne Carchemish? yaghkenhdekenh Hamath ji-nìyught Arpad? yaghkenh dekenh Samaria ji-nìyught Damascus?

10 Wahhy ne kesnonkeh yutshenryonh ne kayanertsera ne kayádònnyh, neony ro-nonhhá rodiyádonnighseronnyh yahhodíserareghste ne Jerusalem neony ne Samaria;

11 Yaghkenh n'Iih, Eghdewakyèrenh ne jinonká ne Samaria neony ne aoyádònnyh, eghkady o-nynenkyere ne Jerusalem neony ne aoyádònnyh?

12 Nekady wahhònny t'kàkonde eghnen-yàwen, ne neh, ne o-nenh ne Royaner roweyennendaónh ne raoyúdenghserakwèkonh etho ne jiyunònde ne Zion neony ne étho Jerusalem, Iih enkheronghyàkende ne ji-nityudonnionh nene ro-neryaghsaghnìronh ne koraghkòwah ne Assyria, neony ne ónwesenghtsera ne e-nekenh nighrèsax.

13 Ikenh wahhy ràdon, Iih wahhy kesnonkeh akéshatstenghsera Jieghniwakyèrenh, nokhony nene Iih akyanertsera; wahhy Iih wakatyewade: neony èrenh Sewakkwidonh ne jiye-nerenh ne onkwehhòkon, neony ronwadighk'wanyón ne raonatshókowaghtsera, neony eghdakeh Sewakyén ne

jiye-nakere-nyón ji-nìyught ne roghskénrakegh-
dékòwah :

14 Neony kesnonkeh wahhy yutshenryonh, ji-
nìyught nojí-naghkwá, ne nakotshókowaghsera ne
onkwehhòkon neony ne jienskat rarorox ne ó-nhon-
ghsá nene wahhy yudadenraónh, Iih wahhy wake-
roronh onghwenjakwèkonh; neony yahhenskat
nene daonde-nerahhontshakarenrón, ne denhens ne
daondontskaráwe, ne denhens naondontkédothaké.

15 Wahhy ne adòkén dondetshanighde yádeka-
yadyh ne ronwatkonde nene rarondaghserònny ne
éthone nònweh? ne kady kenh ne deyeghswenkar-
yatha enhhokòwanaghde yádekayadyh enhhótkòn-
den nene en-yondawedon? ji-nìyught ne dòka ne
òkwire ne aondòndawéde yádekayadyh ne enhho-
natkònden ro-nonhhá nene rodihharadàdonh, ne
dénhens ne dòka ne adennits ne aondontketskó
yádekayadyh, akwah ji-nìyught ne yahhòyende
dekenh.

16 Nekady wahhònny t'kàkonde ne Royaner, ne
Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, yahhaden-
nyeghde kentyughkwakonh ne yunarésénse ówagh-
roskonshón, neony o-nakonh ne raónwesenghtsera
wahhy enhhadèkáde en-yòdeké ji-nìyught ne òjire
jiyudekhá.

17 Neony ne raoghswatheghtsera ne Israel ne
ná nòjire, neony ne Enskat ne Raorighwadóken-
ghdy ne nódonghkwá: neony wahhy en-yòdeke
neony enhhaghdónde ne raohhikda nokhony ne
raoghnyònwar ne seweghniserat;

18 Neony wahhy enhhaghdónde ne ónwesengh-
tsera ne raokarhakonghseràkonh, neony ne raoth-
endakeh èsó entkahhawe, thádejàronh adonnhets
nokhony ne oyeronda: neony eghnen-yàwen ne

ro-nonhhá ji-nìyught ne o-nenh ronde-nyádarenh-
hawaaghs ne kanyadarohhare enhhayádakenh-
heye enthó-nikonrénné.
19 Neony ne otyáke ne karòndáòkon ne raokar-
hakonghkonghtsera wahhy t'kàkonde toghkara ok
nene exhaah ne naontyésen ne yaonwadigh-
yàdonse.
20 Neony étho nen-yàwen ne enweghnisera-
deke, nene shèkonh en-yudadènron ne Israel
neony ji-neken nìyught nene jakó-nyakenhonh ne
rao-nonghsakonh ne Yàkwek, yaghshèkonh àre
thayéderòndake ne raonhhakeh nene shako-nagh-
donthá shakodiryughs; nok sédaghnon yenyon-
tyén Royaner-neh, ne Royádadokenghdy Enskat
ne Israel, ne tokenghskêònweh. (Yèsus Keristus.)
21 Nene shèkonh yakodadènronh t'kàkonde den-
jontkarhadèny: shaden-yàwen ne rodadènronh ne
Yàkwek, ji-nonkà ne thihhashátste Nìyoh.
22 Ethosane wahhy ne sonkwedá ne Israel
ánen-yàwén ji-nìyught ne ó-neghsaronghkwá ne
kanyadarákeghkòwah, nok shèkonh wahhy ro-na-
dadènronh ne t'kàkonde denshontkarhadèny: ne
enwatsháònweh enwaghdónhònweh ne yudewey-
ennendaonh wahhy enwadawenrade ne aderigh-
wakwarighsyonghtsera.
23 Ikenh ne Royaner Niyoh ne kentyughkowa-
nenhhòkon t'kàkonde enhhatshaaghde enhhaghdón-
deònweh, ony kaweyennendaónh yuderihhókde, ne
shádewaghsènnenh ne onghwenjakwékonh.
24 Ne wahhònny kénnihhoyèrenh ràwenh ne
Royaner Niyoh ne kentyughkowanenhhòkon, O
akonkwedá nene eghye-nakere Zion-neh, toghsa
eghjhise-nitshaník ne Assyrian: enghjhisewary-
òkwire enwadón, enthadénnitsheraketskó ne ise-

keh enghyatkònden, oderihhókdaghkwénkeh ne jinikarihhodenh ne Egypt.
25 Nok shèkonh akwah nijorighweshah, nene
raoderyaghdikhonghsera ò-nenh denkàdáné, nok ní nakenákhwenghsera, ne rao-natkaronnyát.
26 Neony ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon enhhaoryaghneronhaghse ne raokwire, ne entyuyanenhhawe ne jironwanáwenthonh ne Midian éthoh otstenghrakeh ne Oreb: neony akwah ji-nìyugh ne kanyadarakeghkòwah akaráké, eghkady ony enthaketskó oderihhókdaghkwénkeh ne ji-nikarihhodenh ne Egypt.
27 Neony étho nen-yàwen ne enweghniseradeke, ne ne raoghrye-ná wahhy èrenh enskahhawighdon jikahhere ne snenxkeh, neony ne raotyendanyax enskaghrakwén ne se-nyarakeh, neony ne kyatyendanyax t'kàkonde wahhy enwaghdondón ne tyuriwa ronwenye-narhonh.
28 Onenh iroh ji-nonkà Aiath, rodohhetstonh
ne ji-non ne Migron; étho Michmash-neh éthò yehhòyenh ne raósereghdìyuh yakoyádenhhaghs dewatkarhadinihhon ne nyònderiyughthá:
29 Ro-naghdentyájihhonh ro-nadohhetstonh ne
jiyuhhàde: ro-nade-nadarakwenh ne jienhhonnonwede ne éthoh Geba; Ramah naah roghderónse; Gibeah ne Saul u rodekwenh naah.
30 Sadewennaketskoh, O konwayenhah ne Gallim; enkarihhònny entkonwathondeke ji-nonkà ne Laish, O ròdenh Anathoth.
31 Madmenah erenh naah rawe-nonghdonh; ne
jiye-nakere-nyón ne Gebim rontkennisaaghs ne nenhhondekó.
32 Nok shèkonh enhhoghnyodaaghste éthò Nob
ne weghniseràde: yenhhennontshòndawédene enh-

hatkònden ne jiyunònde nekonwayenhah ne Zion, ne jiyonghnyahhere ne Jerusalem.

33 Jatkaghthoh, ne Royaner, ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, wahhy yuxdé jidenhhaghyokede ne yúnhaghdonde ne kaghderonghxherowànenh: neony ne e-nekenh yudohhetstaghkwenh ne ji-nityutde ne ònkweh ne ji-niyakaonnhódenhonh t'kàkonde denskaghstarathedon, nene thiyakotshanight ye-nàyeh t'kàkonde eghdakeh enhhondadònny.

34 Neony t'kàkonde enhhayáke ne jiyuderondadoónh nekarhàkonh karistajy enrade, neony Lebanon t'kàkonde enthayadenne ne jiroyádaneghrakwah.

CHAP. XI.

1 *Ne skennenkòwah ne kayanertsera ne yunhaghdondaonh ne oghdeghrakeh ne Jesse.* 10.

NEONY étho t'kàkonde entkayàkénne ne jikarondakwénìyú ne Jesse, neony ne enkanhaghdònden t'kàkonde enwadeghyarón entkayakenne ne raoghdeghrakeh:

2 Neony ne raó-nikonra ne Royaner yenwadorishén ne raonhhakeh, ne kánikonghrowaneghtsera nokhony naghronkhatsera, ne kánikonrá ne t'kayádoreghdaghtsera nokhony thikáshatste, ne kánikonra ne atdokhatsera, neony ne kaghderonghxhera ne Royaner;

3 Neony t'kàkonde denghshakwaghsterihháde naaronke ne kaghderonghxheràkonh ne Royaner-

neh: neony yaghthaonsahhajenhhayen ne oghnákenkeh ne jienhhatkaghthó ne rakaghdekeh, yahhony thaoderighwáeghsten ne oghnákenkeh nene nendenhhahhonghtyèndane.

4 Nok enke-né natdakwarighsyonghtsera ne jienghshakojenhhayén ne yakòdenh, neony en-yakoderighwáeghsten endewaderighwayèride nene jiniyunetskhah ne jiyonghwenjàde: neony t'kàkonde enhhaghdonde enghshakoghdónde ne jiyonghwenjàde enráde ne òkwire ne jiraghsakaronde, ne jiradonryeghthá ne raghskwéndakeh t'kàkonde enghshakowenthó ne yakorighwaneraaxkonh.

5 Neony ne atdakwarighsyonghtsera ne denhhotyakwaranhaghstón, neony ne tokenghskéònweh jideweghdaghkonh né rotyádanhenh ne rao-nyúkarenghrakwaghthá.

6 Ne nokwahhó ony t'kàkonde enhhonnàdayén enskatneh ne niyakaah ne deyudinákarondonhah, neony ne ányoh kenrex (leopard) ne t'kàkonde ne enskatneh enkontyátyònnide ne nityuyenhah ne kayadakeraghse; neony ne niyakaah ne deyunhonskwaronde, neony ne nityuyenhah ne kenrex, neony ne enskatneh konwanaresenghserònnyh; neony ne akodexhádonnìah t'kàkonde enhhonwanaghsharine.

7 Neony ne kanondah ne deyunhonskwaronde neony ne oghkwàryh ne enkonwadìnonde; ne nakodiyènhokonhah ne enskatneh eghdakeh enhhontyatyònnide: neony ne kenrex ne ènwake ne deyaonnekeraghriónh ji-nìyught ne deyudinakares.

8 Neony ne ye-nónkerhá niyexhadaah ne enhhontkaride enhhonghtkarítserònny ne jiyotshònwé ne kaghnyaraxhenh yutnyaratkón, nokneh yakonondaghtkawenh niyexhádaah ne yádenhhennis-

nonghsaren ji-nònweh ne kàjin ne kitkyt niyunín-
honghsén o-nyare onghwenjàkonh.
9 Yaghthaodikarèwaghde yahhony thaodiryû
akwèkonh ne ake-nondadokenghdy: ikenh ne ji-
yonghwenjàde t'kàkonde wahhy enkànaghne ne
en-yakodokenghse ne raotdokhatsera ne Royaner,
ji-nìyught ne oghnekáòkon ne kanyadarákegh-
kòwah.
10 Neony ne enweghniseràdeke t'kàkonde ne
oghderá enkenhháke ne Jesse, né denhhàdane ne
enghshakode-nyádarenhawáaghse ne onkwehhò-
kon; nene t'kàkonde ne yaghdethadirighwayèry
enhhonnèsake: neony ne raodorishenghtsera nená
nónwesenghtsera.
11 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne ne neh ne
enweghniseràdeke, ne ne Royaner yádenhhennis-
nonghsaren àre shèkonh nene teke-nihhadónt nene
daondayuyanerénne ne shèkonh yakodadènronh ne
raonkweda, nene t'kàkonde en-yakodàdenre, dà-
weghde ne ji-nonkà ne Assyria, nokhony ne ji-
nonkà ne Egypt, neony ne ji-nonkà ne Pathros,
neony dàweghde ne ji-nonkà ne Cush, neony ne
ji-nonkà ne Elam, neony ne ji-nonkà ne Shinar,
neony ne ji-nonkà ne Hamath, neony ne ji-nonkà
ne kaweghnòdon ne kanyadarákeghkòwah.
12 Neony enghshako-nyádaroharhaghse ne niyá-
deyonghwenjàkeh, neony t'kàkonde enhhontken-
nisa ne issy yenwatyón ne Israel, neony enskat-
neh enhhontkennisa enshontkennisa ne dehhonwa-
nadokwaghdonh rodiyeshaónh ne Judah ne ji-
nonkà ne kayèryh nádeyude-nhonghdawenheh ne
jiyonghwenjàde.
13 Ne nyaghdeyaweryéndiyught ony ne Eph-
raim t'kàkonde èrenh enkahhawighdon, neony ne

dehhó-nihhaghrodonghs ne Judah t'kàkonde wahhy
denskayakón; ne Ephraim yaghthaoronghyá-
kende ne Judah, neony ne Judah yaghthao-ná-
kònny ne Ephraim.
14 Nok ro-nonhhá t'kàkonde yádenhhadìden ne
radighnenxkeh ne nyaghdehhodiyanere ne ji-
nonkà yádewatshothoghs; ro-nonhhá wahhy yen-
ghshakodinonghskàry ne jitkaraghkwinekense en-
skatneh: wahhy denghshako-nennisnonghsaren
ne ro-nonhhakeh ne Edom nokhony ne Moab;
neony ne shakoyénhokonhah ne Ammon t'kà-
konde enhhonwanathòndatshe.
15 Neony ne Royaner enhhaghdonde ne awén-
naghsonh étho kanyadarákeghkòwah ne Egyp-
tian, neony enhhaweròwanaghde t'kàkonde enh-
hennontshòndawéde ne èrenh nákayyhonhha-
dyh, neony t'kàkonde enhharyú ne jàdaghk niyu-
ghnawadeh, neony ne onkwehhòkon eghden-yeya-
yáke aonghwenjathénkeh yaghthádao-naghsídò-
raghste.
16 Neony etho nònweh niyuhhahhakwé-nìyú ne
akohhahhá ne yakodadenráonhhatye ne raonkwe-
dá, nene yátyakokedoghde, ne ji-nonkà ne Assyria;
akwah ji-nìyught ne ji-nonkà ne Israel ne enwegh-
niseràdeke ne jientre denthayàkenne ne jiwadon-
ghwenjàde ne Egypt.

CHAP. XII.

*Ne adonnharah yondonghràthá ne teweghdagh-
konh ne raodìnrát ne Niyoh.*

NEONY ne enweghniseràdeke enghsiron, O
Sayaner, Enkonnèndon: éthosane dake-nák'wá-

seghne nìih, sanák'wenghsera dejisakarhade-nyonh èrenh jisahhawighdonh nok seghské-nikonghketskwenh.

2 Jatkaghthoh, Nìyoh naah akwadaghskatshera shakyádakwenh, ne Enwakadewennodaghkon, neony yaghthenketshaghnighseke: ikenh ne Royaner Jehovah nená nakéshatstenghsera nokhony ne nakerennadokenghdy; raonhhá ony nená nakwadaghskatshera.

3 Nekady wahhònny jadonnharak ne ensewaghnekadaghkó ne jiyeghnekakwaghthá'jiyaonghwenjakaronde tyughnawerode ne adaghskatshera.

4 Neony ne enweghniseradeke t'kàkonde ensewenron, Ro-nèndónt ne Royaner, yaghjhise-ninadonh ne raoghsènná, se-nirihhòwanaght ne raodeweyènná ne kentyughkwakonh ne onkwehhòkon, eghjhise-nighsennaghnòdon nená dekarenghsarón è-nekenghjy.

5 Deghjhisewarighwakwás ne Royaner-neh; ikenh yurighwaneghrakwaghde-nyón ji-nihhotyèrenh: nene kén-ikenh en-yakoderyendarane onghwenjakwèkonh.

6 Dejaghshenthoh nokhony dese-nihhènreght jadonnharenh, ìse sewanakere ne étho Zion: ikenh Royádakokenghdikòwah ne Israel ne sewanenhherhenh nìse.

CHAP. XIII.

1 *Nìyoh enghshakotkennisaaghde kentyughkwade-nyón ne ronderìyughs nene raonákhwénghsera :* 6. 19.

NE ji-niyughwishenghne yudaghkondanyh jika-nadowànenh, nene Isaiah ne royenhah ne Amoz ne rotkaghthonh.

2 Sewahharadat sewaketskoh ne kanyádarak-wé-nìyú ne ye-nyádarohharaghk'wá ne jiyo-nondo-wànenh, jadewennaketskoh ne ro-nonhhakeh, de-shesnonghsakarenronh nene aontyèsén yaondawe-yáde jiyudenhenghrakaronde ne jiyutkonnyenghst.

3 Iih kherighwàwyh sekhé-nikonghradokengh-dighstonh, Iih ony kheyádarakwenh nene rodiyá-daneghrakwaghde-nyón ne nake-nákhwenghsera, shaden-yawen ne ro-nonhhá nene ro-nadonnheh-here ne jiwakyádaneghrakwah.

4 Ne kentyughkowànenh tyuritstare étho jityo-nònde, akwah ji-nìyught nakentyughkowànen ne onkwehhòkon ; yaghthádesewadathònde jityurìt-stare ne naoyanertsera ne niyádeyakaonghwenjà-keh enskatneh rontkennisaaghs: ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon enghshakotkennisaaghde ne kentyughkwá ne ronderìyughs ne kentyughkwá ne nenhhonderiyú.

5 I nonh dahhonghdèndy ne jiye-nakere, ne ji-nádekaronghyakdatyé, skáden-yàwen ony ne Ro-yaner, neony ne de-nyonnyadatstha ne raoderyagh-dikhonghtsera ne nenhhaghdonde ne onghwenjak-wèkonh.

6 Jadewennòdenh ányouh erhar, wahhy yahhondeghnise rihhewe ne Royaner ò nenh kanhohhakdá; t'kàkonde ènwawe ne atkaronnyát kenhhèyon ne entkayenghdaghkwé ne Ráshatstenghserakwèkonh.

7 Nekady wahhònny t'kàkonde akwèkonh enyakó-nikonghraghdón, neony niyádehho-neryaghsakeh wahhy enkawistanàwen:

8 Neony enhhaditshaníke: karonghyakenghsera nokhony ó-nikonghranonghwakdane ó-nikonghraxhádane t'kàkonde ne enhhodiyè-ná; eghnenhhadironghyàken ji-nìyught ne tyuthonwìsén wadewédonghs; thiyenhhodínikonghrinekonhonh enskatshón ne ji-nihhàdyh; nene radikonxkeh akwah jinìyught nen-yúdonghkòdaké.

9 Jatkaghthoh, ne raodeghnisera ne Royaner dàwé; kanoronghjìonh yekakwèkonh ne rao-nákhwenghsera neony thentyakotyádòndy naderyaghdikhonghsera, ne jienhhàyen ne jiwadonghwenjàde kàyese enwàdon enhhaghdonde; neony t'kàkonde enghshakoghdónde ne yakorighwaneraaxkonh ne éthoh yaghdeskàde.

10 Ikenh ne yujistoghkwaronnyón ne karonghyakeh, neony ne jiyutsjistoghkwakade ne éthoh, yaghthádakondighswathéde ne aodighswatheghtsera: ne karaghkwá entyókaraghwe ne jien-yughdentyonhhatye, neony ne eghnidá yahhó-né tháda-onsakaghswathéde ne dayuyáke.

11 Neony Iih enkheghrèwaghde ne onkwehhòkon ne raodihhetkenghsera, neony ne rodirighwaneraaxkonh ne raodiyádaghdonghsera; neony Iih enkerihhònny ne radinàyése nene eghnádenkarighwakdane, neony t'kàkonde eghdakeh enhhondisk-

wenghdarén ne kaghderonghxherowànenh jityudónnekt nene thihhoditshanight.

12 Iih enhhiyònny ne rònkweh senhhá èsó yukarowànenh ne ji-nìyught ne karistanoróntserìyuh ne oji-nekwar; sháden-yàwen ony ne rònkweh daghnón ne oji-nekwar karistanòron yonnyadonh deyerondorenghstaghk'wá ne Ophir.

13 Nekady wahhònny Iih wahhy enkòndawéde ne karonghyakeh, neony ne onghwenja t'kàkonde èrenh enwatháwighde ne jiyanakde ne rao-nákhwenghseràkonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, neony ne eghniseràkonh ne raoderyaghdikhonghsera.

14 Neony anen-yàwén ji-nìyught ne akonwatsherhá de o-nákaròndonh, neony ne ji-nìyught ne deyudinákarondonhah nene yahhonghka nònkweh thádakonwayadaghkwe: niyádehhonnonkwedakeh denshontkarhadèny étho ji-nonkà nakwah raonkweda, neony enhhondekó radikwèkonh étho jinonkà nakwah raodonghwenjakeh.

15 Radikwèkonh nene enhhonwadiyádatshènry t'kàkonde yenhhonwadireke yádenhhondohhetste; neony radikwèkonh ne ne wahhy yádehho-natyeghdonh ne ro-nonhhakeh yenhhadiyadénne ne jikanòron.

16 Ony ne shakodiyénhokonhah enhhonwadirajònkó étho raodihhèndonh ne radikaghdêkeh, enhhonwadinonghskàry, neony ne rodine thiyenkonwanaghdén.

17 Jatkaghthoh, Iih yenhhiyuryaneron ne Medes ne enghshakotkònden ne ro-nonhhá, nene yaghdehhadiyendarhá ne karistanòron; nenné-neh karistanòron oji-nekwar, yaghné thao-neryendìyughste.

18 Ony ne rao-náènná ne enhhodirajònkó ne

radinekenghderontshonhah kénhok nendewaghdanyón, neony yaghthaonsahhonwadìdenre ne jityughnyoonh ne jiwadewédonghk'wá; ne radikaghdeke yaghthaonsaghshako-natyeshá ne exháòkon.

19 Neony ne jikanadowànenh, ne ònwesenghtsera ne kayanertsera, ne yuraseh ne Chaldeesàka e-nekenh jidekarenghsaron, ánen-yàwen jinìyught ne o-nenh ne Nìyoh shahhaghdónde ne Sodom ony Gomorrah.

20 Yaghnonwèndonh eghthaonsayonnakerade, yahhony ne jiwákaghwajiradatyé, yahhony ne Arabian eghthaonsahhade-nyádaròdén, yahhony ne deyudinákarondonhah rontsteristhá thaondenhenghrònny ne étho aadíderón.

21 Neok ne yudighderonnyh kondiryú ne karhakonhhònweh étho enkontyén; neony ne aodinonghsakonh enkananon ne ó-nikonghraxhádane jinikondiyádodénse; ony skanendanonwé enkonnakerade ne éthoh, neony ne òyende nìyoh éthò denhhanonnyaghkwé.

22 Neony ne yudighderonnyh kondiryú ne jikaweghnòdon denkonghshenthó wahhy jikàyese òndon ne jiyudinonghsòdon, neony ne kaghnyaraxhenh étho en-yaweryéndiyòháke jikanonghsanòron; neony nennijoreah yen-yuderighwihheghse ne ènwawe, neony ne aodeghnisera yaghthaonsayaweghniserareke.

CHAP. XIV.

I *Nìyoh rao-nidenreghtsera sahhoyeritshe ne Israel.* 3.

IKENH ne Royaner enshòdenre ne Yàkwek, nok
shekonh wahhy enshoyádaràkó ne Israel, neony
enshontyen jiakwah rao-nadonghwenjakeh: ne-
ony ne thihhonnonghwenjadeshón t'kàkonde yá-
denhhontyeghste ne ro-nonhhá, neony ne ro-nonh-
há t'kàkonde ne den-yughnirhá ne enskatneh ji-
nonkà ne rao-nonghsakonh ne Yàkwek.
2 Neony ne onkwehhòkon t'kàkonde enhhon-
wadiyè-ná, neony étho enhhonwadiyathewe raodi-
nakdakeh ; neony ne jiro-nonghsode ne Israel ne
naondewennìyughste ne jiwadonghwenjàde ne
Royaner shako-nháse neony ne konwadinháse:
neony ro-nonhhá wahhy enshakodiyè-na enhhon-
dennaghskònny, ro-nonhhá wahhy radinaghskwá
òndon ; neony t'kàkonde enthonwennennonghdon-
sé nene ronwadiyádakenhheyatha ronwadigh-
wishatha.
3 Neony étho nen-yàwen, ne eghnìseràkonh
nene Royaner nene en-yón ne jiensonrishèndane
ne ji-nighsadadìdenghre, neony ne jidesadonhha-
renghronhhaghkwe, neony ne jiyughnìronh jise-
naghskwayèndaghkwé ji-nònweh nikaghson ne
enghtsyúdenghse,
4 Ne wahhy kàyén denghseghkwé nene yáde-
yurighwadokenghdonh niyurighwesonghsa ne de-
watyádoreghdaghk'wá ne enghtshatkònden ne ko-
raghkòwah ne Jikanadowànenh, nok enghsiron,

Anyoh ne shakodiyadakenhheyathá shadighwishàthá wáthadìdáne wahhonghtkáwe! ne oji-nekwar karistanòron kanadonnyadonh wátkàdane onghtkáwe!

5 Ne Royaner wádeghshakodennitsheryáxhe ne rodirighwaneraaxkonh, neony ne raodinená ne radirighwakwadakwaghs.

6 Raonhhá shakoghdondonh ne onkwehhòkon ne kanakhwenghseràkonh okhò-nenh ji-nondahhàyere jiwahhàyenghde, raonhha nene rotstèristonh ne ji-niyádeyonghwenjàkeh kanakhwenghseràkonh, wahhy wáthoderighwawenheke, nok yahhonghká dehhonwayúdàdyh.

7 Ne onghwenjakwèkonh nenwáaonrishèndáne, ò-nenh thàdewadòdade: wáthadìyáke jideyakorighwaghkwenh.

8 Orighwìyú, ne otshoghkòdonh karòndá yesatonnhaghrànyh, neony ne rao-néndakwenghdentsera ne Lebanon, wahhenron, Ji-nahhé eghdakeh shighsyátyònny, yaghneradirondaghserònny dethonè-nonh ne onkyonhhá ayonkhiyatkònden, (dayakwaghnyòden.)

9 Oneghshonh o-nakonh nonkà desadoryaghneronhaghse ne ne yádaesaderaghde ne ji-nádendeghse: enseghsheyuryaneron ne naonsahhontketskó ne ro-náwendaonh ne ìse sarihhonnyát, sháden-yàwen ony ne radikwèkonh ne radiyádakwé-nìyúse ne jiyonghwenjàde; wahhy tyutharadàdonh ne ji-nonkà ne raodishatstenghserá radikwèkonh ne koraghkowatshón ne ji-niyádeyakaonghwenjakeh.

10 Akwèkonh wahhy enhhondàdy, neony enhhonniron ne isekeh, Yaghkenh ony nìse eghdeyawenhónh naesayádánetskhaonh ji-ní nìyught?

11 Onenh wahhy kahheh eghdakeh ne desade-renghsaronghkwenh ne ji-nonká tyeyádadaryón, neony ne yuràkaghre ne sánòwa yayák nikarengh-sòdaryh: ne ojí-nòwa nenwahhy deware-nyadonh ne·jadòkonh, neony ne ojí-nòwa sadérhoròkyh.

12 Oghnáàwen jidisayádenhonh ne karonghyà-konh, O yuyádaghdonhonhhatyése ojìstoghk, ron-wayenhah ne orhónke-neh! oghnaàwen wáesày-áke wáakonghwenjohhetste, nene wáakoyádak-ehhhèyade ne akaonghwenjade-nyón!

13 Ikenh isenh wahhy ne seryaghsakonh, Enskat-haradade karonghyàkonh niyenhhenske, Endekha-ràdade nakeshatstenghsera senhhá e-nekenh enwa-dohhetstaghkwe ji-nìyught ne raojistoghk ne Nì-yoh; Enkatyén ony étho o-nondohharakeh ne ji-ronwatkennisánhènnyh ne Nìyoh, ne dewakda ne othorekeh:

14 Enskatharàdade senhhá e-nekenh ne ji-nit-kentshadontyése; Eghnenkyádodenne ji-nìyught Ne Enekenghjy.

15 Nok shèkonh wahhy o-neghshonh yenyesa-yadenghde, ne ne dewakdá no-nonghkwe-neh no-neghshonh.

16 Ro-nonhha wahhy nene jien-yesàkén náde-yuronghwendeah jiden-yesatkaneren, nok den-ye-sayadòrèghde, enhh'onniron, Nè kennekén ne kén-ikenh ne rònkweh ne raonghwenjisón ne en-yuyá-dishonghkwé, ne ne thìyaghròndawede ne kaya-nertsera;

17 Nene raonghwenjisón ji-nìyught ne karhà-konh, nokhony wahhaghdondanyón ne jikanado-wànenghse néthoh; nene yaghdeghshako-nhodon-kwènnyh ne jikanonghsode ne radinaghskwá ne raonhhakeh?

18 Akwèkonh ne koraghkowatshón ne niyádeyonghwenjàkeh, sháden-yàwen wahhy yehhadikwèkonh, o-nòwen ónwesenghtseràkonh, niyádehhàdyh akwah raonhhá rao-nonghsakonh :

19 Nok wahhy jesayádadaghkwenh ne jiyesayadat akwah ji-nìyught ne yúnhaghdaxhenhonh, neony ne ji-nihhontsheronnyaghkodenh ne thoìkenh ronwanáwenthonh, ronwanáashón ásharékòwah wadonh, nene yenwasénne ne jityunen-yakeh ne ó-nonghkwe-neh no-neghshonh ; ji-nìyught ne okaryendá dayonraghsídakenseraghkwe.

20 Toghsa ok ne yádaesewatyeghste jiayethiyádadá, ásékenh wahhy yetshiyaghdondonh ne sadonghwenjakeh, neony ronwanáwenthonh ne sonkwedá : nekànén ne rodiyúdenghseraxhenh wahhy yaghnonwendonh ne thiyakarighwanakerénne.

21 Jadenrhàrat yondaderìyughs nene shakoyénhokonhah nene raodiyádaghdonghtsera ne shakodínihhahhòkon, nene yaghdesho-natketskwenh, yahhony thádehho-nadentshon ne onghwenja, yahhony dehhodinanonh ne jikakonghsonde ne jiyonghwenjàde ne jikanadowànenghsé.

22 Wahhy Enketskó ne enkheyatkònden rononhhá, ràdón ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, neony enkyáké ne jikanadowànenh ne aoghsènná, neony ne ji-niyudadenraonh, neony ronwayenhah, neony raonghwadenhah, ràdón ne Royaner.

23 Iih ony enkheweyennèndáse ne en-yontyenawaghste ne yuderighwatskàrá, neony jiyonghraghkwanyón weghkwayèndon oghnèkanoghs : Iih wahhy entkonhhewe ènkade onhhèwá ne atkaronnyát, ràdón ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.

24 Ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon rorighwaghniràdonh wahhenron, Orighwìyú, ji-nìyught jikennonghdonnyón, éthoh t'kàkonde eghnen-yàwen; neony ne ji-nìyught Ji-nìkeghre eghnenkyere, nèeh étho t'kakonde enkadáké ky;

25 Nene Iih denhhìyáke ne Assyrian ne akwadonghwenjakeh, neony étho akwade-nondohharakeh yadenhhiyaràghsídakenseraghkwé: éthone daghnon ne raodyendanyax èrenh enhho-ne-nonghdén, neony ne raoghrye-ná èrenh enskahhawidon ne radighnenxkeh.

26 Nene kén-ìkenh ne thiweghdonh nene waderyéndònnyh ne nokthiyoughwenjakwèkonh; neony ne nekén ne kén-ìkenh ne osnonghsa nená nyádehhodeweyàde ne nokthiyakaonghwenjakwèkonh.

27 Ikenh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon roderyéndònnyh, neony onghkanekén aòkón en-yakònny yaghthen-yako-nanón? neony rasnonkeh yádehhodeweyàde, neony ònghká dentyonghkede?

28 Ne yughseràde nene koraghkowah Ahaz shaghrenhheye, nenekén roghwishenghnené.

29 Toghsa sadonnharak, yurighwendaonh Palestina, ásékenh ne raodennits nene yayenghdonh yaryughdonh wahhy nendeyutyakonh: asekenh o-nyare aoghdeghrakeh dàweghde eghdakayàkénne kiikyt kàjin aó-nhonghsakonh yudonnionh, neony ne jirodonnionh ánen-yughdon yudekhá òjire katyése ne no-nyare.

30 Neony ne tyutyerenghdonh ro-nakeràdonh ne ròdenh ne enhhànonde ,nokneh yakodenghdenyón eghdakeh en-yontyádòndy ne enje-nyàkénne: neony Enkerìyú ne saghderá enkonghkaryáke, neony enhharyú ne ji-nisada-dènronh.

31 Sadewennòdenh ji-niyught nerhah, O yu-
denhenghrakaronde; desaghshenthoh, O kanado-
wànenh, ìse, yekakwèkonh ne Palestina, jisawis-
tanawenhonh-kenh: ikenh wahhy othorekeh nen-
tkayénkwarenhhawe, neony yahhenskat ne ne
thihhaonhhaah akenhháke ne ne jironwaweyen-
nendaseh jiyenwaderighwihhewe.
32 Oghnahhoden nene enskat ne éthone jienh-
harighwáseràkó ne radiríwenhhàwise ne niyáde-
yonghwenjàkeh? né neh ne Royaner ne jirotshen-
ryonh ne Zion, neony ne yakodenghde-nyón ne
raonkwedá ne en-yakodewennodaghkón.

CHAP. XV.

Ne rodadé-nikonghranenghdonh ji-nihhoyada-wenghse ne Moab.

NE roghwishenghne ne Moab. Né tyuriwa ne
aghsòndakonh Ar ne Moab kàyese wahhàdon, nok-
hony wahhonwahheghse ne ne wahhoghskweke,
né tyuriwa ne aghsòndakonh Kir ne Moab kayesé
wahhàdon, nokhony wahhonwahheghse nene wah-
hoghskweke:
2 Kénrawe-nonghdonh Bajith, nokhony ne ji-
nonká ne Dibon, ne é-nekenghjy nikanakde-nyón,
étho yádenhhaghshenthó: Moab wahhy yádenh-
hohhenreghdáse ne Nebo ányoh erhar, neony ne
ji-nonkà ne Medeba; ony raodinonjistakwèkonh
yaghthenshodinonghkwiseròdáke, neony akwè-
konh ne raodikonghsthenrhá enkayakón.

3 Etho jidehhodinadokenghseron étho denhhon-
tyákwaranhakhón kanyádaràdens enhhónde, ony
raodinonghsaken-yade, neony ne jidehhodinado-
kenghseron, niyadehhàdyh denhhodihhènreghde
ányoh erhar, dehhonghshenthoghsera kananonh.
4 Nokhony ne Hesbbon ony denhhaghshenthó,
neony Elealeh: enthonwadewennathòndeke wah-
hy shàden-yàwén ne raonhhakeh ne Jahaz: ne
kady wahhònny ne ne jikaweyennendaónh ne sho-
dàr ne ronderìyughs ne Moab wahhy enhhadewen-
nòden; nene jironnhé wahhotraghse kowànenh
ó-nikonghraxhádane ne raonhhakeh.
5 Akwèryh denhhoghshenthóse ne Moab; ne
ne yaghdehhorighwadòkenh wahhadekwaghde ji-
nonkà ne Zoar, ne naghsenh nádeyaoghseriya-
konh ne ó-nheghtyeh ne deyunnonskwaronde;
nene jiyutharadadonhhatye ne Luhith enhhonts-
tarane nenhhenhhodirathenhhatyé nene ji-niyeyu-
thahhìnonh ne Horonaim enhhondewennaketskó
denhhodihhènreghde denhhonghshenthoghsere ne
atkaronnyát onghdònhònweh.
6 Ikenh ne raoghnekáòkon ne Nimrim kàyese
wahhy òndón: ásékenh nohhonde donghstathen
dontdokerike, ne nohhonde wákonnihheye, yagh-
kaneká thiyejohhondodenh.
7 Nekady wahhònny nen-yawédowànenh nen-
rodiyè-nah, neony nene ji-nahhoden ro-nadadero-
ghròkyh ro-natyé-nighdonh, t'kàkonde èrenh enh-
hadihhàwighde ji-nonkà yuy yhonhhenghdonh ne
oseghkhòkon.
8 Ikenh nen-yádeyakohhenreghdonh thádejogh-
kwadasedonh ne jiyutnyonwaràde jidewakdatyé
ne Moab: ne yehhawènnode yádehhaghshen-
thoghs ányoh erhar ne kén-ikenh ne ji-nonkà

Eglaim, neony ne yehhawènnode yádehhaghshenthoghs ányoh erhar ne kèn-ìkenh ne ji-nonkà Beer-elim.

9 Nene raoghnèkanoghs ne Dimon t'kàkonde enkanekwenghsanaghne: ikenh senhhá èsó Enhhihheghse ne raonhhakeh ne Dimon, kenrex enhhoráné raonhhakeh ne ne shonwányakenseh ne Moab, nokhony ne ro-nonhhakeh ne tho-nadadenraonh ne jiwadonghwenjàde.

CHAP. XVI.

1 *Moab wahhonwaghrejàron nene daondondeghyaron naonsahhothòndatshe ne Keristus raoyanertsera*, 6.

YAETSHIYATYENS ne niyakaah ne deyudinákarondonhah ne ji-nonkà ne ro-naderighwatsteristonh ne jityudaghsawe jiwadonghwenjàde ne Sela ne karhàkonh, ji-nonkà ne tyunònde ne konwayenhah ne Zion.

2 Eghwahhy nen-yàwén, nene ji-nìyught ne yuyádaghdonhonh jídènhah issy yekonwayádontyonh ne ojí-naghkwakonh, nekady wahhonny ne shakoyénhokonhah ne tyunathonwìsen ne Moab ehhenkònnewe jidehhatshothoghthá ne Arnon.

3 Dese-niyádoreght, se-niweyennèndán ne jikajenhhayén ne adewendeghtserá, saderaghkwawerhoghst ji-nìyught ne aghsonthenneh nene shádewaghsènnenh ne entyeh nenwadeghniserenhhàwy; jaghseght ne issy yewatyonh, toghsa deghjhise-

nínikonghraserenh ne nene royádaghdonhonh-
hatyese.

4 Kinyoh nene issy yewakatyonh enskatneh
jennakerat nìse, Moab: ìse wahhy enhhondéhò-
rokde ne jithadikonghsonde ne shako-naghseghthá:
ikenh nenehné dehhadi iyare o-nenh enwadòkden
naah, nene shako-naghseghthá enhhonghtkáwe
wahhy, nene shakoghghwìshathá wahhy ronwana-
ghdondonh né neghwadonghwenjàde.

5 Neony kendenreghtseràkonh t'kàkonde nene
káshatstenghserakwê-nìyú ne yuderighwakénsera-
ghkwenh; neony t'kàkonde ne enhhennitskwa-
raghkwe ne jitokenghskêònweh ne jirodaghskwah-
here ne Dawed, dehhayádoreghthá nokhony résax
ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera, neony
karókdeghkenhhá natdakwarighsyonghtsera.

6 Yonkwaghrònkenh ne ji-nihhanàyeh ne
Moab; akwah yuneghrakwah jiranàyeh: ony ak-
wah okthihhadatkowànenh, neony ne rao-nayegh-
tsera, neony ne rao-nákhwenghtsera: nok ne rao-
nowendá yaghná eghthayàwen.

7 Nekady wahhònny t'kàkonde ne Moab denhhoh-
henreghdase ányoh erhar ne Moab, thentkàkwekde
t'kàkonde den-yakohhènreghde ányoh erhar: áse-
kenh ne jithorighwakenseré ne Ker-hareseth ne
enghjhisewànane; orighwìyú wahhy ronwadi-
yenghdonh.

8 Ikenh ne jirohheghdayen ne Heshbon yukenh-
heyón deyutyòkdonh, neony ne raó-nenhhare ne
Sibmah: nene raodiyanedá ne nyaghdethadirigh-
wayèry wahhy dehhonwadighrighdonh eghdakeh
watyonh ne kayádakwé-nìyú ne radiyenthoghthá
ne kén-ìkenh, wahhy wahhònnewe sháden-yàwen
ony ne raonhhakeh ne Jazer, ne rodiyádaghdonh-

onhhatyese wáthondohhetste ne karhàkonh; ne
nao-nhaghde wahhy yádeyudeweyàde, wahhy deh-
hodinyadariyakonh:
9 Nekady wahhonny Wakeryéndaxhenghse ne
jidehhaghshenthoghs ne Jazer ne raó-nenhhare ne
Sibmah: Enkonghnèkanonde ne nakkaghsery en-
ke-né, O Heshbon, neony ne Elealeh; ne sadew-
ennaketskwenh nene sakennhá kahhighk, neony
ne ji-nenghsennekerìyake, nenwasense.
10 Neony ne adonnharaghk èrenh wahhy skah-
hawíghdonh, neony ne adonnharaghk skayakenh-
honh nen-yawédowànenh ne jikahheghdayèndon;
neony ne jiyúnenhharhe; yaghthádaonsayeriwa-
ghkwé, yahhony ne thaonsayakodewennaketsk-
wen: nene dehhadinonwayenghthá yaghthádaadi-
nonwayenghde ne wine ne jiradighnekonnyathá;
Nenwaxhón yahhahhonwe nenhhadighnekònny,
(ji-niyeyenthonkwaghs no-nenhhare,) enhhonde-
wennaketsko naonghtkáwé.
11 Ne wahhònny akhaghsá akwèryh t'kàkonde
enkawennadatyé en-yurakaregkre ji-nìyught ne
ó-nòwa ne karenghsodarikhòn enkarihhònny ne
Moab, neony kewennìyú ne ji-nityutyèrenh nakonh-
hátseràkonh ne Ker-haresh.
12 Neony étho nen-yàwen, ne o-nenh wahhy
ronwàkenh nene Moab nenshádehhoghwishenhhè-
yonh thó-nikonghrenhonh ne e-nekenh nikànakde,
nene t'kàkonde entre ne rao-nakdadokenghdy ne
naaderènnayén; nok yaghthádaadèntshá.
13 Ne nekén ne kén-ìkenh ne owènná ne Roya-
ner ne rodàdyh ne ji-niyutyerenh ne Moab ji-
nahhe ne éthone.
14 Nok nonwa ne Royaner ne rodàdyh, wahhen-
ron, kàró naghsenh niyughseràkeh, ji-nìyught ne ji-

yughserade-nyón ne thakonwanháònhah, neony ne raón wesenghtsera ne Moab wahhonwaghswén wahhy, yákàkwekde ne jikentyughkowànenh nok neh wákodàdenre àkwah nìwaah ony akoyádánetskhah.

CHAP. XVII.

1 *Syria nok Israel wahhonwadínikonghraxháde.* 6. 9.

NE ji-niyudaghkondànyh ne Damascus. Jaikaghthoh, Damascus èrenh sonthaàwighde ne jikanadowanenné, neony eghyáódon-yòdané ne atkaronnyát.
2 Ne jikanadayèndon ne Aroer wahhy konwanadewendeghdonh; enkonnityughkònny nene t'kàkonde ehhenkontyén, nene yahhonghká thakonwadighderonghkwén.
3 Ne jiwadénhenrode neony t'kàkonde denkadenghstonh entkayenghdaghkwé Ephraim, neony ne kayanertsera entkayenghdaghkwé Damascus, nok neh entyakodàdenre ne Syria: kénné nen-yàwen ne ro-nonhhá ji-nìyught ne ónwesenghtsera ne shakoyénhokonhah ne Israel, ràdon ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.
4 Neony ne enweghniseràdeke eghnen-yàwen, nene raónwesenghtsera ne Yàkwek nenskadentstonhah, neony ne jirorésenh ne raówaghronneh ne aonsondeghyaron ne jiówaghroskón.
5 Neony kénnen-yàwen ji-nìyught ne o-nenh ne rònkweh enghrennekerìyáke enhharoroke ne onenghste, neony wahhanaghsarònkó ranontshakeh warúde; neony kénnen-yàwen ji-nìyught nene ra

onhhá jirarorox ne oghraghde ne jiyonghraghkwanyón ne Rephaim.

6 Shèkonh rodiroghronhhatye ó-nenhhare kahhighk ehhenkayèndáké, ji-nìyught ne ayondawedón ne olive karònda, tekenyh doka ony aghsenh niyughyendon nakwah e-nekenh yudé-nhaghdohhetstaghkonh, kayèryh dòká ony wisk nene atsteh yunadé-nhaghdohhetstaghkonh yudaghyadoónh nethoh, ràdon ne Royaner Nìyoh ne Israel.

7 Ne éthone enweghniseràdeke ne ronkweh enhhoyádìsake ne royádisón, neony ne raokará enhhadewennò daghkwé ne ji-nonkà ne Enskat Royadadokenghdy ne Israel.

8 Neony yaghthaàkén ne jiyeyádaraghsthá, ne raoyúdenghsera ne rasnonkeh, yahhony thaadewennòdaghkwé nene ji-nahhoden ne raosnonghsá ne roghsón, káok nikàyén ne jiwatheghdònnyh nikahheghdaaghnehhah nedenhens nekayádònnyh.

9 Ne eghniseràkonh ne yughnìronh ne raodenadáòkon eghnen-yàwen ji-nìyught ne wadewendeghdonh ne jiyunhaghdonde, neony ne nakwah e-nekenh yude-nhaghdohhetstaghkwenh, nene ronènronh, ne tyuriwa ne shakoyénhokonhah ne Israel: neony wahhadinadayeshá wahhontkarònny.

10 Ne wákarihhònny ne jieghjhisewánikonrhenhonh ne Nìyoh nene sayádaderightsera, nokhony yaghdesadénnikonrare ne Otstenra ne sáshatstenghsera; nekady wahhònny ne' jenthoh ne yaónwèsaght ne yeyenthoghthá, neony étho enghsyen ne ne yukòndonh deyaóji-neghthá:

11 Eghniseràkonh nenhenghseghyaron ne sayenthonh, neony ne orhónke-neh nene sànén ne enghsákarìdade nakondeghyaron; nok nene nen-yakennekerìyáke eghyen-yúdon-yòdáne ne eghniseràkonh

neó-nikonghraxhádane neony ne wáthó-nikonryake ne jirawery ndaxhenghse.

12 Aderyéndakaryaghtsera kanonghwakdenghsera ne jikentyughkowànenh ne onkwehhòkon, nene yurìtstare ne ji-nikarìtstodenh ne kanyadarákeghkowah; neony ne thodiyádakondatyeghdonh ne niyádeyonghwenjàkeh, nene wahhònny ne dahhadiyádakondatyéghde ji-nìyught ne jikaghnawahhere ne kaghnekáshatste noghnèkanoghs!

13 Ne niyádeyonghwenjàkeh eghthahhontyádòndy ánayâwen ji-nìyught ne kaghnekowànenh aontnekannhodònkó: nok Nìyoh t'kàkonde enghshakorighwaghsten, neony enhhondekò ì-nonh niyòre, neony enhho-natsherháde t'kàkonde ji-nìyught ne óshewaghsery ne jiyunondowànenghse ohhèndonh ne jiyaode, neony akwah ji-nìyught ne othè-non aondayukarhade-nyané ohhèndonh ne jideyuweradasehhatyé.

14 Neony, jatkaghthoh, ne o-nenh yahhonderighwihhewe ne yúkaraghskhah deyúnikonrhàrah; neony arekhó orhónke-neh thiyeyuhheh yaghden wahhy. Ne nekén-ikenh eghnikonh enhhonwadirakwen nene yonkhikarònnyh, neony eghnihhonaderáshodenh nene thiyeyonkhighkhwenh.

CHAP. XVIII.

1 *Nìyoh, waghshakodeweyendon neraonkweda, wahhy enghshakoghdonde ne Ethiopiansdka:* 7.

ADERYENDAKARYAGHTSERA karonghyakenghsera ne jidewadonghwenjàde yuraghk-

wawerhoghstonh wadonh o-nerahhontsha, nene issy nonkadighkonh ne jikayyhonhhade-nyón ne Ethiòpia :

2 Nene thonwanhaonh ne kentyughkwá ne ji-
nonkà ne niyadekayanertseràkonh ne kanyadarak-
dákòwah, shaden-yawen ne kahhònwakonh ne
oghshonwennidákòwah ne oghnekakeh, wahhen-
rón, Wàse-neh, jonhhá ne yughsnòre ne sewarí-
wenhhàwíse, nene jiyakaonghwenjàde thádewat-
yonhhatye nokhony yetshihhayenghsònnyh, ne
onkwehhokonkeh yuneghrakwah ne jitho-nadagh-
sawe kenghyákarighwihhewe; ne nákaonghwen-
jodén wadé-nyendaghkwenthonh nokhony deh-
honwanaraghsídakenseraghkwenh, rao-nadongh-
wenjakeh ne kayyhonhhadenyón ne thiyehhonwa-
dighkhwenh !

3 Sewanakeraghserakwèkonh ne jiyonghwen-
jàde, neony sewanakere-nyón ne onghwenjakeh,
sewatkaghthoh, ne o-nenh enhhanyádaraketskó ne
yenyadarohharaghk'wá ne jiyunondowànenghse;
neony ne o-nenh yenhharondade ne jothonrakwà-
don, sewathòndek.

4 Ikenh ethose ne Royaner nihhakyeraseh,
Yenkadorishén, neony Denkyádòreghde ne ji-non-
nike-nakere ji-nìyught nokthiyádeyutdakarawenh
ne yúdarihhenh ohhondakeh ne konnihhèyonghse,
neony ne ji-nìyught ne otshàda ne enkaaweyen-
ghste ne jiyúdarihhenh ne ji-niyakennekerìyáx.

5 Nene arekhó ne ji-niyakennekerìyáx, ne o-
nenh ne deyuwìronde deyúkòronh ondeweyennèn-
dáne naah, neony ne deyughyaghyujis ne ó-nenh-
hare o-nenh wahhy wadonnisaaghs ne jiyujíjagh-
raràkonh, dejàronh enhhayáke ne yúnhaghdòndon
deyuwìronde enrade nene yontsthá ne yé-nhagh-

doskarathá, neony èrenh enhhahhàwighde nokhony enhhàyáke ne yúnhaghdòndon.

6 Enskatneh enhhonwadideron ji-nonká ne jidénhokonhah ne jiyunonde-nyón, neony ne kondiryú ne jiyonghwenjàde: neony ne jídénhokonhah étho enkondikennhìyáke o-nonhhakeh, nokhony kondiryúdakwêkonh ne onghwenjakeh étho enkondoghseron ne o-nonhhakeh.

7 Ne éthone nònweh wahhy ehhenkahhé ne Royaner-neh ne kentyughkowanenhhòkon ne onkwehhòkon thiyádehhc-nadokwenh nokhony thiyehhonwadighk'wenh, ne onkwehhokonkeh dàweghde yuneghrakwah ne jitho-nadaghsawe nene shèkonh nonwa, ne nákaonghwenjoden wade-nyendaghkwenthonh nokhony dehhonwanaraghsídakenseraghkwenh ro-nonhhá rao-nadonghwenjakeh ne jikayyhonhhade-nyón thiyehhonwadighk'wenh, ne jikànakde ne raoghsènná ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, ne jiyunònde Zion.

CHAP. XIX.

1 *Ne waoderaswaxhade ne Egypt.* 11. 18. 23.

NE ji-niyudaghkowànenh ne Egypt. Jatkaghthoh, ne Royaner roghse'ne ne deyutshadakah, neony t'kàkonde enrawe étho Egypt; neony ne aoyádònnyh ne Egypt yukondatye èrenh enskaghkwidon, neony ne awèryh ne Egypt wahhy enskawista nawenghdón étho shádewaghsènnenh.

2 Neony Iih étho yâdenkhèdenghste ne Egyp-

tians-àka nene ok ro-nonhhá enhhondadatkònden denhhadighnyòden: neony t'kàkonde enhhonderiyú niyádehhàdyh ok né denhhadighnyòden ne yadadékènhah, nokhony okthentkàkwekde ne dehhonnonghsanekhahhón ne denhhadighnyòden; nene kanadowànenh ne denke-nighnyòden ne shádekanadowànenh, neony ne kayanertsera en-yutkònden ne kayanertsera.

3 Neony ne aó-nikonra ne Egypt wahhy wákayádakenhheyé étho shádewaghsènnenh; neony Iih enkaghdonde ne kajenhhayenghtsera ne étho: neony enhhonnèsake ne kayádònnyh, neony ne jinonkà ne yaweryéndìyught, neony ne ro-nonhhakeh ne ne dehho-nadaderénnhaonh ne kánikonra, neony ne ji-nonkà ne ronnè-yonghs. (ro-natkon.)

4 Neony ne Egyptians-àka yenkheyaghtkawe ne radisnonkeh radiyaneda nene enghshakodironghyàkende: neony ne dehhoghskhennyase ne koraghkòwah ne enghshakotsteriste, ràdon ne Royaner, ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.

5 Neony ne oghnekáòkon endewasénné entkayenghdaghkwe ne kanyadarákeghkòwah, neony ne kjikayyhonhhadatye káyese wahhy enwàdon nokhony onghstathén.

6 Neony denkontkarhadèny ne kayyhonhhadenyón ì-nonh niyòre, neony ne yuyyhonhhenghdanyôn ne ao-nheghtsera t'kàkonde wahhy aòkon enwàdon nokhony enwaghstathén: ne awenkeh wadonnyathá ony thityughsórhenhonh t'kàkonde onghstathén.

7 Ne kaghyadonghsera nawenkeh wadonnyathâ ne kayyhonhhakda ne nikayyhonhhaah, ne jideyutshaghrakaráwanyón, neony ji-niyádekonghshón kayenthonh kayyhonhhakda ne nikayyhonh-

hasá, t'kàkonde enwaghstathén, wahhy enkonwadòry, neony ò-nenh káthonghdeh.

8 Nene radijakwaghs ony t'kàkonde enhhodinikonranén, neony radikwèkonh nene rodiristohhonh ètho kayyhonhhakonh ne nikayyhonhhasa wahhy t'kàkonde enhhodínikonranén, neony ro-nonhhá nene ro-nadáarohhonh ne yondenyeghroghk'wá ètho oghnekakeh t'kàkonde enhhadínikonghkenhheye.

9 Senhhá issy nònweh ji-nihhàwenh, ro-nonhhá ne ne rodiyúde ne kaghskarìyuh ne yeyenthoghthá, neony ro-nonhhá nene rodinenwenh ne jikayúdenhonh ne yonde-nyeghroghk'wá, t'kàkonde yádenwatyeghste.

10 Neony t'kàkonde denshodiríse waderyéndònnyh ne thoìkenh, akwèkonh nene èsó tyughnekontyésé neony ne kenjonghk yunade-nhonwádayèndon.

11 Orighwìyú wahhy ne rodiyádaneghrakwaghde-nyón ne Zoan rodídeh, ne rodijenhhayén ne rodínikonghrowàn'enghse ne ronwajenhhayènny ne Pharaoh ánahhadiyádodénné ji-nìyught ne karyú radínikonghraxhenh: oghnahhoden ensewenron ne raonhhakeh ne Pharaoh, Iih naah rakyenhah ne ró-nikonghrowànenh, ne ronwayenhah ne orighwakàyonh shi-koraghkowatshón ?

12 Ká niyehho-nè-nonh ? ká ne sonkwedá ne rodínikonghrowànenghse ? kinyoh ony yesaghròryh nonwa, nokhony rodidòkenghs ji-nihhotyughkwatshanight ne Royaner waderyéndaghson ne ro-nonhhakeh ne Egypt.

13 Nene rodiyádaneghrakwaghde-nyón ne Zoan wahhy wahhodídeghske, nene rodiyádaneghrakwaghde-nyón ne Noph rodirighwayádaghdonhonh

wahhy; ro-nonhha ony rodiyádondakwenh ne jīyuyanere ne Egypt; sháden-yàwén ony ne rononhhá nene eghradideron nene kaghwajīra shodídàrah ne thoìkenh.

14 Ne Royaner okthiyádehhowenryeh ne èrenh nihho-natyeradonh thihho-naderonhonghdonh ne kánikonra ne shádewaghsènnenh ne thoìkenh neony ro-nonhhá wahhy raodiriwa ne Egypt nene kayúdenghserakwèkonh jiwahhadirighwayádaghdon ne thoìkenh, ji-nìyught ne rònkweh ne ronong hwaraghdonhónh ·dehhókajaghreghseronné ne jiratstìkonghs.

15 Yahhony kaneká thaonsakonwayúdenghse ne Egypt, nene o-nònjyh nedénhens odaghsá, yúnhaghdonde nedénhens thiyádaonraghdade, onghdony éthò.

16 Ne enweghniseràde sháden-yàwen ji-nonkà ne akó-nheghtyénhòkon; neony wahhy enhhaditshanike nokhony enhhodighderonné, enkarihhònny ne den-yudihhèndonwé ne rasnonkeh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, nene wáthakarenron thondahhárhòroke.

17 Neony ne jiwadonghwenjàde ne Judah ne t'kàkonde wahhy yuneghrakwah kowànenh yutderonghk ne ji-nonkà ne Egypt: niyádeyákonh nene yen-yakowennìsaghde nethoìkenh t'kàkonde wahhy enhhatshaníke ne raonhhátseràkonh, enkarihhònny ne raojenhhayenghtsera ne Royaner ne kentyughkowanenghtsera ne ne roderihhókdaghkwenh jiroweyennendaonh jidehhodinyode.

18 Ne enweghniseràde nene wisk nikanàdakeh ne jiwadonghwenjàde ne Egypt enhhadàdy ne owènná ne Canaan, neony yughnìrhon jirodàdy ne Royaner-neh ne kentyughkowanenhhòkon: en-

skat wahhy enkonwanadonghkwé, Ne kanàda ne waghdondonh yutkaronniónh.

19 Ne enweghniseràde wahhy en-yeyadarane jiyeyádaraghsthá ne Royaner-neh ne shádewaghsènnenh ne jíwadonghwenjàde ne Egypt, neony ne kanawaaghda ne jiyutnyonwaràde ne Royaner-neh. ètho.

20 Neony ne wahhy enwadé-nyendenghstaghkwen neony ne enkarighwaghnìratste ne Royaner-neh ne kentyughkowanenhhòkon ne jiwadonghwenjàde ne Egypt: wahhy yádenhhonghshenthó ne Royaner-neh aoriwa ne jiwahhonwadighwisháde wáthonwadirihhorarake, neony endeghshakodennyeghde ne en seghshakoyadakó, nokhony rakowànenh, neony enseghshakoyadakó.

21 Neony ne Royaner wahhy enhhonwayenderháne ne Egypt, neony ne Egyptians-àka wahhy enhhonaderyendarane ne enweghniseràde, neony eghnenhhadìyere enhhenwennèyon ojistakeh enhho-nàdy enhhonwenneyon enhhonwarighwánèken, orighwìyú, enshonwarharatsten ne karighwiyughstaghk ne Royaner-neh, neony eghnenhhadìyere enhhadìnaghne.

22 Neony ne Royaner t'kàkonde enhhaghdónde ne Egypt; enghshakoyenghdanyón nokhony enseghshakojènde: neony denshontkarhadèny ony Royaner-neh, neony raonhhy wahhy t'kàkonde enthónnikonghraghsaaghde enhhadirighwanèndon ne ro-nonhhà, ony enshadiyewendáné.

23 Ne enweghniseràde t'kàkonde wahhy enyuhhàdénnè ne yuhhahhakwé-nìyú entyuhhahhòndáné Egypt ne ji-nonkà ne Assyria; neony ne Assyrian-àka enhhònnewe étho Egypt, nokneh Egyptian-àka étho Assyria; neony ne Egyptians-

àka ne wahhy enghshakodiyúdenghse enskatneh ne Assyrians-àka.

24 Ne enweghniseràdeke nene Israel ne naghsenhhadónt nene Egypt neony ne Assyria, shádenyàwen ne kayádaderightsera ne shádewaghsènnenh ne jiwadonghwenjàde;

25 Raonhhá ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon enghshakoyádadèrighste, wahhenron, Yakodaghskats ne Egypt nakonkweda, nokhony ne Assyria ne yuyúde ne kesnonkeh, ne Israel ne nakwadonnharaghk wakatye-nawaghstonh.

CHAP. XX.

NE yughseràde nene Tartan yahhoyádòrenne ne Ashdod, (ne o-nenh ne Sargon ne koraghkòwah ne Assyria yahhodennyeghde,) neony waghyaderìyú ne wátnighnyòden ne Ashdod, ony wahhoyè-ná;

2 Akwah kady shátkariwaghde ne Royaner wahhadàdy ne raonhhakeh ne Isaiah ne royenhah ne Amos, wahhenron, Wàs, neony serighsyh ne kanyádaràdens denghsatyákwaranhaghsy, nokhony enghsaraghdaghsy. neony étho nahhàyere, íre raohhayenghsoskón nokhony raoghskáwe.

3 Neony ràwenh ne Royaner, Shadèyught jinìyught ne rinháse ne Isaiah dehhodawenryeh raohhayenghsoskòn nokhony raoghskáwe aghsenh niyughseràkeh ne wadé-nyendenghstonh ji-niyuneghrakwah ne aonhhakeh ne Egypt nokhony naonhhakeh ne Ethiopia;

4 Ehhony nen-yàwenne ne koraghkòwah ne

Assyria-èrenh enghshakoghsharìneghde ne Egyptians-akakeh eghyakodennaghskònnyh, neony ne Ethiopians-aka e-naghskwá, nityakoyenhah nokhony nakoxdènhah, akohhayenghsoskón nokhony akoghskáwe, shádèyught ony ne thihho-natnátshakwathonh, nene rao-nadehhatsera ne Egypt.

5 Neony ro-nonhhá wahhy enhhodighderonne nokhony enhhondehhén ne Ethiopia ne rodirighwarhàre, neony ne Egypt ne rao-nónwesenghtsera.

6 Neony ne ye-nakere ne kén-ìkenh kawe-node wahhy enhhonniron ne enweghniseràdeke, Jatkaghthoh, ji-nekén niyonkwarighwarhàre, dòká nonkenh aedewadekó ne nayonkhiyádake-nhá ayonkhiyè-nawase nene daonsayonkhiyádonkoghdaghkwe ne ji-nonkà ne koraghkòwah Assyria: neony oghnen-yàwenne nenjidewányàkénne.

CHAP. XXI.

1 *Ne wákaryhè-nénné ne jikanadowànenh.* 11. 13.

NE konwaghwishadonh ne jiyaghdeye-nakere kàyesé wàdonghs ne kanyadarákeghkòwah. Ji-niyught ne deyuweradàseh entyèkeh nondohhetste; eghkady dàweghde ji-nonkà ne yaghdetye-nakere kàyese wàdonghs, daweghde ne ji-nonkà tyuneghrakwah jiwadonghwenjàde.

2 Onikonghraxhádané jirotkaghthonh ne naah rorihhowanaghdonh ne iih-neh; Ne ne yaghdokenghske dekenh wáthó-nikonghraseren watninònwayenghde jideghninonwayenghthá thiyaghshakotkowanaghden, nokhony ne shakodighk'waghs thìyaghshakodighk'wá. eghyahhaseh, O Elam:

deghtswawenhek, O Media: akwekonh ne entyakaonriserakerén lih dekdenghstonh.

3 Ne kady wahhònny ne jikatyádanhaghsthá nenwahhy kananonh ne karonghyakenghsera; onkyè-ná wahhy ne nyádewakde ne karonghyakenghserá, akwah ji-nikaronghyakendaghxherodenh ji-nìyught ne tyuthonwìsén ne wadewédonghs: eghdakeh wátkadontshòden ne jiwákaronke; Donké-nikonrénne jiwákatkaghthó.

4 Wadewakeryaghsishonghkwé, kaghderonghxhera donkwadónnekde: ne naghsondakeh ne akwadónweshenghtsera ne wáthakarhadèny ne kaghderonghxhera ne iih-neh.

5 Se-nirhàrat ne adek'waraghk, jatyeghwàdenh éthò jikanonghsode ne dehhadinenghrayendaghk'wá é-nekenghjy, sek, snekirah, satketskoh, jonkwédanoronshón, neony sewen-ye-narhoh ne aonatyadawy ne deyónnyadatsthá.

6 Ikenh ne Royaner éthone rakwennyh, Wàs, shéderonh ne enhhatyeghwàden, kinyoh raonhhá rarìhhòwanah ne ji-nahhoden rotkaghthonh.

7 Neony wahhatkaghthó ne kásereghdìyuh ne nyonderiyughthá rònne deghniyaghsheh ne yakoghsadenghsneh yennitskwahherhá, ade-nàdyh kondisere, ony camels kondisere; neony wahhadahhonghsìyughste okkénthahhàyere èsó wahhy wahhatsté-nyàron.

8 Neony wáthaghshenthó, Ne kenrex: Akyaneda, ok yekàkonde Eghdewakadatdenghstonh jinònweh nikanonghsode ne é-nekenghjy ne jironatyewade akwah eghniseriyukeh, Eghwakadadíderon ji-nònweh norighwìyú wake-nonghné aghsondakwèkonh;

9 Neony, jatkaghthoh, kéndahhodihhonwisere

dahhònne deghniyaghsheh ne yakoghsadenghneh yennitskwahherhá, Neony dahharighwáseràkó wahhenron, (Babylon) ne Kanadowanenh ò-nenh donsénné ontkarònny naah, donsénné ontkaronny naah, neony akwekonh ne kayádònnyh ne naonìyoh dehhoghrighdonh raonghwenjohhetstonh.

10 O jikitskwaeghsthá, neony ne ò-nenghse ne jiwakatswénkarakwenghdarhónh: nene ji-nahhoden Riyathònde ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, ne Nìyoh ne Israel, ne Wákerihhòwanaghde ne isekeh.

11 ¶ Ne ji-nihhodaghkondànyh ne Dumah Dahhake-nadon ji-nonne Seir daondakyàkénne, dehhonenrayén rotyewade, ji-nahhoden ne ji-nehhoden ne aghsonthenneh?

12 Wahhenron ne dehho-nenrayén ne rotyewade, ònwé ne orhónke-néh, nokhony ne aghsonthenneh: dòká nonkenh ensewa righwanèndon ensewarighwìsake, sewarighwìsak dondajaghket, kàró.

13 ¶ Ne ji-niyuxde ne Arabia, ne karhakonhhònweh ne étho Arabia etho enjatyén, Odesewadawènry kentyughkwá ne Dedanim.

14 Ne jiye-nakeronnyón ne jiwadonghwenjàde ne Tema wahhonwaghnekihheghse nene ro-nyadathenghse, wahhadiyúdatshé neraodinadaroghk nene ao-nadekwén.

15 Ikenh sahhadinyàkense ne ásharékòwah, dàweghde ne ji-nonkà ne tyuyakenhónh násharékòwah, neony dàweghde ne ji-nonkà ne daaghsatshakede daaghsadontshòden eghdakeh, neony dàweghde ne ji-nonkà ne ó-nikonghranonghwakdane ne aderiyughserá.

16 Ikenh éthone ne Royaner wahhakwenhha-

ghse ne iih-neh, Neyughseràde, ne entyuyanenh-hawe ne jiyughserade-nyón ne kanhaónh, neony ónwesenghtserakwèkonh ne Kedar t'kàkonde wakenhheye:

17 Neony ne nyádenhhodikedoghde ne ji-nikentyughkwá ne radinenghrenhhawe ne jiwaderìyuh, nene roditshaghnighde-nyón nene shakoyénhokonhah ne Kedar, ne ne t'kàkonde wahhy enhhonwanaghsthoghde: ikenh ne Royaner Nìyoh ne. Israel ne thowenni rekenhonh.

CHAP. XXII.

1 *Ne ne wahhonwadinàdaranekentyughkwá ne Jews-aká wahhonwadinonghskarihhàdon ne Persians:* 8.

NE ne ji-niyuxde neryendá ne oghrònwakonh ne jirodokádènnyh. Oghnesayadawen nonwá nene wahhy wesewakwekhé-ne eghweseweghde ji-nonkà ne kanonghsaken-yade?

2 Ise wahhy nenekananonh ne desade-nyonh, kowànenh wathonwadínikonrhàren jikanadowànenh, ne yudonnharah kanadowànenh. ne sheyáwenthonh onkwehhòkon yaghwahhy dehhonwanáwenthónh aonghdón ne ásharékòwah, yaghwahhy aderiyughserakeh dehho-nenhhèyonh.

3 Akwèkonh ne yesaderighwatsteristase enskatneh wahhy jiwahhondekó, radinerenh wahhy ne ji-nonkà ne shakodiyáx: akwèkonh ji-nìkonh ne wáondatyádatshènry nisekeh enskatneh ye-nerenh, nene ìnonh yakodékwaghdonh.

4 Ne kady wahhònny Wákiron, Dondakwatka-
ghrawenryeh nìih, Denkaghshenthó nakwah yu-
ghyúthiye, yaghdewakyúdenhonh naonkonrishèn-
dáne nètyuriwa ne jiokthiyeghshakodighk'waghs
ne konwadiyénhokonhah ne akonkwedá.
5 Ikenh ne wahhy ne weghniseràde ne deyúni-
konrhàrah, neony ne dehhonwanaraghsídakénse-
raghkwenh, neony ne wádewadekhaghsyònkó thi-
yádewennídònny ne Royaner-neh Nìyoh ne kent-
yughkowanenhhòkon ne oghrònwakonh ne jirodo-
kádènnyh, denskaghrighdon eghdakeh ensewa-
tyón ne jidewaghsenghdode, neony ne yádenhhon-
ghshenthó ne jityunonde-nyón.
6 Neony Elam raohhayenghsoskón ne kasere-
ghdìyuh ne ne ronderiyughthà ne ronnonkwehhò-
kon nokhony ne yakoghsadenghsneh ronnitskwah-
herhá, neony ne Kir wahharhoroxhy ne deyónnya-
datsthá.
7 Neony t'kàkonde eghnen-yawénné, nene sa-
rakwenh oghronwakonghshón enkànaghné ne ká-
sereghkhòkon ne ne yonderiyughthá, (chariotskon-
wàyats,) neony ne yakoghsadenghsneh ronnitsk-
wahherhá ehhenhhontyén enhhadinenghrakwari-
ghsy étho jiyudénhenghrakaronde.
8 Neony wahharhoroxhy ne jiroderhoròky ne
Judah, neony enghsatkaghthó ne enweghniserà-
deke nè deyónnyadatstha ne jikanonghsode ne
karhakonhhònweh.
9 Sewatkaghthonh ony ne jidekaghrighdonh ne
raode-nàda ne Dawed, neony wahhy ro-natkade; ne-
ony wahhadiroroke enskatneh ne oghnekáòkon ne-
ne eghdakeh yonghraghkwanyón weghkwayèndon:
10 Neony sewaghratsheraghkwenthonh ne jika-
nonghsòdon ne Jerusalem, neony ne jikanonghsò-

don desewaghrighdonh eghdakeh sewatyonh ne ne aesewaghniràdon ne jidewaghsenghdode nonèn-yá.

11 Desewaghron-yònnyh ony ne t'ke-nínihhòkenh ne tekenyh ne jidewaghsenghdode no-nènyá nene tyuriwa ne oghnekanoghs nene tyuxdènhah jiweghkwayén: nok yaghthiyesewatkaghthonh ne raonnison ne tho-ìkenh, yahhony né deghjhisewadewennodaghkonh ne raonhhakeh nene thorighwakanònnyh ne náò-nenh.

12 Neony ne weghniseràde kénnihhoyèrenh ne Royàner Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon enthonwadinadon neyádenhhonghshenthoghseron neony ne enhhodínikonranen, neony ne ji-nonkà yenhhodinonwarénne, neony ne ji-nonkà ne ro-nadérhorokdonh ne kanyádaràdens:

13 Neony, jatkaghthoh, jadonnharenh nokhony jatshennònnyh, enkonwaríyú ne deyudinakares ony enkonwaryú deyudinákarondonhah, denhhontskaón nówaronh nokhony enhhadighnekira ne wine: kinyoh dedewatskaónh nokhony dewaghnekirah, ikenh en-yurhénne wahhy endewenhheye.

14 Neony wahhy endennhodònkó ne kahhonghdakonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, Orighwìyú ne ken-ìkenh kayádaghdonghtsera yaghdeyàweght daonsesatyádohhetste ji-niyòre enghsihheye, ràdon ne Royàner Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon.

15 Kénnihhoyèrenh ne Royàner Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon, Wàs, jè-nah ji-nonkà ne raghwistanonghné ne wadeghyaronghs, shádenyàwen ne ji-nonkà ne Shebna, nene issy nákanonghsadyh, ony enghsiron,

16 Oghnaghsatyere ne kenthoh neony yese-nik-

wèkonh ne kenthoh, nene deseghtstarathedonh dedeghtsyádinekenhonh ne jiyeyádadaryón ne kenthonh, ji-nìyught raonhhá ne ne deshoghstarathedonh ne seghtsyádakwenh ne jiyondatyádadaaghsthá ne é-ne kenghjy, neony ne ne ronwayadat ne étho ro-nakeràdonh ne yádehhayadyh ne otstenghròkonh ?

17 Jatkaghthoh, ne Royaner wahhy èrenh enghyayádenhhàwighde nene thikáshatste jise-naghskwá enwàdon, wahhy orighwìyú;enghyárhòroke.

18 Raonhhá wahhy orighwìyú thentyennonghdónse densyakarhadèny neony rasnonkeh enrade issy yenghyayádòndy ji-nìyught naghthènnon ne ji-nonkà ne ye-nakeraghserowànenh : étho wahhy yenghsihheye, neony étho wahhy ne kásereghdìyuh nene yonderiyughthá ne sónwesenghtsera ne wahhy ne adehhenghsera ne jiro-nonghsode ne sayanedá.

19 Neony Iih enkon-yádinekenwe ne jisànakde jiigh sede, neony ne ji-nisakwe-nyatsera t'kàkonde eghdakeh enhhòdy.

20 Neony étho nen-yàwen ne enweghniseràdeke, nene yenhhironghyenhhare Iih ne rinháse ne Eliakim, ne royenhah ne Hilkiah :

21 Neony Iih ne enhhighseronnyáde ne aoskón ne satdakwarighsyonghtsera, neony enshíyádaghnìrade enke-ne ne satyádanhá, neony Iih enhhiyadewennòdaghkwe yenskadadaghtkáwe ne eghtskowànenh raonhhá rasnonghsakonh ; neony raonhhá wahhy ronwánihhah enkenhháke ne jiyenakere-nyón ne Jerusalem, neony ne jiro-nonghsode ne Judah.

22 Neony ne ye-nhodonkwaghthá ne jiro-nonghsode ne Dawed Iih wahhy enhhiyenghnenghsa-

rèn: ne kady wahhònny enhhanhodònkó, yahhony onghká thaonsaye-nhòdon; nok raonhhá enhhanhòdon, neony yahhonghká thaye-nhodònkó.

23 Neony Iih enknìrade ji-nìyught jionhhironwaroden ne jikànakde ne orighwìyú; neony raonhhá wahhy ne raónwesenghtsera enwàdon ne ennitskwaghraghxheradokenghdy ne ró-nighnehhah rao-nonghsakonh.

24 Neony akwèkonh raonhhakeh enhhontyádanyònden raónwesenghtserakwèkonh ne ró-nihhah jiro-nonghsode, neony ne dakaghwajiradatyé neony ne dayakoyakénhonhhatyé, akwèkonh nyeghnekaraghk'wá ne niyurighwaah, nene ehhentkayenghdaghkwé ne yeghnekaraghk'wá ne cup-okonhah, sháden-yàwen ne akwèkonh neyeghnekaraghk'wáokonhah nene nikaghsakaghronhah nyeghnekaraghk'wá.

25 Ne enweghniseràdeke, ràdon ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, nene jikaronwarode naah ne ne jikaghniràdonh ne jikanakde ne orighwíyú èrenh enskahhawighdón, neony enskayakón, neony dendewásenghdón; neony ne yuxde ne t'kahhere t'kàkonde wahhy denkayakón: ikenh ne Royaner wahhy thowenninekenhonh.

CHAP. XXIII.

I *Ne ne kanoronghjìonh eghdakeh watyonh ne Tyre*: 17.

THE ji-niyughwishenghne ne Tyre. Sadewennòdenh ányoh erhar, sewahhonweyákowatshón ne

Tarshish; ikenh ne wahhy nenkàyese yudonhonh,
nenwahhy yaghkaneká deskanonghsode, yaghde-
yàweght aonsayondaweyáde: ne jiwadonghwen-
jàde ne Chittim nenwahhy thihho-natkwathowyh
ne ro-nonhhakeh.
2 Dájadòdek, ne kaweghnoghkwakonh sewana-
keratyé, ìse ne desewanonwayenghthá ne Zion, ne
ne desewanyadariyakonh kanyadarákeghkòwah,
nenro-natyé-níghdonh.
3 Neony ne jikaghnekowànenh ne raò-nen ne
Sihor, ne ji-niyakennekerìyáx ne jikayyhonhhada-
tye, nená nenwadonghradaghkwé; neony naah
watkeron naonhhá ne niyádeyonghwenjàkeh.
4 Sadehhenghsek, O Zidon; ikenh ne kanyada-
rákeghkowah ne tyudàdyh, shádeyught ony ne aó-
shatstenghsera ne kanyadarákeghkòwah, wákenror
Yadewakeronghyakenh ne karonghyakenghsera,
yahhony dekheyadewedonghs ne exhaah, yahhony
Eghdewakyèrenh naakhe-nònden daakheghsny-
eonh ne radinekenghderontshonhah, yahhony dek-
heyeghyaron nyaghdekondinaghkwayendêryh.
5 Ji-nìyught ne jikarighwanakere ne ji-nityutyè
renh ne Egypt, eghkady ony ne ro-nonhhá kowà-
nenh yúnikonghraxhát kanonghwakdenghsera ne
ji-nitkarighwanakere ne Tyre.
6 Enjadohhetste ne Tarshish; dese-nihhèn-
reght ányoh erhar ne ne sewanakeronnyón ne jika-
we-node.
7 Ne kennekén ne kén-ìkenh ne sadonnharah ne
jikanadowànenh, ro-nonhhá nene thodixdènhah ne
áò-nenh deweghniserade-nyonghkwe? akwah aonh-
há waghsikeh ì-nonh niyòre niyen-yuyádenhhawe
nene yen-yughwaeghste.
8 Onghká dekonwayádoreghthá ne Tyre, ne sa-

konwaghseronnyade ne dekarenghsaron ne jikanadowànenh, ro-nonhhá ne rondenghnìnonghs ne wahhy ne rodiyádaneghrakwaghde-nyón, ro-nonhhá wahhy ro-natkonnyenghst ne dehhadinonwayenghthá ne jiyonghwenjàde?

9 Ne Royaner ne kentyughkowanenhhokon waderyéndonnyh, nene enkahhonjighstonh ne kanayeghsera akwèkonh ne ónwesenghtsera, neony nene yenhhonwadiyathewe ji-nònweh niyudehhát akwekonh ne ro-natkonnyenghst ne jiyonghwenjàde.

10 Yádenhhondohhetste ne sadonghwenjakeh ji-nìyught ne kayyhonhhadatye, O konwadiyènhokonhah ne Tarshish: yahhothê-non ònenh deskáshatste.

11 Yáthaghjàdade èrenh nakanyadaradighkòwah; waghròndawéde ne kayanertseraòkon: ne Royaner wahhy shakoghtyawenratsheràwyh rononhhakeh ne rondenghnìnonghs ne jikanadowànenh, nene aaghdonde ne yughnìronh ro-natye-nawaghstonh ne éthoh.

12 Neony wahhenron, Yaghshèkonh thaonsaghsadonnharén, O ìse ne sewaghwishenghné ne yaghdesewanaghkwayendèryh, konwadiyénhokonhah ne Zion; satketskoh, yásadohhets ne Chittim, etho ony ne nyaghthaesonrishèndáné.

13 Jatkaghthoh, ne jiwadonghwenjàde ne Chaldeans: kên-ìkenh ronnònkweh yaghné dehhodihheghdaghseronnyh ne Assyrian aaghshakodikwadakwênny nene karhàkonh ye-nakere: rodinonghsaketskwenh ne é-nekenghjy ne étho, rodinonghsaketskwenh nyude-nonghsatkonnyenghste-nyón ne étho; nok shódaxhadonh wahhy.

14 Jadewennòdenh anyoh erhar, ìse ne sewah-

honweyákowatshón ne Tarshish: nenwahhy ne sáshatstenghsera kàyese òndon.

15 Neony t'kàkonde eghnen-yàwénne neneh ne enweghniseràdeke, nene Tyre t'kàkonde enkonwánikonrhén jàdaghk niyughseraghshenh, ne entyuyanenhhawe ne jirodeghniserade-nyonghkwe ne enskat ne koraghkòwah: oghnákenkeh nenshondòkden ne jàdaghk niyughseraghshenh wahhy ne Tyre enwaderennòden ji-nìyught ne yònkweh nokthiyúdeh yurighwayádaghdonhonh.

16 Desé-nòwaghk ne karenghsodarikhón, saghdentyonkoh ne jikanadowànenh, ìse sathonwìsen ne sarighwayádaghdonhonh nene yesánikonrhenhonh: serennakonhonse, èsó karènnakeh saderennothá, nene aontyèsén aonsayeseghyarane.

17 Neony étho nen-yàwénne, nene oghnákenkeh nenshondokden ne jàdaghk niyughseraghshenh, nene Royaner enshanadaghrè-naghse ne Tyre, neony t'kàkonde densewatkarhadèny naonhhá ne jikonwanhaonh, neony wahhy enkarighwanerake ne kanaghkwá yenke-neghde ne kayanertserakwèkonh ne jiyonghwenjàde ne aohhèndonh ne onghwenja.

18 Neony ne konwadenghninonse neony yudennhaonh wahhy kánikonghradokenghdy enkenhhake ne Royaner-neh: yah-wahhy thaontyé-nighdon ne atshennonnyaghtsera yahhony issy thiyayèyén yayondeweyendon; ikenh naodenghninonghsera ro-nonhhá rao-nàwenghk enwàdon nene Royaner raohhèndonh ye-nakere, ne ne yenkayèrike jiden-yontskaón, nokhony nene kanenakatste yakotsheronnyadonh.

CHAP. XXIV.

1 *Ne raojenhhayenghtsera ne Nìyoh ne jiwadonghwenjàde.* 13.

JATKAGHTHOH, ne Royaner raonnison ne onghwenja aòkón; kàyese jiraonnison, neony donsahhakarhadèny donsahhánonghwetshaweron, neony thathotyeghdanyón ne jiye-nakere-nyón ne étho.
2 Neony t'kàkonde eghnen-yughdon, ji-nìyught ne onkwehhòkon, shádèyught ne rajihhenghstajyh; ji-nìyught i-né ne ro-nháse, shádèyught i-né ne rowenniyú; i-né ne konwanháse, ike-né kady ne yuwennìyú; i-né ne raghnìnonghs, i-né ony ne radenghnìnonghs; i-né ne shako-nihhaghs, i-né ony ne rennihhaghs; i-né ne rayê-naghs ne wadeghyaronghs noghwista, i-né ony ne deghshakòwighs ne wadeghyaronghs noghwista enthàón.
3 Nene jiwadonghwenjàde wahhy enkànaghné akwèkonh enwatkarhadèny aòkon, nokhony enkànaghné akwèkonh yuhhetkenhonh yutkenhonh: ásékenh wahhy Royaner thowenninekenhonh kén-ìkenh owènná.
4 Ne onghwenja yúnikonranenghs, ony wákayádakenhheye; ne jiyonghwenjàde waoyadaryú wáóshatstenghseròndy, ony wákayádakenhheye; ne ne radinàyese yaghdeyako-nidènronh ne onkwehhòkon ne onghwenjakeh wahhodiyádaryú wahhodíshatstenghseròndy.
5 Neony ne jiyonghwenjàde ony wahhy yúdaxhenhonh yuhhetkenhonh eghdakeh yudonhónh ne

jiye-nakere-nyón ne étho, ne tyuriwa ne jio-nenh radirighwaneraakdènnyh ne orighwakeh, dehhonatkarhade-nyonh ne ji-nikarihhodenh dehhodiyakonh ne ji-niyenhhènwe daoderihhòndáke.

6 Ne kady wahhònny nene jienkonwatewèndeghde enwatshaaghdon enwaghdondón ne jiyonghwenjàde, neony ro-nonhhá nene eghradinakere kàyese wahhy enhhòndon: ne kady wahhònny ne jiye-nakeronnyón ne jiyonghwenjàde wahhy enwatshaaghdon, nok niyonkwédakeah nen-yakodàdenre.

7 Ne nàse wine en-yúnikonranen, neony ne ónenhhare entkaghsòrhenne, akwèkonh ne kánikonghráòkon nene yunadónweshén yudiyeshonnyon ne denkonghshenthó.

8 Nene yontshoreghthá thiyeyakorighwaraónh thiyeghsahherá ne yako-nájayén kanájòrenh wadokdané wahhy, nene ro-naderìtstare nene ro-nadonnhahhere wadonghwenjókdane wahhy, ne adonnharaghk ne ó-nòwa nene karenghsodarikhón wadókdane wahhy.

9 Yaghwahhy thaadighnekira ne wine ne karènná; ne kaghnekáshatste wahhy enhho-natskaraden nene ne rodighnekighradonh,

10 Nene jikanadowànenh ne wádewadekhaghsyònkó wátkarine naah eghdakeh òndon; jiniyádekanonghsakeh yudennhòdon naah ne ne yahhonghka nònkweh thiyayondaweyáde.

11 Wahhy éthò yewennodatyése ne tyuriwá ne wine étho jidekanadokenghseron; akwèkonh nadonnharah tyúkaraonh naah, nene atshoreghdon thiyeyakorighwaraónh thiyeghsahherá ne jiwadonghwenjàde ò-nenh káthonghdeh.

12 Nene kanadakonh kàyese naah òndon, neony

ne naah ne jiyudenhenghrakaronde waghdondonh konwaghrewaghdonh ji-niyenhhènwe kenhhèyon.

13 Ne o-nenh étho nen-yàwen t'kàkonde shádewaghsènnenh ne jiwadonghwenjàde kentyughkwakonh ne onkwehhòkon, akwah ánen-yàwén jiniyught ne jidewaderenhhakarenrón ne olive karònda, neony ne shadinonghkwats ne ó-nenhhare kahhighk ne o-nenh jirodiyenthokwenh.

14 Wahhy enhhondewennaketskó, denghshakodirighwaghkwén ne radìkowànenghse ne Royaner-neh, rodiwèndeh denhhonghshenthó kanyadarákeghkòwah entkayenghdaghkwé.

15 Ne kady wahhònny eghjhijònwèsaght ne Royaner étho ojìrakonh, shádèyught ony ne raoghsènná ne Royaner ne Nìyoh ne Israel ne kaweghnoghkwakonh ne kanyadarákeghkòwah.

16 Ne nakwah eghdakayenghdaghkwe ji-nádeyudonghwenjókdanihhón yonkwathònde karennáòkon, shádèyught ony ne ónwesenghtsera ne jinonkà ne atdakwakwarighsyonghtsera. Nok Wákiron, Akéwaghroskón, akéwaghroskon, kanonghwakdenghsera karonghyakenghsera ne iih-neh! ne deyonké-nikonghrasere ne deyonke-nirihhonde ne jisháonke-niyúdenghserat wáthaké-nikonghraseren; orighwiyúònweh, ne dehhaké-nikonghrasere sháonke-niyudenghserat deyonke-nirihonde akwah dehhakénikonghráserhá.

17 Kaghderonghxhera, neony ne o-neghsbonh, neony ne dewaghskode, wahhy sewatrànyh ìse, O sewanakere ne onghwenjakeh.

18 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne, nene raonhhá onghka enhhadekwaghse ne jityurìtstare ne kaghderonghxhera t'kàkonde yenhhayadenne oneghshonh; neony raonhhá nene dentharathén

denthayàkénnê ne shádewaghsènnenh ne o-negh-shonh wahhy dehhoghskwenhonh: ikenh ne ji-yughsenghdakaghròndon ne e-nekenghjy tyuyen-ghdaghkonh kanhodonkwenh wahhy, neony ne shondondonghwenjadaghsawén shiyaondawedonh.

19 Ne jiyonghwenjàde yurighwendaonh naah deyughrionh eghdakeh yuyendaónh, ne onghwenja yahhothè-non deyure naah èrenh yawe-nonghdèn-nyh, ne onghwenja yuneghrakwah èrenh yutk-widonh.

20 Ne onghwenja wahhy enwatsji-nonghwade-nyáde ony dentyughswade-nyáde ji-nìyught ne raghnekakasthá, neony wahhy èrenh enkaghkwi-dón ji-nìyught ne nikanonghsaah; neony ne ade-righwadewaghdonghsera ne éthoh ne en-yughwi-shádc; neony endewasénne wahhy, nokhony yagh-shèkonh thádaondontketskó.

21 Neony t'kàkonde eghnen-yàwen neneh ne enweghniseràdeke, nene Royaner wahhy engh-shakoghrèwaghde e-nekenh ne ne e-nekenh yako-dadònnyh, neony ne koraghkowatshón ne jiyongh-wenjàde nene onghwenjakeh.

22 Neony enskatneh enhhonderoroke ji-nìyught nenaghskwá eghyeyakotkennison étho o-negh-shonh, neony étho yenhhonwadinhòdón jiyondade-nhodonghk'wá, nok oghnákénkeh yudeghnisera-kade enshonwadìdenre.

23 Ethone ne eghnïda thiyadenwatyeghste, ne-ony ne karaghkwá en-yudehhadáne, ne o-nenh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne enhhon-tyádakwé-nìyughste ne jiyunònde ne Zion, neony ne Jerusalem-tseràkonh, neony arekhó ne raorigh-waxdènhàh, ónwesenghtsera (kaghswatheghtse-rowànenh.)

CHAP. XXV.

1 *Nene yehhariwakenghs ro-nèndonghs ne Nìyoh aoriwa ne raojenhhayenghtsera nadewendeghtsera.* 6. 9.

O SAYANER, ìse wahhy ake-Nìyoh; Enkonkòwanaghde e-nekenghjy nìse, Enkonnèndon ne saghsènna: ikenh yurighwaneghrakwaghde-nyón ji-nisatyèrenh: ne sajenhhayenghtsera ne tyuxdènhah ne wahhy ne teweghdaghkonghtsera nokhony nene tokenghskéònweh.

2 Ikenh saghsòn ne kanadowànenh yúdòn-yude; ne onkwanheghtsera de jikanadowànenh ne atkaronnyát: ne raodinonghsanoronghtsera ne thihhadideshon nene yaghthenkanadayèndáke; yahhony nonwèndonh thiyakanadonnihháke.

3 Ne kady wahhònny t'kàkonde nene yakóshatstenghseràyén ne onkwehhòkon ne en-yesónwèsaghde nìse, nene jiyunadaneghrakwaghde-nyón ne ji-niyádeyonghwenjàkeh t'kàkonde yesatshaghnighsere.

4 Ikenh sáshastenghseràyen ne ji-nonkà nyakòdenh, ne káshatstenghsera ne ji-nonkà detyudonghwenjohhonh detyakodonghwenjònyh ne raoronghyakenghseràkonh, ne ayondaghseghdaghkwe ne jidentyuweradasehhatyé, ne akaraghkwawerhoghste ne jiyúdarihhenh, ne o-nenh thenwatyákjy enkaneghrakwaghde enwadewerenkó enwatsjídòkó ne jidenkaweradàse den-yuyáke ne jidewaghsengh dode dekanen-yáseronnyón.

5 T'kàkonde enghshewé eghdakeh ne orongh-

kwenista ne thiyakaonghwenjadeshon ne jiyúda rihhenh ne aonghwenjathenkeh; sháden-yàwén ony ne jiyúnhaghdòndón ne jiyuneghrakwaghde nyón t'kàkonde eghdakeh entkadàdón.

6 Neony ne kén-ìkenh yunònde t'kàkonde ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon onkwédakwèkonh ne enghshakawénnyòden ne ji-nahhóden shón ne yunarésénsé; (atshokowaghsera,) ne wadennyode ne wine o-nonwakeh; ne ji-nahhódenshón ne yunarésênse kananonh ne oghstaghrònwa, ne wine ne o-nonwakeh kaghnekìyughkwenthonh. (aoskón.)

7 Neony Enhhaghdonde ne kén-ìkenh o-nòndakonh ne yakotkonghsòronh issy yensewatyón onkwédakwèkonh, neony ne waghsiranòron ne waghseghdaghkonh nene jidewadokwaghdonh ne akaonghwenjakwèkonh.

8 Enhhenghneghkwane ne kenhhèyon raóshennyeghtseràkonh; neony ne Royaner Nìyoh enghshakokaghserokewanyón enghshakokonghsokewanyón; neony ne enghshakoriste ne raonkwedá t'kàkonde èrenh enshahhâwighde ne onghwenjakeh: ikenh ne Royaner ne rodatyadonh.

9 Neony endewenron t'kákonde neneh ne enweghniseràdeke, Jatkaghthoh, neneh kén-ìkenh ne onkwa-Nìyoh; shakwànonghne shakwaghronghwaseh, neony raonhhá enseghshonkwayadakó: neneh kén-ìkenh nená ne Royaner; shakwànonghne shakwaghronghwaseh, en-yakwatshennònny en-yakwadonnharen ne raodaghskatsheràkonh.

10 Ikenh ne kén-ìkenh o-nòndakonh ne rasnonkeh ne Royaner enhhadorishén, neony ne Moab t'kàkonde denhhonwaraghsîdakenseraghkwé, sháden-yàwen ji-nìyught ne ennekery deyawenneke-

raghrionh kentskwaeh yewatyonh jiyakódonty-
eghthá.

11 Neony raonhhá t'kàkonde yádenhhaghjà-
dade ne raodinenhherhenh, raonhhà nene ragh-
nyásodatyése yádehhoghjadatyése dehhodeweya-
datyése né naaghnyásodatyeseke; neony raonhhá
eghdakeh enhhahhàwighde ne raodinayeghsera en-
skatneh ne jienhhonwadighk'wanyón ne radis-
nonkeh.

12 Neony ne jiwadénhenrode ne e-nekenh ni-
wadénhenrode ne desade-nèn-yadon t'kàkonde egh-
dakeh enshahhàwighde, eghdakeh enshàyen, ak-
wah onghwenjakeh, shádenjàwén nókenrá.

CHAP. XXVI.

1 *Ne dehhodirighwaghkwenh yehho-nonryaneron nene orighwìyú jiaonwadewennodaghkon ne Nìyoh-tseràkonh.* 20.

NE eghniseràkonh t'kàkonde ne kén-ikenh deye-
righwaghkwathá ne den-yakorighwaghkwen ne
jiwadoughwenjàde ne Judah; Yonkwanadaghnì-
ronh: adaghskatshera Nìyoh enshaweyennèndane
ne jidewaghsenghdode dekanen-yáseronnyón ne-
ony ne jiyudénhenghraghnìron.

2 Sewanhodònkoh ne jiyudenhenghrakaghròn-
don, ne neh atdakwarighsyonghtsera ne jakaongh-
wenjat ne yerighwenhhawe ne tokenghskeònweh
aontyèsen aondon aondaweyáde.

3 Eghtshatyè-nawaghst ne raonhhá ne jirowe-

yennendaónh ne kayanerenh, onghká en-ye-nonghweseke naah nayesatyènhaghse: akarihhònny jiyadewennodaghkonh nisetseràkonh.

4 Eghjhijadewennòdaghk ne Royaner-tseràkonh ne jiniyenhhènwe: ikenh ne Royaner-tseràkonh ne JEHOVAH nená nyaghthiyeyòdókde ne ji-niyenhhènwe ne raóshatstenghsera.

5 Ikenh raonhhá eghdakeh endeghshakohhàwighde ne é-nekenghjy ye-nakere: ne nyude-nadakaradàkonh raonhhá eghdakeh enshòdy: eghdakeh enshòdy, shádenskadénné ne onghwenjakeh; akwah shádenjàwénné ne ókenrá.

6 Ne ne oghsida t'kàkonde den-yakoraghsídakenseraghkwe, sháden-yàwen ne onghsikeh ne yakòdenght neony ne dayondékhahhaghkwe ne yakodenghdaónh.

7 Ne ji-niyuhhahhodenh ne t'karighwayèry nená kananonh ne t'karighwayèry: ìse, yeyudohhetstonh disarighwayery, sakóntserihhare sadé-nyèndenh ne jiyuhhàde ne t'karighwayèry,

8 Orighwìyú, ne ji-niyeyuderighwinonh ne sajenhhayenghtsera, O Sayaner, kwànonghné kwaghronghwaseh nìsé; ne deyudonghwenjònyh nonkwadonnhets ne ne ìsé saghsènná, neony akweghyarake ne ìse.

9 Akweryaneh jidekon-yadonghwenjònyh ne aghsòndakonh; orighwìyú, ne naké-nikonra ne wakatyènnyh tháo-nenneh Enkon-yádìsake: ikenh ne ò-nenh ne sajenhhayenghtsera ènwawe ne jiyonghwenjàde, ne nye-nakeronnyon ne jiyonghwenjàde ne en-yeweyendeghdáne natdakwarighsyonghtsera.

10 Kinyoh ne ok ne yaweryéndìyught dehhonarhodonh né rodinadònhaghs ne rodirighwane-

raaxkonh, nok shèkonh yaghthaó-nikonghrayèndáne natdakwarighsyonghtsera: ne jiwadonghwenjàde ne t'karighwayèry nekenh enhhaderighwaghdentyáde ne yaghdetkarighwayèry, neony yaghkenh thaatkaghthó ne ji-nihhoyádaneghrakwah ne Royaner.

11 Sayaner, ne o-nenh enghsennisnonghsaketskó, yaghthaontkaghthó: nok t'kàkonde enhhontkaghthó, neony enghshakodehháde ne nyaghthao-neryéndìyú ne onkwehhokonkeh; orighwìyú, ne jiyudekhá ne yesaghswenghse t'kàkonde né enhho-nadek'wisa enhho-naghdónde.

12 Sayaner, dondakwaweyennèndás ne kayanerenh: ikenh ìsé ony sayúdenhónh onkwayúdenghserakwèkonh nonkyonhhátseràkonh.

13 O Sayaner onkwa-Nìyoh, thikayanertseràde thikàde ne ìsé ne shonkwatyádakwé-niyughstènnyh; nok neok ne ìsé yenkwanádonhheke ne saghsènna.

14 Ro-náwendaonh wahhy, yaghwahhy thaonnonnheke, wahhy dejodekhaghsyonh ne jironnonnheghkwe, yaghthaonsahhontketskó: ne kady wahhònny ne jienghsheyádòrenne enghsheronghyákende nokhony enghshakoghdonde, neony kaghson akwèkonh ne rao-neghyaghraghtsera ne enkenhheyéònweh enwaghdónhònweh.

15 Isé seghyaghrontyé yudeghyaghrontyé ne jinákaonghwenjoden; O Sayaner, ìsé seghyaghyaghrontyé yudeghyaghrontyé ne ji-nákaonghwenjoden: ìsé wahhy sónwèsenh; èrenh jisahhawighdonh ìnonh ne ji-nonkà akwèkonh ne jiyudonghwenjókdanihhón.

16 Sayaner, aderyéndakaryaghtseràkonh yesayádorenhónh; ne radiyàkenghs ne aderènnayenght

ne o-nenh ne saronghyakenghsera ne ro-natrànyh.

17 Anìyught ji-nìyught ne tyuthonwìsen ne kanèronh, nene dayudirondatye thoah dayuhhawighdonhhatye jiyen-yuderighwihheghse jienwadewédon eghdenwadohhetste, karonghyakenghseràkonh naah, neony denwaghshenthó ji-niyuneghrakwah karonghyakenghtserowànenh jienkaronghyàken; eghkady niyakwayádodenh ne jideghskwakanere, O Sayaner.

18 Eghniyakwayádodenh yakwanèronh, eghniyakwayádodenh karonghyakenghtseràkonh, yonkwayendaónh akwah ji-nìyught nayakwawerihhewe; yaghwahhy deyonkwayúdenhónh othe-non naonsayonkwaghnerenghsyáde jidewanaghskwa ne jiyonghwenjàde, yahhony deyonkwanakdayendaónh ne jiaedewanakereke ne jiyonghwenjàde yonkwatkaronnióne.

19 Ne nyesenhheyaseh ne onkwehhòkon ne enyakonnheke, enskatneh nakyerondá ne jiyawenhhèyonh t'kàkonde ne enshontketskwaghde. Senìyeh nok dese-niriwaghk, jonhhá ne ókenghrakeh sewànakde: ikenh ne sáaweyaghtsera akwah ji-nìyught ne jiyuaweyaghsthá ne ohhondéshonhah ne konnihhèyonghse, neony ne onghwenja t'kàkonde enjakoyádinekenwe ne nyakówendaónh.

20 Kase-neh, n akonkwedá, aejadaweyade jinònweh niwake-nakde ne e-nekenh, nokhony sasenhòdonh ne jikanhokaronde: sadaghseght kénnikarighweshah, ji-niyòre (ne Nìyoh) rao-nak'wenghsera enwaderihhoghhetste.

21 Ikenh, jatkaghthoh, ne Royaner dahhayàkenne ne jithò-nakde nene enghshakoronghyàkende ne ye-nakeronnyón ne jiyonghwenjàde enkarihhònny ne jirodirighwayádaghdonhonh: ony ne

onghwenja yaghthaonsakanhodònko ne ao-nekwenghsa, nokhony yaghshèkon thaonsayakórhòroke ne jien-yakoryú.

CHAP. XXVII.

1 *Nerodénnikonrare ne Nìyoh ne raó-nenhhare:* 7. 12.

NE eghniseràkonh ne Royaner, ne raoronghyakenghsera, neony yuneghrakwah-kòwah kowànenh, neony yughnìronh ná-harekòwah, wahhy enhhaghrèwaghde ne ányoh oghswakaronh ne nyughnyaróthìye, shàden-yáwen neányoh oghswakaronh nene deyutnyaràkdonh; neony enhharyú ne o-nyare ne ne kanyadaràkonhkenderon.

2 Ne enweghniseràdeke denghserighwaghkwáse, Ne jikayenthonh kahheghdayén neo-nekwenghdara ne wine.

3 Iih ne Akyaner enkatyè-nawaghste; Iih enknekanondenghseke kén-ok-hens-nensewé; onwáhens en-yukarèwaghde, Iih wahhy enwakatyenawaghston jiwaghsondade-nyón jiony weghniserade-nyón.

4 Yaghthádewaxkhennyasé ne aonkwadedaany: onghká ayontnyonwarayenthó ony ayonkwathíkdayenthóse ne jienkaderìyú? Thádenke-nenghrotkáwe, enskatneh enkheyádòden.

5 Kinyoh ne denhens yaayè-ná nakéshatstenghsera, nene aòndon daonsayake-nirihhònden nekayanerenh aonsahhayanerenghserisa; nokhony t'kàkonde enshayanerenghserisá denjake-nirihhònden.

6 Raonhhá wahhy enhharihhònny nene ro-nonhhá nondahhònneghde ne Yakwek-neh ne naadiyè-na noghderá: ne enkajíjònden ne Israel nokhony yunhaghdonde, neony enkanaghne ne jiyonghwenjàde enkanenhhònden.

7 Raonhhá wahhy roryuh, jishakoryuh thoikenh ne ne ronwaryuh? ádén raonhhá shakoryuh ne entyuyanenhhawe nene ronwanáwenthonh nene wahhy shakoryuh.

8 Adé-nyendenghtseràkonh, ne o-nenh jiwáotrehhatye waoghdentyonhhatye, wahhy enke-né ne denghserighwadiròndén: kénthahhàyere kawerax-henh wáthoweraghkwé ne eghniseràkonh ne jitkaraghkwinekénse nenkawerenhhawé.

9 Nene kén-ìkenh, nekady wahhònny, nene raoyádaghdonghtsera ne Yàkwek denshotyádohhetste; neony nenekén-ìkenh akwekonh ne ji-niyudonnionh né èrenh enskahhàwighde ne raorighwaneraaxhera; ne o-nenh enghrònny akwèkonh ne o-nen-yáòkon nene jiyeyádaraghsthá ánen-yàwen ji-nìyught ne oghsawedá o-nen-yáòkon nene kanékonghrekhón ne jidekakhaghsyonkwenh, ne jiyuderondakade neony kayádonnihhòkonh yaghthakondìdáké.

10 Shekonh ne aoyadake-nhaghsera jikanadowànenh wahhy kàyesé enwàdón, neony ne jiyenakere wadewendeghdonh, neony neok yonsayudàdenre ji-nìyught ne karhàkonh: étho wahhy ne niyakaah deyunhonskwaronde dewatskaón, neony étho eghdakeh enwatyén, neony ne enwatsháaghdón ne yunhaghdòndon ne éthoh.

11 Neony ne karondakeh yunhaghdòndon ne éthoh wahhy onghstathén, ro-nonhhá wahhy denskaghrighdón: ne tyunathonwisén entkònné ne enkondêkáde; ikenh ne wahhy ne onkwehhòkon ne

nyaghdeyakó-nikonghrayendaónh : ne kady wahhònny raonhhá nene roghsón yaghthaoyèndáné ne ennidenreghtsera nerononhhakeh, neony raonhhá ne neh né enhhoweyennendaónh nekenhenh yaghthaonwadinádònhaghse ne naonwanadewedón.

12 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne naah ne neh né enweghniseràdeke, néneh ne Royaner wahhy enhhanékonreke yádenhharihhoghsere ne jinonkà ne deyughronwadatyé ne jikayyhadatye ne ji-nonkà tyughnàwadeh ne Egypt, nokhony t'kàkonde enjisewaderoroke enskatshón akwah ok enskatshón, O ise ne eghjhisewayénhokonhah ne Israel.

13 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne naah néneh né enweghniseràdeke, nene kahhonrawatskòwah ne o-nenh en-yuhhonrawatsheràkareghre, neony wahhy t'kàkonde enthònné nene ro-nadadeweyennendaónh ne naonnihheye ne jiwadonghwenjàde ne Assyria, neony ne ne ronwadiyádinekenhhonh ne jiwadonghwenjàde ne Egypt, neony ne t'kàkonde ne enhhonwarighwánèkén ne Royaner ne o-nondadokenghdy jiyunònde ne éthoh Jerusalem.

CHAP. XXVIII.

I *Ephraim wákonwaronghyàkende.* 16. 18.

KARONGHYAKENGHSERA kanonghwakdenghsera néneh né yako-nonghwaròronh ne kanayedá, néneh ony nyeghnekakasthá ne étho Ephraim, ne aónwesenghtsera ne adonnharah wahhy nen-yodaghsokwenh ne jiyujijonde, nene wahhy naj i-nàhhoden ne ao-nonji-neh nene yeyutyèry

ne ówaghronneh ne jiyonghraghkwanyón ne ro-
nonhhakeh nene rodíshennyonh ne wine!
2 Jatkaghthoh, ne Royaner ne ji-niyuneghrak-
wah ráshatste, neneh, ji-nìyught ne jidenkawera-
dàsé ne oghshekwaghdará, neony ne enwaghdónde
ne denkaweradasé, ji-nìyught nentyughnodontyé
enwatnekawenrade, wahhy eghdakeh enwatyón
ne jiyonghwenjàde osnonghsa enwadon.
3 Nene ennonwarore ne kanayeghsera, nene ra-
dighnekakasthá ne Ephraim, t'kàkonde wahhy
denhhonwa naraghsidakenseraghkwe.
4 Neony ne ónwesenghdaghk adonnharaghk
nene ao-nonji-neh ne ne yeyutyèry ne ówaghron-
neh ne jiyonghraghkwanyón nená yodaghsokwenh
ne jíyujijonde, neony ji-nìyught ne kayádaghs-
nòre akanenhhònden arekhó thiyeyuhheh akenn-
hakeh; Neneh, ne o-nenh raonhhá nene enhhat-
kaghthó yádenhhakaghrayèndáné, nene jishèkonh
raonhhá rasnonghsakonh wahhadek'wise.
5 Ne eghniseràkonh wahhy ne Royaner ne ken-
tyughkowanenhhòkon ne sennonghwaròrok ne ón-
wesenghtsera, neony ne ensatston ne enwadé-ny-
endenghston densade-najanhén ne adonnharah,
ji-nonkà ne yudadenraónh ne raonkwedá;
6 Neony ne kánikonrá ne jidenwatyadòreghde
nadewendeghtsera ne raonhhakeh nene renderon
ne kajenhhayenghtseràkonh, neony ne káshatsten-
ghsera ne ro-nonhhakeh nene desho-natkarhade-
nyonh ne jiwaderìyuh ne jiyudénhenghrakaronde.
7 Nok ro-nonhhá wahhy ony sho-nadewagh-
donh yádeyaohhetstonh ne wine, nokhony ne
kaghnekáshatste yeghnekighrathá yádeyaohhets-
tonh né ro-nathahharakwaghdonh: ne radijihhen-
gostajyn neony nene yehhariwakenghs ne sho-

nadéwaghdonh yádeyaohhetstonh ne kaghnekashatste yeghnekighrathá, ne wahhy yehho-nenghneghkwànonh ne wine, ne wahhy ro-nathahharakwaghdonh yádeyaohhetstonh ne kaghnekáshatste ne rodighnekighradonh, sho-nadewaghdonh jirodidokádènnyh jiro-natkaghthonh, tho-naghdeekón nekajenhhayenghtseràkonh nadewendeghtsera.

8 Wahhy adek'waghraghxherakwèkonh kananonh ne yontstikathá neony deyunon-yanight yuhhetkenhonh ne jiyuderighwanerén, eghkady niyught yaghkaneká dekànakde nakanohhareghkwenthón.

9 Raonhhá wahhy t'kàkonde enghjhisewarihhonnyén nensewánikonghrayèndáne? neony raonhhá t'kàkonde wahhy enghjhisewánikonghrayendaghden ne ji-nikarihhodenh norighwadokenghdy? éthone nene yondatstarondakwenh ne onóndakeh, neony yondatyádónnonh ne akentskwé-nakeh.

10 Wahhy aghtyawenraghtsera ne t'kàkonde ne e-nekenh enwatrén naghtyawenratshera, aghtyawenratshera né e-nekenh enwatren naghtyawenraghtsera; jiyutdakwarighsyonh né e-nekenh né e-nekenh enwatren ne yutdakwarighsyonh; kenhenhniyurighwaah, ony issínyh niyurighwaah:

11 Nene deyudaónhneghskwendakeh, neony ne thiwénnaghsade, ne enhhadàdy ne kén-ìkenh onkwehhòkonkeh.

12 Wahhenron ne raonhhakeh, Ne nekén ne adorishenghtsera ji-nònweh naontyèsen ne desewaghwishenhhèyonh ne akarihhonny aejonrishèndáné nokhony ne nekén nenjondákarìdade: nok shèkonh yaghdehho-nathònde.

13 Nok ne Royaner raowènná ro-nonhhakeh wákarighwayèndaghde, aghtyawenraghtsera né e-nekenh enwatren naghtyawenraghtsera, aghtyawenraghtsera né e-nekenh enwatrén naghtyawenraghtsera, jiyutdakwarighsyonh né e-nekenh enwatrén neyutdakwarighsyonh, kenhenh niyurighwaah, ony issinyh niyurighwaah ; né naòndon yaonghdèndy, neony radighshonneh wahhadiyátye-nenghdaghkwé, neony wáthadirine, neony wátho-naghskwénné, neony wahhonwadiyè-ná.

14 Nekady wahhònny jathòndek ne raowènná ne Royaner, jonhhá ne jonkwéhhòkon ne sewanàyese, ne ne ronwanatsteristhá ne kèn-ìkenh onkwehhòkon ne neh Jerusalem-neh radideron :

15 Aoriwa nene jiisewenh, Nen-yonkwaghsón ne deyonkwarihhonde ne kenhhèyon, neony enkené no-neghshonh eghwahhy yeyonkwaderighwisón ; ne o-nenh ne enwadawenrade nòkwire t'kàkonde wahhy denwadohhetste, yaghwahhy thayonkwaráné, ikenh nensé yonkwanowendisón ne onkwatrenhhoghtsera, neony o-nakonh ne o-nowendá né yonkwadaghseghdaghkonh.

16 Ne kady wahhònny ràwenh ne Royaner Niyoh, Jatkaghthoh, Eghyekìderon Zion-tseràkonh wahhy ne o-nèn-yá kanonghsakénseraghkwenh, ne yo-nen-yathenh, ne kanen-yanòron ne jideyudenhonghdawenheh, ne norighwìyú jikanonghsakensere : raonhhá nene entreghdaghkwe yaghwahhy thàdaoghsterihhén.

17 Kajenhhayén nadewendeghtsera ony eghyenakadadíderon ji-nònweh nakadaderihonnyén ne ji-nikarihhodenh, neony atdakwarighsyonghtsera ji-nonkà tyonde-nyendenghsthá ne ji-nityutde ; neony ne oghshekwaghdara ne wahhy den-

tyonhhewe néneh né yakodaghseghdaghkonh yakodérhorokdonh ne o-nowéndáòkon, neony neoghnekáòkon ne t'kàkonde enwadawenrade ne jiyudaghseghdonh kànakde.

18 Neony ne jidesewarihhonde ne kenhhèyón wahhy aòkon en-yonnihháke, neony ne sewaderighwison ne o-neghshonh yaghná thakàdáke; ne o-nenh ne entyonkwárhoroke en-yonkhinonghwaryakhón t'kàkonde eghdenwaderihhònkoghde, éthone wahhy den-yesaraghsidakenseraghkwé ne éthoh.

19 Ethone wahhy nene shonderighwaghdendy ne t'kàkonde en-yesayè-ná: wahhy orhónke-neh ne orhónke-neh ne t'kàkonde enwadohhetste, eghniserakeh neony aghsondakeh; neony wahhy t'kàkonde deyúnikonrhàrah yúnikonghranonwakt ne ok enskat enjonghronkaghseke ne karighwanakere.

20 Ikenh ne kanakdá senhhá ná niyonshah daghnón ne ne rònkweh naakwèny nehhaatyádakwarighsyònkó; neony ne naadérhóroke nádekyadereah daghnon nene aakwèny neghyaadatwénonnyanyón.

21 Ikenh ne Royaner wahhy enthatketskó jinìyught ne jiyunònde ne Perazim, wahhy enhhonák'wenhonh akwah ji-nìyught ne jiyonghraghkwanyón ne Gibeon, nene aòndon aoyúden ne raoyúdenghsera, ne raoyúdenghseràsé; neony eghnen-yawen ehhenwadohhetste ji-nihhoyèrenh raoyúdenghsera, ne raoyúdenghseràsé ne ji-nihhoyèrenh.

22 Ne kady wahhònny nonwa, toghsa tháseniyèronh, onwánekén senhhá en-yughnirhá jiighsnerenh: ikenh Wakathònde ne ne dàweghde Royaner-neh Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon

ne enwatshaaghdón enwatyesaghdon, sháden-yàwen enwadeweyennendáné, étho ne onghwenjakwèkonh.

23 Dejadahhonghdòdenh, neony jaronk nakewènná; jadahhonghsìyughst, neony jathòndek ji-nikewennodenh.

24 Yaghkenh ne rakarhathoghs eghniserakwèkonh rakarhathoghs nene enhhayenthó? yaghkenh dehho-nhodonkwenh nokhony rorajonkwenhhatye ne yutwé-nonnyanyón ne raonghwenjakeh?

25 Ne o-nenh adennoserhenh shaghrònny ne jikakonghsonde ne éthoh, yaghkenh thadehhorenyadonh nene deyuwìronde ne o-nekwá, neony dehhodokwaghdonh ne yuthondatskàra kenhhèyonghse niyádeyughseràkeh, neony wahhayenthó ne kayádakwé-nìyú nonnekery, neony nekaweyennendaónh ne barley ennekery, ony ne rye, ne jiyudinakde-nyón?

26 Ikenh ne rao-Nìyoh yaghkenh ne dehhorihhonnyènnyh ne naó-nikonghròwanaghde, neony ne wahhy rorihhonnyènnyh.

27 Ikenh ne deyuwìronde ne o-nekwá yaghwahhy dekentskwaeh né aondón ne yontsthá ne yetskwáeghsthá, yahhony nedekakaghkwendakeh nedewatkarhade-nihhón thádeyutkarhade-nyonh aonhhakeh ne yuthondatskàra ne kenhhèyonghse niyádeyughseràkeh; nok neh deyuwìronde nonekwá wahhy kayenghdonh kanékonronh eghdakeh watyonh adennits wadonh, neony ne yuthondatskàra ne kenhhèyonghse niyádeyughseràkeh nene niyunhaghdaah.

28 Kanadaroh-ò-nenghste kadakwarashón naah; ásékenh yaghnonwèndonh thaentskwaeke, yahhony thádaàyáke nonwèndonh ne raokaghkwenda

aaráde ne raosereghk nedekakaghkwendakeh, ne-
denhens aadakwàrase ne raonkweda ne yakoghsa-
denghsneh ronnitskwahherhá.
29 Kén-ìkenh ony dakayenghdaghkwé Royaner-
neh ne kentyughkowanenhhòkon, ne ji-nahhoden
ne yutyanadonh ne kajenhhayenghtseràkonh, ne-
ony yuneghrakwah dekarenghsarón ne kayúden-
ghseràkonh.

CHAP. XXIX.

1 *Nìyoh raojenhhayenghtsera adewendeghtsera aonhhakeh ne Jerusalem:* 9. 13. 18.

KARONGHYAKENGHSERA kanonghwak-
denghsera ne ji-nonkà ne Ariel, ne ji-nonkà ne
Ariel, ne jikanadowànenh ji-nònweh ne Dawed
nihhanakere! sadaderorox ne jiyughserade-nyón;
kinyoh radìryuh ronwennèyonh (Nìyoh.)
2 Shèkonh wahhy enhhoronghyakénde ne Ariel,
neony wahhy en-yuxdénne ne ó-nikonghraxhá-
dane: neony t'kàkonde eghnen-yàwén ne iih-neh
ji-nìyught ne Ariel.
3 Neony wahhy Enkennàdayén ne isekeh thá-
denskaghkwadàsede, neony enkwade-nadanonná
ne jiyunònde, neony Enkadenhenghronnyón ne
jidende-nighnyòden.
4 Neony wahhy eghdakeh kahhawighdonh ne
ìse, neony wahhy ne enghsadatyáde ne onghwen-
jakeh, neony ne ji-nighsewennodenh wahhy ak-
wah eghdakeh entkayàkénne ó-kenrakonh, neony
ne sawènná ánen-yàwen ji-nìyught ne enskat

nene eghyeyádareghkonh ne kánikonra onghwenjàkonh tyuyakenhonh, neony ne ji-nighsewenno denh wahhy ó-kenrakonh denghsjahhonhheke.

5 Senhhá issy náoriwadigh, ne kentyughkwá nene thiyakaonghwenjàde ánen-yàwen ji-nìyught ne niwákenghraah, neony ne kentyughkwá ne ne rodiyádaneghrakwaghde-nyón wahhy t'kàkonde ánen-yàwen ji-niyught nóshewaghsery káthonghdeh thiyahhahhé; orighwìyú, wahhy t'kàkonde yughsnòre ok-henwatyákjy.

6 Wahhy enseghshonkwayadakó jikaronghyakenhonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon nene kaweraghs, enke-né, neony enke-né ne denyaonghwenjishonghkwé, neony karítstowânenh, enke-né kawerowânenh nokhony denkaweradàse, neony ne ódonghkwá né ìwax ne yughnekàron ne òjire.

7 Neony ne kentyughkwá ne akaonghwenjakwèkonh nene ro-naderìyuh dehhodi-nyode ne Ariel, sháden-yàwen ony akwèkonh nene ro-naderìyuh dehhodinyode naonhhá neony ne naoyadakenhaghsera, neony nene aotkaronnyát aoronghyakenghsera, akwah ánen-yàwen ji-nìyught ne adetshenghsera ne aghsondakeh en-yakodokaden.

8 Wahhy t'kàkonde sháden-yàwen ji-niyawenhonh ne o-nenh ne radonghkaryáx ne rònkweh wahhodetshén, neony, jatkaghthoh, warake; nok wahhàyé, nokneh raweryaneh aòkon wahhy: nedenhens ne ji-nìyught ne ro-nyádatshenghse ne rònkweh rodetshenhonh, nok, jàtkaghthoh, rodetshenhonh raghnekirhá, nok wahhàye, nokhony, jatkaghthoh, ró-nikonghkenhhèyonh, nokhony ne raodonnhets deyudonghwenjònyh naonsayughdáne ony aonsayunyádanàwen: ehhony nen-yawén ne

kentyughkwá ne akaonghwenjakwèkonh eghjadare jiwaderìyuh nedehhodinyode jiyunonde ne Zion.

9 Sewénderòndák neony sewaneghràkoh, yájàdewennòdenh, nokhony dejaghshenthoh: rodinonghwaraghdonhonh wahhy, nok yaghwine dekenh; dehhodikajaghreghseron, nok yaghdehhodighnekirenh ne kaghnekáshatshatste.

10 Wahhy ne Royaner thoweronthonh ne isekeh ne kaserenghdowànenh ne kánikonra, neony wádisewaderonweke: né nyehhadiriwakenghs neony ne yetshiyatsteristhá, né nohhèndonh yádehharighwakanere, ne rodérhòronh.

11 Neony ne jirodidokádènny ne akwèkonh anáàwen naah ne isekeh ji-nìyught ne owennáòkon ne kaghyadonghserakeh ne ne dekaghneghdoghraràkonh, nene ronnonkwehhòkon yesho-nadaghtkawenh ne ji-nonkà ne nenrodighyadonghserayenderhaónh, ròndón, Sewennaghnòdonh kén-ìkenh, Wákonrighwánèken: neony wahhenrón, Yaghdewakwe-nyonh; ásékenh dekaghneghdoghraràkonh wahhy.

12 Neony ne kaghyadonghsera wahhy yewaghtkawenh ne raonhhakeh nene yaghdehhaghyadonghserayendèryh ràdón, Sewennaghnòdonh kénìkenh, Wákonrighwánèken: nok wahhenrón, Yaghwahhy dekyadonghserayendèryh.

13 Nekady wahhònny ne Royaner ràwenh, ne neh ji-nìyught ne kén-ìkenh onkwehhòkon thoah dahhontkwide iih-neh ne jiradighsakaronde, nokhony ne radighse-neh ne nayonkkonnyenghste, nok ì-nonh né ji-né nádeyakwadere ne rao-neryaneh, neony ne raodighderonghtsera iih-neh nénnénonkàdyh nená ronwadirihhonnyènnyh ne atdakwarighsyonghsera ne onkwehhòkon:

14 Nekady wahhònny, jatkaghthoh, Iih enkaderighwaghdentyáde nene yutyúdenghseratyanadonh ne kentyughkwakonh ne kén-ìkenhònkweh náeyádoden, ony ne yutyúdenghseratyanadonh neony ne yuneghrakwah; ikenh ne raodìnikonghrowanenghtsera ne raononkweda ne rodínikonghrow - nenghse enhhonnihheye, neony ne rodínikonghrayendaonh ne ne rodinikonghrowanhaonh rondadénikonrare ne ronnonkwehhòkon ne wahhy enwaghseghdón.

15 Karonghyakenghsera kanonghwakdenghsera ne ne ro-nonhhakeh nene o-nakonghjy yehho-nesakonhhatyese neneh yaonghseghde ne naonwaghseghden ne raodijenhhayenghtsera ne Royaner nokhony ne raodiyúdenghsera tyukaraghs naah, neony ròndón, Onghká deyonkhikanere? ony onghká yonkhiyendèryh?

16 Orighwìyu wahhy sewakarhathoghs ne karighwáòkon thádesewánonghwetshaweronthonh ne wahhy nyokarowànenh ji-nìyught ne ratshédònny no-nawàtsta: ikenh enkenron wahhy ne ji-kayúdenhónh ne raonhhá ne ne roghsón, Yaghraonhá dehhakyádison? nedenhens ne ji-nahhoden kaghsón enhhawenny nene roghson, Yaghdehhoghronkaonh?

17 Yaghwahhy arekhó akwah kéndeyurighweshah, neony Lebanon wahhy denshatkarhadèny ne jinonkà yenshatkáwè jikahheghdayén, neony ne jikahheghdayén ne jisayontkáwé ne wahhy nyokarowànenh ji-nìyught ne karhakonghkòwah?

18 Neony ne enweghniseradeke ne dehhahhonghdakwèkonh enhharonke ne owennáòkon ne kaghyadonghserakeh, neony ne raokara ne dehha-

rónwèkonh t'kàkonde enhhàkén entkayàkenné ne jityukaraghs, ony entkayàkénne aghsadakonh.

19 Ne nyakò-nikonghranetskhah ony enjondeghyaron ne rao-nadonnharah ne Royaner-tseràkonh, neony ne yakodenghde-nyon ne kentyughkwakonh ne onkwehhòkon ne enhhonwadonnharen ne Enskat ne Royadadokenghdy ne Israel.

20 Nene enskat ne yuneghrakwah ne kahheh ne ne yahhothè-non thiyádejorihhonde, neony ne thiyeyèron ne karighwiyughstaghk enwatsháaghdon naah, neony akwèkonh ne ne konwatyeghwadànyh ne kayádaghdonghtsera ne wahhy enskayakón:

21 Ne enkarihhònny ne rònkweh ne denhhoderenghsaronkwen ne owènná, neony denhhonwaghskathaghse ne raonhhá nene enhhoderighwakeghrònhaghasé ne jiyudénhenghrakaronde, neony rorighwakarhathonh ne yuderighwakwarighsyonh ne nahhoden roderighwaghdentyeghdonh ne nyahhothè-non thiyádeyurihhonde.

22 Ne kady wahhònny ràwenh ne Royaner, onghká shoyadakwenh n'Akwerent, ne ji-niyutyèjiro-nonghsode ne Yàkwek, Yàkwek yaghwahhy thaadehhén, yahhony nonwa ne rakonxkeh thádaatskenne-nònden àsé ìkenh.

23 Nok ne ò-nenh shaghshakotkaghthó ne shakoyénhokonhah, nene kesnonkeh yuyúdenhonh, nene shádewaghsènnenh, wahhy enhhadiyádadèrighste naxhènná, neony enhhadiyádadèrighste ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Yàkwek, neony ne enhhonwatshaghnighseke ne Nìyoh ne Israel·

24 Ro-nonhhá ony nene rodinikonghrayadaghdonhónh t'kàkonde denthònne nene enshodínikon-

ghrayèndané, neony ro-nonhhá nene ro-nonghshe-
nhá ne naadiweyendeghdané ji-nikarihhodenh.

CHAP. XXX.

1 *Ne onkwehhòkon ronwadightharànyh ne tyuri-*
wa ne ji-nihhondade-nyahhèsenh ne Egypt-
tseràkonh, 8.

NE karonghyakenghsera kanonghwakdenghsera
ne exháokonhah nene deyerighwaghrighthá, ràdon
ne Royaner, neneh ne yakodatjenhhayènnyh, nok
yahhiih-neh detyuyenghdaghkonh; neony ne kár-
horokdonh ne waderhorokthá, nok yahhí Aké-ni-
konrakonh detyuyenghdaghkonh nene wahhodìye-
ghstonhhatye karighwaneren ne jikarighwaneren:
2 Nene ayonghdèndy ayenghde ne ji-nonkà ne
Egypt, neony yaghdeyakorighwanèndon ne jixha-
karonde; ne ne daondatyádaghnìrade nyádehhadi-
yadyh ne raóshatstenghseràkonh ne Pharaoh, ne-
ony ne aondewennòdaghkwe ne jiyudaghsàdare
ne Egypt!
3 Ne kady wahhònny t'kàkonde ne raóshatsten-
ghsera ne Pharaoh nene sewadehhatsera, neony
ne jisewadewennodaghkonh ne jiyudaghsàdare ne
Egypt ne sewatkaronnyát.
4 Ikenh ne radirighwakwé-nìyúse radideron
éthoh Zoar, neony ne raonkweda ne kanenghrakeh
ji-nikarihhodenh thonwanadennyeghdonh wah-
honnewe étho Hanes.
5 Akwèkonh wahhonwanadehháde ne onkweh-
hòkon nene yaghdeyukwe-nyonh no-nadonghra-

daghkwen, nedénhens naodíye-nawase nedénhens
nao-nadonghradon, neok nyudehhat, nokhony ne
rao-nadehhatsera.
6 Ne konwadighwishadonh ne kondiryú ne ent-
yekeh : Ne ji-nonkà ne wadonghwenjade ne deyú-
nikonrhàrah neony ó-nikonghranonghwakdane,
eghnonkà entkondiyenghdaghkwe ne nityuyenhah
nokhony noxdènhah ne kenrex, ne o-nyare neony
yudekanese katyése ne o-nyare, enkondihhawe
wahhy ne rao-natshókowaghsera kondighnenxkeh
ne nityudiyenhah ne ade-nàdyh, neony ne ji-nih-
ho-natyénighdonh ne jiyudínowakwaròndon ne
camels, ne nonkwehhokonkeh nene yaghthaon-
donghradakwe.
7 Ikenh ne Egyptians-àka wahhy enhhadiyè-
nawase ne nokhoriwakon, neony yaghthaondery-
éndònny : ne kady wahhònny Nen-yátkaghshen-
thó nene ji-niyutyèrenh kén-ìkenh, Ne raodíshats-
tenghsera aontyén thádaondòdade.
8 Was nonwa, syàdonh ne raodihhèndonh ne
adek'waghraghkneh, neony jànát enweghyagh-
raghkwén ne kaghyadonghseràkonh, nene aontyè-
sen ne kíshenh ne jiyenwaderighwihhewe nene
dàwe ne ji-niyenhhènwe neone ne ji-niyenhhènwe ;
9 Nene kén-ikenh nená ne deyerighwaghrigh-
thá ne onkwehhòkon, yako-nòwénse .exháòkon,
exháòkon nene yaghdeyondahhonsadats ne raogh-
tyawenraghtsera ne Royaner :
10 Nene ronwenniny nene yehhadìkenghs, Ya-
ghdehhodìkenh : neony ne ro-nonhhakeh ne nyeh-
hadiriwakenghs ne nissy naoriwadyh, yaghthiyey-
onkhirighwakenseh ne onkyonhhakeh ne t'karigh-
wayèry karighwáòkon ; dakwadatyá ne deyurigh-

waghstarathése, yehhariwakenghs rorighwayá daghdonhonh:

11 Dondase-niyàken'n ne jiyuhhàde, donsasatkarhadènyh ne jikénniyuhhahhaah, ne tyuriwa ne Enskat ne Israel nene daàdáne ne onkwahhèndonh.

12 Ne wahhònny éthone ràwenh ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel, Ne tyuriwa ne sewakenghrádanihónh kén-ikenh owènná, neony sewadewennodaghkonh ne yetshighwishadonh nokhony desewaghskhennyase neony ne sewatyènnyh:

13 Ne kady wahhònny kén-ikenh kayádaghdonghsera isekeh wahhy ji-nìyught ne dayughrionh nenkaweyennendaonh ne nakárhè-nenne, dayudotyé ne e-nekenh jidekanen-yáseronnyón, enwawé ne denskarighde okhenwatyákjy yuderihhókde.

14 Neony denhharighde ji-nìyught ne jidehhaghrighthá ne ratshédònny nene wátkaghríseron kenhoknisewáse; yaghthaàwenre: ne kady wahhonny yaghthaondetshènry ne jideyuderánekàronh ne deyughriseron niyádekahhere nene akayè-ná nojire ji-nonkà nonghwenjakeh, nedenhens ne ne akayè-ná ne oghnèkanoghs thaondakakwekde aondakayàkenne ne o-neghshonh.

15 Ikenh éthone rawenh ne Royaner Niyoh, ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel, Ne dejakotkarhade-nyon ne yejakaonrishendaonh ne nenjesayàdakó; ne skennéntseràkonh neony ne enghse-nyahhèsén ne sáshatstenghsera; nok yaghdesathondàdonh.

16 Nok wesewenron, Yaghden; ikenh en-yakwadekó yakoghsadenghsneh; (en-yakwennitskwaren;) ne kady wahhonny-kenh ensewadekó: neony ne en-yonkwaghsàden ne deyukah, ne kady wah-

hònny t'kàkonde ro-nonhhá nene en-yetshighsere neky nyughsnòre.

17 Oyèry tewénnyawe en-yondekó ji-nonkà ne entyondaderighwaghsten ne enskat; ji-nonkà ne wisk nentyondaderighwaghsten enghsadekwaghde; ji-nikariwes yenyesénderon ji-nìyught ne yehhaghserohharaghk'wá ne o-nondohharakeh ne jiyunònde, neony ji-nìyught ne jikanyádarohhare ne onghnyaghrakeh.

18 Neony ne wahhònny ranonwese ne Royaner enghyennonná, nene aontyèsen aonsaghyèndere ne isekeh; ne kady wahhònny ne naondahhotharadatshé ne naontyèsen aonsaghyèndenre ne isekeh; ikenh ne Royaner nená ne Nìyoh ne rajenhhayenghs: yakodaghskats wahhy akwèkonh ne ro-nonhhá ne ronwànonghne ne raonhhá.

19 Ikenh ne onkwehhòkon étho en-yonnakerade Zion-tseràkonh éthoh Jerusalem; yaghshekonh tháa-daonsaghsaghshenthó: raonhhá wahhy àkwah ensyèndenre ne isekeh ne jisewènnode ne yádeghsaghshenthoghs; ne o-nenh enghyathòndeke, entyarighwáserakwén wahhy.

20 Neony ethosané ne Royaner entyon ne kanadaroh ne waderáswaxhenh, neony ne oghnèkanoghs ne karonghyakenghsera, nok shèkonh yaghne yesarihhonnyènny aonwadiyádonneke shèkonh ne jikanetsker, nok skaghdekeh enseghshèken ne yesarihhonnyènny:

21 Neony ne sahhonghdá t'kàkonde enghsaronke ne owènna saghnakén, yòndon, Kenghyuhhàde, ne sathahhida, neony denghsatkarhadèny ne jiseweyendeghdaghkonh sesnonkeh, neony ne o-nenh denghsatkarhadèny ne seghse-nekwàdyh.

22 Enghsídaxhâde denghse-non-yanighde ony

ne kárhorokdonh ne sayádònnyh ne karistanòron, neony ne karaseghstonh jiyeyonwerondaghk'wa nyewistanawenghthá ne sayádònnyh ne oji-nekwar karistanoron: issy yensàdy ji-nìyught ne òya yonthá dayuwistanawenhonhhatye yudawenghradonhhatyé okenhha, enghsenhhaghse, jè-nah kenthoh.

23 Ethone wahhy enthakennòreghste ne saghnekwaghsakeh, (sànén,) nene t'kàkonde enghsyenthó ne onghwenjakeh thentkàkwekde; neony ne kanadaroh enwatkáwe ne onghwenjakeh, neony t'kàkonde en-yurésenhháke nokhony enkanakerenne: ne enweghniseràdeke ne satshènen enkondekhònny étho jiwadenhenghrowànenh.

24 Shaden-yàwen ony ne deyudinakares, neony ne nityudiyènhah ade-nàdyh nene kondikarhathoghs ne onghwenja, enkondike aoskón yuk'wáthenh nene nenwáshèwenh wadonh yakennekerojenghdaghk'wá ony ne yónshewaghthá.

25 Neony étho akwèkonh ne jiyunondowànenghse, neony ne onghnyaghrakeh akwèkonh jiyonghnyaghronnyón, kayyhonhhade-nyón neony kaghnawaghronnyón ne oghnekáòkon ne eghniseràkonh ne waderiyughserowànenh, ne o-nenh ne yunonghsákarade wákáryè-nénne.

26 Senhhá isy nònweh, ne naoghswatheghtsera ne ne eghnida eghnen-yàwenne ji-nìyught ne aoghswatheghtsera ne karaghkwá, neony ne aoghswatheghtsera ne karaghkwá jàdaghk nadenkaghnáneda, ji-nìyught ne jideyughswathe ne jàdaghk niweghniseràkeh, ne eghniseràkonh nene Royaner waghshako-nerenke nene dehhonwadighrighdènny ne raonkweda, neony saghshakojènde ne jiro-natkarewaghdanyón.

27 Jatkaghthoh, ne raoghsènná ne Royaner
ìnonh nondare, yudekané ne rao-nákhwenghsera,
neony roghryé-naxdetye; raghse-neh wahhy ka-
nanonh ne aderyaghdikhonghsera, neony ne raw-
énnaghsonh ne enwatsháaghde enwadek'wisa
nojire:
28 Neony ne raodonryeghtsera, ji-nìyught na-
yutnekawenghràdon, yenkanihharane shadeyegh
nyásìenh, ne nenwawàkon ne niyádeyonghwenjà-
keh enwadon ne yonwakthá ne aòkon: (en-yònny:)
neony t'kàkonde en-yakoristanhondáke ne eghsà-
konh ne onkwehhòkon, nene yaghthaonsaghsa-
dewaghde.
29 Ensewarennayèndáke wahhy, ji-nìyught ne
aghsòndakonh ne ò-nenh ne orighwadokenghdy
yakotye-nawaghstonh; neony ne atshennonnya-
ghtsera ne adonnhets, ji-nìyught ne o-nenh enskat
enke-ne ne wadèrennothá ne nyayonwe ne ji-non-
kà thode-nònde ne Royaner, ne ji-nonkâ ne Enskat
ne thihháshatste ne Israel.
30 Neony ne Royaner ne enkarihhònny ne ra-
ónwesenghtsera owènna ne en-yakothòndeke, ne-
ony t'kàkonde ne en-yako-nádònhaghse ne dewen-
nirékaraón eghdakeh ne rao-nontshá, enke-né ne
aderyaghdikhonghsera ne rao-nákhwenghsera, ne-
ony enke-né ne odonghkwá ne enwaghdónde en-
wadek'wisa nojire, denwadokwaghde, neony den-
kaweradàse, neony enkaghshekwaghdarénne.
31 Ikenh dewaderihhònkoghde ne raowènná ne
Royaner ne t'kàkonde enkaghwaeh eghdakeh en-
watyon ne Assyrian, nene enwaghdondón enwa-
dón adennits.
32 Neony akwèkonh ji-nikanakde-nyón kanòn-
weh ne yonghwenjontyonh enwadohhetste nénné

nadennits, ne ne Royaner wahhy enhho-nitskaraghkwé, t'kàkonde wahhy enke-né kanájòronh neony ne karenghsòdaryh yughtharéònweh: neony aderiyughseràkonh ne en-yondawedon ne enhhaderìyughde.

33 Ikenh No-neghshonh akayonh jikaweyennendaonh; orighwìyú, ne koraghkòwah nenwahhy watsheronnyaghkwenthonh: roghsón deyuserenhonh nokhony kowànenh; ne jiyúdòn-yode néthoh nená nòjire nokhony èsó nòyende: ne jiradonryése ne Royaner, akwah ji-nìyught ne jiyughnawadeght ne yunèn-yadex, ne wahhy enwadèkade.

CHAP. XXXI.

KANONGHWAKDENGHSERA karonghyakenghsera ne ro-nonhhakeh nene Egypt niyenhhònne ne nyaadiyè-nawase, neony yakoghsadenghsneh enhhontyén, neony enhhondewennodaghkon ne kásereghdìyuh, ne tyuriwa ne rodityughkowànenh; neony yakoghsadenghsneh ronnitskwahherhá, ne tyuriwa jiàkwah rodiyádaghnìronh: nok yaghthiyehho-natkaghthonh ne ji-nonkà ne Enskat Royádadokenghdy ne Israel, yahhony dehhonwayádisàkonh ne Royaner!

2 Shèkonh ony ró-nikonghrowànenh, neony ne enkahhewe ne wahhetkén, neony yaghthádaondakonwaghdáde ne raowennáòkon: neony enhhatketskó ne denghnighnyòden ne kanonghsa ne royú denghseraxhenh, nokhony ne dehhodinyode rononhhá nene shakodiye-nawase nene kayúdenhonh ne kayádaghdonghsera.

3 Né nonwá ne Egyptians-aká ronnònkweh wahhy, yagh-Niyoh dekenh; neony ne raoditshènen ne yakoghsadengh ówaronh wahhy, neony yaghwahhy kánikonra dekenh, Ne o-nenh ne Royaner yádenhhaghjàdade, deghnijàronh nene shakodiye-nawaseh t'kàkonde wahhy enhhadiryè-nenne, neony raonhha nene raye-nawaseh t'kǎkonde enthayadénne, nokhony radikwèkonh wahhy jienskatneh jienthadighsorhénne.

4 Ikenh éthosane ne Royaner rakwadatyaseh niih-neh, akwah ji-niyught ne kenrex nokhony ne nityuyenhah ne kenrex deyaonhhaghre ne nashakoghdonde, ne o-nenh ne kentyughkwá ne ratsteristha ne deyudinákaronhah neneh nen-yenhhanadon ne raonhhakeh entkonne, yaghthaatshaníke naodiwènná, yahhony thaondahhó-nikonrénne ne jiyunaderìtstare: eghkady nen-yàwen ne Royaner ne kentyughkowanenhòkon dahhontsnenghde ne ne aonderìyú ne jiyunònde ne Zion, nokhony nene jiyonghnyahhere ne ethoh.

5 Ji-nìyught ne jídénshonhah kondityé, étho kady nenyàwen ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon enghshako-nennonná ne Jerusalem; denghshakoghsé-nyé-né enseghshakoyadakó, neony wadohhetstane enseghshakoyadako. (ne sewaderighwadewaghdonh.)

6 Donsajatkarhadènyh raonhhakeh akaonhhakeh ne exháòkon ne Israel ne deyuserenhonh ne yakoyeshaonh.

7 Ikenh ne enweghniseràdeke ǹiyádeyonkwedakeh wahhy issy yenhhòdy ne raoyâdònnyh ne karistanòron, neony ne raoyadonnyh ne oji-nekwar karistanòron, ne ne akwah ìse sewasnonkeh sewadonh jisewaghsón ne isekeh ne skarighwaneren.

8 Ethone t'kàkonde ne Assyrian en-yushàrenne ne asharékòwah, yahheghdetyuyenghdaghkonh ji-nonkà ne raonkwédaneghrakwah: neony ne ásharékowah, yahheghdetyuyenghdaghkonh ji-nonkà ne raonkwédakenrát, t'kákonde enhhoghdonde: nok enhhadekwaghse ne ásharekòwah, nok ne rao-nekenghderontsera eghdakeh enwatyón.

9 Neony enhhadohhetste nene yughniron royenawakonh ne jideyuderyénthàrah, neony ne shakoyádaneghrakwaghde-nyón radirighwakwé-niyushon t'kàkonde wahhy enhhaditshanike ne jikanyadarohhare, ràdon ne Royaner, neneken ojire ne Zion-tseràkonh, neony nejirodekháònwelı ne Jerusalem-tseràkonh.

CHAP. XXXII.

1 *Ne raoyádaderightsera ne Keristus ne raoyanertsera.* 9. 15.

JATKAGHTHOH, ne koraghkòwah t'kàkonde ne ronwáshatstenseràwyh nenhhaderighwaghdentyáde ne atdakwarighsyonghtsera, nokhony nene radiyádanoronshón ne enthonnonghdón ne kajenhhayenghtseràkonh jiden-yondatyádòreghde nadewendeghtsera.

2 Neony ne ònkweh t'kàkonde elhen-yondaghseghde ne ji-nonkà nityuwerenhhah, neony ayondérhòroke ne jidentyuweradasehhatyé; ji-niyught kayyhonhhade-nyón ne oghnekanoghs ne oghstathenkeh; ji-nìyught ne jiyuraghkwawerhonh ne jideyutstenghrékòwah ne ji-nònweh niyaonghwenjakenhhèyonh.

3 Neony ne raodikaghráòkon nene radìken yaghthaoditshàdaren; neony ne rao-nahhonghdáòkon nene yakothònde neky yakodahhonghsade.

4 Ony ne adonnhets nene deyughskhennyasé kayádaghsnòre t'kàkonde enwaronke en-yúnikonghrayèndáne, neony ne awénnaghsonh nene yakowánèndax yakowanhighse t'kàkonde ne enkaweyennendaónh nene en-yondàdy ok adenno-serhenh.

5 Nene yúdaraekón ne ònkweh yakorighwanerén yaghden shèkonh né aonsäyondade-nadonghkwé yako-nidenreghskonh, yahhony thadetyakorighwayèry nen-yudewennonkoghdonh ne ne ayakotyèsen.

6 Ikenh ne yudaraekón ne ònkweh ne en-yondatyáde ne yúdaraese karighwaneraxhera, neony ne raweryaneh ne en-yuyúden ne kayádaghdonghtsera, né deyakodaderighwaghkwaseh thiyeyakonowenghdonh yakènhah, (yakorighwiyughstonh,) neony atsteh yakoyadontyeghdonh yakorighwayádaghdonhonh deyakoderyéndawenryeh ne Royaner neh, aòkon yudonhónh ne adonnhets nene adonghkaryakón; neony enseghshako-nyádanàwenghde ne yako-nyádathenghse yakoyádakenhheyón.

7 Shádèyught ony né neh né rotstonh ne jiraonkwédahhetkenhónh ne wahhy ne wahhetken: ne wahhy enghshakokarenghrakwen karighwanerén en-yakoyádondàkó ne jiyuhhahhaghnìronh nene enghshakoghdónde ne yakòdenght yonnonwenghdanyón owennäòkon, ony shádeu-yàwen ne ò-nenh ne yakòdenh en-yewenninekénne entyerighwayèride.

8 Nok ne nyako-nidènron ne en yondatkarenghrakwén ne kendènron nákarihhódenshón; neony

ne yakaweryaghsayuh yako-nidènronh ne ná t'kàkonde enhhàdáke.

9 Satketskoh, jonhhá ne sewánheghtyénhòkon ne ne jonrishendaónh; dakwadewennathòndek, ìse ne sewaweyennaxhenh thisewaweyennéndeh ne sewayúdaseshón; (ony sewaxdenhhòkon;) jathòndek nakewènna jiwákerighwaghsawén.

10 Yudeghniserakade nokhony noghseráòkon t'kàkonde densewánikonrhàrén, ìse ne sewaweyennaxhenh thisewaweyennéndeh ne sewánheghtyénhòkon: ikenh ne nenhondé-nenhharisa ne kahhighk t'kákonde ondakenhheye, yaghthaondare ne rarorox.

11 Sewayádishonghk, ìse sewánheghtyénhòkon ne ne nenjijonrishendaónh; desewánikonrhàrenh, ìse ne sewaweyennaxhénse thisewaweyennéndeh: yetshighk'wanyonh, ony yetshihhayenghsònnyh, neony desatyákwaranhak ne kayare-nákanyádarodén.

12 Denkonghshenthó enkarihhònny ne jiye-nónkeghrathá, nene jiyaweryéndìyught nene thiyutkwathonh ne jiye-nakeré, nene yudé-nenhharadeghyaron yutkàdàdonh.

13 Nene étho jiwadonghwenjáde ne akonkwedá ne entkondeghyaron en-yudikedoghde ohhìkda nok oghnyònwar, orighwìyú, akwèkonh ne jikanonghsòdon ne adonnharah ne kanàdakonh ne adonnharaghk:

14 Aoriwa ne yude-nonghsatkonnyenghs ne sadewendeghdonh; ne kentyughkowànenh deyeghsihhare ne jikanadowànenh ne ok yádenjodàdenre; nene jiwadénhenghròdon neony ne deyudenonghsakwé-nònnyh deyunakdanedaryón é-nekenghjy nèeh ná ne o-nákonghjy t'kànakde ne ji-ni-

yenhhènwé, ne ao-nadonnharah ne yudighderonnyh
ne ade-nàdyh, ne yunadenhenrode ne yunatkade
yunaderaseron deyunadatshihharaghdonh;

15 Ji-nènwe ne Kánikonrá nenhentyonkwawe-
ròndane ne onkyonhhakeh ne é-nekenghjy entka-
yenghdaghkwé, nokhony ne karhàkonh ensewat-
káwe nekahheghdakeh, neony ne jiensewatkáwe
ne kahheghdakeh enwaghràdon ikenh wahhy de-
yuderhawenheh.

16 Ethone denwatyádoreghde ne adewendegh-
tsera t'kàkonde eghyenwennakerade karhakongh-
tseràkonh, nok ne atdakwarighsyonghtsera egh-
né enjodàdenre ji-nònweh nijotkawenh nikah-
heghdayén.

17 Neony ne kayúdenghsera ne atdakwarighsy-
onghtsera nèná ne kayanerènh; neony ne aonsaya-
kaonnhede ne natdakwarighsyonghtsera, en-yak-
aononrishèndane jiskènnen nokhony nene jiorigh-
wìyú jien-yakorhàreke nene ji-niyenhhènwe.

18 Neony ne akonkweda t'kàkonde ehhen-yon-
nakerade ji-nonneskènnen thiye-nakere, neony ye-
nakeréònweh, neony ji-nònweh t'kànakde nadoris-
henghtsera skennéntseràkonh,

19 Ne o-nenh enkaghshekwaghdarénne, en-yo-
sénne ne jideyuderhawenheh, neony ne jikanado-
wànenh eghdakeh enwàdon nakwah eghdakeh ni-
kànakde.

20 Yakodaghskats nene yakoyenthonh tháde-
kàde ne akwèkonh ne oghnekanoghshòkon, nene
yaontyón ne jiyeyuderihhókde ne etho nònweh ne
deyudinakares oghsida ony ne ade-nàdyh.

CHAP. XXXIII.

1 *Niyoh enghshakojinhhayén ro-nonhhakeh ne ronwaghswenghse ne o-nonghsadokenghdikeh.* 13.

KARONGHYAKENGHSERA kanonghwakdenghsera ne ne isekeh ne sahhetkenhonh, neony yaghwahhy desatkenhonh; neony deyonke-nirighwanerenh okhorighwaghrákehhah, neony yahhorighwaghrakehhah, dekenh jidesewarighwanerenh nise! ne o-nenh t'kàkonde enghsaghtkáwe neyutkenh, en'satkénne wahhy, neony ne o-nenh enghsaghtkáwe ne jidese-nirighwanerenh norighwaghrakehhah, densewarighwanerenke ne orighwaghrákehhah ne ìse.

2 O Sayaner, dondakwèndenr nonkyonhhakeh; kwànonghne nise: ne ìse raodinontshá níyádeyurhónkeseràkeh, ne onkwadaghskatshera ne éthone ne ji-nadeyunikonrharah.

3 Ne jityurítstare ne nyaghthiyejoghrònkát ne onkwehhòkon wáondekó; ne jityutharadàdonh ne yâdeghsyadyh ne niyádeyakaonghwenjàkeh thiyádeyudokwenh.

4 Neony satkenghsera t'kàkonde wahhy enkarorón ji-nìyught ne jiyerorox ne kají-nowaxhenh orwarané: ji-niyught nekondidakhe-nontyé nene ony jo-natswade-nyonhhatye ne kwèn-yuh wahhy thiyenghshako-nitskaraghkwanyón.

5 Ne Royaner kahharadonh naah; wahhy é-nekenghjy thanakere: ro-nanonh wahhy ne Zion ne

kajenhhayenghtsera adewendeghtsera ony atdakwarighsyonghtsera.

6 Neony kánikonghrowanenghtsera ony aghronkhatsera ne wahhy eghdenghsadenghnìrade ji-nikariwes sonnhe, neony ne káshatstenghsera ne adaghskatshera: nene ronwatshanighse ne Royaner ne ná ne raotshókowaghsera.

7 Jatkaghthoh, nene rao-nonkwédaneghrakwaghde-nyón roditshaghnighde-nyón yaghthádaonghshenthó; nene radirighwaghserònny ne kayànerenh wahhy denhhonghshenthoh jiyutskarát hònweh.

8 Nene jiyuhhahhakwé-nìyú kahhahhayeshaghse, nene rònkweh rathahhìne wáthàdané: ò-nenh wáthàyáke ne jidehhodirihhonde, wahhadaghkwaghswén ne jikanadayèndon, yahhonghká nònkweh deghshakoraghk'wá.

9 Ne onghwenja yúnikonranenghs nokhony deyut'-yòkdonh, Lebanon ne raodehhenghsera neony dekaghstarathedonh shádekàde; Sharon akwah ji-nìyught ne karhàkonh, neony Bashan neony ne Carmel sòndawét sàwak ne rao-nahhyhk.

10 Nonwa wahhy Enkatketskó, radon ne Royaner, nonwa kenh Enkatharàdade; nonwa kenh Iih enkharadade yádekyadyh.

11 Ensewayè-ná wahhy óshewaghsery; ensewahhewe wahhy ne oji-náara: sewadonryeghtsera akwah ji-nìyught ne ojire ne wahhy ensadek'wisa.

12 Neony ne onkwehhòkon akwah ánen-yàwen ji-nìyught ne jiyudekhá jiyeghsawédònny; ji-nìyught ne ohhìkda dayerighde ne t'kàkonde wahhy enwatshaaghdon ojistakeh.

13 Jathòndek, jonhhá nene ìnonh niyòre, ne ji-

nahhoden waxhón; neony nene thoah nisewése, sadondere-n saronk nakéshatstenghsera.

14 Ne nyakorighwaneraaxkonh ne Zion-tseràkonh wahhy yetshanighse; kaghderonghxherowànenh ne yuderihhókde ne yurighwaneghrakwah ne thádeyakó-nikonrakeh: Akaonhhá nene onkwentyughkwakonh ye-nakere ne nen-yakoghdonde nojire? akaonhhá nene onkwentyughkwakonh ye-nakere nene ji-niyenhhenwé yudekhá?

15 Raonhhá nene ire jiyutdakwarighsyonh, nokhony ne roghtharaghkwenh ne kawenniyúse; raonhhá ne ne rodaghkwaghswenhonh ne daodèntshón ne naonwaghwisháde, nene aennontshòndawede ne jiroye-nawakonh ne ji-nikanòron ronwarharatstènnyh, nene dehhodahhonghdakwèkonh ne naothòndeke ne o-nekwenghsá, neony dehhoderónwèkonh ne naatkaghthoh ne wahhetken;

16 Raonhhá é-nekenghjy yenhhennakerade: thò-nakde ne raoyádake-nhaghsera ne wahhy ne denhhénnyàdatste ne otstenra; kanadaroh wahhy enhhonwàyón ne raonhhá, raoghnèkanoghs wahhy orighwìyú ikenh.

17 Skaghdekeh wahhy jienghtshatkaghthó ne koraghkòwah ne raoraseghtseràkonh: wahhy enhhontkaghthó ne jiwadonghwenjàde nene àkwah ìnonh niyòre.

18 Sadonnhets wahhy ensatyènhaghse ne kaghderonghxherowànenh kajenhhayenghtsera adewendeghtsera. Kahhá náneh raghyadonghserayendèryh? kahhá náneh rayè-naghs? kahhá náneh raonhhá nenerarats ne nyunonghsákarade-nyón.

19 Yaghthaaghshèkén ne ronnonkwédaxhenh ne ronnònkweh; nene ronnonkwehhòkon nene senhhá o-nakonh ne ji-niyewennodenh ji-nìse nisakwe-

nyonh jisáni konghrayèndase; ne yakawénnagh-
sanèndax, ne neyaghdesakwe-nyonh aaghsaronke.
20 Satkaghthoh ne étho Zion, ne jikanàdayen
ne onkwarighwiyughstaghk: skaghdékeh wahhy
jienghsatkaghthó ne Jerusalem ne skènnén thiye-
nakere, ne jiwaghskwahhere nená ne yaghné egh-
dakeh thenkahhawighdón; yahhenskat ne ji-nìkonh
kanonjòdon ne éthoh yaghnonwèndonh èrenh tha-
kaghkwidon, yahhony kaneka ne ji-nìkonh ne agh-
serìye ne éthoh thádaontyáke.
21 Nok étho ne ónwesenghtsera ne Royaner
wahhy onkyonhhakeh kànakde ne dekayyhonhhaka-
ronse nokhony yughnàwadeh; nene aonghdèndy
yaghdekahhònwayen nenakakàwe, yahhony ne ne
ayuhhonwarasehhake ne kahhonweyákòwah ne
éthoh aondohhetste.
22 Ikenh ne Royaner nená nonkwajenhhayengh-
tsera, ne Royaner nená ne shonkwaghtyawenragh-
tseràwyh, ne Royaner nená ne onkwa-koraghkò-
wah; raonhhá wahhy enseghshonkwayadakó.
23 Jiwakatsheryédade-nyón wahhy yutneregh-
syonkwenh; yaghdejodiyádaghnìràdonh jiro-nade-
ròndode; yaghdehhodikwe-nyonh ne daonsahho-
dinyádarakwarighdon: éthone naah ne thondahho-
nennonghdonse ne jiwáódaxhénnékowah wádewa
dekhaghsyònkó; ne noghsinokwá en-yakoyè-ná ne
shako-naghseghthá.
24 Neony ne ye-nakere yaghdeyàweght ayairon,
Wake-nonghwakdany: nene onkwehhòkon ne ne
étho ye-nakere t'kàkonde enjondaderighwiyughsten
ne raodiyádaghdonghtsera.

CHAP. XXXIV.

KARO kajatkwit, niyádejonghwenjàkeh, né naejathòndeke; nokhony aejadahhonghsadade, jonkwehhòkon: kinyoh ne onghwenja yuthòndek, nokhony akwèkonh ne ji-niwat; ne onghwenja, neony orighwakwèkonh nene eghkondiyakense.

2 Ikenh ne raoderyaghdikhonghsera ne Royaner yakotrànyh wahhy ne akaonghwenjakwèkonh, neony ne rao-nákhwenghsera wahhy akwèkonh niyehhonatrànyh ne raodityughkwá ne ronderiyughs: thenthàkwekde enghshakoghdonde, ehhenghshakoghsharìneghde ji-nonkà tyeryughthá.

3 Ne ne jienhhonwadiryú ony t'kákonde atsteh yenwatyon, neony radiyádakeraghse ne raodiyeróndakenhhá, neony ne jiyunondowànenghse wahhy enkawistanawenghdon enwadon ne raodinekwenghsá.

4 Neony kentyughkwakwèkonh ne karon-yakeh wahhy enkawistanawenghdon, neony ne karonghyákehhòkon entkaghwe-nonnihháke yenwaderoroke enskatneh ji-nìyught ne kahhonródakwé-nònnyh kaghyadonghsera: neony raodityughkwakwèkonh eghdakeh enhhadiyèndáne, ji-nìyught ne wakaneraghdenne ne ó-nenhharakeh, neony ji-nìyught ne jiwayense ne jokaghreghdese karònda.

5 Ikenh nakwásharekòwah t'kàkonde wahhy enkanohharehhake étho jiyontyádohharethá ne karonghyakonh: jatkaghthoh, t'kàkonde wahhy enyosenne ne Idumea, nokhony nonkwehhokonkeh enhho-nasénne ne enkheronghyàkende, nene kajenhhayenghtsera ne adewendeghtsera.

6 Nene raosharekòwah ne Royaner kananonh

naah ne o-nekwenghsá; warésenghserònnyh wahhy ne nakwah enwarésén, neony enke-né ne o-nekwenghsa ne nikonnasá ne deyudinákarondonhah ony kondiyádakeraghsé, enke-ne ne yutstyeghserarésenh ne nikonnasá ne deyudinákarondonhah: ikenh ne Royaner wahhennèyon Bozrah-tseràkonh, neony wáondadawenthókowah nejiwadonghwenjàde ne Idumea.

7 Neony ne yuronwaronde anyoh yakoghsàdenghs ne wahhy endewatsnenghde enthònne, neony ne deyudinákareshòkon entkònne ne anakareshón; neony ne rao-nadonghwenjakeh wahhy enkanánawenghdon o-nekwenghsa enwadon, neony ne ókenra jiro-nadákenghrade-nyonh warésenghstonh ne jiyuresenh.

8 Ikenh nená ne raodeghnisera ne Royaner ne enghshakoronghyàkonde, neony ne en-yughseràdeke ne naonsontkarayéride wahhy dekarighwakenhenh ne Zion.

9 Neony ne jiyughnawadeh ne éthoh wahhy denwatdèny oghneghdá enwàdon, neony ne yudákenghrade-nyonh ne éthoh yunèn-yadex enwàdon, neony ne jiwadonghwenjade ne éthoh wahhy ánenyàwen ji nìyught ne yughneghdadekhá.

10 Yaghwahhy thaonsónswaghdon ne jiwaghsondàde yahhony ne jiweghniseràde, ne ne éthoh wahhy en-yutyénkwarakaradàdon ne ji-niyenhhènwe: ne jidakaghnekwaghsadatyé jiony wákaghnekwaghsadatye eghkàyese enwadonghseke, yahhenskat thádaondohhetste ne ji-niyenhhènwe neony ne ji-niyenhhènwe:

11 Ne (cormorant konwàyats,) kajidenserowànenh ányoh jokawekowah neony ne ohhakwaronh ne wahhy enwatyadakwé-nìyughste; ne nohhòwa

shádèyught nokhony ne jokáwékòwah nèch eh-henkonnakerade: neony raonhhá wahhy yadenh-hadàkwarighde yenhharén éthoh ne jikayeronnits-tonh yutdakwarighsyonh ne den-yónnikonghrak-haghsyònkó, neony ne o-nen-yáòkon ne aokonshón.

12 Ne yenghshakodinadon nene ro-nonkwéda-neghrakwaghde-nyón ne éthoh ne ji-nonkà kaya-nertsera, nok yahhenskat eghthayéderòndáke, ne-ony akwèkonh naonhha aoyádaneghrakwaghtsera yahhothè-non. (thayurihhondane.)

13 Neony ohhìkdá ne entkondeghyaron ne na-onhhá jiyude-nonghsatkonnyenghst, orheghshòkon neony skanekwádaràyén oghnyònwar ne adénhen-rakonh ne éthoh; neony eghwahhy ehhenkanake-rénne nedewatsjirokwaghthá o-nyare dekanerah-hontshonde, neony ehhenhhaderighwisaaghthake ne ohhòwá.

14 Ne nyodighderonnyh ne kondiryú ne ne ji-yaghdeye-nakere t'kàkonde ony enkonderaseron ne nyodighderonnyh ne kondiryú ne jikawe-node, ne-ony ne òyende nenìyoh wahhy yádenhhaghshenthó ne ji-nonkà ne shahhodityughkwah; ne kwareròah ony étho en-yaonrishèndáne, neony enwadade-nak-datshenryáse ne jien-yaonrishendáne.

15 Ne wahhy ne ohhowákòwah enwatsji-nagh-kònny, ony enwennínhonghsén, ony denkánhongh-syáke, neony enkaroroke o-nakonh ne jiyuderak-wawerhonh; étho wahhy ony ne jìdènhah vulture konwàyats étho ony enkonderoroke, akwekjihhonh ne ji-nádekánikonra.

16 Sèsak ne raoghyadonghseràkonh ne Royaner, neony sewennaghnòdonh; yahhenskat ne kén-ikenh thaondayakóserònnenghde, yahhenskat wahhy né thádeyakodonghwenjònyh ne naonhhá ji-nádeká-

nikonra: ikenh iih jixhakaronde wahhy jikherighwàwyh, neony ne raó-nikonra ne wahhy shakoroghròkyh.

17 Neony raonhhá wahhy shakoyákhònnyh yehhotyonh yeghshakotyenseh naderàsfa ne ro-nonhhá, neony rasnonkeh ne shakokhaghsyonkwènnyh ne ro-nonhhakeh ne jikayeronnitstonh: ne wahhy enhhontyádakwé-nìyughste ne ji-niyenhhènwe, ne jidakaghnekwaghsadatye jiony wakaghnekwaghsadayté ètho enhhadinakereke.

CHAP. XXXV.

1 *Ne adonnharah yuderighwaghdentyonh ne Keristus raoyanertsera.* 3.

NE karhàkonh, neony ne jiwadonghwenjàde ne thiyakaonhhaah thiyakonnhé ne jienshontshennònny; neony ne ji-nònweh ne yaghdeye-nakere t'kàkonde enkondonnharen, neony donsakajíjanèkare ji-nìyught ne sakajijonden.

2 T'kàkonde denskajíjanèkare enjawédowanhá, ne shádenjàwen jienskondonnharen ne adonnharah neony denkondiriwaghkwe; ne raónwesenghtsera ne Lebanon t'kàkonde nèeh enhhonwaghtkawen, ne jiroyádaneghrakwah ne Carmel ony Sharon; t'kàkonde enhhontkaghthó ne raónwesenghtsera ne Royaner, nokhony ne rayádanorónkòwah onkwa-Nìyoh.

3 Shéshatstat ne yakosnonghsakenhhèyonh, neony saséshatstat ne yudiyádakenhhèyonh ne okwitsháòkon.

4 Sheyenhhaghs ne ro-nonhhá ne ne deyunadonhharenron nadonnhets, Sewánikonraghnironhhák toghsa desewadonhharenronh; jatkaghthoh, dondare wahhy ne sewa-Nìyoh entnikwekonhhatye ne sewaronghyakenghsera, shádèyught ony Nìyoh entnikwekonhhatye ne enshakarayèride, daré wahhy ne ensyayadakó.

5 Ethone ne deyeronwekhón t'kàkonde ensewadennhodònkó, nokhony ne deyonhhondakwèkonh t'kàkonde enskanondexshyón:

6 Ethone ne rònkweh ne ratshinókaghthá t'kàkonde enhhatshinokaghde akwah ji-nìyught ne kàjin oghskennòndon, (o-nekwenghdara,) neony ne awénnaghsonh ne nyaghdekawènnah denkariwaghkwe enkarihhònny ne karhàkonh t'kàkonde denwatnekyáke entkaghnekinekénne, neony en-yughnawadeghdáne ne ji-nònweh nyaghthadekahheghdawenryeh.

7 Neony ne jiyaonghwenjathenhonh t'kàkonde enseweghkwayèndon, neony ne jiyaonghwenjathenhónh enskaghnawerùdon: enkonnakerade onyare dekondinerahhontshonde dekontsjirokwaghthá ji ok nonweh enkontyén, t'kàkonde denwathondawenheke, ne oghstyéndane ony yughshonwennistare.

8 Neony ne jiyuhhahhakwé-nìyú t'kàkonde étho enkenhháke, neony yuhhàde, neony t'kàkonde enkonwanadonghkwe, Ne ohhahhadokenghdy; ne ne yaghdeyakoyanere yahheghthayondònkoghde; nok kéndaghnon kàyén: ne dehho-nathahhaghkwenhhatyé ne onkwehhòkon, ethosané ne rodídeh, yaghthaadiyá-daghdon ne étho.

9 Yaghne kenrex eghthakénderòndake, yahhony ne yudighnekaronse kondonghkaryáx ne kon-

diryû yaghthakondirathén ne étho, yaghthakon-
wadiyádatshenry ne éthoh: nok nene seghshon-
kwayádakwenh t'kàkonde nèeh ehhenghreseke.
10 Neony ne Royaner seghshonkwayádakwenh
ne jidewanaghskwá t'kàkonde denjidewatkarha-
dèny, nok yendewawe ji-non ne Zion ne orenna-
dokenghdy en-yonkwatstonhhatye neony ne ji-
niyenhhènwe adonnharah ne raodinonjineh: t'kà-
konde denshondèntshá nadonnharah nokhony nat-
shennonnyaghtsera, neony ne ó-nikonghraxhádane
nokhony ne karonghyakenghsera adonryúkdaghx-
hera enkonwayádondíònweh.

CHAP. XXXVI.

1 *Sennacherib wahho-nenrenghde kanenghro-*
wanenh raonhhakeh ne Judah: 4. *Rabsha-*
heh's wahharighwayèsaghde waghshakoghs-
teronghse ne onkwehhòkonkeh. 22.

NONWA étho nááwen ne kayerihhadónt yawen-
rehhadont niyughserákeh ne koraghkowah ne He-
zekiah, ne; ne koraghkòwah ne Sennacherib ne
Assyria warawe étho newaghshakotkònden ne ji-
wadenhénghròdon ne jikanadowànenghse ne Ju-
dah, neony wahhayê-na.
2 Neony ne koraghkòwah ne Assyria yahho-
nháne ne Rabshakeh aonhhakeh ne Lachish étho
Jerusalem raonhhakeh ne koraghkòwah ne Heze-
kiah ne kanenghrineghtserowanenh. Neony étho
wáthàdane ne jiyutnekonkoghdonh ne e-nekenh

niweghkwayén ne jiyuhhahhakwé-nìyú nejikah-
hèndayen ne jiyekenhhaghseròнny.
3 Ethone wahhoyádòrenne ne Eliakim, royen-
hah ne Hilkiah's, nene èrenh nakanonghsadyh,
neony Shebna ne shakoghyadònny, neony Joah,
ne royenhah ne Asaph's ne ne radaaghs ne kagh-
yadonghseràkonh.
4 ¶ Neony Rabshakeh wahhenron ne ro-nonhha-
keh, Sewenronh ne nonwá ne raonhhakeh ne Heze-
kiah, Ethone ràwenh ne rakoraghtserakwé-nìyú ne
rakoraghkòwah ne Assyria, Oghnanahhoden engh-
sadaghseghdaghkwé ne ken-ìkenh ji-nònweh nigh-
sadewennodaghkonh?
5 Kàdon, sewenronh, (nok ne raodiwènna ne ok
nyahhothè-non thiyadeyurihhonde) Wakjenhha-
yén nokhony wakyádaghnìronh ne aderiyughsera:
nonwá onghkarekeh enghsheyadewennòdaghkwé,
nene iih waghskwatkarenghràkó?
6 Tseh, ne sadewennodaghkonh nekén-ìkenh
ne deyudennitsheryakonh deyutyenkwiryakonh, ji-
nònweh ne Egypt; Dòka ne rònkweh ne aatyáda-
rakaraghste wahhy ènweghde raonhhá rasnonkeh,
neony ne en-yakodaweyaden: eghkady ony nìyught
ne Pharaoh ne koraghkòwah ne Egypt enhhon-
daghriskon akwekonh ne ji-nìkonh ne ronwade-
wennodaghkonh.
7 Nok dòká enghsiron niih-neh, Shakwadewen-
nodaghkonh ne Royaner onkwa-Nìyoh: wahhy
yaghkenh raonhhá dekenh ne e-nekenh nikanakde-
yón neony raonhha raòwenghk ne jiyeyádaragh-
sthá ne Hezekiah wahhonwaghk'wá, neony wah-
hawenhhaghse ne Judah nokhony ne ji-nonkà ne
Jerusalem, Enghsewaneke ohhèndonh kén-ìkenh
yeyádaraghsthá?

8 Nekady wahhònny nonwa se-nikarayèndah, Wákonrighwánèken, nene rakewennìyú ne Rakoraghkòwah ne Assyria, neony Iih enkòn-yón Tekónnyaweeghtseraghshenh yakoghsàdenghs, dòkát aesakwe-nyátserayèndake ne isekeh ne naaghsennitskwarén aesaghsàden ne o-nonhhakeh.

9 Oghnánayàwen ne daaghsatkarhadèny ne enskat ne jirakonghsonde ne raghsennakwé-nìyú ne nakwah kénniyeghraah ne rakewennìyú shako-nháseòkon, neony ne aaghsadewennòdaghkwe ne éthoh ne Egypt ne akarihhònny ne kásereghdìyuh neony ne yakoghsadenghsneh ronnitskwahherhá?

10 Neony Iih kenh nonwa wakewe ne nyaghdehhayadade ne Royaner ne wátke-nyarane ne kén-ìkenh wadonghwenjàde ne nakaghdonde? ne Royaner rakwennyh, Wàs eghseght yádesnyòdenh kén-ikenh wadonghwenjàde, neony enkaghdonde.

11 Ethone wahhenron ne Eliakim nok Shebua neony Joah ne raonhhakeh ne Rabshakeh, Sadàdyh, Wákonrighwánèken, ne raonhhakeh ne eghtshe-nháse ne ne Syrian-àka sadewennòndaghk; ìkenh ne yakwaghronkhá: neony toghsa dakwawènnarán ne Jews-àka asadewennòndaghkwe, ne onhhonghdakonh ne onkwehhòkon ne ne eghyederon jidekanen-yáseronnyón.

12 Nok Rabshakeh wahhenron, Rakewennìyú wahhy thake-nhaonh ne raonhhakeh ne yawennìyú neony ne isekeh ne nakadàdy ne kén-ìkenh owennaòkon? yaghkenh raonhhá dethake-nhaonh ne ro-nonhhakeh ne ro-nonkwehhòkon nene eghraditskwahhere jideka nen-yáseronnyon, nene ok ro-nonhhá aondadídake, neony ok ro-nonhhá raodinhenhhá aadighnekira enskatneh nìse?

13 Ethone ne Rabshakeh wáthàdáne, neony

wáthaghshenthó rowèndeght Jews-àka wahhadewennòndaghkwé, neony wahhenron, Jathòndek ne raowènna ne rakoraghtśerowànenh, ne koraghkòwah ne Assyria.
14 Ethoghkeh nihhawenh ne koraghkowah, toghsa yánikonrhadenh ne Hezekiah: ikenh yaghwahhy dehhokwe-nyátseràyen ne naonsaghyayadakó.
15 Toghsa ony ne Hezekiah yònnyh ne naaghtshadewennòdaghkwe ne Royaner-tseràkonh, enhhenron, Ne Royaner wahhy orighwìyú enseghshonkwayadakó: neneh kénìkenh kanadowànenh yaghwahhy thiyakarane ne rasnonkeh ne koraghkòwah ne Assyria.
16 Toghsa eghjhijadahhonghsadats ne Hezekiah: ikenh ne ràwenh ne koraghkòwah ne Assyria, Iih dewaderighwisa akwah ò-nenh ok, neony kase-niyàken iih-neh: neony irak niyádehhàdyh ne raó-nenhhare, neony niyádehhadyh ne raoderònda ne jokaghreghdese, neony se-nighnekirah niyadejonh ne oghnekanoghs nene raonhhá jirotnawerode;
17 Ji-nikariwes dentke néony èrenh en-kon-yàdenhhàwighde ne jidewadonghwenjàde ne ji-nìyught ne akwah ìse sadonghwenjakeh, ne wadonghwenjàde ne ò-nenghste ony wine, ne wadonghwenjàde ne kanadaroghk neony ò-nenhhare.
18 Jadénnikonrarenh onwaneken ne Hezekiah enghyaghsteronghse, enhhenron, Ne Royaner wahhy enseghshonkwayadakó. kaneká denhens nikaniyoh-tseràyen ne niyádeyakaoughwenjàkeh aonsayondatyadakó ne raodonghwenjakeh aonsahhoyádinekenwe ne rasnonkeh ne koraghkòwah ne Assyria?

19 Ká ne raodinìyoh ne Hamath nok Arphad? ká ne raonìyoh ne Sepharvaim? neony shonwadiyádakwenh ne Samaria ne iih kesnonkeh?
20 Onghka nekén ne raodinìyoh ne kén-ìkenh kentyughkwakwèkonh ne kén-ikenh wadonghwenjàde, ne ne shonwadiyádakwenh ne ne iih kesnonkeh, né neh ne Royaner aonsahhayadakó ne Jerusalem ne iih kesnonkeh?
21 Nok tháthondòdade, nokhony yaghskawènnat deshonwarighwáserakwènnyh: ikenh ne koraghkòwah shakorighwàwyh wahhy, ràwenh, toghsa saghjhise-nirighwáserakwenh.
22 ¶ Ethone warawe ne Eliakim, ne royenhah ne Hilkiah, neneh erenh nákaghwajèràdyh, neony nene Shebna ne shakoghyadònny, ony Joab, ne royenhah ne Asaph, nene radaaghs ne kaghyadonghserakonh, raonhhakeh ne Hezekiah wahhonde-né-narajònkó, neony wahhonwaghròry ne raowènna ne Rabshakeh.

CHAP. XXXVII.

I *Hezekiah ró-nikonghraxhenghse, yahho-nonke ne Isaiah ne nashakoderennayènhaghse*, 6. 36. 37.

NEONY étho náawén, ne o-nenh ne koraghkòwah Hezekiah shahharonké, neone wahhade-né-narajònkó, neony wahhadérhòrokde ne kàyare nakanyádaroden, neony yahhadaweyáde ne jiroonghsode ne Royaner.
2 Neony yahho-nháne ne Eliakim, raonhhá ne-

neh èrenh nákaghwajìradyh, neony Shebna nene shakoghyadònny, neony ne thodixdènhah ne radijihhenghstowàuenh wahhondérhorokde kàyare kanyádaràdens, raonhhakeh ne Isaiah ne royádadokenghdy ne royenhah ne Amos.

3 Neony wahhonwenhhaghse, Ethoghkeh ràwenh ne Hezekiah, Kénghweghniseràde nená weghniseràde ne deyúnikonrhàrah, neony ne karonghyakenghsera, neony yerighwayesaghthá: wahhy ne exháokonhah nen-yàkoh ji-nonkà yonnakeratsthá, neony yaghnéthoh dekáshatstenghseràyen né naondakahhawe.

4 Dòká nónná ne Royaner sa-Nìyoh enhho-dewennathòndeke ne Rabshakeh, raonhhá ne koraghkòwah ne Assyria ne ne rowennìyú ne tho-nhaonh ne naodehháde ne ronnhéònweh ne Nìyoh, neony t'kàkonde ró-nondanhenh ne owennaòkon ne jinahhoden ne Royaner roghrònkenh: nekady wahhònny sharàdah ne saderènnayenght ne ji-nìkonh yudadenraònh.

5 Eghkady nááwen ne ro-nháse ne Hezekiah warawe ne raonhhakeh ne Isaiah.

6 ¶ Neony Isaiah waghshakawenhhaghse ne ro-nonhhakeh, Ensewenron ne raonhhakeh ne eghtshisewawennìyú, Ethone nihhàwenh ne Royaner toghsa desadonhharenronh ne owennáòkon nene saghrònkenh, ne neh ronwanhase ro-nhase ne koraghkòwah ne Assyria ne wahhakerighwayesaghden.

7 Jatkaghthoh, Iih yenkadennyeghde ne enhhadonrìserìyáke ne raonhhakeh, neony t'kàkonde enhharonke ne karihhontye-nontyése, neony denshatkarhadèny ji-nonkà nakwah raonhhá raodonghwenjàkeh; neony Iih enkerihhònny raonhhá ne

ne enhhayátyè-nénne étho áshasharakdá náshaté-
kòwah ne nakwah raonhháraodonwenjakeh.
8 Eghkady náàwen ne Rabshakeh donsahhat-
karhadèny, neony wahhoyádatshènry ne koragh-
kòwah ne étho Assyria roderìyuh dehhodinyode
ne Libnah: ikenh roghrònkenh néneh èrenh shawe-
nonghdonh ne ji-nònneh Lachish.
9 Neony wahharonke yòndon ne ji-niyntyèrenh
ne raorighwakeh ne Tirhakah ne koraghkòwah ne
Ethiopia, Raonhhá wahhy warawe ne naejaderìyú.
Neony ne o-nenh ne wahharonke, yahhadennháne
waeríwenhhawe ne raonhhakeh ne Hezekiah,
yondonné.
10 Ethone eghtsewennaráne ne Hezekiah ne
koraghkòwah ne Judah, en-yairon, Toghsa ne sa-
Niyoh ne raonhhátseràkonh eghtshadewennodagh-
konh ayesánikonrhadén, en-yairon, yaghwahhy ne
Jerusalem thiyaonwàyón ne rasnonkeh ne koragh-
kòwah ne Assyria.
11 Jatkaghthoh, jaghrònkenh wahhy ne ji-nah-
hàyere ne koraghkòwah ne Assyria ne akwèkonh
ne jiwadonghwenjàde waghshakoghdonde thondah-
hàkwekde; nok t'kàkonde enseghjhisewayadakó?
12 Yaks-niyoh-seràyen ne niyadeyakaonghwen-
jàkeh enshonwadiyadakó ne ji-nahhoden ne khé-
nihhah ne ro-naghdondonh, ji-nìyught Gozan, neony
Haran, neony Rezeph, neony ne exháokonhah (ne
ji-nònweh nighshakoght'kawenh ne Nìyoh ne
Adonh nok Evah,) nene étho nonweh Telassar?
13 Káneh koraghkowah ne Hamath, neony ne
koraghkowah ne Arphad, neony ne koraghkòwah
ne jikanadowànenh ne Sepharvaim, Hena, ony
Ivah?
14 Neony Hezekiah wahhaye-ne ne dahhonwa-

ghyàdouse ne rasnonkeh ne raríwenhhàwíse, neony wahhawennaghnòdon: neony Hezekiah eghwareghde étho ji-nonkà ro-nonghsode ne Royaner, neony raonhhá raohhèndonh, wahhodenghdaronhaghse ne Royaner.

15 Neony Hezekiah wahhaderènnayén ne Royaner-neh wahhenron,

16 O Sayaner ne kentyughkowanenhhòkon, Nìyoh ne Israel, nene ranakere ne tyòkenh ne cherubims, ìse wahhy ne Nìyoh, ony wahhy sonhhájiwa, neony kayanertserakwèkonh ne jiyonghwenjàde: ìse saghsón ne karon-yá neony onghwenja.

17 Desadahhonghdòdenh, O Sayaner, neony satkéns: neony sathòndek raowennakwèkonh ne Sennacherib, nene tho-nhaonh ne naodehháde ne ronnhéònweh Nìyoh.

18 Nene tokenghskéònweh, Royaner, ne koraghkowatshón ne Assyria kàyesé wàdonghs ne akaonghwenjakwèkonh, ony jiradinakeronnyòn,

19 Neony ojistakeh ro-natyonh ne raodinìyohhòkon: yaghwahhy deshodiniyoh-seràyen neok ne ònkweh esnonkeh yakodonh jiyakoyúdenhonh, oyende nok o-nèn-yá: nekady wahhònny ro-naghdondonh.

20 Ne kady nonwá, O Royaner onkwa-Nìyoh, dondakwayadakoh ne rasnonkeh, nene kayanertserakwèkonh ne jiyonghwenjàde ne nayakoderyendaráné nene ìse wahhy ne Royaner ony sonhhajiwá ok.

21 Ethone ne Isaiah ne royenhah ne Amos yahhodennyeghde raonhhakeh ne Hezekiah, wahhenron, Ethone nihhàwenh ne Royaner Nìyoh ne Israel, Ji-nònweh nighskwaderennayènnyh ne ra-

onhhakeh Sennacherib ne koraghkòwah ne Assyria:

22 Nenekén nekén-ìkenh ne owènna ne ji-nahhoden ne Royaner nethodàdyh ne ji-niyutyèrenh ne raonhhá; Nene kondiwìnonh, ne konwadiyénhokonhah ne Zion, ne yesadaghkwaghswenhonh, neony wáesaghstèriste nene wáesakenghraden; nene konwadiyenhokonhah ne Jerusalem wádewennonghkarenron ne isekeh.

23 Raonhhá wahhy eghtshadehhadonh neony sarighwayesaghdonh? raonhhá wahhy dese-ninyode sadewennaketskwenh, sadaghraketskoh é-nekenghjy? sháden-yàwen ony ne raonhhakeh ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel.

24 Nene eghtse-nháse she-nháseòkon ne wahhy ìse sheyadehhadonh ne Royaner, neony ìsenh, Nene jikentyughkowànenh ne akeserehhòkonh ne nyonderiyughthá Iih wakewe ne ji-nonkà ne e-nekenh ne jiyunondowànenghse, nene ránihhakda ne Lebanon; neony Iih enkyáke ne karenhhes o-néndakwenghden nekén-ìkenh, neony ne enkeràkó ne karondáòkon nekén-ìkenh: neony Iih t'kàkonde enkadaweyáde ji-nònweh ne e-nekenh ne jishakoghnerenghsthá, neony ne jiyuderondakade, (ne rodìdenh rondadekènhah ne radinekhá.)

25 Wakadákwàdonh, neony waknekirenh noghnèkanoghs; neony ne t'kentskaronghkwenh ne kaghsikeh ne waxthathadonh akwèkonh ne kayyhonhhade-nyón ne wátkonwadighwawenheke ne jikanakde-nyón.

26 Yaghkenh wahhònnise dedisaghrònkenh, ne Ji-niwakyèrenh; neony ne wahhònnise thodixdenhhokónkenhhá, ne ne Iih waxhón? ne nonwa Iih wákerihhohhetste, nene kayese enghsàdon ne ji-

wadénhenghròdon ne jikanadowànenghse ne at-
karonnyát yúdòn-yode.
27 Ne kady wahhònny ne jiradinakeratyé nen-
nijorighwaah ne káshatstenghsera, thodinikongh-
renhonh ne thiyátkontyeghste: ánihhadiyádodenh
ji-nìyught ne ohhonde ne kahhendakeh, neony ji-
nìyught ne niyeyohhondodenh ohhondòwan, ji-
nìyught ne t'kahhondahhere ne kanonghsakeh,
neony ji-nìyught nò-nenghste wákontdokerike are-
khó thiyeyunenghstayeriónh.
28 Nok Kyendèryh jise-nakere, neony jìjàkense,
neony seghsadaweyàthá, neony sanákhwenghsera
ne iihneh.
29 Ne aoriwa ne dake-nák'wàseh, neony saríts-
towànenh, ònwé étho jidekahhonghdakaronde, ne
kady wahhònny Yenkyén nakwaghryoghkawìne
sé-nyonghsakonh, neony ne akwaderistanhon-
daaghs tskwendakonh, neony Iih wahhy dentkon-
yaghkdade ne jiyuhhàde nene ji-nondaghse.
30 Neony nene kén-ìkenh enwadé-nyendengh-
ston ne isekeh, ne Enghsexheke ne kenghyughse-
ràde nene okthiyudonnionh; neony ne teke-nihha-
dónt yughserade ne ne ji-nahhoden enkanyú ok ne
shakat: neony ne naghsenhhadónt yughseràde jen-
thoh, ony sennekerìyák, neony jenthoh nó-nen-
hare, neony ne enghsayake kén-ìkenh.
31 Neony, ne yudadenraónh nene jakó-nyaken-
honh ne ji-ro-nonghsode ne Judah ne wahhy t'kà-
konde àre enskaghdeghrònden denwadaweeghste,
neony enwaghyanyònden ne e-nekenh:
32 Entkayàkenne Jerusalem-neh ne yenwagh-
dèndy ne yudadenraónh, neony nene shodínyaken-
honh ne jiyunònde ne Zion: ne dehhoghneghdo-

ghrarakonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhô-
kon ne eghnenhhadìyere kén-ìkenh.
33 Ne kady wahònny éthone nihhawenh ne Ro-
yaner ne ji-niyutyèrenh ne koraghkòwah ne Assy-
ria, Yaghthaonsarawe ne kenghkanàdakonh, yah-
hony thaonsahhayáke ne kayènkwire ne éthoh,
yahhony thaondàwe nohhèndonh ne deyónnyadats-
thá atyadawy, yahhony thádayunéntkaroyenghde.
34 Nene jiyuhhàde ne ji-nondare, okhony egh-
niyenhhensre, neony yaghkenghthaonsarawe ne
kenghkanàdakonh, ràdon ne Royaner.
35 Wahhy Iih enkyádake-nhá ne kén-ìkenh ka-
nadowànenh ne enskyadakó nene iih akerihhon-
nyát, neony ne raorihhonnyát ne rinhase Dawed.
36 ¶ Ethone ne raoronghyákeghrò-non ne Ro-
yaner ohhèndonh onghdèndy, neony wakówenthó
ne jiyako-nàdayen ne Assyrian-àka enskat tewén-
nyawe nok shádekonh niwaghshenh nok wisk ni-
wénnyaweeghtseraghshenh: neony ne ò-nenh wah-
hontketskó orhónkeghjy, wahhontkaghthó, akwè-
konh ro-náwendaonh niyadekayádahhere.
37 Etho nááwen ne Sennacherib ne koraghkò-
wah ne Assyria èrenh sareghde, neony donsahhat-
karhadèny sareghde, neony eghyonsahhennake-
rade Nineveh.
38 Neony étho nááwen, ne neh ji-nennérarigh-
wánekénny ne rao-nonghsakonh ne Nisroch rao-
nìyoh, nene Adrammelech ony Sharezer ne sha-
koyénhokonhah wahhonwaryú asharékòwah wah-
hónde; neony eghwahhondekwaghde ne jidewa-
donghwenjàde, ne Armenia: neony Esar-haddon
ne royenhah ne kady sahhotyádoreke.

CHAP. XXXVIII.

1 *Hezekiah wahhon-yonnhareke jironnhé:* 8. 9.

NE éthone weghniserade-nyonghkwe Hezekiah
wahho-nonghwakden ne ji-nonkà ne kenhhèyon.
Neony Isaiah ne royádadokenghdy ne nohhèndonh
yehhaderighwatròry, royenhah ne Amos, ne wah-
hoyádòrenne, nok wahhawenhhaghse, Kénnihho-
yèrenh ne Royaner, Satyenh sanonghsakonh sa-
dadeweyennèndán: ikenh ònenh enghsihheye ya-
ghthaonsaghsadonnhaghdèndy.
2 Ethone ne Hezekiah wahhadaghrondy agh-
senghdakdá nahhatyèrade, neony wahhaderènna-
yén ne Royaner-neh,
3 Neony wahhenrón, Dakweghyarák né nonwa,
O Sayaner, Wákon-yennidenghden, dò-nìyught ne
Jiìké ne sahhèndonh ne ji-non ne tokenghskéòn-
weh, neony aonkwadadeweyennendaónh aondonk-
wénnikonghraghsaaghdón, neony nene eghnaonk-
yèren ne ne yuyanere ne jideghskkanere: neony
ne Hezekiah wáthaghshenthó wáthó-nikonryáke.
4 Ethoné ne Royaner raowènná wahhoyádòrén-
né ne Isaiah wahhenron,
5 Wàs neony enghtshenhhaghse ne Hezekiah,
Kennahhàyere ne Royaner nená ne Nìyoh ne Da-
wed ne yánihhah, Kon-yathònde jisaderènnayén
Dekkanere ne sakaghsery: wákadkaghthó, En-
skon-yeghsten ne sadeghnisera wisk yawènre ni-
yughseràkeh.
6 Neony Enskon-yadakó ne kenghkanàdakonh
denshínyoghsere ne rasnonkeh ne koraghkòwah

Assyria: neony Enkaghske-nhá ne kén-ìkenh ka-
nàdayén.
7 Neony ne kén-ìkenh ne enwadé-nyendengh-
ston ne isekeh Royaner-neh tyuyenghdaghkonh,
nene Royaner t'kàkonde eghnenhhàyere kén-ìkenh
ji-nikarihhodenh nene rodàdyh;
8 Jatkaghthoh, shèkonh are enkhewé ne yudagh-
sàdare ne jòkhahhatshón, nene yeyutsnenghdonh
ne ne étho jikaraghkwakáen-yonthá ne Ahaz,
oyèry niyùkhahhakeh detyutswade-nyónh. Etho
kady nìyught ne karaghkwá detyughkdonh oyèry
niyúkhahhakeh, nenekén nókhahháòkon ne wahhy
yeyutsnenghdonh.
9 ¶ Ne ne Hezekiah yahhoghyàdonse ne ko-
raghkòwah ne Judah, nene jiro-nonghwakdanihha-
ghkwé, nenkady shoyéwendaonhhatyé jiro-non-
ghwakdany:
10 Wákiron, nene jienshàyake nakwadenghni-
sera, Eghniyenhhènke ne jiyudénhenrakaronde ne
jiyondatyádadaaghsthá: Iih sahhakeghk'wá ne
ji-niwakadadènronh nakoghseròákon.
11 Wákiron, Yaghthaìken ne Royaner, shaden-
yàwen ne Royaner, ji-nònweh tyonghwenjàde ne
yonnhéònweh: Yaghshèkonh thaonsakhèken ne
ònkweh ne ye-nakeronnyón ne jiyonghwenjàde.
12 Eghnidewakyenh wátyakyadekhaghsy, neo-
ny èrenh onkwe-nonghden niihneh akwah ji-
nìyught ne deyudinákaronhah radìnonghne ro-
nade-nyadarode: Dewakyakonh ne jikonnhé ak-
wah ji-nìyught ne ranyádarònny; denshakyáke
niih yahhothè-non ats't thenskenhháke niih kanrá
enráde ne jinonkà neghnisera sháden-yàwen ony
ne aghsondakeh étho enghskwadòkdaghkwe nìih:
13 Enkarade ji-niyòre ji-nikariwes norhònkeh,

thoìkenh, akwah ji-nìyught ne kenrex, eghkady nen-yàwen akwèkonh denhhaxtyéntyàkhón: ne ji-nonkà neghnisera shaden-yàwen ony ne aghsondakeh étho enghskwadòkdaghkwé niih.

14 Ji-nìyught ne ohhakwaronh, nedenhens ne kádarakonhhaah, Eghniwakaderighwatyé-nighstonh Waké-nikonranenghs akwah ji-nìyught noride; ò-nenh dewakkaghrakenhhèyonh jiyádekkanere nenekenh: O Sayaner, Wak'wishenghne; ne wakatyènnyh.

15 Oghnahhoden Enkiron? dejaronh iih-neh rakwadatyaseh, akwah yadehhadyh eghnihhoyèrenh: Enwakadeweyéndontye ske-nenhah jiènke akwekonh ne ji-nikoghseràkeh ne jiyutskaratseràkonh ne akwadonnhets.

16 O Sayaner ne ken-ikenh karighwáòkon ne onkwehhòkon jiyakonnhé, neony orighwakwekjihhonh ne kén-ikenh karighwaòkon nená yonnheghkonh ne aké-nikonrá: daondaghsadaghsawén aonsaghkkwadàkó, ony aonsaghskwadonnhaghdentyáde.

17 Jatkaghthoh, ne kayanerenh Kowànenh wakatskaradènnyh; nok nene ji-nighse-noronghk'wá ne akwadonnhetsheràkonh seghskyádakwenh ne o-neghshonh ne jiyúdaráhekón: ikenh ne akerighwaneraaxherakwèkonh tshonneh satyeghdonh.

18 Ikenh ne jiyeyádadaryón yaghdeyàweght aesanèndon; kenhhèyón yaghdeyàweght aesanèndon aesakòwanaghde: ro-nonhhá nene o-neghshonh yehho-natsnenghdonh yaghdeyàweght aonsayondonnharen ne satokenghsketsera.

19 Nene yonnhéònweh, nene yonnhéònweh, ne enghyanèndon, ji-niwakyèrenh ne kenghweghniseràde; ondadé-nihhah nokhony nexháokonkeh

akwèkonh en-yakodòkenghse ne satokenghsketsera.

20 Ne Royaner rodadeweyennendaonh ne enshakyadakó: ne kady wahhònny t'kàkonde dedewaríwaghk nakerennadokenghdy ne ne karenghsodarikhón jikaghsón, onkweghniserakwèkonh ne jityonnhé, rao-nonghsakonh ne Royaner.

21 Ikenh ràwenh ne Isaiah, kinyuh radídonwanyondàkoh ne jokaghreghdese kahhighk, neony étho ense-nìyén jirokwaròndon, éthone enshåyéwendáné.

22 Ony Hezekiah ràwenh, Oghnahhoden naah ne enwadé-nyendenghston nene Jienkerathén enke-nondaráné ne jiro-nonghsode ne Royaner?

CHAP. XXXIX.

1 *Merodach-baladan, yahho-nháne nene ao-nadaghrénsehha ne Hezekiah, ne nyaatkaghthó ne ji-nihhotshokowaghse.* 3.

NENEH éthone nonweh shiyahhonderighwihhewe Merodach-baladan, ne royenhah ne Baladan, ne koraghkòwah ne Jikanadowanenh, (konwàyats Babylon,) yahhoghyàdonse ne jithenderon ne Hezekiah: ikenh rorighwaghrònkenh nene ro-nongh wakdanihhaghkwe, ne kady nen-èsó joyanere.

2 Neony Hezekiah waghshakotshennonnyáse, neony waghshako-nádònhaghse ne jikanonghsode jikàyen ne raowenghshonhah ne kanoronshón, ne karistanòron nokhony ne oji-nekwar karistanoron, neony ne kaserakónhónse, neony ne wen-ye-nano-

ronshón, neony akwèkonh ne jikanonghsode ne dehhénnyadatsthá, neony akwèkonh ne ondetshènry ne raotshokowaghsera: yahhothè-non dekàyen ne rao-nonghsakonh, yahhony ne akwèkonh ne ji-nihhoyanertsera, nene Hezekiah ne nyaghthashako-nádònny.

3 ¶ Ethone eghwarawe ne Isaiah nene royádadokengdy raonhhakeh ne koraghkòwah ne Hezekiah, neony wahhawenhhaghse, Oghnahhoden wahhonniron ne kenìkenh ronnònkweh? Ká dahhadiyenghdaghkwe jiwahhònnewe ne isekeh? neony ne Hezekiah wahhenron, ì-nonh tye-nakere jidahhonghdèndy wahhonkyádòrenne, ony ji-nonkà ne t'kanadowànenh. (Babylon.)

4 Ethone sahhenron, Oghnahhoden wahhontkaghthó ne sanonghsakonh? neony Hezekiah sahharighwáseràkó, Akwèkonh ne ji-nikàyen nakenonghsakonh wahhontkaghthó: yahhothè-non deyudadènronh ne ji-niwakatshókowaghsera ne nyaghthaakhe-nádònny.

5 Ethone ne Isaiah wahhenron ne raonhhakeh ne Hezekiah, Sathòndek neraowènná ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon:

6 Satkaghthoh, ònwé neghniseraòkon, nene akwèkonh ne ji-nikàyen ne sanonghsakonh, neony ne ne ji-nahhoden ne yánihhah rotyé-nighdonh rodeweyendón yákarighwihhewe kenghweghniseràde, enkahhawighdon Jitkanadowànenh: yahhothè-non thaonsayudàdenre, ràdon ne Royaner.

7 Neony ne sheyenhokonhah nene enhhonwadiyádinekenwe ne isekeh, nene ìse waghsherighwihheghse, wahhy èrenh enhhonwadiyádenhhàwighde; neony denhhonwadinen-yadaghkó ne

rao-nonghsakonh ne koraghkòwah ne Jikanado-
wanenh. (Babylon.)
8 Ethone wahhenron ne Hezekiah raonhhakeh
ne Isaiah, Yuyanere ne raowènná ne Royaner ne
ji-nahhoden yadatyaseh. Ràwenh senhhá yenwa-
dohhetste, Ikenh enkayanerenghserayèndake nok-
hony ne tokenghskeònweh ne akwadeghniseràkonh.

CHAP. XL.

1 *Ne onderihhòwanaghde onderighwanhodònkó ne orighwadokenghdy.* 3. 9.

SAJADATKWAGHTSTENH, sajadatkwaght-
stenh akonkweda né rawenh ne sewa Nìyoh.
2 Yetshiyadàdyh ske-nenhah ne nyaweryéndì-
yught ji-nonkà ne Jerusalem, yadejaghshenthoh
naonhhakeh; nene aoderiyughsera naah nenkawe-
yennendaónh, nene aoyádaghdonghtsera nenskon-
warighwiyughstennyh: ikenh nensé joyè-nah ne
Royaner rasnonkeh yughnanet ne aorighwaneraax-
herakwèkonh.
3 Ne raowènná nene rawennodatyese ne karhâ-
konh, Jadenrhàrat ne jirohhàde ne Royaner, se-
nidakwarighsyh ne ji-non nyadekahheghòdnnyh
ne yuhhahhakwé-nìyú ne onkwa Nìyoh.
4 Akwèkonh ne jiyonghraghkwanyón enskadak-
warighsyón, nokhony akwèkonh ne jiyunonde-
nyón ony yonghnyaghronnyón t'kàkonde eghdakeh
dentkadàdon: nokhony ne deyutshakdanihhón

t'kàkonde enskadakwarighsyon, neony ne yao-
káde-nyón kanakde-nyón denskaghstarathedon:
5 Neony ne raónwesenghtsera ne Royaner t'kà-
konde thenwatkwathó e-neh en-yonnihháke, neony
ó-waghrakwèkonh t'kàkonde enkontkaghthó ens-
katneh: ikenh ne Royaner ne jiraghsakaronde
thodàdyh.
6 Wàdon nowènna, desaghshenthoh. Neony
wahhenron, Oghnahhoden Jidenkaghshenthó? O-
waghrakwèkonh naah ne nohhonde, neony akwè-
konh ne tyakaweghdaghkonh thoìkenh akwah ji-
nìyught ne yujíjaghraràkonh ne kahheghdakeh:
7 Onghstathén ne ohhonde, ne ojija ondagh-
sòkó: ásékenh ne Royaner Raó-nikonrá nená yu-
jijonde: orighwìyú ne onkwehhòkon nená noh-
honde.
8 Ne nohhonde onghstathén, ne nojija ondagh-
sòkó; nok ne raowènna nonkwa-Nìyoh t'kàkonde
nénné enkàdake ne ji-niyenhhènwe.
9 O Zion, nene dakwahhèwyh ne karighwi-
yúse, se-nondarán ne jiyunònde, O Jerusalem, nene
dakwahhèwyh ne karighwìyúse, sadewennakets-
koh ne sáshatstenghsera, sketskoh, toghsa aesa-
ghderónné; yájironh ne ji-nonkà t'kanàdayen ne
Judah, Eghjhijatkaghthoh ne sewa-Nìyoh!
10 Jatkaghthoh, ne Royaner Nìyoh dondare
wahhy t'kàkonde ne raóshatstenghsera ne rasnon-
keh, neony ne rao-nontshá enhhorighwakwadak-
wén: jatkaghthoh, ji-nihhorharatstonh rahhàwy
wahhy, neony ne raoyúdenghsera raohhèndonh.
11 Enghshakò-nonde wahhy ne raotyughkwá
ji-nìyught ne deyudinákarondonhah ratsteristhá;
enghshakoyádaroroke ne nikonnasa owiraah ne
deyudinákarondonhah ranontshakeh enrade, neony

enghshakoyádenhhawe étho ranàskwakonh, nokhcny ske-nènhah jienghshakoweyaghsine akaonhhá ne ne enskatneh ne nityakoyenhah.

12 Raonhhá rode-nyèndenh ne oghnekaòkon ne o-nakonghjy ne rasnonkeh, neony odokenhónh wadé-nyèndenh ne ji-niyawedá yokwenh ne karonghyakeh waderonghkarare, neony ne ayontyenawaghstéònweh ne jiyudakenghrade-nyonh ne jiyonghwenjàde ne adé-nyendenghtseràkonh, neony kakóntserihhare ne jiyunonde-nyón ne jiyekóntserihharaghk'wá neony ne jiyonghnyaghronnyón shádenjoxdenne?

13 Raonhhá wahhy e-neh shakaonnyénnyh ne Kánikonrá ne Royaner, nedénhens, eghnihhadiyádódenhhònweh ne ronwajenhhayènny ne ronwayádaghniràdonh?

14 Rahhàwy wàtraghkwé ne t'kayádoreghdon, neony onghká ronwarihhonnyènnyh, neony ronwarihhonnyènnyh ne jiyuhhàde ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera, neony ronwarihhonnyènnyh natdokhatsera, neony ronwanádònnyh ne raonhhakeh ne ji-niyeyuderighwìnonh ne aghronkhatsera?

15 Jatkaghthoh, ne niyádeyakaonghwenjàkeh akwah ji-nìyught ne nikaghstaraah ne kánaghkonh ne yejenghdaghk'wàkeh, nokhony wahhy waghratsheraghkwenthonh ji-nìyught ne niyurighwaah jiyudákenghrade-nyonh ne shádeyuxdeghkwenh: jatkaghthoh, wàtraghkwé ne kaweghnoghkwáòkon akwah ji-nìyught ne othè-non kén-ok naaonghské.

16 Neony ne Lebanon yaghwahhy thiyekayèry ne naontshá, yahhony ne kondiryú ne kén-ìkenh thiyekayèry ne nayonnèyonghkwé.

17 Akaonghwenjakwèkonh raohhèndonh akwah

ji-nìyught ne yahhothè-non ; neony ronwanaghratsheraghkwenthonh raonhhakeh tyàdokde nakwah yahhothè-non nokhony naòkon.

18 Ethone ne raonhhakeh shádensewayádodenné ne Nìyoh? nedénhens oghnahhoden daonsakyatyèrenne ne jonhhá shádayuriwáne ne raonhhakeh?

19 Ne ne rodiyúdenghs ne rodiwistanawenghne kayádònnyh, neony ne radiristanoróntseròнny ne dethodiweyontyonh ne oji-nekwar karistanòron, neony yewatyonh ne karistanòron deyudarhoghseron.

20 Raonhhá ne ne wahhy eghnìyught dahhodenghdasere, ne ne yaghné ne aarighwayennihheke, ne aonsahhadaderakwen ne karònda ne ne yaghdeyàweght ayutkén : rèsax ne raonhhakeh ne ne rotyúdenghseratyèron ne rònkweh ne ne aadenrharade ne daonsakyatyèren ne kayádònnyh, ne ne yaghdeyàweght èrenh aaweghde.

21 Yaghkenh desewadokenghseh? yahho-níkenh desewathònde? yaghkenh deyesaghròryh nakwah jityudaghsawe? yaghkenh thiyesewánikonghrayendaonh ne jityudonghwenjadaghsawe?

22 Raonhhá wahhy ne ne rentskwahhere ne tyonghwenjokenghkeh, neony ne jiye-nakeronnyón nethoh akwah ji-nìyught ne jistarare, ne ne yádehhodakwarighdonh ne karonghyákehhòkon akwah ji-nìyught no-nyadara deyonde-nakdadonghk'wá, neony ne yádewadokwaghdonh yádeware-nyadonh ji-nìyught ne wadenyádaròdon ne ne ehhayonnakerade;

23 Ne ne enkahhewé ne koraghkowatshón ne ne yahhothè-non dejòrìhhonde : enghshakaònny ne rajenhhayenghskòwah ne ne jiyonghwenjàde ji-nìyught ne aòkón.

24 Orighwiyú, yaghthaonsahhadiyenthó; orighwìyú, yaghthiyaonsahho-nàdy ne kànén nonghwenjakeh; orighwìyú, ne ne jiaodihhonródakwé-nìyú yaghthaonsakayè-na ne aoghdera ne étho onghwenjakeh: neony t'kàkonde enghshakojìjonthaghse ne ro-nonhakeh, neony t'kàkonde enwaghstathén enwatdokerike, neony ne den-yuweradàse yenkahhawe entkaji-nonhonghkwarodakwaghdanyón.

25 Ethone Iih-neh enseghskwayèrénne, nedénhens Shádendewayádodenne? ràwenh ne Royádadokenghdy.

26 Yásatkaghthoh ne é-nekenghjy, neony enghsatkaghthŏ onghka yughsón ne kén-ìkenh karighwáòkon, ne ne enthayakenwe ne raodityughkowanenghtsera ne jiwaghràdonh: yaghshako-nadon akwèkonh ne raodighsènná, ne ne ji-nihhóshatstenghserowànenh, ne wahhònny rashatste ne káshatstenghseràkonh; yahhenskat thádaondonghkede akayádakenhheye.

27 Oghnaah waghsiron, O Yàkwek, neony ne yesadewennenthonh, O Israel, Wakathahhaghdònnyh ne Royaner-neh nonkàdyh, neony nakjenhhayenghtsera adewendeghtsera wadohhetstané nejinonkà nake Nìyoh?

28 Yaghkenh desewaderyendare, yaghkenh desewaghrònkenh, nene ji-niyenhhènwe Nìyoh, ne Royaner, ne Raonnison ne jiyudonghwenjókdanihhon, yaghthakayádakenhheye, yahhony thádakaghwishenhheye? yaghwahhy thaonsondesake ne raónikonghrayendaghtsera.

29 Shakóshatsenghseràwyh ne ji-nonká nyakoyádakenhhèyonh; neony ro-nonhhakeh nene yaghdeshodíshatstenghseràyen raonhhá saghshakoyádaghnìrade.

30 Shaden-yàwén ony ne nityakoyensá t'kàkonde en-yeyádakenhheye nokhony den-yeghwishenhheye, neony ne radinekenghderontshonhah t'kàkonde yenwatsháaghde enthadiyadénne:

31 Nok ro-nonhhá ne ne ronwaghronghwaseh deyakodaonh ne Royaner-neh t'kàkonde àsé enseghshakóshatstenghseron; t'kàkonde denhhadinerahhontshòndáne ji-nìyught ne odonnyenh; t'kàkonde denhhonraghdade nokhony yaghthadaadighwishenhheye, neony yádenhhondékhahhaghkwé neony yaghthaadiyádakenhheye.

CHAP. XLI.

I *Nìyoh dehhodirihhodarhonh ne raonkweda ne ji-niyeyuderighwìnonh ne rao-nidenreghtsera ne raotyughkwadokenghdikeh*, 10. 21.

DAJADODEK nakhèndonh, O kawe-node; neony kinyoh ne onkwehhòkon àsé jiaonsaadíshatstenne: kinyoh kàró thontkwít, éthhone daghnon rondàdyh; kinyoh dewatkennisa enskatneh thoah ideweght ne jikajenhhayén nadewendeghtsera.

2 Onghká thoketskwenh ne roderighwakwarighsyonh ne jitkàraghkwinekénse, ronwayádarakwenh ne raghsikeh, shèyonh ne niyádeyonghwenjàkeh ne raohhèndonh, neony ne wahhonwayònny ne nenghshakorighwakwadakwaghse ne koraghkowatshón? shakòwyh ne ro-nonhhá ji-nìyught ne jiyudákenghrade-nyouh ne raosharékowah, neony ne ji-nìyught nayudòry ne oji-náara nonnekery nene jidehhotshàkdonh. (nene raóènná.)

3 Waghshakotsherháde ro-nonhhá, neony skènnen thahhadohhetste; shátyàwen ony ne ji-nònweh niyuhhàde nene yahheghthiye hhoradaonh ne raghsikeh.

4 Onghká ná yuyúdenhónh nokhony kaweyennendaonh kaghsón, denthonwadironghyenhhare ne jikaghnekwaghsade nene jityudaghsawe? Iih ne Akyaner, ne tyutyerenghdonh, neony ne noghnakén en-yaonnyáde Iih naah.

5 Ne kaweghnoghkwá ontkaghthó, neony wátyudonhharenrón; ne jiyudonghwenjòkdanihhón akwèkonh wáodighderonnè, akdá dontkwìde, ony ònwé.

6 Waghshakodiyè-nawáse ji-niyádehhàdyh ne ronnonghsanekhahhón; neony ji-niyádehhàdyh wahhonwennenhhaghse ne rondadekènhah, Sewánikonghraghnironhhák.

7 Eghkady náàwen ne ranonghsònny wahhónìkonghraghnìrade ne ojinekwar raristanoróntserònny, neony raonhhá nene dekhaghstarathethá yeristayaakthá rathá raonhhá nene rayenghthá ne jiyeristaghraghk'wá, ràdón, Watsheronnyaghkwenthonh kaweyennendaónh wahhy nè jiyádenskyatyeghstéònweh: neony wahhaghnìrade wahharonwarodonnyón, nene yahhèrenh thaonsontkwíde.

8 Nok nìsé, Israel, ìse wahhy nake-nhatsera, Yàkwek raonhhá Riyádarakwenh, ne raoghnekwaghsá ne Akwerent akyadènró.

9 Isé wahhy Skon-yádakwenh ne ji-nonkà yudonghwenjókdanihhón, neony yekonronghyenhhàronh ne ji-nonkà ne thadiyádakwé-niyú ne ronnonkwehhòkon ne éthoh, neony wahhenron ne isekeh, Isé wahhy nake-nhatsera, Iih kon-yádarakwenh, neony yagh-issy thiyekon-yádontyonh.

10 Toghsa desadonhharenronh; ikenh Iih wahhy ide-nésé; toghsá kasánikonren-n, ikenh Iih wahhy ne sa-Nìyoh: Iih wahhy enkon-yádaghnìrade; orighwìyú, Enkon-yadake-nhá; orighwìyú, Iih denkonghsnyé-né ne jikeweyendeghdaghkonh ne kesnonkeh ne akwatdakwarighsyonghtsera.

11 Jatkaghthoh, radikwèkonh nene yughsnòre jiyudekên nene yesaghswenghse nená nenhhonwanadehhá~~de~~ nokhony enthodínikonrénné: ánenhhodiyadawén ji-nìyught nyahhothè-non; neony ro-nonhhá nene yesaghsteronwy enhhonnihheye t'kàkonde.

12 Ne enghsheyádìsake ro-nonhhà, nok yaghthasheyádatshènry, sháden-yàwen ony ne ro-nonhhá nene deyesarihhoghraràkonh: ro-nonhhá nene desewanyode sewaderìyuh ánen-yàwen ji-nìyught nyahhothè-non, neony ji-nìyught nene othè-non ne ji-nahhoden ne nyaghthiyádeyurihhonde.

13 Ikenh Iih ne Akȳaner sa-Nìyoh wahhy enghyatyè-nawaghste ne jiseweyendeghdaghkonh ne sesnonkeh, ràdon ne isekeh, toghsa desadonhharenronh; Iih wahhy enkon-yádake-nhá. enkon-yè-nawáse.

14 Toghsa desadonhharenronh, ìsé ne ojì-nòwa Yàkwek, neony ìse ne jonkwehhòkon ne Israel; Iih enkon-yádake-nhá enkon-yè-nawáse, ràdon ne Royaner, neony ne syayádakwenh, ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel

15 Satkaghthoh, Iih àsé enkonghsaaghsé nene yontsthá jienghjitskwaeke yughyúthiye nene kanojode: enghsitskwaeke ne jiyunonde-nyón, neony enghswaeke enghsheyaghsthoghde, neony ánenyàwen ne yonghnyaghronnyón ji-nìyught nóshewaghsery.

16 Enghsheyashewe nero-nonhhá, necny ne
oweronh ne yenhhodiyádenhhawe, neony wahhy
denhhodiweradàse denhho-nare-nyáde: neony ja-
donnharenh ne Royaner-tseràkonh, neony jenghjhi-
jónwèsaghde ne Royadadokenghditseràkonh ne
Israel.
17 Ne o-nenh ne yakodenghde-nyón nokhony
deyondonnhakaryaghs yeghnekisax, nok yaghka-
neká, neony ne rao-nénnaghsonneh yukenhhè-
yonh yawenhhèyonh ne ji-niyunyadathenghse, Iih
ne Akyaner enkheyathòndeke, Iih ne Nìyoh ne Is-
rael yaghwahhy thakheyadewèndeghde.
18 Enke-nhodònkó jikayyhonhhade-nyón ne e-
nekenh nikanakde-nyón, neony ne jiyughnawerò-
don ne shádewaghsènnenh ne onghraghkwakon-
ghshón: Iih enkeweyennèndane ne karhàkonh ne
weghkwayèndon ne oghnekanoghs, neony ne ji-
aonghwenjathenkeh dakaghnaweròden ne oghne-
kanoghs.
19 Enkyenthó ne karhàkonh ne o-néndakwen-
ghdén, ne kayendanòron, neony ne yeyenthoghthá
karònda, neony ne yaken-yeghwaghthà karonda,
Iih wahhy yenkyén étho karhakonhhònweh ne
oghneghdoyá, nokhony noghneghdákòwah, neony
ne yedaghk'wá karòndá enskat-neh;
20 Nene aòndon aontkaghthó nokhony aodidò-
kenghse, neony daadiyádòreghde, neony enskat-
neh jienhhodínikonghrayèndáne, nèneh ne rasnon-
keh ne Royaner eghnihhoyèrenh kén-ìkenh, neony
ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel né
roghsón.
21 Seghyaronh ne sarihhonnyát, ràdón ne Ro-
yaner: kase-nihhah ne yushatste ne sewarihhon-
yát, ràdón ne koraghkòwah ne Yàkwek.

22 Kinyuh ro-nonhhá radihhef, neony en-yonkhinádònhaghse ne ji-nen-yonkwayadawen: ne yonkhinádònhaghs ne ji-nikayádodenh ne karighwáòkon oghnekén nahhoden ji-niyught, nene aondon dayakhiyádòreghde, neony ne nayonkwadòkenghsé ne ji-nenh-yenhho-naderihhòkthaghse; neony ne thayonkwatkwathose nekarighwáòkon ne ne dàwe.

23 Dakwanádònhaghs ne karighwáòkon né neh dàwé kenghyaondaghsawén, nene ayonkwaderyendaráne nene jonhhá ne niyohhòkon: orighwiyú, yuyanere ji-nenjatyere, ne denhens ne wahhetkén ji-nenjatyere, nene aondayonkwánikonrénné, neony ne enskatneh ayakwatkaghthó.

24 Jatkaghthoh, yaghwahhy othè-nón desewarihhonde, nokhony ne sewayúdenghsera yahhothènon thiyádeyurihhonde: ne adatswenhonh nená raonhhá nene sayadarakwenh.

25 Enskat Dakiketskó othorekeh nonkàdyh, neony t'kàkonde entre: ne jitkaraghkwinekénse ne enkonwanadonghkwe ne axhènna; neony ne raonhhá t'kàkonde ehhenrawe jidekarenghsaron jinìyught ne kaghswatheghtserakeh, neony ji-nìyught ne ratshédònny kénniyehhayerhá ratsthá no-nawàtstá.

26 Onghká thiyonkhikwathoseh ne jityudaghsawe, ne ne aòndon ayonkwaderyendaráné? ne narekhó thiyeyuderighwihheh, ne naòndón ayakwenron, Raonhhá wahhy roderighwakwarighsycnh? orighwiyú, yaghkaneká nene ayonkhinádònny, orighwiyú, yaghkaneká nene thayonkhikwathosé; orighwiyú, yaghkaneká nene nayakothòndeke ne sawennáòkon.

27 Ne tyutyerenghdonh enkonwenhhaghse ne

Zion, Jatkaghthoh, yetshiyatkaghthoh: neony Iih enkhèyon ne Jerusalem-neh enskat nene karighwìyuh rorighwayendatyé.

28 Ikenh Iih wákatkaghthò, neony yaghkaneka neònkweh, shádèyught ony ne raodityughkwakonh, neony yaghkaneká ne dayeyádoreghthake, neneh, ne o-nenh Shákherighwanèndonghsé, yaghskawènnat detho-nadàdyh.

29 Jatkaghthoh, radikwèkonh wahhy raodiyádòkón; né neh raodiyúdenghsera ne nyahhothènon: nene radiwistanawenghk'wa ne rontyádonnighseronnyathá ne wahhy ne oweronh ony atkaronnyát.

CHAP. XLII.

1 *Ne ne raodeweyènna ne Keristus*: 5, 10.

JATKAGHTHOH nakwadennhatsera, ro-nonhhá Dekheghsnye nyaghthaondahhadiyadénne; iih kheyádarakwenh, ro-nonhhátseràkonh nakwadonnhets ne ro-nadonnhaghraghkwenh: Eghyewakyén naké-nikonrá ne raonhhakeh, raonhha ony enghshakohheghse ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera ne ji-nonkà ne nyaghdeyakorighwiyughstonh.

2 Yahhony thádaaghshenthó, yahhony thaahharadade, yahhony ne raowènna ne ne ayakothòndeke ne jidekanadòkenh.

3 Nene yuhhonródakwarashón yaghnaah thádaarighde, neony ne jiyutyénkwarònnyh nene yeyen-

thoghtha oghskare yaghná thaaswaghde: nok ne entkahhawé ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera ji-nonkà ne tokenghskéònweh.

4 Yaghthaondahhóserònnenghde yahhony thadaó-nikonryáke, ji-nènwe ji-nikariwes enhhàyen ne kajenhhayenghtsera ne onghwenjakeh: neony ne jìkaweghnòdon t'kàkonde enkonwennonná enkarihhònuy ne raorighwakeh.

5 Kénnihhoyèrenh Nìyoh ne Royaner, raonhhá ne ne roghsón ne karonghyákehhòkon, neony yádehhodakwarighdonh: raonhhá nene dehhore-nyadonh ne jiyonghwenjade, neony nene ji-nahhoden nehhentkondiyàkénne; raonhhá ne ne shakodonryeghtseràwyh ne onkwehhokonkeh dakaráné, neony ne kánikonra ne ro-nonhhakeh ne deyudawenryeh étho;

6 Iih ne Akyaner yekonronghyenhhá ne atdakwarighsyonghtseràkonh. neony je-nah étho sesnonkeh, neony t'kàkonde satyè-nawaghst nìse, neony shèyonh nìse nene daesewarihhonden ne onkwehhòkon, nene daodighswathé-ne ne ne yaghdehhodirighwiyughstonh,

7 Nene daonsayontkaghkwarighsy ne deyerénwèkonh, ne ne aonsayondatyádinekenwe ne e-naghskwá ne ji-nònweh niye-nhòdon ne jiyondade-nhodonghk'wá, neony ro-nonhhá ne ne aghsàdakonh radideron enshonwadiyadinekenwe ne kanonghsakonh ne jiyondade-nhodonghk'wá.

8 Iih ne Akyaner; ne wahhy axhènna: neony nakónwesenghtsera yaghná Thaakhèyon ne thiyède, yahhony nake-nendonghtsera nene daonsakyatyèrén.

9 Jatkaghthoh, ne ji-nihhoghsón ne karighwáò-

kon eghwahhy náàwén (akwekonh,) neony àsé ne karighwáòkón lih adennoserhenh wákyonnyén: arekhó thiyenhho-naghdentyón. Wákonghròry ne ro-nonhhá.

10 Desewariwaghk ne Royaner-neh ne karènnase, neony ne rao-nendonghtsera ne ji-nonkà yeyudonghwenjokde, akaonhhá ne ne yen-yontsnenghde ne kanyadarákeghkòwah, neony akwekonh ne étho ìwat; ne kaweghnòdon, nokhony ne y'enakeronnyón ne étho.

11 Kinyoh ne karhàkonh nokhony ne jikanadowànenghse ne étho kondewennaketskoh, nene thikanadayendonhah nene Kedar eghranakere; kinyoh nene otstenghrakeh ye-nakeronnyón dehhadiriwaghk, kinyoh yehhonderítstarenh ne o-nondohharakeh ne jiyunondowànenghse.

12 Kinyoh ronwayónwesaght ne Royaner-neh, neony okhadennoserhenh ne rao-nendonghtsera ne kaweghnoghkwakonghshón.

13 Ne Royaner t'kàkonde yenhhaghdèndy jinìyught ne thihhashatste ne rònkweh, yenghroryaneron yádenhhawenrye ne adekefaghsera akwah ji-niyught ne rònkweh ne roghskĕnrakeghdékòwah: wahhy denhhaghshenthó; orighwìyú, ony rowennakarenyh den-yádonhhareghre; raonhhá t'kàkonde e-nekenh eughshakotraghkwén ne dehho-nyode nene ronwaghswenghse.

14 Nenkariwes shiwakatye-nawaghstonh nakyanerenghsera; Kénthiwakyèrenh, ony dewakadónnonh ne yádekyadyh: nonwa Denkaghshenthó akwah ji-niyught ne tyuthonwìsén wadewedonghs; Enkaghdónde nokhony yenkadek'wisaaghde.

15 Kàyese Enkònny jiyunondowànenghse neony

ne jiyonghnyaghronnyón, neony enwaghstathén akwèkonh ne raodixhadá; neony Iih enkònny enxhá nene jikayyhonhhade-nyón ony kaweghnòdon, t'kàkonde Enxdatháde ne yuyyhonhhenghdanyón, (ony weghkwayèndon.)

16 Neony Iih yenkheyathewe ne dehhadirónwèkonh ji-nònweh nyaghdehhadiyendèryh; Iih t'kàkonde enkheyaghshàrine ne jiyuhhade ne ne yaghdehho-naderyendare: Iih denxwathéde ne jityukaraghs ne raodihhèndonh, neony ne deyuderighwákdanihhón enskadakwarighsyón. Neneken-ikenh karighwáòkon Eghnenkyere ne ro-nonhhakeh, yaghthakheyadewèndeghde ne ro-nonhhá.

17 Wahhy t'kàkonde denthonghkede, ro-nadehhenghserowànenh, ne ne kayádònnyh konwadewennodaghkonh, nene konwenny ne kaghsón nekayadònnyh. Isé wahhy nonkwa-Nìyoh.

18 Jathòndek, ìse ne desewarónwèkonh; nok jatkaghthoh, ìse ne desewarónwèkonh nene aesewàkenne.

19 Onghká nekén deyerónwèkonh, ne ok nakwadennhatsera? nedenhens deyonhhonghdakwèkonh, ji-nìyught nakwadennhatsera nene Yekkhe-nhaonh? onghká nekén deyerónwèkonh ji-nìyught ne raonhhá nene ányoh aodadeweyennendaonh, nok dehharónwèkonh ji-nìyught ne Royaner ro-nháse?

20 Aese-nìken ji-niyawedá ne karighwáòkon, nok yaghthaesewatkaghthó, enwadennhodònkó ne sewahhonghdá, nok yaghdehhoghrònkenh.

21 Ne Royaner yuneghrakwaght raweryéndìyughs ne tyuriwá ne raotdakwarighsyonghtsera; raonhhá enghreghyaghroniye entyawédowanhaghsere ok ne atdakwarighsyonghtsera, neony ne jienhhaghsa dekarenghsarón.

22 Nok ne nekén-ne kén-ikenh ne onkwehhòkon ne ronwadighk'wanyón nokhony rodìdaxhenhonh; ro-nonhhá wahhy akwèkonh dehho-naghskwenhonh ne jiyughshonwe-nyón, neony wahhy ro-nadaghseghdonh étho jikanonghsodon ne yondadenhodonghk'wá : ro-nonhhá wahhy ne ronwadighk'wanyon, neony yahhenskat ony thaonsayondatyadakó; ikenh rodihhetkenhonh, nokhony yahhenskat thayairon, Enshotyèritshé.

23 Onghka ne sewentyughkwakonh ne dayondahhonghdòden nenekén-ìkenh? onghká en-yondahhonghsìyughste, neony aejathòndeke nene nenyenwaderighwihhewe ne ènwawé?

24 Onghká ronwàwyh ne Yàkwek ne thiyayondadeghk'wá, neony ne Israel ji-nonkà ne shakonaghseghthá? yaghkenh ne Royaner, raonhhá deyonkwanyode nene yonkwarighwaneren? ikenh yaghdehhonthòndats nehhaonghdèndy raohhahhakonh, yahhony dehho-nathondàdonh ne ji-nonkà ne raotdakwarighsyonkeh.

25 Ne wahhònny thoweronthonh wahhy ne raonhhakeh ne aderyaghdikhonghtsera ne rao-nák'wenghsera, neony ne kashatstenghsera ne jiwaderìyuh: neony nenwadekadonh tháthoghkwadàsede, shèkonh yaghdehhodokenghseh; neony wahhonwayádòden, shekonh yahheghthiyehhòyén raweryaneh.

CHAP. XLIII.

1 *Ne Royane wahhayádaghnìrade ne o-nonghsadokenghdy ne ne ji-nahhoden rorharatstonh*: 14. 18.

NOK nonwá, râdón ne Royaner wahhy nene ya-
yádisón, O Yakwek, neony raonhhá wahhy egh-
nighyayádayèrenh, O Israel, Toghsa desadonhha-
renronh; ikenh Skonyádakwenh wahhy, Yeskon-
nadón wahhy ne saghsènná; ìse wahhy sewakà-
wenghk.
2 Ne ó-nenh denghsadonkoghde enghsadohhet-
ste ne oghnekáòkon, Ende-nikwekonhhatyé wah-
hy; nokhony denghsadohhetste ne jikayyhonhha-
denyón, yaghwahhy thaesenghnòdon: ne o-nenh
ne yenghsaghdèndy denghsadohhetste ne jiyudek-
há yaghwahhy thasatyadatshá; yahhony thaesen-
nídonghkweeghste.
3 Ikenh Iih Akyaner sa Nìyoh, ne Royádado-
kenghdy Enskat ne Israel, Syayádakwenh: Khe-
yàwyh ne Egypt ne nensjisaghnerenghsy jise-
naghskwá, Ethiopia nok Seba sàwenghk.
4 Jinahhé sayádaneghrakwah yukarowànenh
ne jidekonkanere, ne jideghserenghsaron, neony
Konnoronghkwá: ne kady wahhònny Enkòn-yón
ne onkwehhòkon ne ìse, ne onkwehhòkon ne ji-
sonnhé.
5 Toghsa desadonhharenronh; ikenh De-nikwe-
kònhhatyése ide-nése wahhy: èrenh dendekheyá-
denhhawighde ne saghnekwaghsá ne ji-nonkà t'ka-
raghkwinekénse, neony saserorok ne ji-nonkà yá-
dewatshothoghs;

6 Enkenhhaghse ne othorekeh, Sénnikonryák ; yásadadaghtkáf, ne ji-nonkà entyekeh, Toghsá kasatyè-nawaghst: kashehhah kheyénhokonhah ne radìjin ji-nonkà ne monh, nokhony kheyénhokonhah ne tyu-nathonwìsén ne ji-nonkà yádeyudonghwenjòkdanihhòn ;

7 Sháden-yàwen ony thentkàkwekde néneh né yondade-nádonghkwenh ne axhènná: ikenh Iih riyádison ne nakónwesenghtserá, Iih eghnihhiyádayèrenh ; orighwìyú, Iih riyádison.

8 Kayetshiyádenhhah ne onkwehhòkon ne deyerónwekhón ne ne yakokaghradaryón, nokhony ne deyonhhondakwèkonh nene deyonhhonghdonde.

9 Kinyoh ne akaonghwenjakwèkonh enskatneh yontkennisa, neony kinyoh ne onkwehhòkon rontyádatkennisa: onghká ne ji-nihhodityughkwá ayekwèny ne okthayerighwakwathó ne kén-ìkenh, neony ayonkhinádònhaghse ne ji-niyen-yuriwawén? kinyoh thadihhah ne nenhhadirighwaghnìratste, ne ne aòndon ne aodirighwakwadakwaghse: ne dénhens kinyoh ronronk, neony ronnironh, Ne wahhy ne tokenghskéonweh.

10 Jonhhá wahhy nakerighwaghnirhaghsera, ràdón ne Royaner, ne akwadennhatsera ro-nonhhá wahhy Kheyadarakwenh ; nene aesewaderyendarane nokhony aondaghskweghdaghkwé, neony yaesewánikonghrayèndane Iih wahhy : akhèndonh yaghkaneká deka Niyoh-serayén nakaghsón, yahhony ne aknakén ne aonknonderatyeghde.

11 Iih, ony shakat Iih, Akyaner ; neony ne ne thakàdeke niih yaghkaneka Thaonsayakoyadakó.

12 Iih thikwarighwakwathoseh, ony skwayádakwenh, nokhony Kwanádònnyh, ne o-nenh yaghkaneká ne thakaniyoh-seradeke ne sewentyugh-

kwakonh : ne kady wahhònny jonhhá wahhy nake-
righwaghnirhaghsera, Ràdon ne Royaner, lih na-
ah ne Nìyoh.
13 Orighwìyû, arekhó ne kenwènde Iih shìkenh;
nokhony yaghkaneká ne ne akakwèny daounkény-
oghsere ne kesnonkeh : t'kàkonde Enwakyúdĕn,
neony onghká en-yonkerihhón ?
14 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne ne Segh-
jhisewayadakwenh, nene Enskat ne Royádado-
kenghdy ne Israel; Ise sewariwá Yewakadenyegh-
donh ne ji-nonká ne Babylon, neony wahhadihhewe
akwêkonh ne rao-natkounyenghtsera, neony ne ji-
ye-nakere ne Chaldeans, wáthaghshenthó jiwah-
hoderihhòkthaghse.
15 Iih ne Akyaner, ne Enskat ne Sayádadok-
enghdightsera, ne royádison ne Israel, sewakoragh-
kòwah.
16 Kennihhoyèrenh ne Royaner, ne ne ji-nih-
hoghson ne ji-niyeyuderighwìnonh ne kanyadarà-
konh, neony ne ne jiyuhhàde ne yuneghrakwaght
ne oghnekáòkon;
17 Nene enkondihhewe ne kásereghdìyuh de-
watkarhade-nihhón neony yakoghsàdenghs, ne
kentyughkwá naderiyughserá rodighskénrakeghde,
neony ne káshatstenghsera ; enskatneh eghdakeh
enhhontyádakeron, yaghthaonsahhontketskó : ro-
diyádondakwenh, ro-náswaghseh ji-nìyught o-non-
ghkèrhón oghskare yeyenthoghthá.
18 Toghsa seweghyarák ne wadohhetstane ne
karighwáòkón, yahhony norighwakayonghshon ne
daaghsyadoreghdanyón.
19 Jatkaghthoh, àsé Ensewakerighwayûden:
nonwa t'kàkonde ne enskanyó; yaghwahhy tha-
esewadokenghsé ? ony Enkhahhònny ne karhà-

konh, neony ne jikayyhonhhade-nyón ne yaghde-
ye-nakere aòkón.
20 Ne karyúâne kahhendakeh en-yonkkonnyen-
ghste niih, ne o-nyare dekanerahhontshonde de-
watsjirokwaghthá neony ne skanéndanonwé : ásé-
kenh Kheyâwyh ne oghnekáòkón ne karhàkonh,
neony ne jikayyhonhhade-nyón ne yaghdeye-na-
kere aòkón, ne ne ayondatnèkanonde ne akonk-
weda kheyádarakwenh.
21 Kén-ìkenh onkwehhòkon Iih kheyádison ya-
dekyadyh akwàwenh ; enhhonnodaghse enghsha-
kodinádònhaghse nake-nendonghtsera.
22 Nok yaghnise thiyeghskeronghyenhhàronh
niih-neh. O Yakwek ; nok desaghwishenhhèyonh
ne iih-neh, O Israel.
23 Yaghwahhy deghskhewyh ne niyakaah ne
deyunakares ne naaghskwennèyonghkwé, yahhony
deghskwakonnyenghstonh ne naaghskwawennon-
koghdon : yaghwahhy Iih dewakeriwa ji-nesaya-
dawen nene jiwaghsyúdenghse ne jiwaghtshennè-
yon (ne Niyoh,) yahhony ne jideghswishenhhèyon-
ghse ne jiwatshaaghdonh ne kaserakón.
24 Yaghwahhy deghskhèwyh ne yawekón ne
ohhere ne yejikhédonnyathá aake-né ne enjakogh-
nerenghsy, yahhony desananonh niihneh nene yu-
résenh ne jisennèyonghkwé ; nok änighskyèrenh
nene aonkyúdeke ne sarighwaneraaxhera, deghs-
k'wishenhheyathá nene sayúdaghdonghtsera.
25 Iih, ony Iih, iih wahhy nene ensekyadònkó
ne saderighwadewaghdonghxhera nene akwah iih
akerihhonnyát, neony yaghthaonsakeghyarane ne
sarighwaneraaxhera.
26 Onkweghyaghraghkwén ; kinyoh dewadòryh

enskatneh: serihhòwanaght, nene onghdony ok-
thaesatkwathóse.
27 Nene tyutyerenghdonh eghtshé-nihhah ne
thorighwanerén, neony nene yesarihhonnyènny
nensho-naderighwadewadewaghdonh niih-neh.
28 Ne kady wahhònny Iih wakhètkenghdonh
thiyákheghk'wá ne nyunatkonnyenghstkòwah ne
jikanakdadokenghdy, neony ronwaghtkáwènnyh
ne Yàkwek ji-nonkà ne adatrewaghdonh, neony
ne Israel nene wáthonwawennoyáakhón.

CHAP. XLIV.

1. *Niyoh rao-nonghsadokenghdy wahháshatstenghseron.* 7. 9.

SHEKONH nonwa sathòndek, O Yàkwek akwa-
dennhatsera, ony Israel, raonhhá Riyádarakwenh:
2 Kénnihhoyèrenh ne Royaner nene yayádisón,
neony eghnighyayádayèrenh tyudaghsawe ne e-
nekwendakonh, nene ensayè-nawase; Toghsá de-
sadonhharenronh, O Yàkwek akwadennhatsera,
ony ìsé, Jesurun, raonhhá Riyádarakwenh.
3 Ikenh Endeknekaweron ne raonhhakeh nene
ro-njádathenghse, neony enwenghnòdon ne jiyaon-
ghwenjathenh; Entkaweron naké-nikonrá ne ro-
nonhhakeh ne saghnekwaghsá, neony nakyádade-
rightsera ro-nonhhakeh ne saxhádaòkon:
4 Neony ro-nonhhá t'kàkonde enhhondeghyaron
ji-nìyught ne jiyuhhòndare, ji-nìyught ne ajakda-
tyé waderondonnyathá.

5 Enskat t'kàkonde en-yairon, Iih ne Akyaner; nokhare thishayadade ne enhhadade-nadonghkwé ne raoghsènná ne Yàkwek; nokhare thishayadade nene enhhayanàde enwadé-nyendénghston enrade rasnonkeh ne Royaner-neh, neony ne denhhadatshennaserén ne raoghsènná Israel.

6 Kénnihhoyèrenh ne Royaner ne koraghkòwah ne Israel, neony ne shoyádakwenh-ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon; Iih wahhy ne tyutyerenghdonh, Iih ony wahhy ne oghnakén neony yaghkaneká ne thaka-Niyoh-seràdeke ne ok ne iih.

7 Neony onghká, ji-niyught n'Iih, ne ayondadenadonghkwé, neony nene thayerighwakwathó, neony ayonkkwadakwaghse ne iih, ji-nahhė Dekhehhonkaryakonh ne rodixdenhhòkon? neony nene karighwáòkon nene wahhy dàwé, nokhony t'kàkonde enwawé, kinyoh shakodinádònhaghs ne rononhhakeh.

8 Toghsa desewadonhharenronh, yahhony thaesewatshanike: yaghkenh Dekwaghròryh ne éthone ne jityudaghsawé, neony thiwakerighwakwathonh? jonhhá wahhy ony nakerighwaghnirhaghtsera. Nìkén-kenh kaneká oya nika-Niyohtseràyén ne thakàdeke ne iih? orighwìyú, yaghkaneká deka-Niyoh-tseràyén, Wakaderyendare yaghdekayen. (yaghkaneka.)

9 Ro-nonhha nene radiyádonnighserònny wahhy akwèkonh thenhhodighstontste; neony ne raonadónweshenghtsera ne karighwáòkon yaghná thaondonghradaghkwé: wahhy ne ok ne ro-nonhhá rondaderighwaghniràdy, yaghdehhodìkenh, yahhony dehho-naderyendare; nene aondehhén.

10 Onghká ro-niyohtseròmnyh, nedenhens aaw-

istanàwenghde ne aadatyádonnighseronnyén nene yahhothè-non thiyaadonghradaghkwe?

11 Jatkaghthoh, akwekonh ne rondènró nene shádehhadiyádodénse t'kàkonde enhhondehhén; nokhony ne rodiyúdenghs, ro-nonhhá wahhy ne onkwehhòkon: kinyoh ro-nonhhá akwèkonh enskat-neh rontkennisa, kinyoh ro-nonhhá thontyádakwarighsy dehhadìdan; shèkonh t'kàkonde enhhodighderónne, nokhony enskat-neh jienhhonwanadehháde.

12 Ne raristònny rathá ne dekaghdoghrarakthá dejàronh yudiyúde étho óswendakonh, neony eghnihhoyèrenh ne ji-nikarihhodenh nene yeristayáakthá, neony royúde nene ji-nihhóshatstenghsera ne ranontshakeh: orighwìyú, radonghkaryáx, neony ne raóshatstenghsera dondòkden; yaghdeshaghnekirhá noghnèkanoghs, nokhony thádewasenne wahhayádakenhheye.

13 Nene ranonghsònny yahhadakwarighsy ne radé-nyendenghsthá, (rule,) wahhayanáde dahhaghseryedenghde, wahhaweyennèndáne warade deyeghstarathédaghk'wá, wahhàyanáde warade waderonghkararhá, neony ne oghnákénkeh wahhayànáde ne ji-nihhayádodenh ne ònkweh, ne entyayanenhhawé ji-niyurasch ne ònkweh, nene aontyesèn aodàdenre ne kanonghsakonh.

14 Wahharondaghserònny ne o-néndakwenghdentsera, neony wahhayè-ná ne karòndá (cypress) neony ne karighdon karòndá, neony raonhhá wahháshatstenghseron nyádehhayadyh ne jiyuderondònnyh ne karhàkonh: neony wahhayenthó ne kaneronh, neony ne okennoraghsera ne wáaweghyarón.

15 Ethone t'kàkonde eghnen-yàwen ne rònkweh nene enhhatsháaghde: ikenh raonhhá wahhy enhhayè-ná ne néthoh nokhony étho enhhadèn-yen; orighwìyú, enhhadèkade, neony enhhade-nádarònden, orighwìyú, raniyohserònny nok ne rarighwánekènny: ratyádonnighserònny, nokhony eghdakeh ratyadontyése néthoh.

16 Denhhakhaghsy ne jienhhatshaaghde néthoh jiyudekhá: ne jidenhhakhaghsy néthoh enhháwarake; wahhadéskònden óskònwá, neony naah wahhaweryéndìyú, orighwìyú, wahhadèn-yen, nok wahhenron, okkennyenh, Iih onkyádadarihhén, Iih wákatkaghthó ne òjire:

17 Neony ne shèkonh yudadènronh raniyohtserònny, shádèyugh ne raoyádònnyh: nèeh dehhadontshodàny, nokhony ne rarighwánekènny, nokhony ne raderennayènny, neony ràdón, dondakyadakoh; ikenh ìse wahhy ake-Nìyoh.

18 Yaghdèhho-naderyéndaraónh yahhony dehho-naghronkaónh: ikenh deghshakorónwèkonh, nene yaghdehhodikwenyonh naadìkénné; nene rao-neryaneh, nene yaghdehhodikwe-nyonh aodinikonghrayendaónh.

19 Neony yaghthádehhoyádoreghdonh ne raweryaghsakonh, yahhony kaneká dehhó-nikonghrayendaónh yahhony dehhoghronkaónh nene aenrón, Wakatsháaghdonh otyake ojistakeh; orighwìyú, ony Wakade-nadaronde ojirakeh thiwakhere nethoh; Wakadéwaronde, nokhony ìkex neony ne shèkonh yudadènronh ne éthoh ne adatswenhónh? eghdakeh Enkatyádòndy étho oghdennakeh ne karòndá?

20 Oghsehhara ranòndenghs: nene konwánikonrhádènnya ne adonnhets dekonwakarhade-

nyón konwakarenghrakwenh, nene yaghdehhok-
wenyonh aonsahhayadakó ne raodonnhets, yah-
hony ne aenron, Yaghkenh ná deyunòwenh ne ji-
keweyendeghdaghkonh kesnonkeh ?
21 Seghyarak ne kén-ìkenh, O Yakwek ony
Israel ; ikenh ìse wahhy nakwadennhatsera : Iih
eghnikon-yádayerenh ; ìse wahhy nakwadennhat-
sera : O Israel, toghsa kady daké-nikonrhenh.
22 Iih wahhy nensewakyadonkwenh, ji-niyught
jikentshàdadens, ne sarighwayádaghdonghtsera,
neony, ne ji-nìyught nyutshàdare, ne sarighwane-
ráaxhera : donsasatkarhadènyh kàró iihneh ; ikenh
Iih wahhy skon-yádakwenh.
23 Dese-niriwaghk, O jonhhá karonghyákeh-
hòkon ; ikenh ne Royaner nenheghnihhoyèrenh :
dese-nìyák ne ji-nonkâ detyakorighwaghkwenh,
ìse nyunondenyón, O karhàkonh, nokhony ji-niyá-
dekaròndakeh ne ètho : ikenh ne Royaner shoya-
dakwenh ne Yàkwek, neony wahhaónwesaghde
ne Israel-tseràkonh.
24 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne syayádak-
wenh, neony raonhhá eghnighyayádayèrenh tyu-
daghsawe ne jityondeghyaghronghk'wá ne ònk-
weh, Iih ne Akyaner nene orighwakwèkonh wa-
keweyennendaònh ; nene yádewakdakwarighdonh
ne karon-yá yádekayadyh ; nene yewakdenghda-
ron ne onghwenja ne yádekyadyh ;
25 Nene nendeyakorénkennyón deyondaderen-
kenyonh ne wadê-nyendenghstonh nene ro-nò-
wenh, neony ne ne thihhadirighwakwathoghs wâ-
deghshako-nonghwarawenryéde ; nene wathont-
karhadèny ne rodínikonghrowànenghse wahhodí-
niskó, neony wahhonwadídeghserònny ne raodíni-
konghrowanenghtsera ;

26 Nene senhhá aadiwennáshatstenne ne shakonháse, neony aadiweyennèndane ne jidaadiyádòreghde ne raodennhatsera ; ne ne yaonniron ne ji-nonkà ne Jerusalem, Ehhenghsennakerade enghsatyè-nawaghste ; neony ne ji-nonkà t'kanàdayén ne Judah, Etho enghsade-nonghsònny, neony Iih enkketskó ne enkaghsthoghde ne jikanakde-nyón ne éthoh :

27 Nene enkenhhaghse ne ji-non ne o-nákonghjy, Waghstathenh, Enxdatháde ne jisadiyyhonhhade-nyón :

28 Nene rawenh ne Cyrus, Raonhhá naah rànonghne nakwade-nákarondonhah, neony akwèkonh enwadeweyennèndáne nakwadónweshenghtsera : shádèyught óny enghrenhhaghse ne Jerusalem, Sadennonghsònnyh ; neony ne ji-nonkà ne o-nonghsadokenghdy, t'kàkonde enkakwadakwén jienghsade-nonghsakenserén.

CHAP. XLV.

I *Nìyoh, wahhy rao-nonghsadokenghdyòkon aoriwa, konwanádonghkwenh Cyrus :* 3, 20.

KENNIHHOYERENH ne Royaner ne ne rawenye-narhonh, ne raonhhakeh ne Cyrus, jiraweyendeghdaghkonh ne rasnonkeh Rinontshawakonh, ne ne aaghshakotyádakwé-niyughstén ne niyádeyakaonghwenjàkeh ne raohhèndonh ; neony t'kàkonde Enkerighsy ne dehho-natyákwaranhenh ne koraghkowatshón, ne ne aanhodònkó ne raoh-

hèndonh ne dewade-nhohhanhonderakwaghs ne
jiyudénhenghrakaghròndon; neony ne jiyuden-
henghrakaghròndon yaghthaonsakanhòdonke:
2 Sahhêndonh enkaghdèndy Iih, neony ne jika-
nakde-nyón ne deyutshákdanihhón ensekdakwa-
righsyònkó; Denkrighde kén-ok nentkaghdanyón
ne jiyudènhenghrakaghròndon ne òndah nákaris-
toden, (brass,) neony okheghthiyenkeróokhón ne
karistajy wadénhenghroghrokdonh:
3 Neony Iih enkòn-yón ne jiyukarowànenh ne
aghsàdakonh, neony waghseghdonh natshóko-
waghsera ne jiyudaghseghdonh kanakde-nyón, ne
ne aòndon aesadòkenghse ne ne Iih ne Royaner ne
ne yeghyaronghyenhhàronh ne yeghyanadón, iih-
ne Niyoh ne Israel.
4 Ikenh Yakwek rinháse ne tyuriwa, neony Is-
rael riyádarakwenh, ne shádeyawenhonh Jiyekon-
ronghyenhhàronh ne saghsènná: Iih dekonghsen-
nasere, éthosané yaghdeghskyendèryh.
5 Iih ne Akyaner, yaghkaneká ne thakàdeke,
yaghkaneka ne daka-Nìyoh-seràde neok ne iih: Iih
wátkon-yákwaranhake, êthosané yaghdeghskyen-
dèryh;
6 Ne ne ao-naderyendarane jityudaghsawé jien-
waderaghkwakaràdade, neony ji-nonkà yádenwats-
hothó, ne ne yaghkaneká ne thakàdeke ne iih: Iih
ne Akyaner, neony yaghkaneká ne thakàdeke.
7 Iwaxhón ne deyughswathé, nokhony waxhón
ne aghsadakonghtsera; ony Wakyanerenghtseri-
són, nokhony waxhón ne wahhetkên: Iih ne Ak-
yaner orighwakwèkonh ne kên-ìkenh eghniwak-
yèrenh.
8 Kasasenght, ìse karonghyákehhòkon, aondà-
weghde e-nekenh, neony kinyoh otstáòkon jika-

ronghyàde aondonwerón ne atdakwarighsyonghtsera: kinyoh wadennhodònkoh ne jiyonghwenjàde, neony kinyoh yonkhihheghs ne adaghskatshera, nokhony kinyoh ne atdakwarighsyonghtsera enskatneh wadeghyaronh. Iih ne Akyaner eghniwaxhón.

9 Karonghyakenghsera kanonghwakdenghsera raonhhakeh ne ne dehhodirondatyése ne ne Royádison! kinyoh ne nyutkwédaronkwenh deyunájaghrionh dekaghsinòndon ne dakyadiròndén ne yutkwédaronkwenh ne deyunájaghriónh dekaghsinòndon ne jiyonghwenjade. T'kàkonde ne o nawàtstá enhhawenhhaghse ne ne jikaghson yekayerìdonh, Oghnahhoden sònny? nedenhens sayúdenghsera, Yaghthádehhasnonghsonde?

10 Karonghyakenghserá kanonghwakdenghsera ne raonhhakeh ne ne rawenny ne ró-nihhah. Oghnahhoden deghsadènsthaaghs? nedénhens ne aonhhakeh ne tyuthonwìsén, Oghnahhoden waghshewé?

11 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel, neony ne Royádisón, Dakerighwanèndonghs ne karighwáòkon ne naondàwé ne ji-niyutyèrenh ne kheyénhokonhah ne radìjin; neony ne ji-niyutyerenh ne kayúdenghsera ne kesnonkeh yonkhirighwàwyh ìse iih.

12 Iih waxhón ne onghwenja, neony ne ònkweh ëtho kheyádisón: Iih, ony kesnonkeh, yádewakadìronde ne karonghyákehhòkon, neony raodityughkwakwèkonh Iih kherighwàwyh.

13 Iih shiketskwenh yeshiyádinyondonh atdakwarighsyonghtseràkonh, neony Iih akwèkonh enhhihhahhakwarighsyén ne jirohhàde: enhhake-nadonnyén ne kanadowànenh, neony t'kàkonde den-

deghshakoghtkáwe nake-naghskwá, (radinaghskwa,) yaghnokaryàxhera yahhony nakarharatston, ràdon ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkón.

14 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne jirodiyúde ne Egypt, neony ne dehhadinonwayenghthá ne Ethiopia, neony ne Sabeas, (karaghkwákonwarighwánekènny,) ne ne onkwehhòkon ne e-nekenh ronadohhetstaghkwenh, t'kàkonde isekeh denthònneghde, t'kàkonde enseghsheyadewennìyughste: neony t'kàkonde ro-nonhhá en-yesaghnonderatyeghde, enhhadighnerenhhatyé dekaronwarodarhoghserón ne t'kàkonde denthònne, nokhony t'kàkonde eghdakeh enhhontyádòndy ne isekeh, nokhony t'kákonde enhhonnìdenghde en-yesarighwánèken ne isekeh, enhhondonhheke, Orighwìyú Nìyoh naah nisetseràkonh yaghkaneka ne thakàdeke; yaghdeka-Niyoh-seràyén.

15 Orighwìyú, ìse wahhy ne Nìyoh sadàghseghdonh, O Nìyoh ne Israel, nene Seghshakoyádakwaghs.

16 Ro-nonhhá wahhy enhhonwanadehháde, neony wahhy ne kanraxhenh yudehhát, yehhadikwèkonh: eghniyenhhonne ji-nònweh natkaronnyat yudehhat enskatneh yenhhòndon nene rontyádonnighserònny.

17 Nok ne Israel t'kàkonde enshoyádadèry ne Royaner-tseràkonh ne ne ji-niyenhhènwe adaghskatsherá: yahhony thaesewadehhén nedenhens aesewanrarane ne kanraxhenh ne ne ji-niyenhhènwe yathiyeyutde.

18 Ikenh kénnihhoyèrenh ne Royaner nene roghsón ne karonghyákehhòkon, Nìyoh yadehhayadyh roweyennendaónh ne onghwenja neony ne roghsón; nokhony raonhhá wahhy thodaghsasa

royúdenhonh, raonnison yahhaòkon, raonnison ne ne en-yonnakerade; Iih ne Akyaner, nokhony yaghkaneka ne thakàdeke.

19 Yahhadaghseghdónke dekenh jiwakadàdyh, ne ji-non ne tyukaraghs ne jiyonghwenjàde: Wakiron yaghden ne ji-nonkà ne raoghnekwaghsa ne Yàkwek, Dakwayádìsak ne aòkón. Iih ne Akyaner aderighwakwarighsyonghtsera ne wakthare, Thákkwathó wákerighwanhodònkó ne karighwáòkón ne t'karighwayeriònweh.

20 Jatkennisa thájonhháahhák ony kase-neh; enskatneh thoah jatkwít, jonhhá nene jisewányakenhonh ne ne niyádeyonghwenjàkeh: ro-nonhhá ne nyaghdehhodínikonghrayendaonh ne jikanyode ne òyende ne raodíyádònnyh, neony né konwaderennayènny ne nìyoh nene yaghdeyukwe-nyonh aonsayakoyadakó.

21 Yetshighròryh, nokhony thoah kayetshiyádenhhàwight; orighwìyú, kíasá enskatneh radijenhhayenh: onghká ronwadirihhowanaghdènnyh ne kén-ìkenh ne áò-nenh tyudaghsawe? onghká ronwadighròryh ne éthone tyudaghsawé? yaghkenh Iih dekenh ne Akyaner? neony yaghkaneká òyá deka-Niyoh-seràyén ne thakàdeke ne ne iih; thorighwayèry ne Nìyoh, neony Seghshonkwayádakwenh: yaghkaneká ne thakàdeke ne ok ne iih.

22 Kajatkaghthoh niih-neh, neony enskwayadakó, akwèkonh ne jiyudonghwenjokdanihhón; ikenh Iih ne Akyaner, yaghkaneká ne thakàdeke,

23 Iih wakerighwaghniràdonh wakadewennaghniràdonh yádekyadyh nene jitokenghskéònweh, ne nowènna wahhy iih jixhakaronde yudiyakenhonh ne atdakwarighsyonghtsera, neony yaghná tháda-ondonghkede, Nene niyádekakwitshakeh t'kàkon-

de eghdakeh den-yondantshòden iih-neh, ji-niyadewénnaghsakeh ne t'kàkonde enkondewennaganìrade.

24 Orighwìyú, nene enskat en-yairon, ne Royaner-tseràkonh Wakyén kenh natdakwarighsyonghtsera, ony ne káshatstenghsera: sháden-yàwen ne raonhhakeh ne t'kàkonde ne onkwehhòkon enthònné; nokhony akwèkonh nene akwah yúdonghkode ji-nihhonwanak'waseh ne raonhhá nèná ne ronwanadehhádane.

25 Royaner-tseràkonh t'kàkonde akwèkonh ne raoghnekwaghsá ne Israel ònenh shonwadiyanerenghstonh, neony t'kàkonde enhhonwennonwèsaghde.

CHAP. XLVI.

1 *Ne naoyádònnyh ne jikanadowànenh yaghdeyukwe-nyonh ne aonsahhodiyádakwén.* 3. 5.

BEL deyutshákdaonh jiye-nakere, Nebo wahhennikònren; nene raodiyádònnyh wahhy karyúdakeh, neony ne konditshe-nenkeh: ne sewásereghdìyúse wahhy yudighwishenghne: wahhy yudighryé-naxde ne ji-nonkà ne deyudighwishenhheyón ne kondiryú.

2 Wáthontshakede; enskatneh eghdakeh wáthondontshòden; yaghdehhodikwe-nyonh naonsahho-naghtkawen ne kaghrye-ná, (ó-nikonghraxhádané,) nok yádehhadiyádighshón ò-nenh káthonghdeh ji-nonká nenradinaghskwá.

3 Dakwadahhonghsadat niih-neh, O ro-nonghsode ne Yàkwek, neony akwèkonh ne nyátyako-

kedoghde ne jiro-nonghsode ne Israel, nene ònk-
weh yakodonhónh ne iih-neh tyuyenghdaghkonh
o-nekwendakonh, nene yehhàwy ne ji-nonkà tyon-
donnyatha:
4 Neony sháden-yàwen ne jiwaghsatyádisa Iih
wahhy; neony sháden-yàwen nene sanonghkwise-
rakènrade wahhy Yenkon-yádenhhawe. Nenwa-
keweyennendaónh, nokhony Iih enkadaghkatstade;
ony Iih enkhawe, neony t'kàkonde enskon-yadakó.
5 Raonhhakeh wahhy shádenjidewayádodenne,
nokhony ne iih shádenjàwenne, ony shádenjake-
niyádodenne, nene denjakwatyèrénne?
6 Thiyaghshakodighk'wá ne oji-nekwar karis-
tanòron kayàrakonh wahhadidaghkó, neony wah-
hadikóntserihhàren ne karistanòron étho jiyondé-
nyendenghsthá, neony wahhonwannhánè ne oji-
nekwar raristanoróntseronny, neony wahhaniyoht-
serònny: eghdakeh wahhontyádòndy, orighwìyú,
ne wahhadirighwanèken.
7 Wahhonwenghnenghsaren radighnenxkeh,
wahhonwahhawe, neony étho yaonwénderon ji-
thò-nakde, neony wáthàdáne; yaghdeyàweght
èrenh aonsareghde ne jithò-nakde: orighwìyú, en-
skat yádenhhaghshenthó ne raonhhakeh, shèkonh
yaghdehhokwe-nyonh naondahhadàdy, yahhony
deshoyádakwenh ne jironghyàkenh.
8 Seghyarák ne kén-ìkenh, neony e-neh jada-
donnyh ne jonkwehhòkon; kase-nihhah àre ne ne
aejadénnikonraren, O ìse sewarighwaneraaxkonh.
9 Se-neghyarák ne ji-nihhoweyennendaónh ne
orighwaxdènháse: ikenh Iih ne Nìyoh, yaghka-
neká ne thakàdeke; Iih ne Nìyoh, neony yaghka-
neká ne naonsayonkyèrenh;
10 Thahhakwathó ne jiyeyuderihhókde ne jityu-

daghsawe, neony orighwakayonghshón ji-nitya-
wenghseron nene karighwaòkon nene arekhó egh-
deyawenhónh, ràdon, Akjenhhayentsera ne en-
kàdake, nok akwèkonh Eghnenkyere nakwadón-
westsera:
11 Yekeronghyenhha jídènhah nakwah yunák'
wenhónh ji-niwadonghkaryáx ji-nonkà t'karagh-
kwinekénse, nene rònkweh né neh nenroderihho-
dànyh nakjenhhayenghtsera nene ì-nonh jiye-na-
kere: orighwìyú, Iih nendewakadàdyh. Iih egh-
nenkyere enkhewé eghnen-yàwénné; Iih wakade-
ryéndònnyh, Iih ony eghnenkyere.
12 Dakwadahhonghsadat niih-neh, ìse ne sewá-
nikonghraghnìronse sewanàyese, nene ì-nonh ji-
nádesewadere ne aderighwakwarighsyonghtsera:
13 Thoah Enkhàwighde nakwaderighwarighsy-
ontsera; yahhì-nonh thenkenhháke, neony akwa-
daghskatshera yaghwahhy thádakàdáne ayúniskó:
neony enkenakdarakwénh nakwadaghskatsera ne
Zion-tseràkonh tyuriwá ne Israel akónwesengh-
tsera.

CHAP. XLVII.

1 *Nìyoh wahhajenhhayén ne ji-nonkà ne kanado-
wànenh (Babylon) neony Chaldea*, 6. 7.

KASATSNENGHT, neony ókenghrakeh satty-
enh; O kondiwìnonh konwadiyenhah ne jikana-
dowànenh (ne Babylon;) onghwenjakeh thiyásat-
yenh: nene ji-nònweh yaghdekáshatstenghserak-
wé-nìyú, O konwadiyenhah ne Chaldeans-àká:

ikenh yaghshèkonh ne thaonsayesanadonghkwé dehhaghsnyé nokhony ó-netskhah.

2 Né jè-nah ne kathéseronnyathá o-nèn-yá, neony enkathéserònny: sérhoroxhyh ne sánòwa sadennhodonghk'wá, ao-nyendoskon sònnyh, sérhoroxhyh ne kaghnitshakeh, denghsyághyàkhón ne jikayyhonhhade-nyón,

3 Ne jisahhayenghsoskón enkárhoroxhón wahhy, orighwìyú, en-yontkaghthó ne sadehhenghsera: Iih wahhy enkonronghyàkende, Yaghthiyádakon-yaderaghde ne ji-nìyught ne rònkweh.

4 Ji-nìyught wahhy ne Seghshonkwayádakwenh, ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne ná ne raoghsènná ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel.

5 Sattyenh dástòdek, neony aghsàdakonh waghsàdon, O konwayenhah ne Chaldeans-àká: ikenh yahhòyá shèkonh né thaonsayesanadonghkwé Ne yutkonnyenghst ne kayanertsera.

6 Khe-nák'wáseghne nakonkwedá; Wákídaxháde ne jiwáknekwaghsadatyé, neony kheyàwyh ne ro-nonhhá ne sesnonkeh: yaghwahhy deghshenádònnyh ne ro-nonhhá nekendènron; nene wahhònnise àkwah wahhy sheghwishadonh ne kyatyendanyax.

7 Neony ìsenh, Iih wahhy ne wakyádaneghrakwah ne ji-niyenhhènwe: ne kady wahhònny yaghwahhy deghsheyènnyh ne kén-ìkenh karighwáòkon ne seryaneh, yahhony deseghseyaghre ne jinondayawenghneghseronne ne jiyeyuderihhókde.

8 Ne kady wahhònny jaronk nonwá ne kén-ìkenh, ìse wahhy sheyàwyh ne adónweshenghtsera, ne ne yaghdeyeweyennadòkenh ne ye-nakere; nene sàdon ne seryaghsakonh, Iih wahhy, neony

yaghkaneká ne thakàdeke ne ok ne iih ; Yaghthakatyén ne ji-nìyught ne yudeghreonghse, yahhony Thaonkwaderyendaráné ne yakotkaronnióṅh ne exháȯkon :

9 Noknene kén-ikenh dekariwakeh ensayádȯrenné nenwèah ne ok neh seweghniserat, ne nyakotkaronnionh ne exhaȯkon, neony ne yunadeghreonghse : isekeh entkònneghde ne nyudiweyennendaonhhatyé ne kentyughkwá ne sewadaènnaraghs sewatkonghsthá, neony wahhy nenji-niyawedá yunatyé-nighdonh nen-yutyénióṅh ne saderennonnyaghtsera.

10 Ikenh ne sadewennodaghkonh ne saderighwadéwaghdonghxhera : wahhy ìsenh, yabhonghká thádeyonkkanere. Ne sánikonghrowanenghtsera neony saghronkhatsera ne desakarhade-nyonh sahhetkenhónh ; neony sàdon ne seryaghsakonh, Iih wahhy, yaghkaneká ne thakadeke neok ne iih.

11 Ne kady wahhònny ne ne wahhetken ne ensaráné ; yaghthaesadȯkenghse ji-nonkà endewatketskó : neony ne sewaderighwadewaghdonh ne ensasenné ; yaghdesakwe-nyonh ne dasaghjàrén : neony atkaronnyát wahhy ensaráné akwah ok enwatyákjy, nene yaghthaesadȯkenghse.

12 Destán nonwá ne saderennonnyaghtsera, neony ne kentyughkwá ne sewadáènnaronghs ne ne éthone eghshiyught shisayúde ne kenshidisayenhah ; dȯka eghnayàwen né naesakwe-nyón ne nasadonghradaghkwé, dȯká eghnayàwen aontyèsen ne daonghsaghsadèntshá.

13 Ise wahhy desaghwishenhhèyonh sánikonghkenhhèyonh ne kentyughkwakonh ne sajenhhayenghtsera. kinyuh nonwa ne nyehhariwakenghs ne ji-niyutyèrenh ne jiyujistoghkwaronnyón, ne

ratyenderighsthá jiyujistoghkware, ne ji-niyáde-
weghnidakeh yehhariwakenghs nohhèndonh ne
jiwadé-nyendenghstanyon, destán sajadakoh ne
ji-nonkà nekén-ikenh karighwáòkon nene t'kàkonde
saghrasere.
14 Jatkaghthoh ánenhhodiyadawen ji-nìyught ne
ennekery oji-náara, ne nojire t'kàkonde enwatsha-
aghde; yaghthaonsahhondatyadakó ne yádehha-
diyádighshon ne ji-nonká naóshatstenghsera ne
ódonghkwá: yaghthaadiwistoghske ne naondèn-
yén, yahhony ne ojire ohhendonh thayèyén.
15 Ethone kady isekeh enhhòndon ne ro-nonhhá
nene sayúdenhonh, shaden-yawen ne yesadenghni-
nonse tyudaghsawe shidisayenhah: èrenh ok ni-
yensho-nè-non ne naonsahhonwèndenre aaghron-
nheke; yaghkaneká thaonsayesayadakó.

CHAP. XLVIII.

JARONK ne kén-ikenh, O ne jiro-nonghsode ne
Yàkwek, ne konwanádonghkwenh ne naoghsènna
ne Israel, neony dakayàkénne ne raoghnèkanoghs
ne Judah; nene yughnironh rodàdyh ne raoghsèn-
na ne Royaner, neony yásawennisaght ne Nìyoh
ne Israel, nok yaghtokenghskéonweghtseràkonh
yahhony naderighwakwarighsyonghtserákonh.
2 Ikenh ne rondade-nadonghk'wá ne o-nadado-
kenghdy, neony sewénderòndák Niyoh ne Israel;
Ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne ná
ne raoghsènna.
3 Iih kwarighwadenghdarhosch ne ji-nikarihho-

dense ne jityudaghsawe; neony eghrodiyakenhonh ne jixhakaronde, neony Iih khe-nádònnyh ne ro-nonhhá; Iih kheyaderihhókdaghkwènnyh, neony eghwahhondohhetste.

4 Asékenh Wakaderyendare ne ne ìse wahhy ne thisaderónhonghdonh, neony ne se-nyarakeh karistajy saji-nonghyaghdare, nok neh sakaghreghdá òndaghk nákaristoden; (wahhy brass;)

5 Nenwahhy ony ne jityudaghsawe dekwarighwathedènnyh ne ìsekeh; arekhó eghdeyawenhénh Iih konnádònnyh: onwá nekén enghsiron, Ak yádònnyh enghdeh eghnahhodiyere; neony daonsakyatyèren nakyádònnyh, jikewistanawenghdaghk'wá nakyádònnyh, ne dahlio-nennonghdénse.

6 Saghrònkenh wahhy, satkaghthonh akwekonh nekèn-ìkenh; neony yaghthádaaghserighwathede? Iih wahhy konnádònnyh ne àsé ne karighwáòkon kenhhondaghsawén, sháden-yàwen ony ne karighwáòkon ne yudaghseghdanyón, neony ne yaghdeghserighwayendèryh.

7 Né nonwá kaghsón, neony yaghnédekenh ne jityudaghsawe, ony sháden-yàwen narekho shiyeyudeghniserihheh ne o-nenh yaghthasaghsheyathòndeke; onwá nekén enghsiron, Wákatkaghtho, Kheyendèryh.

8 Orighwìyú, yaghdesaghrònkenh; orighwìyú, yaghdesaderyendare; orighwìyú, ne ne éthone nenyenwaderighwihhewe yaghwahhy thayude-nhodonkwén ne sahhonghdá: ikenh Wakaderyendare nethoh ne ne daede-nirihhònden àkwah k'anikonrhadón, neony ne konwanádonghkwenh ne karighwaneren tyudaghsawe onkweh shondayòndón.

9 Ikenh axhènná akarihhònny ne Aonké-niskwaghden nake-nákhwénghsera, neony ne ake-nen-

donghsera ne Daonke-nonghyànike ne ìse, ne ne
yaghthakon-yàkhé.
10 Jatkaghthoh, Iih wahhy skonkwadakwenh,
nok yaghkaristanòron dewakatstonh; Iih wahhy
skon-yádakwenh ne jikanakdaxhenh ne jikarongh-
yakenhónh.
11 Ne ne iih akerihhonnyát, sháden-yàwen ony
ne iih akerihhonnyát, Eghnenkyere: ikenh ogh-
nen-yàwen ne axhènna eukahhetkenghdon? neony
yaghwahhy Thaakhèyón nakonwesenghtsera ne
ji-nonkà notyákeshón.
12 Dakwadahhonghsadat niih-neh, O Yàkwek
ony Israel, tyonke-nadon; Iih wahhy: Iih wahhy
ne tyutyerenghdonh, Iih ony ne oghnaken en-ya-
onnyáde.
13 Kesnonkeh ony wahhy ne tyúderon ne jiyon-
ghwenjàde, neony ne jikeweyendeghdaghkonh ne
kesnonkeh ne yuderonghkararé ne jikaronghyàde:
ne o-nenh Yenkheronghyenhhare ne ro-nonhhakeh,
enskatneh denhhadìdáne.
14 Sewakwèkonh, enskatneh sewatkennisa, ony
sewathòndek; nene raodityughkwakonh ne deka-
righwathedonh ne kén-ìkenh karighwáòkon? Ne
Royaner ro-norongbk'wá; étho wahhy nenhhá-
yere ne raodónweshenghtsera ne Jikanadowànenh,
(Babylon,) neony denghshako-nontsharen ne Chal-
deans-àka.
15 Iih, ony Iih, wakadàdyh; orighwìyú, Iih yeh-
hinadon; Iih riyàtheh, neony enghreghyaron senh-
há èsó denhhadèntshá ne jirohhàde.
16 Kàró kaseght thoah ne iih-neh, sathòndek ne
kén-ìkenh; Wakerìtstowànenh jiwakadàdyh ne
adaghseghdonkeh ne jityudaghsawe; ne ne éthone
nònweh wahhy tyudaghsawé, étho wahhy Ikesé:

neony nonwa ne Royàner Niyoh neony ne Raó-
nikonra ne thakwadennyeghdaseh.

17 Ethone nihhàwenh ne Royaner, ne syayáda-
kwenh, ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel
Iih naah ne Royaner sa Nìyoh nene yarihhonny-
ènny ne ne aaghsadonghradaghkwé, ne ne engh-
yaghshàrine ne ji-niyeyuthahhinonh ne ji-niyenh-
henghse.

18 O ne neh aaghsadahhonghsadatshé ne ji-
nonkâ nakwaghtyawenraghtseraòkon akerighwaò-
kon! éthonè ne sayanerenh eghnen-yàwen ji-nì-
yught ne kayyhonhhadatyé, nokhony ne satdak-
warighsyonghtsera akwah ji-nìyught ne jideyónk-
wareeghstha ne kanyadarákeghkòwah;

19 Saghnekwaghsa ony eghnen-yàwen ji-nì-
yught ne ó-neghsaronghkwá, neony ne jiwaghsnek-
waghsadatye ánìyught ji-nìyught ne ó-neghdara ne
éthoh; ne raoghsènná yaghwahhy thakayakón yah-
hony thaonghdondón ne akhèndonh.

20 Se-niyàken'n ne (Babylon) ne jikanadowà-
nenh, jadekwaghs ne Chaldeans, enkewennodatyè
denwakerighwaghkwenhhatye ne serihhòwanaght,
ne satròryh nekén-ìkenh, endewaderighwayèride
ne jideyudonghwenjókdanihhón; enghsiron, Ne
Royaner ne ne shoyádakwenh ne ro-nháse Yàkwek.

21 Neony yaghdehhodinyádathenhónh ne o-nenh
shaghshakoghshàrine dehho-nadohhets'on ne kar-
hàkonh: raonhhá wahharihhònny ne oghnèkanoghs
dakaghnawinekénne ne otstenghrakeh ne rao-nà-
wenh; wahhayè-na ony ne otstenghrakeh, neony
ne oghnekanoghs dondayughnawawenrén.

22 Yaghdejakòyen ne kayanerenh, ràdon ne Ro-
yaner, ne ro-nonhhakeh ne rodirighwaneráaxkonh.

CHAP. XLIX.

1 *Keristus thonwanhaonh ji-non ne Jews-àka ne nashakorighwaeghsten ne ro-nonhhā: 5. 13.*

JADAONGHSADAT, O kawe-ná, iih-neh; neony jathòndek, ne jònkweh, inonh niyòre; Ne Royaner thakeronghyenhhàronh ne o-nekwendakonh ji-nònweh niyondonnyathá ne ònkweh; kahhaghsakonh nistenhah eghyehhake-nadón ne axhènná.
2 Neony kennihhoyèrenh jiroghson ne jixhakaronde ánìyught ji-nìyught ne yúsharóthiye ne ásharēkòwah; ne jiyuraghkwawerhonh ne rasnonkeh eghwahhakyádaghseghde, neony donsahhaxdarathéde sahhakyenkwiraghseronnyen; raodaghtseràkonh étho wahhakyádaghseghde;
3 Neony wahhakwenhhaghse, Isé wahhy nakwadennhatsera, O Israel, sonhhátserakonh Enwakónwèsaghde.
4 Ethone Wákiron, okhoriwakon aòkon Jiwakadaderonghyakendonh, Yahhonkwaghtkáwenhhatye nakéshatstenghsera ne nyahhothè-non deyurihhonde, neony kaghstontston; nok shèkonh orighwìyú nakyádoreghdaghtsera inésé naah ne Royaner, nokhony nakyúdenghsera inésé nake-Nìyoh.
5 Nekady nonwá, ràdon ne Royaner ne ne rakyádison eghtyudaghsawe o-nekwendakonh ne ne enhhake-nhaseke, ne ne yaiyathewe ne Yakwek ne raonhhakeh àré, Ethosane ne Israel yaghdehhoderoronh, nok shèkonh t'kàkonde Enwakónwèsaghde ne rakaghdekeh ne Royaner, neony ake-Nìyoh ne nakéshatstenghsera.

6 Neony wahhenron, Ne eh wahhy ne kaghswatheghtsera nákarihhoden ne ne isé ake-nhatsera enkenhhake, ne ne daondaghsketskó ne raoghwajìra ne Yàkwek, neony ne ne aonsaghshakoyèritshe ne naonsahhodiyádakwaghde ne Israel; Enkòn-yón ony ne kaghswatheghtsera ne ji-nonkàdyh ne nyaghdehhodirighwiyughstonh, ne ne aontyèsen nìsé ne akwadaghskatshera aòndon ne ji-nonkà yudonghwenjókdanihhón.

7 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne Seghshakoyádakwenh ne Israel, ne Enskat ne Raoyadadokenghdy, raonhhakeh ne onkweh ronwarighwaghswaseh, raonhhakeh ne ne niyádeyakaonghwenjakeh jironwaghswenhónh, ne ne ronwadinhase ne radirighwakwadakwaghs, koraghkowatshón t'kàkonde enhhontkaghthó nok enhhontketskó, ony ne rodiyádaneghrakwaghde-nyón t'kàkonde enhhonwarighwánèken, enkarihhònny ne Royaner ne ne thaweghdaghkonh, neony ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel, neony ne t'kàkonde ne enghyayádarakó.

8 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne ne nenshiyahhonderighwihhewe Nenshikon-yathènde, neony ne eghniseràkonh ne adaghkatshera Shikon-yenawasé: neony Enskon-yadakó jiwahhetkén, neony enkòn-yón ne densewarihhònden ne onkwehhòkon, ne ne aaghserighwanhodònkó ne jiyonghwenjàde, ne akaribhènny ne aonsayondaderakwén ne detyudonghwenjohhonh Nìyoh raonkweda:

9 Ne ne aontyèsén ne aaghsheyenhhaghse ne radinaghskwá, Wase-neh; ro-nonhhakeh ne ne aghsàdakonh yehhadideron, Eneh jadadònnyh: t'kàkonde ro-nonhhá en-yetshìnonde ne ji-niyuhhahhes, neony ne jiro-nadénhenrode jidekontská-

onghk'wá ne katshè-nén nene wahhy akwekjih-
honh é-nekenghjy nikanakde-nyón.
10 Yahhony thaondonghkaryáke yahhony thao-
dinyádathén ; yahhony thaonsahho-nádarihhén ne-
denhens ne karaghkwá aodironghyàkénde : ikenh
raonhhá ne ne shakòdenghre ne ro-nonhhakeh ne
ky enghshakoghshariné, shaden-yàwén ony ne
jiyughnaweròdon ne oghnèkanoghs ne enghshako-
nádònhaghse.
11 Neony kénnenkyere ne akwèkonh nakwade-
nondáòkon èrenh enkhàwighde, neony ne jiwak-
hahhakwé-nìyú t'kàkonde enkahharadàdon.
12 Jatkaghthoh, ne kén-ìkenh inonghshón nent-
kònne ; neony, jatkaghthoh, kén-ìkenh dàweghde
othorekeh neony dàweghde ne jiyádewatshothoghs ;
neony ne kén-ìkenh dàweghde ne jiwadonghwen-
jàde ne Sinim.
13 Desewariwaghk, O karonghyákehhòkon ; ne-
ony sewadonnharenh, O onghwenja ; neony daon-
deránèkare ne ji-nonkà detyakorighwaghkwenh,
O yunonde-nyón ; ikenh ne Royaner waghshakó-
nikonghraghnìrade ne raonkwedá, neony ensegh-
shakòdenre ne ne rodadé-nikonghraronghyaken-
donh.
14 Nok Zion wákenron, Ne Royaner wahhy
rakwadewendeghdonh, neony ne Akyaner-tsera
raké-nikonrhenhonh niih.
15 Yukwe-nyonh kenh ne tyuthonwìsén ayú-
nikonrhén ne watstaronthá niyexhádaah, ne ne
yahhonghdekenh thaondayudennonghwakdeke ao-
denrheke ne royenhah ne kanekwendakonh jiwa-
dewédonghk'wá ? orighwìyú enyudínikonrhén, shè-
konh yagh n'Iih thakónnikonrhén.
16 Jatkaghthoh, nenwahhy Wakyàdon wakdar-

yonkwenh ne ìsé étho kesnonghsakonh ne kesnonkeh; sannheghsera sayúdenghsera deyutstenre yurighwadatyeònweh akhèndonh.

17 Denhhodighsterihhén ne sheyénhokonhah, nene yesaryughs, neony ro-nonhhá nene yesatyesaghthá, neony yásaghdendyh ne ìsé.

18 Sadaghraketskoh desatkarhade-nihhonh, neony satkaghthoh: akwèkonh ne kén-ikenh ronderorex enskatneh, neony en-yesayádòrenné. Ji-niyught Jikonnhé, ràwenh ne Royaner, orighwìyú enkonghserònny yesewakwèkonh èsó ji-niyurasésé, neony she-nerenk nisekeh ji-nìyught ne jiyúnyakón.

19 Ikenh waghsatyèsaghde neony waghsatyèsaghde jikanakde-nyón, neony ne jiwadonghwenjàde ne satkaronnyát, nekady nonwa aoriwá nennádesewadakaghronhah ne jiye-nakeronnyón, neony ro-nonhhá nene en-yesenghneghkwane en-yesatyèsaghde t'kàkonde ìnonh né niyòre.

20 Ne exhaokonhah nene ensayèndáke, oghnakenkeh jisaghdònnyh ne òyá, enghsiron àre ne sahhonghdakonh, Esojy yude-nakdakwarighsyonh nakwâwenh: dake-nakdarakwás ne iih ne ne Ehhakennakerade.

21 Ethone enghsiron ne seryaghsakonh, raonhhá rakwadewédon neké-ikenh, jatkaghthoh Jiwakaghdònnyh nekheyénhokonhah, neony wákyeshá, ke-naghskwá, neony donsonkwatde-nyén nokhony dondonkwaghkdáde? neony raonhhâ rakhèwyh kén-ikenh? Jatkaghthoh, Akonhhájiwá ok sonkwadàdenre; kén-ikenh, eghnònweh yehhodikwathonh?

22 Kénnihhoyèrenh ne Royaner Nìyoh, Jatkaghthoh, Yenkennisnonghsaketskó ji-nonkà nyagh-

dethodirighwiyughstonh, neony yenkketskó nakwade-nyádarohhàraghk ne onkwehhokonkeh: neony enthonwayádenhhàwy ne riyenhah ne jidehhonde-nontshàkdonghs enthonwahhàwy, neony ne kheyenhokonhah ne tyunathonwisén entkonwadihhàwy ok thenthonghnenghsarén.

23 Neony ne koraghkowatshón ne denhhonxnyé-ne-khé-nihhah, neony ne rodinéhòkon ne koraghkowatshón ne denkonxnyé-né khé-nistenhhah: neony eghdakeh yenhhontkonghsayén onghwenjakeh, nok en-yesaghsidakànonde ne yúkenraré; neony ensewaderyendarané nene Iih ne Akyaner: yaghthaondehhén ne ro-nonhhá nene yonke nonghné.

24 T'kàkonde èrenh enskahhawighdon ne káshatstenghserone ayondade-nonghskáry thiyayondadeghk'wá, nedenhens ne odokenhónh jie-naghskwá enjontnerenghsy?

25 Nok kénnihhoyèrenh ne Royaner, Shádenyàwénné ony ne radinaghskwá ne radishatste t'kàkonde èrenh enshonwadiyádenhhàwighde, neony ne jiyuneghrakwah yutderonghk ne jit-hityakononghdònny t'kàkonde enjontnerenghsy: ikenh Den-yake-nirighwake-nhá ne raonhhá nene densenirighwake-nhá nìse, neony Iih ensekheyadakó ne sheyénhokonhah.

26 Iih enkhe-nonde nene yesaghwishathá ne nyaghdeyuweyenstonh nene ro-nonhhá raodiwaronh; neony ro-nonhhá t'kàkonde ok né enhhodinonghwaraghdónde ne ro-nonhhá raodinekwenghsa, ji-nìyught ne dakayeghston ne yawekón ne wine: neony ówaghrakwèkonh enyakodòkenghse nene Iih ne Royaner iih Sekheyádakwaghs, neony ne Ensyayadakó, ne Enskat ne Thihháshatste ne Yàkwek.

CHAP. L.

1 *Keristus waghshako-nádònhaghse ne tyuriwá ne Jews-áka ne rodirighwenseh.* 10 *Waghshakoghrejàron ne naonwadewennodaghkon Niyoh-tseràkonh.*

ETHONE ràwenh ne Royaner, Káneh aoghyadonghsera ne sánistenhhah ne deyondekhaghsyathá, Iih issy yewakyén? nedenhens ne ji-nahhoden wakerighwarhàre isekehkenh nenwahhy Konyadenghninonh nìse? Satkaghthoh, ne wahhy ne sayádaghdonghtsera ne wesewadadenghninon, neony ne sarighwaneraakdènnyh ne sánistenhhah issy kenh yeyòyén.

2 Ne kady wahhònny, ne o-nenh Shakewe, yaghjonkwedah? ne o-nenh Yákheronghyenhhare, yaghkaneká detyakodàdyh? Naah kesnonkeh tyudókdaónh, nene yaghdeyudonhonh aonsaghshakoyádakwén? nedenhens yaghdewakéshatstenghseràyen ne Aonsakheyadakó? jatkaghthoh, nene wákerighwaghsten Wákastedé ne kanyadarákeghkòwah: karhàkonh enkònny ne jikayyhonhhadenyón: wáodijatkenghse wákenjakerane, tyuriwá jiyaghdeskaghnèkó, neony wákonnihheye wáodinyádathen.

3 Iih kahhonjyh wáxheronnyáde ne karonghyakeh, neony kanyádaràdens ne Wákérhòrokde.

4 Ne Royaner Niyoh rakwàwyh ne awénnaghsonh ne naonkerihhonnyén, nene Aonkwaderyendarane ji-naakyere jiakadàdy ne skawènnah ne jiaonkwadéshennìyughse ne raonhhakeh nene royadakenhheyon wahhy: shakoyeghthá ji-niyádeyur-

hónkeghseràkeh; rayeghthá nakwahhonghda ne nakaronke ne ji-nìyught ne yakoweyendeghdaonh.
5 Ne Royaner Nìyoh ro-nhodonkwenh ne akwahhonghda, neony Yaghthadeyonke-ninyode, yahhony dehhiyatswade-nyènnyh.
6 Katswade-nyènnyh ne ji-nonkà t'kayenghthá, neony ne kaghranonkeh ne ro-nonhhakeh nene radighnyodonkwaghs ne o-nonghkwis: Yaghdewakatkonghsaghseghdonh ne adehhenghsera neony aonkwennitskerontyón.
7 Ikenh ne Royaner Niyoh enhhakye-nawáse naah; nékady wahhònny Yaghné thiyadayakwatyeghste: nekady wahhònny Anenkatkonghsayere ányoh kanyá, neony Wakaderyendare nene yaghthakadehhén.,
8 Niyureah niresé nene shakyádaderighstonh; onghka nekén den-yake-nirighwake-nhá? kinyoh enskat-neh dewakennyàdán: onghká-nekén ne yonxwenghse? kinyoh kàró itreh iih-neh.
9 Jatkaghthoh, ne Royaner Niyoh enhhakyenawase ne iih; onghká naah ne raonhhá nene aakerighwáeghsten? se-nikenh, akwèkonh enhhonnonkwédakàyónne ji-nìyught ne kanená; ne ojí-nòwá wahhy enhho-nadek'wisa.
10 Onghká ne sewentyughkwakonh nene aonwatshaghnighseke ne Royaner, nene yakothondàdonh ne raodiwenná ne shako-nháse, nene jityukaraghs ìyén, nene yaghthadeyakoghswathé? kinyoh ranyahhes ne raoghsènnakonh ne Royaner, neony yenhhatyén ne rao-Niyoh-neh.
11 Jatkaghthoh, sewakwèkonh ensewatyádatshá ne ojire, nene yakanihharane neyádesewayádighshón ne niyuriwaah ne jiden-yughswathé-ne; desathahhaghk ne jideyughswathe ne senjire, ne-

ony ne nikenjiraah nene jisadekadonh. Kénkàyén wahhy ensayèndáne ne ne iih kesnonkeh, eghdakeh wahhy ensewayèndáne nekánikonghranonghwakdane.

CHAP. LI.

I *Nene oghnákenkeh nenshahhoweyennèndáse ne Akwerenh, nenwahhoghrejàron ne naodewennodaghkón ne Keristustseràkonh.* 9.

DAKWADAHHONGHSADAT niih-neh, jonhhá ne ne sewaghnonderatyé ne aderighwakwarighsyonghtsera, jonhhá ne ne eghjhisewayádìsax ne Royaner: yájatkaghthoh ne otstenghrakeh kánònweh nádejisewatstarathedonh, neony ne jityukaronde ne o-neghshonh, kánònweh nisewákwàdonh.

2 Eghjhijatkaghthoh ne Akwerenh eghjhisewánihhah, neony ne Sàrenh ne ne sewânistenhhah: ikenh raonhhájiwâ yuhhinonke, neony wahhiyádadèrighste, neony enhhadeghyarón.

3 Ikenh ne Royaner wahhy enhhàkwaghtste Zion: akwèkonh wahhy enhhàkwaghtste ne jiyunatde-nyón ne kàyese, neony raonhhá wahhy enshaweyennèndáse naokarhakonghtsera ánenjàwen ji-nìyught ne nikahheghdaah, (ji-nònonwehninéskwé Adonh Evah,) neony jiyaghdekahheghdònnyh ánen-yàwen ji-nìyught ne jirohheghdayen ne Royaner; adonnharah ony atshennonnyaghtsera éthò en-yetshènry, yondonghrádaghk'wá, neony en-yakothòndeke ne kawennìyúse.

4 Dakwadahhonghsadat niihneh, akonkweda, ony dakwadahhonghsìyughst niih-neh, O shákenakeraghserat: ne naghtyawenraghtsera t'kàkonde ne enwaderighwaghdèndy entkayenghdaghkwé iih-neh, neony lih enkeweyennèndáne nakjenhhayenghtsera nadewendeghtsera nene yaondorishén ne kaghswatheghtsera ne onkwehhokonkeh.

5 Akwatdakwarighsyonghtsera niyòreah naah; akwatshennonnyaghtsera akwadaghskatshera onenh yughdentyonh yuyakenhónh, neony akenontshá ne en-yakojenhhayên ne onkwehhòkón: ne kawe-ná t'kàkonde enhho-nonná, neony akenontshá ne enhhondewennòdaghkwe.

6 Sennonghketskoh yásatkaghthoh ne karonghyakeh. nokhony yásatkaghthoh ne o-nakonh ne jiyonghwenjàde, ásékenh ne jikaronghyàde wahhy wadohhetstane ji-nìyught ne oyenkwara, neony ne onghwenja enwakàyónné enwatyádisá ji-nìyught ne kane-ná, nokhony ne ro-nonhhá neghradinakere t'kàkonde enhhonnihheye sháden-yàwénne: nok nakwadaghskatshera nènénné né ji-niyenhhènwe, neony ne akwatdakwarighsyonghtsera yaghwahhy thaonghdondón.

7 Dakwadahhonghsadat niih-neh, ne ne sewayendèryh natdakwarighsyonghtsera, ne nonkwehhòkon ne ne eghniyeyakodadé-nikonghrenhhah akerighwakeh; toghsa desewadonhharenronh ne yetshirighwaghswenghse ne onkwehhokonkeh, yahhony thaesewatshaníke ne radirighwaneraakhón.

8 Ikenh wahhy o-neràkonh enhho-nadek'wisa ji-nìyught nekane-ná, neony ne ojí-nowá wahhy enhho-nadek'wisa ji-nìyught ne deyudinákarondonhah o-nonghwèrhón: nok nakwatdakwarigh-

syonghtsera ne wahhy ne ji-niyenhhènwe, neony ne akwatshennonnyaghtsera yudaghsawe jikaghnekwaghsade jiony wákaghnekwaghsadatyé.

9 Se-nìyeh, se-niyeh, jatyádaghnìrat, Oras-nontshá ne Royaner; se-nìyeh, ji-niyawenghseron orighwakayonghseron weghniserade-nyón, ne jikaghwajiradatye ne wahhònnise. Yaghkenh ìse dekenh nene deghjhakonh Rahab; neony yutkarewaghdonh ne o-nyare dekanerahhontshonde yeyujirontyèse? (o-neghshonghrò-non?)

10 Yaghkenh ìse dekenh ne ne saghstathenghstonh ne kanyadarákeghkòwah, ne jiyughnodèsonghse; ne ne roweyennendaonh ne ji-nityutde ne kanyadarákeghkòwah eghyuhhàde ne ne enjényàkénne enjakoderonkwaghse ne ne enwadohhetste?

11 Ne kady wahhònny ne seghshonkwayádakwenh ne Royaner wahhy ensrawe, neony denthorighwaghkwenhhatye ji-nonkà ne Zion; neony ne ji-niyenhhênwe adonnharah enkaráne raodinonjineh: ne denhhon-dentshá atshennonnyaghtsera ony adonnharah; neony yakó-nikonghrànenghs ony yakó-nikonrawìse akwèkonh denkondoghdarhá.

12 Iih. ony Iih, iih wahhy nene enkon-yadorishenthóse: onghká nìse, nene aaghtshetshaghnighseke ne rònkweh nene renhheyonghsere, neony ne ronwayenhah ne ònkweh nene jironwayadison ji-nìyught ji-nìyught ne ohhonde;

13 Neony ne ronwánikonrhenhonh ne Royaner ne Yayádison, nene dehhodakwarighdonh ne jikaronghyàde, neony ne tho-nonghsakenserene jiyonghwenjàde; neony tyutkonh enhhonwatshaghnighseke ji-niyadeweghniseràkeh, ne tyuriwa

ne kanákhwenhónh ne yondatwíshadonh, akwah ányoh ji-niyught naoweyennendaónh nene aaghdónde? neony káneh kanákhwenhónh ne nyondatwishadonh?

14 Ne ne-naghskwá karókdeghkenhhá èrenh aareghde jiranakere ne naòndon aonsahhadodarighsy, neony nene yaghtharenhheye ne o-neghshonh, yahhony ne rao-nadaroh thadaondonghwenjó.

15 Nok Iih wahhy ne Akyàner sa-Niyoh, nene dehhokhaghsyonh ne kanyadarakeghkòwah, deyónkwareeghsthá deyaonhhaghre: Ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon nená ne raoghsènná.

16 Neony tshàkonh Yewakyén nakewènná, neony kesnonkeh kónrhorokdonh ne jiyudaghsàdare, nene aòndon Aakyenthó ne karonghyákehhòkon, neony ne aondakíderon ne onghwenja, neony enkenhhaghse ne Zion, Isê wahhy nakonkweda.

17 Se-nìyeh, se-nìyeh, dese-nidán, O Jerusalem, nene néyakoghnekirenh ne rasnonkeh ne Royaner nene cup ne rao-nákhwenghsera: ne saghnekirenh ne o-nònwá ne cup ne naesayádishonghkwe, neony aaghse-nonwenjirorarake.

18 Yaghkaneká dekayén nene yakonwaweyaghsine ne ne akwèkonh ne kentyughkwakonh nésané ne aonhhá akoyénhokonhah; yahhony kaneká nene aondakonwanontshá, nene akwèkonh akoyénhokonhah ne naonhhá yakaweghyarón.

19 Nenekén-ikenh dekariwakeh wahhy wesayadòrénne; onghká ensanháden? kàyese enghsàdon en-yesadekwaghde, nokhony satkaronnyát en-yesaghdonde, neony ne adonghkaryakón, neony ne ásharékòwah: raonhhakeh t'kàkonde Iih enskonnikonghraghnìrade enskon-yatshennonnyaden?

20 Ne sheyenhokonhah nenwahhy rodiyádak-
enhhèyonh, eghradiyádakeron jiyekondikònhén ne
akwèkonh ne ji-nádekanadokenghseron ji-nìyught
ne yugh-deronnyh ne anàkare ne yonde-nyegh-
roghk'wátseràkonh: rodinanonh ne rao-nakhwen-
ghsera ne Royaner, ne enghshakorighwaghsten
ne sa-Nìyoh.
21 Ne kady wahhònny, ne nonwá jathòndek ne
kén-ìkenh, ne saronghyakenthá, neony yeghneka-
kàsthá, nok yaghky ne wine:
22 Ethone râwenh ne Sayaneda, ne Royaner,
neony ne sa-Niyoh ne ne enhhaweryéndìyú ne
tyuriwa ne raonkweda, Jatkaghthoh, Iih sewakya-
kenhhonh ne sesnonkeh ne cup ne yakoyadishongh-
k'wá, ony ne o-nònwá ne cup-neh ne ake-nákh-
wenghsera; yaghshèkonh thaonsaghsnekira àré:
23 Nok Iih yenkyén ne radisnonkeh ne ro-nonh-
há nene yesaronghyakenthá; nene konwenny ne
sadonnhets, Eghdakeh, desadontshòdenh, nene
aòndon eghdayakwadawenrade: neony waghshe-
yènhaghse ne sayeronda ji-nìyught ne onghwenja,
neony ne ji-nìyught ne jidekanadòkenh, ne ro-
nonhhakeh nene dehho-nadawenghràdonh.

CHAP. LII.

1 *Keristus shakoghsteronwy ne kentyughkwado-kenghdy ne naondayakeghdaghkwé ne jiok skènnen jienseghshakoghnerenghsy*, 7, 9.

SENIYEH, se-nìyeh; sadatyádaghnìrat, O Zion; sadatyádaghserònnyh, O Jerusalem, ne no-nada-

dokenghdy: ikenh dàwé nene yaghshèkonh thaesayádòrenne ne isekeh ne nyahhadatnekoserhón dekenh nokhony ne deyunon-yanight.

2 Sadákenrawak; satketskoh, neony satyenh, O Jerusalem: sasadatnerenghsyh jisnyaderenh, O sewanaghskwá sathonwìsén sewayenhah ne Zion.

3 Ikenh kénnihhoyèrenh ne Royaner, sewadadenghnìnonh wahhy ne nyaghthiyádeyurihhonde; neony enjetshiyadakó nyaghdekayadade noghwista.

4 Ikenh kénnihhoyèrenh ne Royanér Nìyoh, Akonkwedá ro-naghdentyonh arekhó thiyeyuderighwihheh ji-nonkà ne Egypt nene ehhaonnakerade; neony ne Assyrian-àká wahhonwadighwisháde ro-nonhhá ne nyahhothè-non dehhodiriwa.

5 Nonwa, ne wahhònny, oghnahhoden Ke-nyende nekenthoh, ràdon ne Royaner, nene akonkweda yehhonwadiyádenhhah ne nyaghthiyadeyurihhonde? Ro-nonhhá nene enthonwennennonghdonse denhhonwanaghshenthoghde ányoh erhah, ràdon ne Royaner, neony ne niyádeweghniseràkeh yurighwadatyé tyutkonh wahhy yonxhennayesaghthá.

6 Nekady wahhònny nakonkweda t'kàkonde en-yonxhennayenderháne: nekady wahhònny enhho-naderyendaráke ne enweghniserădeké nene Iih wakadàdyh; jatkaghthoh, Iih wahhy.

7 Anyoh yuraseh ne o-nondohharakeh ne raoghsida ne raonhhá nene karighwìyuh rarighwihheghs, nene rarihhowanaghthá ne kayanerenh; nene rarighwihheghs ne karighwìyuh ne yuyanere, ne dehharighware-nyathá ne adaghskatshera; nene ràwenh ne ji-nonkà ne Zion, Sa-Nìyoh rayádakwé-nìyú!

8 Ne nyesatyeghwadàny wahhy enhhondewennaketskó; yádenhhondewennayeghste denhhadiriwaghkwé: ikenh denhhondadatkaghthó ne radikaghdêkeh, ne o-nenh ne Royaner enghshakohheghse àre ne Zion.

9 Donsaják dondajàkean jisarighwaneren eghyádonsasadeweeghs jidetyakorighwaghkwenh tyakodonnhahhere, enskatneh densewariwaghkwé, sewade-nakdatyesaghthá ne Jerusalem: ikenh ne Royaner waghshakoyádaghnirade ne raonkweda, raonhhá wahhy seghshakoyadakwenh ne Jerusalem:

10 Ne Royaner raghwaseronh ne rao-nontshadokenghdy ne radikaghdékeh ne akaonghwenjakwèkonh; neony akwèkonh ne jideyudonghwenjókdanihhón ne enhhontkaghthó ne raodaghskatshera ne onkwa-Nìyoh.

11 Erenh seght nìse, èrenh seght nìse, wàs jàken'n ne kenthoh, toghsa othè-non kénniyonsajer ne wahhetkèn nahhoden: sajàken'n naodinenhherhenh; sasayaneren'n nene detsnyé ne raokerát ne Royaner.

12 Ikenh yaghthaonsaghsyakénné ne t'kaghsterihhénhónkeh, yahhony nok thaaghsé-nyàkenne: ikénh ne Royaner raonhhá sahhendonh enhhaghdèndy; neony ne Nìyoh ne Israel nená nodokenhonh ne sannheghsera enkenhháke.

13 Jatkaghthoh, nakwadennhatsera t'kàkonde ne en-yetshiyákhònhaghse ne kánikonghrowanenghtsera, raonhha wahhy t'kàkonde enkahharadàdon nokhony enhhonwakòwanaghde, neony raonhhá akwah e-nekenghjy.

14 Ji-nìkonh ne nen-yesarighwaneghrakó, (eghnihhokonghsódenhonh ne jirohhetkenhonh senhhá

ne ji-nìyught ne otyáke ne ònkweh, nokhony ji-nihhoyádódenhonh senhhá ne ji-nìyught ne ronwadiyénhokonhah ne onkwehhòkon ;)

15 Eghkady nen-yàwen denghshakotstaradonkwaghde èsó yakaonghwenjàkeh ; ne koraghkowatshón t'kàkonde enhhonwatskwexhé : ikenh nenethoh néneh yaghdehhonwadighròryh ne t'kàkonde enhhadìkén, nok nene yaghdehho-naghrònkenh ne t'kàkonde wahhy denhhadiyadòreghde.

CHAP. LIII.

1 *Ne royadädòkenghdy sharighwaghserònny ne ji-niyudehh'ädaongh ne jidehhonwayaghsonde,* 4. 10.

RAONHHA thaweghdaghkonh ne yonkwaderighwanakere yonkhighròry ? nokkony raonhhá raonontshá ne Royaner ne shonkwarighwanhodonkwènnyh ?

2 Ikenh t'kàkonde enhhadeghyaron ne raohhèndonh ji-nìyught ne dehhaghsnyé ne kayenthonh, neony ji-nìyught ne enkaghdeghrònden ne aonghwenjàthénkeh ; yaghdehhayadonde yahhony thiyeyuyerióոh : neony ne ò-nenh enghshakwatkaghthó yahhenskatneh thaedewatkennisa nene jidenghjhidèwadonghwenjoghse.

3 Wahhy ronwadaghkwaghswenhónh ronwaghswenhonh nokhony issy yehhonwayádontyonh ne onkwehhòkon ; nene ró-nikonghraxhenghse, wahhayenderéné nó-nikonghraxhádané ó-nikonghranonghwakdané : neony akwah ji-nìyught nayonkwatkonghsaghseghdon ne raonhhakeh ; nokhony eghjhidewadaghkwaghswenhonh eghjhidewaghs-

wenhónh, nokhony yaghdeghjhidewakarowanaghseh.

4 Orighwiyú wahhy raonhhá rodaghkatstàdonh rotkeghdàdonh nonkwánikonghranonwakdenghsera, nokhony rotkeghdàdonh nonkwánikonghraxhenghsera: shòkonh eghniyonkwayèrenh ne yonkwakarowanaghdonh raonhhá ne jieghjhidewayenghdanyón, eghjhidewaryuh ne Nìyoh, nokhony eghjhidewaronghyakendonh.

5 Nok raonhhá wahhy wahhatkarewaghdanyón ne ne iih onkwaderighwadewaghdonghxhera aoriva, wahhoyádakwarashón nene iih onkwayadaghdonghsera aoriva: ne roronghyakéndaghkonh ne iih onkwayanerenghsera ne ná ne raonhhakeh; nene jironwanonghwaryàkhón kakwirayeronnyanyón ne rayeronkeh ne wahhy jonkwajóndaghkwenh.

6 Yedewakwèkonh, ji-nìyught deyudinákarondonhah, yonkwayadaghdonhonhhatyese; onenh deyonkwatkarhade-nyonh niyádeyakyonh onkwánikonrá yonkwayerádonhhatyé; neony ne Royaner ne roderighwakeghròunyh ne onkwayádaghdonghsera yedewakwèkonh.

7 Ronwaghwishadonh, nokhony ronwaronghyakendonh; shèkonh kady yaghdehho-nhodonkwenh ne jiraghsakaronde: wahhonwayathewe akwah ji-nìyught ne niyakaah deyudinákarondonhah étho ne jikonwadiryughthá, neony ne ji-nìyught ne deyudinákarondonhah ne jienkonwanonghkare yuneghrakwaght saghk, étho kady náàwen yaghdehho-nhodonkwenh ne jiraghsakaronde.

8 Wahhonwayè-ná ji-nonkà ranaghskwa nokhony ne raojenhhayenghtsera: neony onghká kady denhhonwadirighwatheden ne raoghnekwa-

ghsá? ikenh dehhonwayakonh ronwayádinekenhhonh ne jiwadonghwenjàde ne yonnhéònweh: wahhy ne rao-naderighwa déwaghdonghsera ne akonkwedá ne ronwayenghdanyón.

9 Neony wahhadatshaaghse ne jiyondatyádadaaghsthá enskatneh ne rodirighwaneraaxkonh, neony enskatneh ne atshókówaghtsera ne jirawenhhèyonh; ásékenh ji-nihhoyèrenh yaghthaondaghshako-nonghdonse, yahhony kaneká ne ne aaghshakó-nikonghronnihháke ne ne o-nòwen jiaondayakeghdaghkwe aaghshakorighwayadaghdóndènny ne jiraghsakaronde.

10 Shèkonh sané dahhaweryéndiyú ne Royaner ne ne jiwahhoyadakwarashón; eghyahhoyádinyonde ne ne ó-nikonghranonghwakdane: ne o-nenh enghtshé-nikonghrònny ne aennèyón ne karighwaneren, enhhatkaghthó ne raoghnekwaghsá, ne enhhaweghniserarekde, neony ne raodónweshenghtsera ne Royaner t'kàkonde ne enwadeghyaron ne rasnonghsakonh.

11 Enhhatkaghthó ne karonghyakenghsera ne raweryaneh, neony enhhonwánikonghraghserònny: ne ji-nihhó-nikonghrayendaonh ne akwatdakwarighsyonghsera rinháse ne èsó enhharighwaghnìrade ne jiyuderighwakwarighsyonh; ikenh raonhhá wahhy enhhadaghkatstade ne raodiyádaghdonghsera.

12 Ne kady wahhònny denhhikhaghsyén jì-nìkonh nyádehhadyh raòwenh ne nyurihhowànenh, neóny denhhakhaghsy ne yuhhetkenhonh ne jikáshatste; ásékenh thoweronthonh ne raodonnhets kenhheyàṭneh: neony ronwaghradonh ne rodirighwaneraaxkonh: neony èsó rodaghkatstadonh

ne karighwaneren, nokhony deghshakoderenna-
yènny ne nyakorighwayádaghdonhónh.

CHAP. LIV.

1 *Ne raodinonghsadokenghdikòwah ne nyagh-
dehhodirighwiyughstonh;* 4. 6. 11. 15.

DESEWARIWAGHK, O yaghdesewawirayèn-
dase, ìse ne ne yaghthadesewaghsnyé, donsase-
nìyák ne se-nirighwaneraaxhera yadejadaweeghst
jideyakorighwaghkwenh, nokhony desaghshenthoh
sawendeghdonhhák, ìse ne ne yaghdesewarongh-
yàkenh ne sewanèronh: ikenh senhhá èsó wahhy
ne exháokonhah ne nyondadadewendeghdonh dagh-
nón ne exháokonhah ji-nìyught ne ne yunyakón,
ràdon ne Royaner.
2 Skówanaght ne jikànakde ne jisade-nyada-
rode, neony kinyoh yehhondiròndaghk yádehhadi-
dàkwaright ne yonde-nyádarodaghk'wá ne jise-
nakere: toghsa se-nakdothaghs, snìrat ne saghse-
rìyé, (ne nyakoghwanhaghstha,) neony snìrat ne
sanonjá:
3 Ikenh wahhy denseghsyake ne jiseweyendegh-
daghkonh ne sesnonkeh nokhony ne seghse-nek-
wàdyh; neony ne saghnekwaghsa t'kàkonde ne
en-yondaderakwaghsé ne nyaghdehhodirighwi-
yughstonh, neony kàyese enwàdon ne jikanado-
wànenghse ne ne ehhaye-nakereké.
4 Toghsa desadonhharenronh'; ikenh yaghwah-
hy thaaghsadehhén: yahhony ne thiyádaaghsa-

tyeghste ne yako-n'raxhenh; ikenh yahheghthiya-yesayádinyónde ne jityudehhá: ikenh wahhy jisánikonrhenhónh ne yudehhá ne kénshidisayenhah, neony wahhy yathaonsakeghyarané ne sheyadewennaxhádènnyh ne sadeghréonghtsera yaghkaneká shèkonh.

5 Ikenh ne Yayádison ne ná se-ninyàkonh; ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon nená ne raoghsènná; nokhony ne Shakyádakwenh, ne Enskat ne Royadadokenghdy ne Israel; Ne Nìyoh ne onghwenjakwèkonh ne enhhonwanadonghkwé.

6 Ikenh ne Royaner ne yanádonghkwenh ji-nìyught ne tyuthonwìsén ne nyesadewendeghdonh neony yakónikonghranonwax, neony ne yude-naghkonnìah, ne o-nenh shaghsadonnhiye shaghtshewennòndy, ràdon ne sa Nìyoh.

7 Wahhy niyurighwaah niyurighweshah Konyadewendeghdonh; nok kendenreghtserowànenh Enskonroroxhé.

8 Nikánákhwenghtseraah Jikon-yatkonghsaghseghdènnyh ne ne niyurighweshah; nok ne ne jiniyenhhènwé dentkerighwayèride Jienskòndenre, ràdon ne Royaner ne Syayádakwenh.

9 Ikenh ne ne kén-ikenh ji-nìyught ne oghnekáòkon ne Nowah ne iih-neh: ikenh yunìronh Jiwakerighwisón ne ne raoghnekáòkón ne Nowah yaghshèkonh thaonsontnekawenrade ne jiyonghwenjàde; eghkady nìyught yughnìronh Wakerighwisón ne yaghthakonnakhwáse, yahhony thakonrighwaghsten.

10 Ikenh ne yunonde-nyón t'kàkonde èrenh enkònneghde, nokhony ne yonghnyaghronnyón akdé enskahhawighdón; nok neh ji-nidewakerighwayèry yaghné èrenh thaese-nonghdén, yahhony nejide-

sewarihhonde ne akonkwede akdé thakaghkwidon ràdon ne Royaner ne ne enkondènrade.

11 Oise ne sewaronghyakenh, thidewadihhenthoghdanyón ne jideyuweradàseh, nokhony yaghthajisewánikonghraghnìrade, jatkaghthoh, Enkonyènhaghse ne sanèn-yáòkon ne nakwah waghsoghkwìyúse, nokhony ne jiendeghsade-nonghsakenserén né enwadón ne kanen-yanòron.

12 Neony kénnenkyere jienkònny ne jisaghsendakaghròndon denkaghstarathedon enkarhón, (karáseghstonh,) neony ne jisadenhenghrakaronde akwah kanekwenghdarìyuh, neony akwèkonh ne saghyúthiyonghtsera natstehhònweh ne nadónweshenghtsera no-nen-yáòkon.

13 Neony sewirakwèkonh ne Royaner enghshakorihhonnyén; neony t'kàkonde enkayanerenghserowanhá ne sheyénhokonhah.

14 Atdakwarighsyonghtseràkonh étho enjesaweyennendase; ìnonh niyòre nise ne ji-nonkà nayesaghwishàde; toghsa kady aesaghderónne: ne ji-nonkà nadewendeghtsera kaghderonghxherowànenh; ásékenh yaghwahhy thoah thaondàweghde ne isekeh.

15 Jatkaghthoh, orighwiyú wahhy enskatneh enhhontkennisa, nok yaghden niih-neh: onghkákiok enskatneh en-yesatkennisaaghse enthadiyadénne nene ise sarihhonnyát.

16 Jatkaghthoh, Iih waxhón ne raristònny nene yeyuronde ne ojirakonh ne óswenda, nene entkahhawe ne ji-nenratste ne raoyúdenghsera; nokhony Iih waxhón ne oghnekáòkon nene aonghdonde.

17 Yaghná dekaghsón nene aesahhetkenghden daesanráyane ne isekeh nené aondeghyaron; neony ne ji-niyádewénnaghsakeh nene wahhy t'kà-

konde dentkondìdáne densewaghnyòden ne ise ne adewendeghtseràkonh t'kakonde ensanondanhake. Neneh kén-ìkenh ne rodiyádadokenghdy ne shakonháse ne Royaner, neony ne rao-natdakwarighsyonghtsera iih-neh tyuyenghdaghkonh, ràdon ne Royaner.

CHAP. LV.

1 *Ne royadadokenghdy, ne ne rorharatstennyh, ne Keristus, yehhoronghyenhharonh ne jideweghdaghkonh*, 6. 8.

DESENIDAN, ji-niyadejonh nene sewanyádathenghse, kase-neh ji-nonweh nikaghneko-nyón, nokhony ne raonhhá nene yaghdehhoghwistayén, kase-neh, snìnonh skaryák nokhony sek; orighwìyu, kase-neh, se-nighnìnonh ne wine nokhony ne o-nondá saéthoh yaghdesewaghwistayén, nokhony yaghdeyukaryáxheràyén.

2 Nekady wahhònny wahhy yahhesewaghtkáwenhhatyé noghwista yádeke-nése nene yaghkanadaroghk dekenh, neony ne sayudenghsera nenethoh ne yaghthaesánikonghrayèride ? Jadahhonghsadat akwah jadahhonghsìyughst ne iih-neh, neony né se-nek nene ji-nahhoden nene yuyanere, neony kinyoh ne sadonnhets kowànenh wadonnharenh adónweshenghtsera nèeh nekenhenh natshókowaghserà konh.

3 Desadahhonghdodenh, neony kàró kaseght iih-neh : sathòndek, neony ne sadonnhets ne enkarihhònny en-yonnheke ; Iih wahhy enxhá nene

jidende-nirihhònden ne ji-niyenhhènwe, shádenyàwen ony ne jiorighwìyú ne rao-nidènrát ne Dawed.
4 Jatkaghthoh, Riyàwyh ne nenhharighwaghnìrade ne onkwehhokonkeh, ne enghshakoghshàrine nokhony ne enhhayádakwé-nìyuke ne onkwehhokonkeh.
5 Satkaghthoh, ne yenghshe-nonke ne akaonghwenjade-nyón nene yaghdeghsheyendèryh; neony ne niyádeyakaonghwenjàkeh nene yaghdeyesayendèryh entyedakhe-nontyé ne isekeh, enkarihhònny ne Royaner sa-Nìyoh, neony nene Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel; ikenh raonhhá wahhy enghyónwèsaghde.
6 Eghjhise-niyádìsak ne Royaner ne ji-nikariwes ne aòndon aaghjhise-niyádatshènry, yaghjhise-nironghyenhhar jiaghsonh niyoreah nirésé.
7 Kinyoh ne rorighwaneráaxkonh kēnthishotyeght shòdyh shaghtkáf ne raohhahhá, nokhony ne yaghdehhoderighwakwarighsyonh ne ji-nihhó-nikonghrodenh: neony kíasá raonhhá dethaghkeh Royaner-neh detreght, neony raonhhá wahhy enshòdenre ne raonhhakeh; nokhony ne onkwa-Níyoh-neh, ikenh enshà-naghnē, jienseghshakòdenre.
8 Ikenh ne ji-ní-niwakénikonghrodenh yaghwahhy eghdesánikonghrodenh, yahhony wahhy ony eghdesahhahhodenh ji-ní-niwakhahhodenh, ràdon ne Royaner.
9 Ikenh wahhy ne karon-yá e-nekenh yudohhetsdaghkwenh ji-nìyught ne onghwenja, eghkady nìyught wahhy nakhahháòkon e-nekenh yudohhetsdaghkwenh ne ji-nìyught ne sahhhahháòkon, nokhony ne ji-niwaké-nikonghrodenh dekyatdihhenh nìse ne ji-nisánikonghrodenh.

10 Ikenh ne jiyukenñorese e-nekenh dewasénse, nokhony no-nyeghde, karonghyakeh ó-né deweghthá, nokhony yaghdeyàweght aonsakonghkede eghyaonsakònnewé ne jidakondiyenghdaghkwé, nok daghnón kanánawenghthá ne jiyonghwen jàde, neony né yònnighs né nayaweghyaron aondakahhawé ony dayúkòroké, nene aòndon aonwanenhhón ne rayenthoghs, neony ne ji-nonkàdyh ne radinadarax;

11 Eghkady ó-né-nen-yàwen nakewènná ne jiyudiyakenhonh ne jixhakaronde: yaghdeyàweght daondonghkede iih-neh aòkón; nok sé daghnón enkeweyennèndáne nene Iih ji-nenwakeryéndìyú, neony ne t'kàkonde enwadeghyaron en-yudeghyaghrontye ne ne éthoh ìwat nethoh oriwakonh ne Yewakadennyeghdonh.

12 Ikenh wahhy nenhensewayàkénné ensewadonnhaghratyé, neony ne ensewaghshàrine ne kayanerenh: neony ne yunonde-nyón nokhony ne yonghnyaghronnyón wahhy denskayakón ne sahhèndonh ne ne ji-nonkà detyakorighwaghkwenh, neony akwèkonh ne karondáòkon ne kahhendakeh t'kakonde denkonghshareké ne kondisnonkeh.

13 Nene yakènhah ohhikdá nok t'kàkonde thikaròndade dondeghyaron, (fir-tree konwàyats,) nokharé yakènhah oghnyonwar t'kàkonde né dondeghyaron: (konwàyats myrtle-tree:) neony t'kàkonde ne Royaner-neh ne aoghsènná, neony ne enwadé-nyendenghston ne ji-niyenhhènwe, nene yaghthakayakón.

CHAP. LVI.

1 *Nene yehhariwakenghs nissy náoriwadyh wahhonwaghrejàron ne ne aoyádadokenghdine ;* 3. 9.

ETHONE ràwenh ne Royaner, Sewajenhhayenghtserayèndák, nokhony kase-nirighwayèryt: ikenh nakwatshennonnyaghtsera ò-nenh niyureah nenwawé, nokhony nakwatdakwarighsyonghtsera nenwahhy okthiyuderighwakwathonh.

2 Yakodaghskats naneh ònkweh nene eghnenyeyere ne kén-ìkenh, neony ne ronwayenhah ne ònkweh nene shakoye-nawakonh ; nene rodoghdarhonh ne jiyaondatokenghdonh ne naéndaxháde, neony rodoghdarhonh ne okthikawennìyú ne wahhetkén ji-naatyere.

3 Kinyoh yahhony ne ronwayenhah ne thiyenakeraghseràde, nene yádehho-natyeghstonh ne Royaner neh, enghsadàdy, enghsiron, Ne Royaner ro-nanonh dehhakekhaghsyonh ne ji-nonkà ne raonkweda: kinyoh yahhony ne eunuch enhhenrón, Jatkaghthoh, Iih ne yurondathenh.

4 Ikenh éthone ràwenh ne Royaner ne raonhhakeh ne eunuchs nene rarighwenhhawé nakwendaderightsera neony ne raoghronkwenhhatyése ne karighwaòkon nene wakeryéndìyughs, neony né jè-nah ne den-yonke-nirihhòndákeh ; (ne o-nonghsadokenghdy aoreghwakeh ;)

5 Ony shaden-yàwen Iih wahhy enkhèyon ne ake-nonghsakonh, neony ne jidewakennitstenre, (dekénnyadatsthá,) ne jikànakde neony ne aogh-

sènna senhhá ne yuyanere ji-nìyught ne ronwadiyénhokonhah nokhony ne konwadiyénhokonhah: Iih wahhy enkheghsènnon ne ro-nonhhá ne ji-niyenhhènwe, ne ne yaghthadao-natyáxhé.

6 Ony ne ronwadiyénhokonhah ne thiye-nakeraghseràde nene ro-nonhhá ne yádehho-natyeghstonh ne Royaner, ne naonwayúdenghse, neony ne naye-nòronghkwe ne raoghsènna ne Royaner, ne ne raonhhá raodennhatsera akenhháké, niyádeyàkonh nene yakodoghdarhonh ne jiyaondadokenghdonh ne nayédaxháde, nok neyakoyè-nah ne iih den-yonke-nirihhòndake;

7 Ony sháden-yàwen ne ro-nonhhá Iih wahhy yenkheyathewe ake-nondadokenghdikeh, neony ro-nonhhá enhhondonnharén ne ake-nonghsakonh ne aderènnayenh; rontshaaghthá ony ronwennèyonghs t'kàkonde eghnen-yàwen enkyè-ná ne jikyádaraghsthá: ikenh ne ake-nonghsá wahhy ne enkonwanádonghk'wáke ne kanonghsá ne aderènnayenght ne onkwédakwèkonh.

8 Ne Royàner Niyoh, nene shororonh ne issy yehhonwadiyádontyonh ne Israel, ràdon, Shèkonh Ensekheroroke notyákeshón ne raonhhakeh, thikàde ne otyákeshón nene nenskaroronh ne raonhhakeh,

9 Sewaryúdakwèkonh ne kahhendákeghshón, enwawé nene kàyese ensewàdon ensewaghdon, orighwìyú, sewaryúdakwèkonh ne karhakonghshón.

10 Raonkwedá ne shako-natyeghwadànyh wahhy dehhadirónwèkonh; radikwèkonh ronwánikonrhenhonh wahhy, radikwèkonh wahhy yaghdehhadiwènnat erhar, yaghdehhodikwe-nyonh aa-

diniye ; rodidasnyón, eghdakek radiyádakeron, radinonwese ne ronnidasthá.

11 Orighwìyú, ne wahhy rodighnekaron ne erhar nene yaghnonwèndonh thahònneghre o-nenh éthoh, neony ro-nonhhá radìnonghné ne deyudinákarondonhah nene yaghdeyàweght ayudínikonghrayèndane; radikwèkonh ne ok dehhadikanere nyádehhadiyádighshón jirodìhhàde, niyádehhàdyh nenedaadèntshá dàweghde ne jiirade. Iih

12 Kàró kàseght, ne wahhy enhhonniron enkkohhá ne wine, neony endewadade-naghné ne kaghnekáshatste; nokhony nen-yorhénne eghnenyughdon ji-nìyught ne kénwènde, neony senhhá èsó enwatkadade.

CHAP. LVII.

1 *Ne yudaghskats ne kenhhèyón ne atdakwarighsyonghtsera.* 3. 13.

NE atdakwarighsyonghtsera wákenhheye, neony yahhonghká ne onkweh thiyeyakòyén ne akaweryaneh; neony shonwadidènronh ne onkwehhòkon nenwahhy èrenh diyádenhhawighdonh, yaghkaneka thádeyakoyádoreghdonh néneh ne atdakwarighsyonghtsera èrenh ná kahhawighdonh ne wahhetkén ne naondàwé.

2 Raonhhá wahhy enhhadaweyáde ne kayanerenghseràkonh : yenhhondorishén ne raodinakdakeh, jonkwédatshon denhhonthahhakwé ne raotdakwarighsyonghtseràkonh.

3 Nok thoah kasatkwít kenthòh, ìse ne yetshi-

yěnhokonhah ne yunatkónse, ne noghnekwaghsa ne kanaghkwá karighwanerén nokhony ne yakódeghkòwah.

4 Desewanyude raonhhá eghnisewadatyèrenh sewadade-nonghwaroryadonh? desewanyude raonhha sewadatshakaghronghstonh, nokhony desewadénnaghkarawenh? yaghkenh ìse deyetshiyěnhokonhah ne rodirighwayádaghdonhonh, ne oghnekwaghsá né no-nowén;

5 Sewadadekádènny kayádònnyh sewathá o-nakonh ne ji-niyádekaròndakeh ne àsé, ronwanáwenthonh ne exháokonhah oghronwakonghshón o-nakonh ne jideyutstenghre-nyon?

6 Ne jideyunen-yaghstarathe-nyón ne jiyughnàwadeh nená ne saderasfá; ro-nonhhá, ro-nonhhá wahhy ne saderasfá; shaden-yawén ne rononhhakeh, disaweronthonh ne ayeghnekira ony wàkón, ne aaghtshennèyón ne wàkón. ne Naakyè-na nadorishenghtsera ne kén-ìkenh?

7 Enekenh neony ne jiyunondowànenh ethó yesanakdayén: sháden-yàwén ony étho nònweh niyenhhenghsé nene entshennèyón.

8 Erenh nakanhoghhadighshón shádèyught ony ne jikanawaaghdòdon ne saketskwenh ne naaghseghyarake; ikenh wahhy sárhoroxhonh ne yádeghsyadyh nene thiyedeshón daghnon ne iih, neony o-nenh sewaghdentyonh sade-nakdowaghdonh neony ne desewarihhonde ro-nonhhá; waghse-nonwé-né ne raodinakdá ji-nònweh nisatkaghthonh.

9 Neony eghse-nonghdonh koraghkowaghneh shàwy nyonderhoghsthá jideyunighnyakonh, neony ne saghseghyaron ne seserakón, neony yeghsheyadennyeghdonh ne ohhèndonh kariwa ne sa-

dennhatsera ìnonh niyòre, neony sadadaghstho-
ghdonh sháden-yàwén ji-nonkàdyh no-neghshonh.
10 Sayádakenhheyón wahhy ne nyurihhowà-
nenh ne jisahhàde; nok shèkonh sàdon yaghden,
yaghsé dejorhàrats: satshenryonh ne yonnhéòn-
weh ne kesnonkeh; nekady wahhònny yaghdese-
ryéndaxhenhonh.
11 Neony ne raonhhá eghtshetshanighse ne den-
hens desadonhharenron, ne ne sennowenghdonh,
nokhony yaghdeghskweyaghre, yahhony deghsk-
yènnyh ne sadonnhets? yaghdewakatye-nawaghs-
tonh Nakyanerenh sháden-yàwen ne wahhònnise,
neony yaghdeghsketshanighse?
12 Iih enkerihhòwanaghde thenkerighwakwa-
tho ne satdakwarighsyonghtsera, nokhony ne sa-
yúdenghsera; ikenh yaghne ro-nonhhá thayesa-
donghradaghkwê.
13 Ne ò-nenh denghsaghshenthó, kinyoh ne sen-
tyughkwá sasheyaghtka: nok nene jiyaode t'kà-
konde akwèkonh yenhhodiyádenhhawe; rao-nò-
kon jidenhhodiyadaghkwe enhhodiyè-na: nok ra-
onhhá nene rakwadewennodaghkonh niih-tserà-
konh ne wahhy enhhayè-na ne onghwenja, neony
wahhy yenshadonnharen ake-nondadokenghdikeh;
14 Neony enhhenrón, yasatyádòndyh, yasatyá-
dòndyh, se-nihhahhaghserònnyh, dese-neghk ne
kakonghretshakeron èrenh yetshihhawighdás ne
akonkwedá.
15 Ikenh ethone nihhàwenh ne e-nekenh neony
ne ye-nàyeh thiyakotshanyh nene enskat eghye-
nakere ne nyaghthiyeyòdókde, raoghsennadoken-
ghdy naah; Iih ke-nakere ne e-nekenh neony ne
jikanakdadokenghdy, iné ony nene deyakawerya-
ghsaghrionh neony tyakó-nikonghrenhónh, nene

aonsondonnhede ne tyakó-nikonghrenhónh, nokhony nene aonsondonnhede ne deyakó-nikonghragh-riseron.

16 Ikenh yaghwahhy Thàdayakwaderihbodarhó ne ji-niyenhhènwe, yahhony tyutkonh Thaonkenákhwenhonh: nene kánikonra ne akayádakenhheyé ne akhèndonh, neony ne adonnhetshòkon nene Waxhón.

17 Nene kayádaghdonghtsera ne raó-noshaghtsera ne Wake-nák'wádonh, neony enhhiyaghdónde: Wákadaghseghde, neony wake-nákhwenhónh, neony wahhoghdentyonhhatye yaghdeyaweryéndiyught ne jiyuhhàde ne raweryaneh.

18 Wakatkaghthónh ne jirohhàde, neony enshijende: ony Yenhhinontshine, nokhony enshotyèritshé ne jienhhaonrishèndane ne raonhhakeh neony ne jiró-nikonghrànenghs.

19 Iih wakeweyennendaonh ne yughnyòónh ne oghskwendá, Kayanerenh, kayanerenh ne raonhhakeh nene ìnonh niyòre, nokhony ne raonhhakeh nene kénniyoreah, ràdon ne Royaner; neony Iih enshijende.

20 Nok ne yakorighwaneraaxkonh akwah eghnádeyúnikonrhàrah ji-nìyught ne kanyadarakeghkòwah, ne nyaghdewadorishendatye, ne noghnekanoghs yeyunawátstontyése neony deyunonwaſhenh.

21 Yahhothè-non skènnen dekenh, ràdon nake-Niyoh; ne ne yakorighwaneraaxkonh.

CHAP. LVIII.

1 *Nene thiyeyako-nowenghdonh yakìnhah yakorighwiyughstonh ne ná ne yako-nondanhakhé.* 8. 13.

SAWENDEGHDONHHAH jidesaghshenthoh; toghsa satyèsaght; sadewennaketskoh ji-nìyught ne kahhònrawats, neony she-nádònhaghs nakonkwedá ne raodiyádaghdonghtsera, neony ne jironoughsode ne Yàkwek ne raodirighwaneraaxhera.
2 Shèkonh sané yonkyádìsax niyádeweghniseràkeh, ne ony ne ji-naondahhodínikonghrìyú aondonnharén ne naodidòkenghse nakhahháòkon, nene ji-nákaonghwenjóden nene tyakorighwayerìdonh, neony ne yaghdehho-naghtkawenh ne jinihhorihhodenh ne raodi-Nìy: ronkerighwanendònny ne ji-nikarihhodénse ne t'karighwayèry; wahhadiyè-ná adonnharah nethoah yakotkwidonh Niyoh-neh.
3 Ne kady wahhònny yonkwanerenh kenh, ròndón, neony yaghwahhy deghskenghs? atskwih yonkwánikonghraronghyàkenh kenh, nene yaghdedewayè-naghs ne nayonkwánikonghrayèndáne? Jatkaghthoh, ne eghniseràkonh ne jiighsnerenh enghsetshènry nadónweshenghsera, neony entkarighwakaghrònwede ne sayúdenghserakwèkonh.
4 Jatkaghthoh, wahhy sewadatnerenh sewadatsteronwyh nokhony dese-nirighwake-nhenh, ne endeghshakoyèrenghde ne rodirighwaneraaxkonh enghshakoghdónde: yaghwahhy thaonsesewaneren ne ji-nisewayèrenh ne kénweghniseràde, nene

akaghsón ne sawènná nene yádaaghsewennanihharáne ne é-nekenghjy.

5 Nèkenh neghnikaghnerenxherodenh nene Iih wakerakwenh? seweghniserat ne rònkweh ne enhhánikonghraronghyàkén? ne kenh naondahhanyàrenne ji-nìyught ne oghshonwennídákòwah, neony ne aadakwenghdarhó ne kanyádaràdens neony oghsehhará o-nakonh t'kàyén ne raonhhakeh? nèkenh enghse-nadonghkwé kén-ìkenh ne kaweyennendaonh, neony ne weghniseràde ne jíniyakaweryéndìynghs ne Royaner-neh?

6 Yaghkenh nédekenh ne kén-ìkenh ne kanondèkonh nene Iih wakerakwenh? ne ne daonsakhenontsterenghsy ne yakorighwaneráaxkonh neony ne karonghyakenghsera rodighwishenghne, neony ne rodighwishenghné aonsahhondadewennìyúne, neony daadìyáke akwèkonh ne kyatyendanyax?

7 Wahhy yaghkenh thiyahhonkwaghtkawenhhatye nake-nadaroghk ne ji-nonkà ne yondonghkaryáx, neony ne ne aonsaghsheyathewe ne ne yakodenghdaonh ne ne yondatyádinekenhhonh ne sanonghsakonh? ne o-nenh shaghsatkaghthó nenhakohhayenghsoskón, nene aonsaghtsraghsé; neony nene yaghnìse thaaghsadaghseghde ji-nonkà nakwah ìsé sáwaronh?

8 Ethone t'kákonde denskayakón ne saghswatheghtsera ánen-yàwen ji-nìyught ne orhónke-neh, neony yukondatyé enskanyó enseghsadákaridade neony ne saderighwakwarighsyonghtsera ne sahhèndonh enwaghdèndy: ne raónwesenghtsera ne Royaner ne wahhy noghnakén kentyughkwá ne dehhodinenrayén aderiyughsera.

9 Ethone t'kàkonde entyesanadon, neony ne Royaner wahhy ne entharighwáseràkó; wahhy

denghsaghshenthó, neony wahhy enhhenron, Kenwahhy Kideron. Dòkat èrenh aaghshàwighde ne sewanenhherhenh ne kyatyendanyax, ne eghyehhayenghs ne osnonghsá, ony kaghstontstónjy nayondàdy:

10 Neony dòkat aaghsyádinekenwe ne sadonnhets ne ne ji-nonkà ne adonghkaryakon, neony aínikonghrayèride ne ró-nikonghraronghyàkenh; éthone wahhy ne saghswatheghtsera dendewatketskó ne jityukaraghs, neony ne saghsadakonghtsera akwah ánenjàwen ji-nìyught ne entyeh nìkare:

11 Neony ne Royaner enghyanontshiné ok yekàkonde, neony sayaweryéndìyú ne sadonnhets ne jiyuhhádathenghskwé, neony enseghsarésenghserònny ne saghstyén: neony ánenseghsyádodénne ji-nìyught ne ayakoghnekòndy ne niwadénhenghraaghnehhah, neony ánen-yàwen ji-nìyught ne jiyughnawerode ne oghnèkanoghs ne nyaghthakaghnawerèndáne.

12 Neony ro-nonhhá nene isekeh radiyádareghkwenh ne jioxdènhah nikanakdayèsaghse ne enshadikwadàkó: wahhy enjise-niketskó ne jikanonghsakensere ne èsó jienkaghnekwaghsadatyé; neony en-yesanadonghkwé, Nene shakwadakwaghs ne deyughríonne, Nene shayèrits ne jiyuhhàde nene jien-yonnakerade.

13 Dòka densatkarhade-nyon ne saghsikeh ne yaondadokenghdónkeh, ne ji-nighsatyerhá sadonweshén ne akwenghniseradokenghdikeh; neony konwanádonghkwenh ne yawendadokenghdonh ne Naonhhaah e-nekenh yudohhetstaghkwenh jiadonnharah, ne Royádadokenghdy ne Royaner, Rotkonnyenghstkòwah thorighwayèry; nokhony

wahhy enhhonwakonnyenghste, toghsa sánikonrá
jèrát, toghsa ony ìse sadadetshenryás ne adónwe-
shenghtsera, toghsa ony ne aesaghtharaghkwén
ne ìse sawènna:
14 Ethone wahhy enghsadonnharen ne yádegh-
syadyh ne Royaner-tseràkonh; neony Iih enke-
rihhònny ne ìse ne ensaghsàden ne e-nekenghjy
nikanakde-nyón ne jiyonghwenjàde, neony entye-
sànonde enskatneh ne royádadokenghdy ne Yàk-
wek ne yánihhah: ikenh ne jiraghsakaronde ne
Royaner né thodàdyh.

CHAP. LIX.

1 *Ne ro-naderáswaxhenhonh jidewadonnhakaryenh ne Jews-àka né ro-natkàrode ne ne raodirighwaneraaxhera.* 16. 20.

JATKAGHTHOH, ne Royaner rasnonkeh ya-
ghwahhy kéndeyontstonhah, nene yaghdeyukwe-
nyón aonsayuyadako; yahhony ne raohhonghda
yuxde deyutyukdonh, ne ne yaghdeyukwe-nyonh
aonsahhothòndeke.
2 Nok ne sayádaghdonghtsera nendeyudekha-
ghsyonh ne dese-nínihhòkenh ne sa Nìyoh, neony
ne sarighwaneraaxhera rotkonghsaghseghdonh ne
isekeh yaghthaonsaghyat hòndeke.
3 Ikenh nenwahhy sasnonghsaxhenhonh desa-
nekwenghsohhare, neony ne sewasnonkeh ne ka-
yádaghdonghtsera; sewaghskwéndakeh sewadà-
dyh no-nowéndàòkon, sewénnaghsonneh wahhy

yunonghshe-nhá yehhodadaghtkawenh jidekayaghsonde.

4 Yahhenskat ne thiyekonwanadon neyuderighwakwadakwenh, yahhony kaneká dehhonwayadake-nhenh akarihhònny ne jitokenghskéònweh: né ro-nadewennodaghkonh nyahhothè-non thiyádeyurihhonde, nokhony sewaghthare o-nowéndáòkon; radinèronh ne sewaderighwaghdonh, neony wahhadihhewe neyaghdeyuderighwakwarighsyonh karighwaneren.

5 Wáthadinhonghsyáke kàjinkitkyt ó-nhonghsá kaghnyaraxhenh, kanenwenh dakwáaghsonh deyúhàradon: raonhhá nene enrake enghrenhheyé, nene dehhodinetstoghraràkonh denkarighde enkayàkénne ánìyught o-nyare.

6 Nene jiyudinenwenh yaghdeyàweght kanená aòndon. yahhony deyàweght ne aondérhòrokde ne yádehhadiyádighshón ne raodiyúdenghsera: ásékenh ne raodiyúdenghserá ne wahhy ne kayúdenghserá nená ne kayádaghdonghtsera, neony ne ji-nihho-natyèrenh ne thentyako-nonghdónse ne ìwat ne radisnonkeh.

7 Ne ronghsikeh kadakhê ji-nonkà ne wahhetkén, neony dehhodighsterihhénhonhatye ne naonwanekwenghsaweron ne kanekwenghsanòron: (Yèsus rao-nekwenghsadokenghdy:) ne ji-nihhonnonghdonnyón ne wahhy ne ji-nihho-nennonghdonnyonghtserodenh nená ne kayádaghdonghtsera; en-yontyèsaghde nokhony atkaronnyát kenhhèyon eghwahhy nihhodihhahhodenh.

8 Ne jiyuhhàde ne kayanerenh yaghdehhadiyendèryh; neony yaghdekayádoreghdaghxheràyen ne ji-niyahho-ne-nonhhatyé: neony nendehhodighsákdanihhón ne jiyuhhàde; onghkúkiok

eghniyákawe-honhhatyé ne éthoh yaghthayeyenderháné ne skènnén.

9 Ne kady wahhònny ne kayádoreghdaghxhera ìnonh yonkwadonhónh, yahhony thaonsayonkwaghnonderane ne yuderighwakwadakwenh: yakwànonghné ne kaghswatheghtserá, nok jatkaghthoh ji-nityonkwákaraonh; né tyuriwa ne kaghswatheghtsera, nok aghsàdakonh idewé.

10 Yádeyonkwaghjadatyése ne jídewaghsenghdode ji-nìyught ne deyeronwèkonh, deyonkwaghjadatyese akwah ji-nìyught ne yaghthayonkwakaradaghke: tyonkwaghdeekhonnese nésane ne entyeh nikare akwah kady ji-niyught naghsonthenneh akenhháke; o-nenh kàyese yonkwadonhonh ne jikanakde-nyón akwah ji-niyught ne ro-náwendaonh ne ronnònkweh.

11 Deyonkwennidonhhareghraghstonh deyakwaghshenthoghs akwèkweh akwah ji-nìyught noghkwarihhokon, yonkwánikonranenghs ony yonkwánikonghranonwax ji-nìyught noríde: yakwêsax ne kayádoreghdaghxhera nok yaghkaneká dekàyén; ne adaghskatshera, nok wahhy i-nonh niyore nonkyonhhakeh.

12 Ikenh nonkwayádaghdonghtsera wahhy wáodeghyaghrontyé ne sahhèndonh, neony ne onkwarighwaneráaxhera nenwahhy yuderihhowanaghdonh deyonkwaderihhoghraràkyh nonkyonhhakeh: ásékenh nonkwayadaghdonghtsera nenwahhy enskatneh idewese; nokhony nonkwaderighwadewaghdonghxhera, yakwayendèryh nethoh:

13 Ne ne yakorighwayadaghdonhonh nokhony yonnowenghthá ne Royaner-neh, neony èrenh yonkwe-nonghdonh ne onkwa Niyoh-neh, neony yeyonkwaghthare deghjhidewarihhoghraràkonh

nokhony eghjhidewadewendeghdonh, yonkwaneronhonh nokhony yonkwadàdyh tyuyendaghkonh onkweryaneh owennáòkon o-nowendáòkon yaghtòkenghské dekenh.

14 Neony ne kayadoreghdaghxhera yonkwatswade-nyènnyh wahhy, nokhony ne yuderighwakwadakwenh i-nonh niyòré nitkade: wahhy ne tòkenghske donsénne naah étho jidekanadòkenh, ne nyuderighwakwadakwenh yaghdeyàweght aondaweyáde.

15 Orighwìyú, nene tokenghsketsera wákayádakenhheyé wakenhheyé; neony raonhhá ne ne èrenh wareghde ne jiwahhetken ok raonhhá wahhadade-nonghskàry: neony ne Royaner wahhatkaghthó, neony yaghdehhaweryéndiyoonh nene yaghthádeyutyádoreghdonh.

16 Neony wahhatkaghthó nene jiyaghkaneka ne ònkweh, neony wahhorighwaneghrakó nene jiyaghkaneká ne rònkweh naaghshakodatyáse aaghshakorighwakwadakwaghse; nekady wahhònny rao-nontshâ wákahhewe nadaghskatshera ne raonhhakeh; nokhony ne raotdakwarighsyonghtsera, ne wáthoghsnyé-né.

17 Ikenh yahhàyén ne atdakwarighsyonghtsera ji-nìyught naoghtyake adàkenh rentskwe-nakeh nene deyónnyadatstha, neony ne entkakwadonkwaghde ne adaghskatshera ne rao-nonjineh; neony ne wahhatyadawide ne karonghyakenghserá ne rotsheronnyadonh, neony ji-nìyught naotyádawidon ne ne yúdarihhenh dethoweyontyonh ji-nìyught naoráké.

18 Ne entyuyanenhhawe nene ji-nihhodiweyennendaónh rodighsón, ne entyuyanenhhawe jienshakaryáke, shako-nákhwaseh nene ronwaghs-

wenghsé, enseghshakorighwáserakwén ne jikanòron nene ronwaghswenghse, ne ji-nonkà nekaweghnòdon enseghshakokaryáxhé enghshakorighwáserakwenh ne jikanòron.

19 Enhhonwatshaghnighseke kady ne raoghsènna ne Royaner ne ji-nonkà yádewatshothoghs, neony ne raónwesenghtserá ne ji-nonkà ne endewaderaghkwakaràdade. Ne ò-nenh ne yonkhighswenghse t'kàkonde enthònné ánentyughdonhhatyé ji-nìyught nentyughnodontyé, ne Raó-nikonrá ne Royaner t'kàkonde enwatharàdade ne wadenyádarohharaghk'wá enwade-nyádarohhàren ne denghnighnyòden.

20 Neony ne Seghshakoyádakwaghs Yèsus Keristus t'kàkonde enrawé ne ji-nònweh ne Zion, neony ro-nonhhakeh nene desho-natkarhade-nyonh ne jikayádaghdonghtsera Yakwek-neh sàyenghde, ràdon ne Royaner.

21 Asékenh nìih, ne kén-ìkenh ne jideyonkwarihhonde ne ro-nonhhá, ràdon ne Royaner; Akénikonrá ne naah yekàyen nisekeh, nok nakewennáòkon ne wahhy Iih yewakyondonh tshàkonh, nene yaghthádaondakayàkénne ne tshàkonh, yahhony ne eghsakonh thádaondakayàkenne ne saghnekwaghsá, yahhony thádaondakayàkenne ne jiyeghsakaronde ne saghnekwaghsá jiwákaghnekwaghsadatyé, ràdon ne Royaner, ne ji-nondàweghde neony ne ji-niyenhhènwe!

CHAP. LX.

1 Ne aonwesenghtsera ne o-nonghsadokenghdy enskànaghné ensewatye-nighde dàwé ènwawe ne étho ji-nònweh nyaghdeyakorighwiyughstonh. 15.

SATKETSKOH, desaderonwineken'n; ikenh ne saghswatheghtsera ò-nenh ìyuh, neony ne raónwesenghtsera ne Royaner ò-nenh dayutdénkwenhhatye ne isekeh.

2 Ikenh, jatkaghthoh, ne aghsadakonghtsera ne wahhy enwadérhòroke ne jiyonghwenjàde, neony yudenshaonh naghsadakonghtsera tyakókaraonh ne ònkweh náeyádoden: nok ne Royaner enthatketskó ne isekeh, neony enghsatkaghthó ne raónwesenghtsera ne isekeh.

3 Neony ne yaghdehhodirighwiyughstonh t'kàkonde enthònné ne jidesaghswathé, neony koraghkowatshón nene daodighswathéne daonderonrònden ne jidaghsatketskó.

4 Sadaghraketskoh ne skaghdekeh thadesaghkwadàsét, nok satkaghthoh: akwèkonh ronderorox enskatneh rontkennisaaghs, enhhònnewe isekeh: nene sheyénhokonhah ne radìjin ì-nonh nenthònné, neony ne tyunathonwìsén ne sheyénhokonhah wahhy denkonwadighsnyé-né sé-nihhakdá.

5 Ethone nentkàkonde enghsatkaghthó, neony kayènkwire yádewatyeghste, neony densadonhharenrón ne seryaneh, neony entkowanhaghsere, ásékenh en-yutyé-níonhhatyé ne kanyadarákeghkòwah t'kàkonde wahhy densewatkarhadèny ise-

keh, ne okthentho-nennonghdonse ne nyaghdeh-
hodirighwiyughstonh ne t'kàkonde isekeh den-
thònneghde.
6 Ne yudityughkowànenh ne camels ne endi-
sárhòroke, ne dromedaries-òkon ne Midian neony
Ephah ; akwèkonh entkondiyenghdaghkwe Sheba
ne enkònnewe: enkondihhewe oji-nekwar karis-
tanòron nok nene watsháaghdonh kaserakón ; ne
en-yetshinádonhaghse ne rao-nendonghtsera ne
Royaner.
7 Odityughkwakwèkonh ne Kedar enkondero-
roke enskatneh enkontkennisa isekeh, ne deka-
nèn-yat deyudinákarondonhah Nebaioth ne ensa-
righwakwadakwaghse ne isekeh: t'kàkonde en-
thònné ne naadiyè-ná ne jikyádaraghsthá, neony
Enkónwèsaghde ne kanonghsá ne akónwesen-
ghtsera.
8 Onghkaréòkon nekenhenh nene radityé ji-nì-
yught notshàda, neony ji-nìyught noride ne jiyu-
dighsenghdakaghròndon ?
9 Orighwìyú ne kaweghnoghkwáòkon ne en-
wakennonná, neony ne kahhonweyákowatshón
ne Tarshish ne tyutyerenghdonh, neony ne en-
yakodiyathewe ne radijin ne sheyénhokonhah ji-
nonkà ì-nonh, raodiristanòron nokhony ne raodiji-
nekwar karistanòron enthadihhàwy, raoghsènna-
konh ne Royaner sa Niyoh, neony ne ji-nonkà ne
Enskat Royádadokenghdy ne Israel, ne wahhònny
waghyónwèsaghde.
10 Neony ne radijin ronwadiyènhokonhah ne
thihho-nonghwenjadeshón ne den-yesanen-yáser-
haghse, neony ne raodikoraghkowatshón ne en-
yesarighwakwadakwaghse ne isekeh : ikenh nake-

nákhwenghtseràkonh Enkon-yaghdónde Iih, nok ne ji-nidewakerighwayèry Enskòndenre nìse.

11 Nekady wahhònny ne jisadenhenghrakaronde ok-yekàkonde kanhodonkwenghjìonh: yaghthaonsahho-nadennhòdonke ne kénwendekeh yahhony naghsonthenneh; ne nethoh ne onkwehhòkon nénaòndon ayesahheghse nisekeh ne nokthaondahho-nennonghdonse ne yaghdehhodirighwiyughstonh, neony raodikoraghkowatshón nenaòndon aonwadiyathewé.

12 Neony ne niyádeyonghwenjàkeh neony kayanertsera nene yaghthayesayúdenghse t'kàkonde enwaghdondón; orighwìyú, nekén-ìkenh ne niyádeyonghwenjàkeh t'kàkonde thentkàkwekde enwadeweyennèndáné kàyese enwàdon.

13 Ne raónwesenghtserá ne Lebanon t'kàkonde enwawe ne isekeh, ne otshoghkòdonh karònda, ony oghneghdákòwah karònda neony ne oròndo yewistaraghk'wá enskatneh, nene enraseghste ne jikànakde ne ake-nakdadokenghdy; neony Iih enkeweyennèndáne ne jikànakde ne kaghsikeh onwesenghtsera.

14 Nene ronwadiyênhokonhah ony ne ro-nonhhá nene yesánikonghraronghyakenthá t'kàkonde enhhònnewé denhhontshakede ne isekeh; neony radikwèkonh nene yesawennontyonh t'kàkonde denhhondontshòden eghdakeh étho ó-nonghkweneh ne saghsikeh; neony yen-yesanadón Ne raode-nàdá ne Royaner, Ne Zion nene Enskat Royadadokenghdy ne Israel.

15 Wahhy dakwadewendeghdon nokhony daxwenhonh, ne kady wahhònny yahhonghká ne thádayesadonkoghdén, Iih enkon-yádaneghrak-

waghde, en-yondonuharén yawédowànenh ne ji-kaghnekwaghsadatyé ne ji-niyenhhènwe.

16 Enghse-nónkera ony ne raodinondá ne yaghdehhodirighwiyughstonh, nokhony enghse-nónkerá ne ronnentskwênakeh ne koraghkowatshón: neony ensaderyendaráné nene Iih ne Akyaner Syaghnerenghsyonh nokhony Syayádakwenh, nene Róshatstenghseraneghrakwah ne Enskat ne ne Yàkwek.

17 Akenhháke ondaghkhònweh nákaristoden Iih enkhewé oji-nekwar karistanòron, nok akenhháke ne karistajy Iih enkhewé ne karistanòron, nok nene òyende ony ondaghkhònweh nákaristoden, neony nene o-uen-yáòkon ony karistajy: Iih ony enkheghsáaghsé ne shekowànenghse ne kayanerenh, neony ne yesaghwiswistaroghròky enshonderighwakwarighsy.

18 Yaghshèkonh thaonsayakothònde ne karighwaxhenhhòkon ne jisadonghwenjàde, ne atkaronnyát yahhony ne kenhhèyón ne jiknerenghné: ok sedaghnón ne yenghse-nadón ne jidesade-nen-yáseronnyón desatshenghdode Nadaghskatsherá, neony ne jisadenhenghrakaronde ne kanendonghtsera.

19 Ne karaghkwá yaghshèkonh ne thádaonsesaghswathéde ne eghniserakeh; yahhony ne aoghswatheghtsera ne eghnida thádaonsakaghswathède ne isekeh: nok sé daghnón ne *Royaner* enskatneh enjatyén ne ìse ne ji-niyenhhènwe jideyughswathé, neony sa Nìyoh són-wesenghtserá;

20 Ne saraghkwá yaghshèkonh thiyádaonsotshothó; yahhony ne sadeghnide erenh thaonsesenonghdén: ikenh ne Royaner ne t'kàkonde ne saghswatheghtsera enkenhháke ne ji-niyenh-

henwe, neony ne eghniseraòkon ne sarhónkeghtsera o-nenh enwadókdén.

21 Sonkwedá ony t'kàkonde akwèkonh enjonderighwakwarighsy: neony t'kàkonde en-yeyè-ná ne jityonghwenjàde ne ji-niyenhhènwe, ne nyunhaghdòndon ne wakyenthonh, ne kesnonkeh, nene aòndon akónwèsaghde.

22 Nene kénnikonah enskat oyèry tewénnyawe yenwàdon, neony ne kénniwaah enskat ro-nonghwenjowànenh: Iih ne Akyaner denwaxderihhén denxderihháde nene jiyenhhoderighwihheghse.

CHAP. LXI.

1 *Ne ji-nighshakorighwàwyh ne Keristus.* 4. 7.

NE raó-nikonrá ne Royaner Niyoh ne wakraonh; ne tyuriwa ne Royaner rakwen-ye-narhonh nene nakaderighwaghnòdon nekarighwìyuh ne ji-nonkà nakó-nikonghránetskhah: thake-nhaonh iih nene aonsakhe-nerenke ne deyakaweryaghsaghrionh, nene aonderihhòwanaghde ne sayondadewennìyúne ne jie-naghskwá, neony ne sahhonwadinhodònkó ne jiradinaghskwayén ne jiradinhòdonghkwe;

2 Nene aonderihhòwanaghde ne kaye-naghtserìyuh ayeyè-ná ne yughseràde ne Royaner, neony ne weghniseràde ne enghshakoronghyàkende ne onkwa-Nìyoh; nene akwèkonh en-yakaonrishèndáne ne yakó-nikonghrànenghs;

3 Nene aondeweyennèndane ne ro-nonhhakeh ne nene rodinikonghrànenghs ne Zion-tseràkonh,

ne ne aonwènnon ne ro-nonhhakeh ne yuraseh ne
oghsehhará, ne kèn-yé ne adonnharah ne nyakó
nikonghrânenghs, ne kanená ne kanendonghsera
ne wahhòny ne kánikonra ne yuxde; nene aòndon
ne aonwadinadonghkwe karòndá ne atdakwarigh-
syonghtsera, Ne Royenthonh ne Royaner, nene
aòndon aaónwèsaghde.

4 Neony ne jienhhonnen-ye-nonny wahhy kà-
yesé enwàdon, newahhy enhhadiketsko ne enh-
honnònny ne ji-nikayádodenh natkaronnyát, neony
t'kàkonde wahhy enshadikwadàkó ne kàyesé yu-
donhonh jikanadowànenh, ne nyakotkaronnihonh
ne jikaghnekwaghsade.

5 Neony ne thihhadinakeraghseràde wahhy
denhhadìdane neony ne enhhadìnonde ne sentyu-
ghkwá, neony ne ronwadiyénhokonhah ne thihha-
dideah newahhy ne en-yesakarhathówihheke, ne-
ony ne en-yesánenhharaghseronnyennihheke.

6 Nok t'kàkonde ne en-yesanadonghkwé ne rao-
jihhenghstá ne Royaner; ne onkwehhòkon ne en-
yesanadonghkwe ne raojihhenghsta ne onkwa-
Nìyoh: enghseke ne rao-natshókowaghsera ne
nyaghdethadirighwayèry, neony ne rao-nónwe-
senghtseràkonh ne ensadatkowànaghdon thengh-
sewennohhàrake yádeghsyadyh.

7 Ikenh ne sadehhatsera enghsyè-ná yughne-
net, neony ne deyakó-nikonghrakhaghsyonkwenh
ne enhhondonnharén ne ji-nìkonh ronwanàwyh:
ne kady wahhònny ne rao-nonghwenja enhhadiyè-
na ne yughnanet; ne ji-niyenhhènwe yaghnon-
wèndonh thiyeyòdókde enhho-nadonnharáke ne
ro-nonhhakeh.

8 Asekenh Iih ne Akyaner ke-noronghk'wá ne
kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera, Kheghs-

wenghse ne shako-naghseghthá ne ojistakeh radìyenghs ronwennèyonghs; neony Iih wahhy enke-nhodònkó ne raodiyúdenghsera ne ji-tokenghskeonweghtseràkonh, neony Iih enkònny ne ji-niyenhhènwe den-yakwarihhònden.

9 Neony ne raodighnekwaghsá wahhy enhhonaderyendarane ne kentyughkwakonh ne nyaghdehhodiyanere, neony ne jiwahhadighkwaghsadatye ne kentyughkwakonh ne onkwehhòkon: akwèkonh ;nene enhhonwadìkén wahhy enhhondònderené, nene ro-nonhhá wahhy ne kànen ne ne Royaner rayádaderighstonh.

10 Iih wahhy kowànenh enkadonnharen ne Royaner-tseràkonh, akwadonnhets kananonh ne adonnharah ne ake-Niyoh-tserakonh: ikenh ne raxheronnyadonh ne atshennonnyaghtsera, ne shakérhorokdonh ne watyádawitseranòron ne atdakwarighsyonghtsera, ji-nìyught ne àsé yunyakhé ne yudérhorokdonh ne nyuráseshón, ánìyught jiniyught nene yunyakhé àsé yudaderáseghstonh yutstonh aodéwaghsharanoronshón.

11 Wahhy ji-nìyught ne onghwenja entkahhawe ne den-yuwironthaghse, neony ne nikahheghdaaghnehhah enkarihhònny ne ji-nahhódenshón nene kayenthonh ne enkanyó, ne kady wahhònny ne Royàner Niyoh ne enkarihhònny ne atdakwarighsyonghtsera neony ;kanendonghtsera ne aonsakanyó ne akohhèndonh ne akaonghwenjakwèkonh.

CHAP. LXII.

1 *Nene rodiyádadokenghdy ro-neryaghsadarih-
henh dehho-nadonghwenjònyh aadiweyennen-
dane aadishatstenghseron ne o-nonghsadoken-
ghditseràkonh Nìyoh ji-nihhorharatstonh.* 6.

IKENH ne Zion ne enkarihhònny Yaghthádaka-
dòdade nakyanerenghsera, neony ne Jerusalem ne
enkarihhònny Yaghthakadorishén, ji-nènwe ne
atdakwarighsyonghtsera etho enwaghdèndy ji-nì-
yught ne dayughswathetyé, neony ne adaghskat-
shera ne éthoh, akwah ji-nìyught nene ayawey-
ennadekhake.
2 Neony ne yaghdehhodirighwiyughstonh ne
t'kàkonde aontkaghthó ne saderighwakwarighsy-
onghtsera, neony okoraghtserakwèkonh sónwe-
senghtsera: neony t'kàkonde ne àsé enje-nadon-
ghkwé, nene jiraghsakaronde ne Royaner ne ent-
yanadon.
3 Ony ne Royaner raonhhá akwah rasnonkeh
enghyennonghwaroroke ne ónwesenghtsera, ne-
ony ne dekarenghsaron enghyennonghwaroroke
ne rasnonkeh ne sa Nìyoh.
4 Yaghshèkonh thiyaonsayesanadon Nayesa-
dewèndeghde: yahhony shèkonh ne jisadongh-
wenjàde ne akonwanadonghkwé kàyesé yaghde-
ye-nakeréònweh: ok sédaghnón ne en-yesana-
donghkwé Hephzi-bah, neony ne sadonghwenja-
keh Beulah: ikenh ne Royaner kowànenh rodon-
nhahhere nisetseràkonh, neony ne songhwenja
wahhy en-yunyaké.
5 Ikenh ji-nìyught ne ranekenghderonhah aodi-

nyake ne kawìnonh, eghkady nen-yàwén ne radì-
jin sheyénhokonhah ensewanyake nìse: neony ji-
nìyught ne àsé ao-nyakón rodonnhehhere nenase
yunyakon eghkady nen-yàwén ne sa Nìyoh engh-
yadonnharén.

6 Khéderon ne enhhontyeghwàden ne jidesade-
nen-yáseronnyón desatshenghdode, O Jerusalem,
nene yaghnonwèndonh thádakonkòdade ne aodi-
yanerenh kénwènde yahhony naghsonthenneh:
yásewawennisaghthak ne Royaner toghsa saghk
sadadònnyh;

7 Neony toghsa yaghjhise-nikwaghtstenh, ji-
nênwe enhhaweyennèndane, neony ji-nènwe ne
Jerusalem enhhanèndon ne jiwadonghwenjàde.

8 Neony ne Royaner yughnìronh rodàdyh ne
jiraweyendeghdaghkonh ne rasnonkeh, neony ne
ranontshakeh ne raóshatstenghsera, Orighwiyú
yaghshèkonh Thádaondakhèyon ne sàuenghste ne-
ne raodik'wá aòndon ne yesaghswenghse; neony
ne thihho-nonghwenjadeshón né shakodiyénho-
konhah ne radìjin yaghwahhy thaadighnekira ne
sawine nene ji-nahhoden saronghyakenghsera:

9 Nok ro-nonhhá nene ro-nadaderoghròkyh ne
enhhàdike, neony enhhonwanèndon ne Royaner;
neony ro-nonhhá nene enskatneh rodihheh neki
enhhadìghnekirá ne jiwaderighwisaaghthá ne Ake-
righwadokenghdy.

10 Yádesadohhetst, yádesadohhetst ne jiyuden-
henghrakaghròndon; sadenrhàrat ne jiyakohhàde
ne onkwehhòkon, yáserorok, yáserorok ne jiyuh-
hahhakwé-nìyú; dese-nen-yughdarhoh; sharàdat
ne ye-nyádarohharaghk'wá ne onkwehhòkon.

11 Jatkaghthoh, ne Royaner nenwahhy dehho-
righware-nyadonh ji-nádeyudonghwenjókdanih-

hón, Yetshiyenhhaghs ne konwayenhah ne Zion,
Satkaghthoh, ne sadaghskatshera ònwé, satkagh-
thoh, dehhorighwanhare rorharatstonh wahhy ra-
dikwekonhhatyé, neony ne raoyûdenghsera raoh-
hèndonh.
12 Neony ro-nonhhá yenghshakodironghyenh-
hare, Ne onkwédadokenghdy, Ne seghshakoyá-
dakwenh ne Royaner: neony ne en-yesanadongh-
kwé, Wakesakonhhatyé Ne kanadowànenh ne
nyaghdewadewendeghdonh.

CHAP. LXIII.

1 *Keristus waghshako-nádonhaghse onghka ne raonhhá, ne ji-nahhoden ne raodénshennyeghtsera nene ronwaghswenghse*, 7.

ONGHKA ne kenhenh nene dayeyenghdaghkwe
ne Edom, ne waghsohhonh nako-ne-ná ne ji-non-
kà ne Bozrah? ne kén-ìkenh ne nà ne ónwesengh-
tserá ne rotsheronnyadonh, rathahhìne nene ji-ni-
kowànenh ne raóshatstenghseràkonh? Iih nekén
wakadàdyh natdakwarighsyonghtseràkonh, thiká-
shatste ne ne enjakoyadakó.
2 Ne kady wahhònny ìsé wahhy no-nekwengh-
dara nighsaghkwennyodenh, neony ne satyadawy
ji-nìyught ne raonhhá nene kénniyaayerhake ne
wine-tseràkonh yurésenh?
3 Nenwakeradaonh ne wine ye-nonwenjirogh-
rarakthá ne ok yádekayadyh; neony ne onkweh-
hòkon yahhenskah deyakwé: ikenh Iih denkheya-
dékhahhaghkwé ne ake-nákhwenghserà, neony

enkheràdáne ne ake-nákhwenghseràkonh; neony
ne raodinekwenghsá denwatstaradonkwaghdon
ne akwatyádawineh, neony Iih enkhónjighstanyon
akwatyádawitserakwèkonh.
4 Ikenh ne weghniseràde ne enghskeronghyà-
kénde nená nakweryaghsakonh, neony ne yughse-
ràde ne shaknerenghsyonh o-nenh iroh.
5 Nenkady riyádìsax naìkén, nok yaghkaneká
thayonkyè-nawáse; nok Onke-neghràkó nene ji-
yaghkaneká ne ne akonwayè-nawáse; nekady
wahhonny nen-akwah iih ke-nontshakeh wakah-
hewē nadaghskatshera ne iih-neh; neony ne ake-
nákhwenghserá, ne wadewaxnyé-né.
6 Neony Iih denkheyaraghsidakenseraghkwe ne
onkwehhòkon ne ake-nákhwenghseràkonh, neony
enkhe-nonghwaraghdónde ake-nákhwenghseràk-
onh, neony Iih eghdakeh dendekhàwighde ne ra-
odíshatstenghsera ne onghwenjakeh.
7 Iih enkatròry yenwakewennìsaghde ne ji-ni-
thorighwayèry ne Royaner, neony ne rao-nendon-
ghtsera ne Royaner, ne entyuyanenhhawe ne ak-
wèkonh ne ne Royaner enseghshonkwayèritshe
onkyonhhakeh, neony ne kowànenh t'karighwa-
yèry ne ji-nonkà ne jikanonghsode ne Israel, nene
raonhhá wahhy seghshakoyerìdyh ne dayuyanenh-
hawe ne rao-nidenreghtsera, neony ne entyuya-
nenhhawe ne kentyughkwakeh ne ji-nithorighwa-
yèry ro-nidènronh.
8 Ikenh wahhenron, Orighwìyú ro-nonhhá wah-
hy akonkwedá, exhàokonhah nene yaghthayonnò-
wenghde: raonhhá kàdy ne Seghshakoyadakwenh.
9 Orighwakwèkonh ne raodironghyakenghsera
raonhhá roronghyakenhonh, neony ne karonghya-
keghrò-nón ne jienskatneh saghshakoyadakó: ne

rao-noronghkwátseràkonh neony wádeghshakonongyàníke saghshakoghnerenghsy: neony waghshakohhayenghsònny, neony enghshakohhawe eghniserakwèkonh ne wahhònnise.

10 Neony ronwarighwarakwènnyh, nokhony radinákònnyh ne Raó-nikonghradokenghdy: ne kady wahhònny dehhotkarhade-nyonh dehho-nadatswenhonh, neony ro-naderìyuh dehhodinyode rononhhá.

11 Ethone saghreghyarané ne jiweghniseradenyonghkwé ne wahhònnise, Oses neony ne raonkwedá, wahhenron, Ká ne raonhhá nene dedeghshakodiyádinekenhhonh ne kanyadarákeghkòwah rònne ne ratsteristhá ne deyudinákarondonhah ne ji-nihhotyughkwá? ká ne raonhhá nene eghyehhòyén ne raó-nikonghradokenghdy ne raonhhátseràkonh?

12 Nene aaghshako-nontshine ne jiraweyendeghdaghkonh ne rasnonkeh ne Oses ne raónwesenghtsera rao-nontshá, wátkaghnekakhaghsy ne raodihhèndonh, nene aaghsennadatyé ne ji-niyenhhènwe?

13 Nene waghshakoghshàrine wáthondohhetste ne o-nákonghjy, rji-nìyught ne yakoghsàdenghs ne karhàkonh, ne ne yaghthaondayunaghdéke?

14 Ji-nìyught ne karyú yayutsnenghdonhhatyé ne ji-nonkà yonghraghkwenh, ne Raó-nikonrá ne Royaner ne enhharihhònny ne enhhaonrishèndáne; eghkady nisayèrenh sheyaghsharìnonh ne sonkwedá, nene asadadónwesaghde saghsènná.

15 Dethakanere ne karonghyakeh neony dehhakanere ne ji-nonká tye-nakere ne sayádadokenghdy neony ne sónwesenghtsera: káneh sanákhwenghsera ne yúdarihhenh nokhony ne sáshatstengh-

sera, ne jiyurakaghre kawennadatyé ne seryaneh
nokhony ne sennidenreghtsera iihneh nonkàdyh?
ne wahhy tho-nadironde dehhadidenghstonh ?
16 Yahhothè-non deyuderighwaghseghdonh ji-
ìse Kwánihhah, ethosané Akwerent yaghdegh-
shonkwâwyh nashonkwayenderhaghstènny ashon-
kwarihhonnyènny nonkyonhhá, nokhony ne Israel
yahhó-né deghshonkyondereónh : ìsé, O Sayaner,
isé wahhy Kwánihhah, Seghshonkwayádakwenh,
saghsènná, tyuyenghdaghkonh ne ji-nonkà ne ji-
niyenhhènwe.
17 O Sayaner, oghnaah waghskwayádaghdóndé
ne ji-nonkà sahhàde, nokhony waghskwànikongh-
raghnìrade ne ji-nonkà ne saghderonghtsera?
Donsajatkarhàdènyh ne enkarihhònny ne khe-
nháse, ne kaghwajìra ne sarighwiyughstaghk.
18 Ne nonkwehhòkon ne sheyadadokenghdy ne
enhhontyènawaghste kén ok nikariwes: nene de-
yonkhínihhaghròdonghs yonkhighswenghse dehho-
naraghsìdakénseraghkwenh ne sanakdadokenghdy.
19 Isé wahhy dakwawennìyú: yaghnonwèn-
donh thaaghskwahhayenghsònny sheyatsterist ne
ro-nonhhá; yaghwahhy né dehhonwadinádonghk-
wenh ne saghsènná.

CHAP. LXIV.

1 *Ne kentyughkwadokenghdy ro-naderènnayén nene aondahhadennyeghde ne Nìyoh raóshatstenghsera.* 9.

WEH nene aaghseghre kerajònkoh ne jikarongh-
yàde, nene aaghseghre t'katsnenght, neneh ne ji-

yunonde-nyón ne naòndon aonsakawistanawenghdon eghdakeh ne éthoh sahhèndonh;

2 Ne ji-o-nenh ne enskawistanàwen ojire enwatshaaghdé, ne ojire enkarihhònny ne oghnèkanoghs ne jiden-yughnekòndy; nene aaghsònny ne saghsènná aaghshedokadén nene yesaghswenghsé, nene niyádeyakaonghwenjàkeh nene ony ayakoyádishonghkwé ne sahhèndonh!

3 Ne ò-nenh eghshaghsyere ne yurighwaneghrakwaghdenyón nene yaghdeyakwàkenghs, ìsé disatsnenghdonh, ne nyunonde-nyón enskawistanawenghdon eghakeh éthoh sahhèndonh.

4 Ikenh ji-nahhé ne jityudonghwenjadaghsawe onkwehhòkon yaghdehho-naghrònkenh, yahhony thiyehho-natdokenh naodínikonghrayendaonh ne rao-nahhonghdá, yahhony ne okará deyudìkenh, O Nìyoh, shekonh thikàde ne ìsé, òghnahhoden ne raonhhá rodenrharàdy nene jiró-nonghne.

5 Dendeghtshaderade ne ne rodonnhahhere ony royúdenhonh natdakwarighsyonghtsera; notyákeshón nene yeseyaghre ne ji-niyesaderighwìnonh: jatkaghthoh, sanákhwenhonh wahhy; ikenh yonkwarighwanerén wahhy: ne notyákeshón ne okhònenh ji-nentyonkwayerén, neony ne enjonkwayadakó.

6 Nok dewakwèkonh wahhy ji-nìyught nothènon deyunon-yanight, neony akwèkonh nonkwatdakwarighsyonghtsera akwah ji-nìyught no-nyádaraxhenghskwá yuhhetkenhónh deyunon-yanight; neony yedewakwèkonh nen-yonkwadaghsokwènnyh ji-nìyught ne o-neraghde; neony ne yonkwarighwayádaghdonhónh yonkwarighwaneren, ji-nìyught ne jiyaode, ne yeyonkwayádenhhah.

7 Neony yahhenskat ne ne yayesaronghyenh-harhere ne saghsènna, nene aadadoryaneron neyádehhayadyh nene ayatyè-nawaghste: ikenh wahhy dakwatkonghsaghseghdènnyh nonkyonhhá, neony dakwatyesaghdonh dakwatsháaghdonh dakwaghdondonh nonkyonhhá, aoriwá ne onkwayádaghdonghtsera onkwarighwaneraaxhera.

8 Nok nonwá, O Sayaner, ìsé wahhy Kwánihhah: wahhy ókenrá nonkyonhhá, nok nìsé dakwanâjonnyènny ókenra; neony yakwakwèkonh ne kayúdenghsera ne sesnonkeh.

9 Toghsa aesanàkhwén nakwah aeseryéndanonwake, O Sayaner, yahhony thaseghyaráke ne kayádaghdonghtsera karighwaneren ne ji-niyenhhènwe: Tsheh satkaghthoh, wákwennidenghden, akwèkonh wahhy ìsé sonkweda nonkyonhhá.

10 Sanadadokenghdy wahhy ne karhàkonh, karhàkonh wahhy ne Zion, kàyesé yudonhonh ne Jerusalem.

11 Onkwayádadokenghditsera neony onkwanonghsiyughtsera, ji-nònweh ne yakhínihhahhòkon niyesanendonthá, yutshón yudekén: neony akwèkonh nonkwadónweshenghtserákenhhá nakarihhodénse eghkàyese òndón.

12 Ji-nahhé nìsé waghserighwaghtkáwe ne yádeghsyadyh nekén-ìkenh karighwaòkon, O Sayaner? enghsatyè-nawaghste-kenh ne sayanerenh, neony denghskwaderyéndakaryaghde nakwah yúnikonghranonwakt?

CHAP. LXV.

1 *Ne nyaghdehhodirighwiyughstonh yahhonwadinonke, nok ne Jews-àka wahhondewennòndy.* 17.

IIH kheyadìsax ne ro-nonhhâ nene yaghdehhonkerighwanêndonghs; Iih wakheyádatshènry nene yaghdeyonkyadìsax: Wákiron, Dakwatkaghthoh nìih, dakwatkaghthoh nìih, ji-nonkà ne nàkaonghwenjoden nene yaghthiyeyonke-nadon ne axhènná.

2 Yádewakade-nontshakwarighdonh eghniserakwèkonh ne ji-nonkà ne yonkerighwarakwènnyh ne onkwehhòkon, nene eghro-naghdentyonhhatye ne jiyuhhâde nene yaghdeyuyanere, ne radighsere nakwah yádehhadiyadyh raodínikonrâ.

3 Ne onkwehhòkon nene yonke-nákònny nene aonke-nàkhwén ok yekàkonde tyutkonh nene jikkonghsonde; nene ronnèyonghs ne nikahheghdaaghnehhah, neony rontshaaghthá kaserakon ne etho jiyeyádaraghsthá neyúdàraryh;

4 Nene tyakodadènronh etho jityeyádadaryón, neony ne neghye-nakere jiyunondowànenghse; nene yewarax ne kweskwes, neony ne o-nòndara nakwah yúdaraeh ji-niwahhetkén ne karighwaòkon né ìkare ne raodikeghràtneh;

5 Nene ròndon, Desták thásonhháahhák, toghsa thoah kàseght niih-neh; ikenh Akyadadokenghdy senhhá ji-nìse nìyught. nene kén-ìkenh wahhy yutyénkwarònnyh ne ké-nyonghsakonh, ne ojire nene enyudekhaké eghniserakwèkonh.

6 Jatkaghthoh, ne wahhy kaghyàdon nakhèn-
donh; yaghsaghk Thakadadònny, nok daghnon
enkyèride jienkherighwaserakwén, sháden-yàwen
ony jienkheyeritshe enkherighwáserakwén ne etho
ronnentskwe-nakonh,
7 Sayádaghdonghtsera, neony ne raodiyádagh-
donghtsera ne Shé-nihhahhòkon enskatneh, ràdon
ne Royaner, ne ne ro-natshaaghdonh ne kasera-
kón étho jiyunonde-nyón, neony yonkerighwaye-
saghthá étho jiyonghnyaghronnyón: ne kady
wahhònny Iih enkadé-nyèndén ne ji-nihhodiyu-
denghserodenh ne éthoh ronnentskwe-nakonh.
8 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, Ji-nìyught ne
àsé ne wine ne ná yudetshenryonh ne ji-nònweh
niyutwé-nonniónh yunadeghyaghrontye ok ne
shakat, neony enskat ràdón, Toghsa saghdónt;
ikenh adonnharaghk naah ìwat: étho kady Nenk-
yerė ne enhhadirihhònny ne khe-nháséòkon, nene
Yaghthakheyaghdonde akwèkonh.
9 Neony Iih wahhy entkyàkenwe nekànén ne
raonhhakeh ne Yàkwek, neony entkyàkenwe ne
raonhhakeh ne Judah ne nayondaderakwén ayeyè-
ná ayondonnharén ne ake-nondowanenghtsera:
neony ne kheyádarakwenh t'kàkonde enhhadiyè-
na adonnharah, neony ne khe-nháséòkon etho enh-
honnakerade.
10 Neony Sharon t'kàkonde ne ao-nadenhenrá
ne deyudinákarondonhah ji-niyudityughkwá, ne-
ony ne ji-yonghraghkwanyón ne aontshá kanon-
ghwakdenghsera ne jikànakde ne jiayontkennisa
ne eghdakeh ayontyá tyònnide, né nakonkweda
nene yonkyádisax.
11 Nok ne jonhhá wahhy eghjhisewàdewen-
deghdonh ne Royaner ne ne yakó-nikònrhenhonh

nakwade-nondadokenghdy. nene enwadenrharàdon yenkayèride ne adekhwarah ne aoriwa nethoh kentyughkwá, neony nene akayèride ne ayeghnekirá-yonneyonghk'wá ji-nonkà ne tho-ìkenh niwaghratsherodenh.

12 Nekady wahhònny Enkon-yarade nìsé ji-nonkà náshareköwah, neony t'kàkonde sewakwèkonh eghdakeh denjadontshòden ji-nònweh niyondaderiyughthá: né tyuriwá ne ji-o-nenh Yekwanadon, yaghdedisewadàdighs; ne o-nenh Yákadàdy, yaghdejathònde; nok wahhetkén ji-nisewayèrenh nakhèndonh ne khaghdekeh, neony né sewarakwenh nene ji-nònweh ne yahhothè-non Dewakeryéndìyughs.

13 Nekady wahhònny kénnihhoyèrenh ràwenh ne Royaner Nìyoh, Jatkaghthoh, ne khe-nhásé t'kàkonde denhhontskaón, nok ne jonhhá t'kàkonde ensewadonghkaryáke: jatkaghthoh, ne khe-nhásé t'kàkonde enhhadighnekira, nok ne jonhhá t'kàkonde ensewanyádathén: jatkaghthoh, ne khenhásé t'kàkonde enhhondonnharén, nok ne jonhhá t'kàkonde ensewadehhén:

14 Jatkaghthoh, ne khe-nhásé t'kàkonde denhhadiriwaghkwé enhhondonnharén rao-neryaneh, nok ne jonhhá densewaghshenthó ne ó-nikonghranonghwakdane ne seweryaneh, neony t'kàkonde densewahhènreghde ányonh erhar ne ji-nádeyuderyéndakaryah kanonghwakdenghsera ne kánikonrá.

15 Neony t'kàkonde yense-nìyén ne se-nighsénnà ne adewendeghtsera ne karonghyakenhónh ji-nonkà yewakerakwenh: ikenh ne Royaner Nìyoh t'kàkonde enghyaghdonde, neony òya enseghshako-nadonghkwe ne shako-nhásé:

16 Nene raonhhá radatyádaderighsthá nyádeh-
hayadyh ne jiyonghwenjàde, t'kàkonde radatyá-
daderighsthá ne Niyoh-tseràkonh ne jitokenghs-
keònweh ; neony raonhha nene yurighwaghnìronh
enhhadàdy karighwaxhenh ne jiyonghwenjàde,
t'kàkonde Niyoh-neh yahharighwaghnìrade ne ji-
wahhadàdy ne karighwaxhenh ne tokenghskéòn-
weh ; ásékenh ne ji-nikarihhodenh ne deyúnikon-
rharaghde-nyón wahhy rodínikonrhenhónh, nok
né tyuriwa wahhy ro-nadaghseghdènnyh ne kha-
ghdekeh.
17 Wahhy, jatkaghthoh, àsé Sewakeweyennen-
daónh ne karon-yá, àsé ony nonghwenja : neony
ne ji-nikarighwayèrenh yaghwahhy thaonsakegh-
yaráke, yahhony thiyaònsonwé nakwennonghdon-
nyonghtseràkonh.
18 Nok daghnon satshennonnihhák ony sadon-
nharák ne ji-niyenhhènwe ne éthoh néne Jidew-
akeweyennendaónh : wahhy, jatkaghthoh, Iih
wakeweyennendaonh ne Jerusalem ro-nadon-
nhahhere, aonkwedá ro-nadonnhahhere.
19 Neony Iony enkadonnharén éthò Jerusalem,
neony enkadonnharen ji-nònweh nakonkwedá:
neony ne jiyewennode ne deyonghshenthoghs ya-
ghshèkonh thadaondayuthòndeke, yahhony ne ji-
yewènnode deyakohhenreghthá.
20 Yaghshèkonh ne étho ne niyexhádaah ne
weghniserade-nyón, yahhony ne roxdènhah nene
yaghdehho-nanonh ne raodeghnisera: ikenh ne
exhaah t'kàkonde en-yaihheye ne enskat tewén-
nyawe niyughseràkeh ji-nentyakòyén ; nok neh
yakorighwaneraaxkonh, eghnen-yughdon enskat
tewénnyawe niyughseràkeh ji-nenthòyén, nentkà-

konde enhhonwaronghyàkende jidewadonnhakaryenh.

21 Neony enhhadinonghsonnyanyón, neony éthoh wahhonnakerade; nokhony t'kàkonde enhhadiyenthó nó-nenhhara kahhighk, nokné enhhàdike ne kahhighk.

22 Yaghshèkonh thaonsahhadinonghsònny, ne òya aonsahhonnakerade; yahhony thaonsahhadiyenthó, neony ne shèkonh òya né aonsahhàdike: ikenh ne jiweghniserade-nyón ne karònda ne yakodeghniserade-nyón nakonkwedá, neony ne kheyádarakwenh t'kàkonde kariwes jienhhondonnharén ne raodiyúdenghsera ne radisnonkeh.

23 Yaghdeyàweght nokhoriwakon ne jienhhodiyúden, yahhony ne thaadihhewe ne deyúnikonrhàrah: ikenh ro-nonhhá wahhy ne kànen ne raoyádaderightsera ne Royaner, neony ne rònné ne raodighnekwaghsá.

24 Neony t'kàkonde étho enwaderihhònkoghde, nene arekhó thiyehhonwanadon, Entkadàdy wahhy; neony ji-nikari-wes shèkonh wahhy nihhodighthare, nok Enkaronké.

25 Ne okwahhó neony ne niyakaah ne deyudinákarondonhah enskatneh den-yunatskáontyeseke, neony ne kenrex deyawennekeraghrionh ènwake ji-nìyught ne deyunakares: neony onghwenja wahhy né aok'wá no-nyare, yaghwahhy thayakodikarewaghde yahhony thakonghdonde akwèkonh nake-nondadokenghdy-ràdon ne Royaner.

CHAP. LXVI.

1 *Niyoh wahhy eghdakeh enhhadadònny ne ji-nithorighwayèry.* 5. 15.

KENNIHHOYERENH nė Royaner, ne karonyá nená nakwennitskwaghraghxheradokenghdy, nok neh onghwenja nená nakwaraghsídakenserah: káná nikanonghsode nene aaghskwanonghsisaany ne iih-neh? neony kánònweh nikànakde jiakadorishén?

2 Wahhy akwèkonh ne kén-ìkenh karighwáòkon iih kesnonkeh yuweyennendaónh, neony akwèkonh ne kén-ìkenh karighwáòkon eghnen-yughdònháke, ràdon ne Royaner: nok raonhhakeh kén-ìkenh rònkweh Denhhiyatkanerén, shádèyught-ony ne raonhhakeh nene ròdenght nokhony nene dehhó-nikonghraghrionh jikarighwanerén, ony royádishonghkhwá nakewennakeh.

3 Raonhhá nene enhharyuke ne deyunakares ji-nìyught ná nedòka onkweh ashakoryuke, raonhhá nene enhhennè-yonghkwé ne niyakaah deyudinákarondonhah, ji-nìyught ne dòka nónkenh erhar aanyaryáke, raonhhá nene rennèyon ne rarighwánekhá, akwah ji-nìyught ne kweskwes o-nekwenghsá aarighwánèken, raonhha nene ratshaaghthá ne kaserakón, akwah ji-nìyught nene dòka kayádònnyh aayádadèrighste: orighwìyú, ne rodirakwenh ne raodínikonrá rodiyerádonhhatyé, neony ne rao-nadonnhets ne ro-nadónweshonghkwenh ne raodihhetkenghsera.

4 Iih ony né enkeràkó ne raodirighwayádaghdon-

ghsera, neony enkhewe ne raodighderinghxhera ne ro-nonhhakeh; né tyuriwa ji-o-nenh Yekhenonx, yahhenskat detyakodàdyh: ne o-nenh Wákadàdy, yaghdehho-nathònde: nok wahhetkén ji-nihhodiyerenh nakhèndonh ne khaghdékeh, nok ne rodirakwenh nene ji-nahhoden nekowànenh yaghdewakeryéndiyughs.

5 Jaronk ne raowenná ne Royaner, jonhhá nene sewayádishonghk'wá ne raowennakeh; Sewadadékènhah nene yesaghswenghsé, nene issy yeyesayádontyonh né tyuriwá ne axhènná, ràdon, Kinyoh ne Royaner rónwèsaght: nok raonhhá nene entré enhhadadodaghsy ji-nòn ne sadonnharah, neony wahhy enhhonwanadehháde.

6 Ne owènná ne yuràkaghre ne ji-nonkà t'kanàdayén, ne owènná ne ji-nonkà ne o-nonghsadokenghdy, ne raowènná ne Royaner nene en-yakoráne enjakotkarayèritshe ne ne ronwaghswenghsé.

7 Arekhó shiyudewédon, wákahhewe; arekhó shiyuh naoronghyakenghsera, wádewadohhetste wahhodewédon ràjin.

8 Onghká yakothònde neghnikarihhodenh? onghká yakotkaghthonh neghnikarihhodénse? T'kàkonde ne onghwenja enkaghsón nene enkahhewe ne ok neh seweghniserat? nedénhens t'kàkonde ne jakaonghwenjah akwah ok enskat jiònkweh en-yòndon? ikenh akwah ne ok ne Zion enwadewédon, enkahhewé nakoyénhokonhah.

9 Iih kenh enkhewé jiònkweh en-yòndón, nok yaghdewakeriwá ne jikahheh? ràdon ne Royaner: wahhy Iih akeriwá ne jikahheh, neony wadennhòdonh ne jityondeghyaghronghk'wá o-nekwendakonh? ràdon ne sa Niyoh.

10 Jadonnharenh ne Jerusalem, neony jatshen-

nonnihhák ne aonhhá, jonkwedakwèkonh nene konwanoronghk'wá yakodonnhahhere ne adonnharah ne aonhhá, jonkwédakwèkonh nene konwànáse naonhhá:

11 Nene aòndon aesewanónkera, neony aeseweryéndìyú ne wentskwé-nakeh né naodorishenghtsera, nene aòndon aesewanóndinekenwe, neony wadonnhaghraghxherowànenh neyaonsontyeníne neaonhhá aónwesenghtsera.

12 Wahhy kénnihhoyèrenh ne Royaner, Jatkaghthoh, Iih wahhy yádenkdakwarighde nekayanerenh ne naonhhakeh ji-nìyught ne kayyhonhhadatye, neony ne rao-nónwesenghtsera ne nyaghdehhodirighwiyughstonh ji-nìyught ne dayughnodontyé deyughnekakah: éthone wahhy ensewanónkera, ensewadaghkatstade ne kanihhakda, neony denkanonnyaghkwe den-yontshodatyeseke.

13 Ji-nìyught ne enskat ne ro-nistenhhah skonwayádaghniràdonh, ìsé kady ony Enskon-yádaghnìrade, neony dentyesayadaghnìrade ne Jerusalem-tseràkonh.

14 Neony ne ò-nenh ensewatkaghthó nekénìkenh, sewadonnhets wahhy enwadonnharén, neony ne saghstyén sondákarìdade sondeghyaron akwah ji-nìyught nyuhhondowànenghse; neony ne rasnonkeh ne Royaner ne nenhho-naderyendaráne ne ji-nonkà ne shako-nhàse, neony ne raoderyaghdikhonghtsera ne ji-nonkà ne ronwaghswenghsé.

15 Wahhy, jatkaghthoh, ne Royaner wahhy entre entkenjiraratye, neony ne raósereghdìyuh akwah ji-nìyught ne dentyuweradasehhatye, nene endewaderajonkohhonné ne rao-nakhwenghsera

ne then-yúshatstatyé, neony ne ne ronwarighwa-
ghstany entyudonghkodatye ne ojire.

16 Ikenh ne ojire nokhony ne raosharékòwah
wahhy ne Royaner denhharighwake-nhá ne owa-
ghrakwèkonh : neony ne Royaner yawèdowànenh
enghshakoryú enshakoghdonde wahhy.

17 Ro-nonhhá nene sho-nadatyádadokenghdigh-
stonh ne nyádehhadiyádighshón, nokhony sho-
naderighwaghrakwenh ne jiyuderighwaneren nyá-
dehhadiyádighshón étho kahheghdakonh niwa-
dénhenghraaghnehhah, karondakdá ne skaròndah
etho shádewaghsènnenh, radíwarax kweskwes,
neony ne adatswenhonh ne wahhetkenshón, neony
ne oji-nòwenh, ne wahhy enskatneh enwatshaagh-
dón, ràdon ne Royaner

18 Asékenh kheyúdenghserayendèryh nokhony
ne rao-nennonghdonnyonghtsera : t'kàkonde wah-
hy ènwawe, nene t'kàkonde wahhy Enkheyádaro-
roke akaonghwenjakwèkonh neony awénnagh-
sonhhòkon ; nokhony t'kàkonde enthònné, nokhony
enhhontkaghthó nakónweshenghtserá.

19 Neony Iih enkyerònnitste enwadé-nyengh-
ston ne rao-dityughkwakonh, neony Iih yenkheya-
dennyeghde nene shodínyakenhon ne ji-nonkà ne
niyádeyonghwenjàkeh ne ji-nonkà ne Tarshish,
Pul, ony Lud, nene tho-náennadironde, ji-nonkà
ne Tubal ony Javan, ì-nonh niyòre ne ji-nikawegh-
nòdon, nene yaghdehho-naghronkaonh ne ji-nike-
righwanakere yahhony dehho-dìkenh nakónwesh-
enghtsera ; neony enhhadirihhòwanaghde nakón-
weshenghtsera ne kentyughkwakonh ne nyagh-
dehhodirighwiyughstonh.

20 Neony akwèkonh endeghshakodiyádenh-
hawe ne sewadékènhah ne naonnèyon ne Royaner-

neh, ne akaonghwenjakwèkonh, yakoghsadenghsneh, enhhonnitskwarén ony káseregtseràkonh, neony en-yondidá ne waghdentyeghthá, neony enyonnitskwarén nene shádewaghsènnenh ne ade-nàdyh, neony en-yonnitskwarén nene deyudiryúdakah, ji-nonkà ony nake-nondadokenghdy Jerusalem, ràdon ne Royaner, ji-nìyught ne shakoyénhokonhah ne Israel radihhàwy kakeghrátserìyuh ne jikaratye ne nenhhonwennèyonghkwé étho raononghsakonh ne Royaner.

21 Nokhony Iih ony enkheyè-ná enkarihhònny ne rajihhenghstajyh, neony wahhy Levites, ràdon ne Royaner.

22 Ikenh ji-nìyught ne àsé ne karon-yá nokhony nonghwenja àsé, nene Iih enkeweyennèndâne, t'kàkonde né en yudàdenre nakhèndonh, ràdon ne Royaner, eghkady nen-yàwen ne saghnekwaghsa nokhony ne saghsènná ony en-yudàdenre.

23 Neony étho nen-yàwénne, nene dàweghde àsé neghnidá enskat donderade, neony dàweghde ne yawendadokenghdonh enskat donderade, t'kàkonde ówaghrakwèkonh entkònne nene en-yonkerighwánèkén nakhèndonh, ràdon ne Royaner.

24 Neony ro-nonhhá enhhonghdèndy, neony enhhontkaghthó denhhontkaneren ne okaryéndàókon ne onkwehhòkon ne yonkerighwaneráakdènnyh niih-neh: ikenh ne raodijí-nòwá yaghwahhy thakenhheyé, yahhony ne raodijire thaonswá, neony ro-nonhha wahhy thyaghthao-neryéndìyú ne ówaghrakwèkonh.